nihat behram

sol kendini anlatıyor

kendini anlatıyor

SOL KENDİNİ ANLATIYOR

SOL KENDİNİ ANLATIYOR / Nihat Behram / Kapak: Şule Sönmez / Kapak Basımı: Tekin Ofset / Tomurcuk Matbaasında dizilip basılmıştır.

Bilim / Belge / İnceleme

67

1. Basım - Ocak 1977

MAY YAYINLARI
Babıâli Caddesi No: 19
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telf.: 27 71 61

SOL KENDİNİ ANLATIYOR

MAY YAYINLARI

ÖNSÖZ

Bu dizinin amacı yurdumuzda solun çeşitli bölümleriyle, süregelen mücadelelerin günümüzdeki konumlarını saptamaya, dolayısıyla "solun" günümüzden bir kesitini sunmaya yöneliktir. İlk elde belirtilmeli ki, gerek hazırlık sürecinde, gerek konuşulan kesimlerin seçiminde tarafsızlık temel ilkemiz olmuştur.

Bilgisine başvurulan, sorularımızın yöneltildiği mücadelenin saflarındaki güçler, bölümler ve kişileri saptarken hareket noktamız, bu kesimlerin kendi kendilerini "solda", "anti-faşist", "devrimci" ya da "marksist" saymaları olmuştur. Çünkü dıştan bakıldığında bu ilkelerde farklılık göstermeyen "sol" güçler, yakından değerlendirildiklerinde "aralarında görüş birlikleri", "uzlaşabilir ayrılıklar", "uzlaşmaz ayrılıklar", "düşman kamplar"... gibi birçok görüntüler verebilir.

Siyasi mücadelenin kuralları acımasızdır. Düşmanı saptamada, düşmanı altetme yolunu saptamada, bu yolda yürüme hızını saptamada, omuz omuza yürüyecek güçleri saptamada, dövüşün biçimini saptamada farklı görüşler solun kendi içinde de ayrı bir mücadeleyi gerektirmektedir. Bu böyle olagelmiştir ve böyle de gideceğe benzer. Eş mücadelenin dünya boyutlarındaki tarihi de bunu kanıtlamaktadır. Bu gerçeğe kulak tıkamak sonuçsuz bir iyiniyetten başka bir şey değildir.

Soldaki çizgileri adına görüşlerine başvurulanlar, özellikle partilerde "merkez temsilcileri" ya da "yönetim kademelerinde çalışanlar" dır. Bir parti içindeki muhalefet kanadı ayrı bir bö-

lüme konu olmamıştır. Yalnız kimi örgütler içinde muhalefet bölünmüş ve bir başka yeni çizgi boyutuna varmış ise, bu dizide görüşlerinin yansıtılması yoluna gidilmiştir.

Türkiye solunun bölümleri ve bu bölümler içinde saf tutmuş kişilerin görüşlerini ve mücadele anlayışlarını topluca yansıtmaya ve solun günümüzdeki kesitini ana batlarıyla sunmaya yönelik bu dizinin başlama öncesinde özellikle bir noktayı açıklamamız gerekiyor. Yurdumuzda "ulusal kurtuluş hareketini temel aldıkları" belirtilen "Kürt solu" da aralarında çeşitli görüş ayrılıkları olan bölümleriyle bir olgudur. Türkiye solunu bütünü içinde değerlendirebilmek için bu olgunun da bilinmesi ve değerlendirilmesi gerekir. Dizimizde bu olgunun bir boşluk olarak kalması bu gerçeği görmezden gelmemizden değil hazırlık sürecindeki koşulların elvermeyişindendir. Konuyla ilgili olarak 21 Mart 1976' da ilk sayısı yayınlanan "Rızgari" dergisinin sorumlu yazılışleri müdürü Mehmet Uzun'un görüşlerine de başvurulduysa da, yukarıdaki nedenlerden ötürü dizimiz içinde yer almamıştır.

Hatırlatılması gereken bir nokta da, gerek siyasal yasal örgütler, gerekse çeşitli sol örgüt ve grupların görüşleri, örgütler adına değil, kişiler adına alınmıştır. Yani bu dizi içindeki görüşler, solun çeşitli kesimleri içinde saf tutmuş kişilerin görüşleridir. Soldaki bölümleri, görüşleri ve mücadele anlayışlarını yansıtabilmeyi amaçlayan bu dizide yanıtları kişilerden almamızın ana nedeni ise, bugünkü siyasal konumlarına kişilerin hangi eylem ve düşünce gelişiminden geldikleri ve geçmişe değgin değerlendirmelerinin ne olduğunu da saptayabilmek amacıyladır.

Görüşleri itibariyle solda bulunan, fakat soldaki örgüt ya da gruplardan herhangi birini seçmemiş, ya da örgüt grup oluşturamamış kişiler de bulunmaktadır. Bu nitelikteki kişi ya da kişilere de soru yöneltilmemiştir. Ayrıca soru yöneltmenin pratikte olanağı da yoktur. Ne ki, sol içinde temsilcisi olduğu görüşlerle bir zaman solu etkilemiş, bugün "bağıntısız" duran, kişilerin varlığı da bir gerçektir. Bu dizi içinde bu gerçeğin de vurgulan-

ması amacıyla, yanıtlar arasında bir "bağıntısız"a da yer verilmiştir.

Kuşkusuz, solda bulunan ve bu dizide yansıtılan görüşlerin hiçbirisine katılmayanlar da vardır. Fakat bütün ayrıntılarıyla ve bütün irili ufaklı çizgileriyle solu böyle bir çalışmanın içinde yansıtmanın olanakları pratikte yoktur. Bir yanıyla sürekli değişiklikler, bir yanıyla sürekli ayrılmalar bunu engelleyen nedenlerden sadece biridir, ki bu neden bile yeterli bir açıklamadır.

Kimisi siyasal örgütler olan, kimisi kendine özgü çözümleriyle sol anlayışı diğerlerinden farklı dergiler olan ve kimisi de (kendi mücadele alanlarında) devrimci demokratik örgütler olan, "solun bölümleri" bu dizide yansıtılırken, görüşlere lehte yada aleyhte tek sözcük katılmamıştır.

İçten inancımız odur ki, bir insanın yurdunu, halkını düşünmesi, yurdunun, halkının kurtuluşuna gönül vermesi, kutsal bir şeydir. İnsanların bu uğurda düşünmesi ve düşündüğünü anlatması ise en doğal haklarıdır. Düşünmeye ve düşündüğünü anlatmaya baskı her nereden gelirse gelsin karşısında olunması gereken, lanetlenmesi gereken bir tutumdur. Neyin yanlış, neyin doğru olduğunun gerçek ve ana göstergesi hayatın içinde filizlenen mücadelenin kendisidir.

Dileğimiz ülkemizin bağımsızlığı, halkın kurtuluşu, baskı, terör ve sömürünün son bulması uğrunda verilen mücadelelerin, en olumlu ve sağlıklı bir temel üzerinde gelişmesi ve düşünmenin, düşündüğünü anlatma yolunun sağduyulu ve bilinçli bir birlikte genişletilmesidir...

Nihat BEHRAM
15 Kasım 1976

SORULAR

1 — Mücadeleniz süresince kendi üstünüzde, çevrenizde ve kitleler üstünde ne gibi baskılara tanık oldunuz?

2 — 12 Mart'ı bir kesit dönem sayarak, öncesinde düşünceleriniz neydi ve hangi politik çalışma içindeydiniz?

3 — 12 Mart'ı nasıl değerlendiriyorsunuz?

4 — 12 Mart sonrasında düşüncelerinizde bir değişiklik oldu mu? Olduysa nasıl bir değişim süreci izledi? Dünya ve Türkiye geniş boyutları içinde düşüncelerinizi özetler misiniz?

5 — Yaşanan baskı döneminde poliste, mahkemelerde ve cezaevlerinde devrimcilerin tutumları nasıldı; olumlu ve olumsuz örneklerin etkenleri sizce nelerdir?

6 — Devrimci hareketin bugünkü konumu üstüne görüş ve eleştirileriniz nelerdir?

7 — Faşizmi nasıl değerlendiriyorsunuz? Anti-faşist mücadele ve ittifaklar nasıl olmalıdır?

8 — Önümüzdeki dönemlerde devrimci mücadele ve karşı devrim açılarından muhtemel gelişmeler neler olabilir?

TSİP (TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ) MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ VE İLKE DERGİSİ SAHİBİ ÖNER CİRAVOĞLU:

«BUGÜN TÜRKİYE'DE SON DERECE KISITLI BİR BURJUVA DEMOKRASİSİ VARDIR»

□

TSİP (Türkiye Sosyalist İşçi Partisi) 12 Mart dönemi sonrasında kurulmuştur. Öner Ciravoğlu, ilk görev bölüşümünde, Genel Başkanlığa Ahmet Kaçmaz, Genel Sekreterliğe Yalçın Yusufoğlu'nun getirildiği TSİP'in 1. Parti Kongresinde, Merkez Yürütme Kuruluna seçilmiştir. Halen TSİP'in Genel Saymanlığını da yapan Ciravoğlu, TSİP politikasını destekleyen İlke dergisinin de sahibidir.

1948 Trabzon doğumlu olan Ciravoğlu 1966 yılında TİP Trabzon il sekreteri idi. Dört yıl boyunca TİP'in Trabzon il kademelerinde çalışmıştır. 12 Mart döneminde "Trabzon Örgütü" isimli düzmece bir sıkıyönetim suçlamasıyla tutuklanmıştır.

Tahliyesinden sonra tekrar "arananlar listesine" adı konan Ciravoğlu 1803 sayılı af yasasından sonra TSİP Trabzon İl Örgütünün kuruluşunda görev almıştır.

Öner Ciravoğlu'nun sorularımıza verdiği yanıtlar şunlardır:

□

1-3) 1960 sonrasında ülkemizdeki toplumsal gelişim önemli bir aşamayı oluşturmuştur. Bir yandan montajcılık biçiminde de olsa, emperyalizmin çizdiği sınırlarda da olsa, belirli bir sanayileşme, öte yandan bu sanayileşmeye

paralel olan kapitalist gelişimin tekelci yapısının güçlenmesi, son 15 yılın belirgin ekonomik özelliğidir. Bu süreç bir yandan kırlarda feodal ve yarı-feodal yapıların çözülmesini hızlandırırken, köylülüğün sınıfsal farklılaşmasını derinleştirirken, öte yandan işçi sınıfının nicel olarak hızla çoğalmasını ve nitel bakımından büyük sanayi merkezlerinde ve eskiye oranla göreceli olarak büyük sanayi ünitelerinde yoğunlaşmasını getirmiştir. Böylelikle, işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki temel ve antagonist sınıf çelişmesi ve mücadelesi toplumun tüm sosyal olaylarını ve çelişkilerinin odağını oluşturmuş, giderek artan ölçüde sosyal mücadelenin belirleyicisi durumuna gelmiştir.

Öte yandan, 1961 sonrasında toplumun demokratikleşmesi de hızlanmıştır. İşçi sınıfı, aydınlar, emekçi yığınların diğer ilerici kesimleri; siyasal ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi yolunda önemli bir atılım içine girmişlerdir. Toplumun devrimci-demokratik güçlerinin yoğun mücadeleleri sayesinde emekçi halk güçleri düşünce ve örgütlenme özgürlüğü yolundaki egemen sınıf baskılarını geriletmeğe, işçi sınıfının ve emekçi halkın düşünsel ve örgütsel gelişimini güçlendirmeğe başlamışlardır. Kurulan Türkiye İşçi Partisi, bilimsel sosyalizm anlamında olmamakla birlikte, genel olarak sosyalizm doğrultusunda bir meşruiyet mücadelesi vermiş ve sosyalizm üzerinde de tabuların kırılması ve siyasal platformda emperyalizme ve sömürüye karşı genel siyasi ajitasyonunun yaygınlaşması, emekçi halk kesimlerinin sömürüye ve baskıya karşı, emperyalizme karşı genel uyanışının hızlanması konusunda bir dönem için etkili ve önemli bir siyasi uğraş içinde olmuştur. Öte yandan devrimci-ilerici siyasi çabaların bir ürünü olarak işçi sınıfının ekonomik mücadelesinin gelişmesi, DİSK'in doğması ve işçi sınıfımızın ileri örgütlenmesinin güçlenmesi de gene aynı döneme rastlar.

Böylelikle işçi sınıfı ile tekelci burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi giderek yeni boyutlar kazandı. Sadece işçi sınıfı değil, diğer emekçi kesimlerin de tekelci sermayeye karşı mücadelesi güçlendi. Köylü hareketlerinde gelişmeler gözlendi. Kent küçük burjuvazisinin ileri kesimlerini oluşturan aydınlar, çeşitli meslek grupları, öğretmenler, öğrenciler demokratik ve yığınsal planda örgütlenmeğe ve egemen güçlere karşı mücadelelerini güçlendirmeğe başladılar.

12 Mart öncesine gelindiğinde egemen sınıflara karşı çok geniş bir toplumsal muhalefet giderek gelişen yöntemlerle yükselme halindeydi. Bu sosyal mücadele aynı zamanda egemen sınıflar arasındaki çelişkilerin ve çıkar çatışmalarının, sömürüden pay alma yarışının da kızışmasına yol açıyordu. Emperyalizme bağımlı egemen tekelci burjuvazi, öncelikle işçi sınıfının giderek büyüyen ve yetkinleşen ekonomik-demokratik mücadelesini boğmak, işçi sınıfının politikleşmesini ve siyasi bakımdan örgütlenmesini yavaşlatmak ve geciktirmek, objektif olarak işçi sınıfının yandaşı olan diğer halk güçlerinin de sosyal muhalefetini ve mücadelesini zor yoluyla bastırmak, ayrıca kendi ortağı olan diğer egemen sömürücü zümreler üzerindeki otoritesini ve gücünü arttırmak, kırsal kesimdeki sömürücü paylarını kısıtlayıp, tarımdan sanayie fon aktarmak, sermayenin tekelleşmesini hızlandırıp, tekelcilerin ekonomik ve siyasi nüfuzunu, gücünü çoğaltmak için 12 Mart faşizmine başvurdu.

12 MART FAŞİST DİKTATÖRLÜĞE YÖNELİŞTİR

Bu nedenle, 12 Mart'ın esas amacı yükselen işçi sınıfı ve emekçi halk hareketini burjuva demokrasisi sınırları

içinde engelleyemeyen tekelci sermayenin, burjuva diktatörlüğünden, açık faşist diktatörlük biçimine geçerek, halk güçleri üzerinde daha şiddetli bir despotizmi kurmak istemesiydi. Tekelci sermayenin en gerici, en şoven, en zorba kesimleri, böylelikle burjuvazinin açık teröre dayanan faşist diktatörlüğüne yöneldiler. İşçi sınıfının bağımsız ideolojisi başta olmak üzere tüm ilerici, anti-emparyalist, anti-faşist düşüncelere ve örgütlere, veya tek tek devrimcilere, demokratlara, yurtseverlere saldırdılar. Sıkıyönetim altında grevleri ve işçi mücadelesini yasakladılar. Diğer emekçi hareketlerine, demokratik öğrenci mücadelesine saldırdılar. Binlerce insanı tutukladılar. Engizisyon işkencelerinden, kontrgerilla mahzenlerinden geçirdiler. Hapishaneler sosyalistlerle veya anti-faşist. anti-emperyalist yurtseverlerle doldu. İşkencelerin yanısıra devrimci ve yurtsever avına girişerek birçok genci öldürdüler, yaraladılar, sakat bıraktılar. Düşünce ve örgütlenme üzerine ağır, şiddetli baskılar getirdiler.

Ama esas olarak anti-faşist güçlerin mücadelesi, ikinci olarak egemen sınıflar arasındaki çelişkiler nedeniyle 12 Mart faşizmi başarılı olamadı. Özellikle 1973 seçimlerinden sonra demokratik atılım önemli başarılar kazandı, ayrıca Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketi de nitel ve nicel bakımdan büyük bir güçlenme sürecine girdi.

12 Mart öncesinde ve sonrasındaki genel devrimci-demokratik hareketin esas karakteri işçi sınıfı sosyalizmi (bilimsel sosyalizm) değildi. İşçi sınıfının bağımsız ve devrimci bilimine ve enternasyonalizmine bağlı politik örgütlenme ve bilinçlilik düzeyi hayli zayıftı. Her ne kadar mahkemelerde birçok genç kendisinin Marksist-Leninist olduğunu söylüyor idiyse de, gerçekte sözkonusu örgütlerin ideolojileri ve yapıları anti-faşist, anti-emperyalist idi. Birçok yiğit unsurun, 12 Mart öncesinde ve 12 Mart esnasında emperyalizmin, faşizmin, tekelci sermayenin karşı-

sına yürekli bir biçimde dikildiğine, fedakârlık örnekleri verdiğine hiç şüphe yok. Ama işçi sınıfı devrimciliği yiğitlik ve fedakârlık ile bilimi, somut işçi sınıfı prensipleri temeli üzerinde ve işçi sınıfı tabanında, bizzat kitleler içinde bütünleştirebilmeyi gerektirir. Oysa 12 Mart öncesi hareketler işçi sınıfı bilimi ve enternasyonalizmi bakımından zayıftı, bağımsız sınıf bilincine varmış ve politikleşmiş işçi liderlerinin sayısı hayli azdı, sözkonusu örgütlenmelerin yapısı ve ideolojisi de işçi sınıfı prensiplerinden ve mücadele yöntemlerinden oldukça uzaktı.

Bu nedenle 12 Mart döneminde gerek mahkemelerde, gerekse cezaevlerindeki siyasî tutukluların işçi sınıfı tavrını ve kollektivitesini gösteremediğini biliyoruz. Buna rağmen, çoğunluğu anti-faşist, anti-emperyalist yurtseverlerden oluşan gençlerin mahkemelerde ve cezaevlerinde geneliyle olumlu tavır gösterdiklerini söylemeliyiz. Aynı sınavın işkence odalarında başarıyla verildiğini iddia etmek zordur. İşkenceden geçirilen siyasi tutuklular, itiraf etmeliyiz ki, çoğunlukla çözülmüşlerdir. Bunun esas nedeni korkaklık değildir. Sözkonusu örgütlenmelerin işçi sınıfı prensiplerinden ve yöntemlerinden çok uzak olması, küçük burjuva örgütlenmeleri niteliğini taşıması, esas faktördür. İkinci olarak da işkenceler ve sorgular konusundaki deney eksikliği bunda rol oynamıştır. Ama bu durumu serüvenci bir ideoloji ve serüvenci bir pratiğin doğal sonucu olarak saymak ve fazla abartmamak gerekir. Buna karşılık, mahkemelerde siyasi tutuklular, işçi sınıfı tarzında olmamakla birlikte, çoğunlukla kararlı bir tavır göstermişlerdir. (Günah çıkaran, nedamet getiren, paniğe kapılan unsurların sayısı azdır.)

Cezaevlerine gelince, Maocuların yarattıkları bozgunculuk ve bölücülük dışında genel olarak olumlu sınav verilmiş, süreç içinde küçük burjuva ve bireycikleri ve bundan doğan sürtüşmeler azalmıştır. Hareketin temel ka-

rakterine bağlı olarak, cezaevlerinde siyasi tutuklu işçi sayısının siyasi tutuklular arasında bilinçli işçi liderlerinin az olması kollektivitenin güçlenmesini engelleyen başlıca faktörlerden biri olmuştur.

Bugün Türkiye'de son derece kısıtlı bir burjuva demokrasisi vardır. Faşist güçler bir yandan sosyalistlere, yurtseverlere, ilericilere saldırmakta, öte yandan devletin içinde tırmanmaktadırlar. Faşist komandolar özellikle üniversitelerde, yurtlarda zorbalık kurmak için öğrencilere, öğretmenlere silahlı saldırılarını sürdürmektedirler. Ayrıca fabrikalarda güçlenmeğe çabalamaktadırlar. MC iktidarı, içinde faşist partileri de barındıran, gerici, kanlı ve karşı-devrimci bir yönetimdir. Polis devleti yöntemleriyle çalışmaktadır. Devrimci-demokratik güçlere karşı çok yönlü tahakküm ve saldırı politikası uygulanmaktadır. Hem işçi sınıfımızın politik ve ekonomik hareketine karşı, hem de diğer ilerici demokratik mücadelelere karşı sistemlice bir çok yönden saldırılmaktadır.

Son olarak TÖB-DER'in kapatılması Ankara Belediye Başkanının görevden alınması, Profilo fabrikasında işçilere şiddet kullanılması, gençlere, öğretmenlere, teknik elemanlara karşı faşist saldırıların yoğunlaştırılması ve işçi sınıfımızın binlerce evlâdının, binlerce ilerici işçinin işten atılması, Doğu Anadolu'da gözle görülecek şekilde ırkçı-şoven terörünün yoğunlaştırılması, bunların hepsi tekelci sermayenin ve karşı devrimin halk güçleri üzerindeki yeni bir saldırısıdır. MC iktidarı, bütün çabalarına rağmen Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketini genel olarak devrimci-demokratik mücadeleyi geriletememekte, hem sosyalist hareket, hem de bugünkü güncel anti-faşist mücadele güçlenmektedir. MC iktidarı ve onun arkasındaki, yabancı-yerli egemen güçler halk güçlerini sindiremediklerini görünce, hem polis devleti yöntemlerini ve zorbalığını arttırmakta, hem de sıkıyönetimi getirme

emellerini gütmektedirler. Devlet Güvenlik Mahkemeleri konusundaki işçi sınıfı ve onun bağımsız politik sınıf güçleri başta olmak üzere tüm ilerici-demokratik güçler etkili ve başarılı bir mücadele vermişlerdir. Bu çok önemli demokratik uğraşımın kendileri açısından yenilgiyle sonuçlanacağını gören gerici güçler, şimdiye dek sürdürdükleri zulüm ve tahakküm yöntemlerini şiddetlendirmişlerdir. Çünkü demokratik güçlerin DGM konusunda kesin ve nihai bir zafer kazanması, daha geniş devrimci-demokratik atılımların da başlangıcı olacaktır. DGM konusunda verilen demokratik ve anti-demokratik güçler mücadelesi, DGM boyutlarını aşıp çok daha geniş bir sosyal ve politik muhtevaya ulaşmıştır. DGM yasasını çıkartamayacaklarını ve yenik düşeceklerini anlayan ve bundan telaşa kapılan, demokratik gelişimin büyük bir başarı kazanacağından korkan MC iktidarı, hem halk güçlerine, hem de tüm anti-faşist güçlere karşı son haftalarda ve özellikle son günlerde şiddetli bir karşı-devrim planını uygulamaya koyulmuşlardır.

DEVRİMCİ HAREKET SON 5 YIL İÇİNDE GELİŞTİ

2-4) Bu konuda kısaca şunları belirtmek istiyorum. Benim kişisel düşüncelerimin 12 Mart öncesindeki ve sonrasındaki gelişim ve değişimi ya da bunlara bağlı olarak geçmişteki siyasi çalışmalarımın niteliği sadece kendi şahsımı bağlayacak, içinde bulunduğum siyasi kollektiviteyi gereğince yansıtmayacaktır. Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketi içinde son beş yılda çok önemli nicel ve nitel gelişim olmuştur. İşçi sınıfı biliminin ve enternasyona-

lizminin Türkiye devrimci hareketi içinde güçlenmesi, bilime bağlı seçkin ve fedakâr kadroların çoğalması ve en önemlisi işçi sınıfı biliminin, kendiliğinden gelme işçi hareketi içinde etkinlik kazanarak siyasî bakımdan bilinçli işçi liderlerinin yetişmesi, işçi sınıfının bağımsız siyasal örgütlenmesinde yer alması bu sürecin asli ve nitel yanını oluşturmaktadır. Bizim inancımıza göre bu nitel gelişime en büyük katkıyı getiren siyasi müfreze Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olmuştur. Partimizin birçok yöneticisi ve üyesi 12 Mart öncesinde yetişmiştir. Sosyalist hareketin bölünmüşlüğünün ancak bilimin kılavuzluğunda, sağlam bir ideolojik temel üzerinde ve işçi sınıfı tabanında giderileceğinin bilincinde olan arkadaşlarımızın kollektif ideolojik-pratik siyasî çalışma süreci giderek hatalarından eksiklerinden, ideolojik zaaflarından arınarak bugünkü gelişkin noktaya varmıştır. Bu süre içinde harekete değişik sosyalist gruplardan arkadaşlar gelip katılmışlardır. Parti kollektivitemizin ve siyasî birliğimizin bugün somutlandığı nokta Parti Birinci Kongresinde kabul edilen Program ve Kararlardır. Partimizin ideolojik gelişimini, onu destekleyen yayınlardan izlemek mümkündür. Burada ayrıntıya girmeğe, bu röportajın sınırları yeterli değil. Tek cümleyle belirtmek isterim ki, bugün TSİP dışında da sosyalist siyasî müfrezeler bulunmaktadır. TSİP işçi sınıfımızın tek siyasî bağımsız devrimci müfrezesi değildir. Ama biz hem program, hem ideolojik yetkinlik, hem de kadroların fedakârlığı, kollektivitesi işçi sınıfıyla olan —opartünist değil— gerçekten bilimsel sosyalist bağları bakımından en gelişkin, çizgiyi teşkil ettiğimize inanıyoruz. Fakat bu, kimilerinin yaptığı gibi işçi sınıfı politik hareketinin bölünmüşlüğünü inkâr etmek, kendimizi proletaryanın öncü ve biricik partisi diye gösterip, diğer sosyalist müfrezeleri, örgütlenmeleri ve kadroları reddetmek değildir. Tam tersine partimiz, bugün Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı ha-

reketinin en önemli sorununun, işçi sınıfına dayalı, sağlam ideolojik-politik prensipler üzerinde yükselecek sosyalist birlik görevi olduğunu ısrarla belirtmekte ve bu konuda ilkesizliğe, oportünizme düşmeden, ayrılıkçılığı derinleştiren değil, birliği öne çıkaran ciddi politik-ideolojik çabalar içindedir.

TEMEL İKİLİ GÖREV

6-7-8) Türkiye'de sınıf çelişkileri ve sınıf mücadelesinin giderek derinleşip keskinleştiği açık bir olgu. Güçlenen Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketine, genel olarak bütünsel emekçi halk mücadelesine karşı, yabancı ve yerli egemen güçler, kendi en gerici kesimlerinin öncülüğünde karşı koymaktadırlar. Tüm bu toplumsal mücadelelerin odağında işçi sınıfı ile tekelci burjuvazi arasındaki mücadelenin yeraldığı artık kimsenin inkâr edemeyeceği bir gerçekliktir. Bu bakımdan, Türkiye halk güçlerinin genel devrimci-ilerici hareketinde birbirinden bağımsız olmayan, fakat farklı platformları, yani farklı sınıf güçlerini ve kapsamlarını ilgilendiren ikili görevle karşı karşıyayız.

1 — Emperyalizme, tekellerin egemenliğine, faşizme, şovenizme ve militarizme karşı demokrasi, bağımsızlık ve barış mücadelesini güçlendirmek, bunun için de, öncelikle anti-faşist güçbirliğini somut hedefler ve programlar etrafında gerçekleştirerek, Halk Cephesi'nin sağlam temellerini atmak.

2 — Demokrasi, bağımsızlık ve barış mücadelesinin bilimsel ve tarihsel öncüsü ve şaşmaz güvencesi olan işçi sınıfı politik hareketini, örgütlenmesini ve birliğini sapasağlam inşa etmek.

Görüldüğü gibi, bu ikili görev birbiriyle yakından ilgilidir. Birinci görev yani anti-faşist ve anti-emperyalist mücadelenin kalıcı başarıya ulaşmasının önkoşulu, ikinci ödevin başarıyla yerine getirilmesine, yani sonuna kadar devrimci sınıf olan işçi sınıfının öncü ve bağımsız politik hareketini güçlendirmeye bağlıdır. Ama bu, önce sosyalist görevlerimizi yerine getirelim, anti-faşist ve anti-emperyalist görevleri sonraya erteleyelim demek değildir. Tam tersine, genel ve acil anti-faşist, anti-emperyalist, anti-monopolist mücadele süreci içinde, somut ve sıcak pratik içinde, kitlelerin güncel mücadelesi içinde olanca gücümüzle varolarak, onların güncel demokratik, ekonomik taleplerine öncülük ederek, kitlelere siyasi iktidar hedefini en iyi gösterebiliriz, nihai kurtuluşun işçi sınıfı öncülüğünde siyasi iktidara ulaşarak gerçekleşebileceğini —bir başka deyimle, sosyalist örgütlenme, ajitasyon ve propagandanın, sosyalist mücadelenin önemini— kavratabiliriz.

Bu konuda işçi sınıfı sosyalistleri, güncel demokratik - ekonomik mücadeleyi abartıp mutlaklaştırarak, sosyalist görevleri bilinmeyen bir tarihe erteleyen ve kitlelere siyasiyasî iktidar hedefini, işçi sınıfının nihai kurtuluşunu göstermeyen sağ sapmalara da sağ politikalara karşı mücadele ettikleri kadar kitlelerin acil demokratik ve ekonomik taleplerini küçümseyen, kof sloganlar ve soyut sözlerle kitlelerden tecrit olan ve bu tecrit içinde hırçınlaşıp ya hep ya hiç mantığıyla serüvenci bir girdaba çekilen «sol», revizyonist eğilimlere karşı da etkili bir mücadele sürdürmek zorundadır. Birinci sağ eğilim objektivizm temeli üzerinde sürdürülen kuyrukçuluğu ve ekonomizmi temsil edip, kitlelerin mücadelesini güncel çıkarlar ve geçici taleplerle, popülist, uvriyerist ve parlamenterist oy avcılığı ile sınırlarken, ikinci eğilim ise, sübjektivizm temeli üzerinde ulusal ve toplumsal kurtuluşu grupların, dar zümre-

lerin kişilerin sübjektif istek ve iradelerine bağlayarak, tumturaklı laflar altında serüvencilik peşinde koşan bilimsiz ve duygusal «sol» kanat revizyonizminin dünya devrimci pratiğinde binlerce kez iflas etmiş tipik örneklerini vermektedir. İşte yukarıda belirttiğimiz iki temel görevin birbiriyle olan diyalektik bağlantısı, ancak işçi sınıfı sosyalizminin öncü çabalarıyla sosyal pratik içinde somutlanabilir. Şimdi bu ikili görevimizin başlıca odak noktalarının altını çizmek istiyorum.

1. Emperyalizme, faşizme, tekellerin egemenliğine, şovenizm ve militarizme karşı genel demokrasi, bağımsızlık ve barış görevlerimizin önemli noktaları şunlardır:

a) Acil olarak genel karşı-devrimci saldırıya, faşist tırmanışa karşı en etkin mücadeleyi kotarabilmek için somut hedeflere yönelik, somut programa sahip anti-faşist güçbirliği, sözde değil, eylemde yaratmak.

b) İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin siyasi hak ve özgürlüklerini korumak, geliştirmek.

c) Doğu Anadolu'da büsbütün yoğunluk taşıyan egemen teröre karşı ulusal ve demokratik haklar uğrunda mücadele vermek.

d) Siyasi özgürlüklerin üzerinde en önemli yasal kayıt olan ve Mussolini İtalya'sından alınmış 141 ve 142'nci maddelerin kaldırılması yolunda çalışarak düşünce ve örgütlenme özgürlüğü yolundaki bu engeli aşmak. Bilindiği gibi 30'u aşkın Avrupa ülkesi arasında 1974'e kadar sadece dört ülkede Komünizm ve Komünist Partisi yasaktı. Bu ülkelerden Portekiz ve Yunanistan'da faşizm yıkıldıktan sonra bu ülke sayısı ikiye indi. Bugün sadece Ispanya'da ve Türkiye'de bu yasak vardır. Bu nedenle MC partileri ve siyasî iktidarlar «hürriyetçi demokrasi» adını verdikleri Batı demokrasilerini örnek aldıklarını söylerken asla samimi değillerdir. ABD başta olmak üzere kendilerinin izlediklerini söyledikleri Batı demokrasilerinde bu

yasak yoktur. Egemen güçler Avrupa dünyasında bu konuda sadece faşist İspanya ile başbaşa kalmışlardır. Bu nedenle güneşi balçıkla sıvamak mümkün değildir.

e) Tekellerin egemenliğine karşı halkımızın sadece siyasi-demokratik taleplerini değil, aynı zamanda güncel ekonomik taleplerini gerçekleştirmek üzere güçbirliği çalışmalarını geliştirmek zorunludur.

f) Emperyalizmin ülkemizdeki tahakkümüne ve emperyalist ilişkilere karşı anti-emperyalist ve barış yanlısı geniş çabalar acil bir görevdir. Özellikle NATO, CENTO, ikili antlaşmalar gibi emperyalizmin askeri bağlarından kurtulmak ayrıca, AET, RCD, Enerji Ajansı vb. gibi emperyalist güdümlü ekonomik bağımlılıklardan sıyrılmak, halkımızın başlıca ulusal ve demokratik talebidir. Türkiye bağımsız olmalı, tüm uluslarla eşitlik bağımsızlık, egemenlik ve içişlerine karışmama ilkelerine dayalı ekonomik-politik-teknik ve kültürel ilişkiler içinde bulunmalı, özellikle sosyalist ülkelerle ve üçüncü dünya ile dostluk ve işbirliği karşılıklı yardımlaşma ilişkilerini esas almalıdır. Böyle bir tutum elbette MC iktidarından beklenemez, ama emekçi halk güçlerini ve tüm demokratik güçleri bu doğrultuya yöneltmek tüm sosyalistlerin, yurtseverlerin ve barışseverlerin en önemli görevlerindendir.

g) Türkiye halk güçleri bölge ve dünya barışı doğrultusunda ve detantın güçlendirilmesi yönünde etkili bir mücadele vermek zorundadır. Emperyalizmin yayılma siyasetine ve emperyalist savaşlara karşı çıkmak, bölge ve dünya barışını tehdit eden ülkemizdeki ABD üslerine, NATO ve CENTO bağımlılıklarına son vermek, ayrıca tarihsel değeri büyük olan Helsinki belgesindeki ilkelere titizlikle uyulmasını sağlamak için işçi sınıfımıza ve tüm demokratik, barışsever güçlere önemli görevler düşüyor. Barış içinde birlikte yaşama ilkesi, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının tavizsiz hayata geçirilmesi ve

detantın güçlendirilmesi, elbette Sovyetler Birliği ve Bulgaristan'la iyi komşuluk ilişkilerinin ciddi olarak geliştirilmesi başta olmak üzere tüm sosyalist ülkelerle dostluk, barış, güvenlik ve işbirliği bağlarını güçlendirmeyi dünya devrimci sürecinin önemli bir bileşimi olan ulusal kurtuluş hareketini desteklemek gerektirir.

ğ) Bölgede, Avrupa'da ve tüm dünyada barış ve güvenlik çabalarının bir parçası olarak, Türkiye, Ege ve Kıbrıs sorunlarında İnsan hakları, Evrensel Beyannamesine, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği (Helsinki) Konferansı Belgesine Birleşmiş Milletler kararlarına uymalıdır. Bunun için ilk adım olarak Türkiye askeri birlikleri Kıbrıs'tan çekilmeli, Ege sorununda barışçı çözüm aranmalı, Türkiye ve Yunanistan arasındaki silahlanma yarışına ve karşılıklı şovenist tahriklere son verilmelidir. Bu konuda emekçi halkımızın ve tüm halkların özlemlerine uygun olarak, Türkiye sosyalist ve diğer barışsever güçleri; barış yanlısı, anti-militarist, anti-şovenist ciddi çaba içinde olmalı, ortak bir barış programı hazırlayıp, bunu hayata geçirmek üzere titizlikle çalışılmalıdır.

Partimiz halkımızın genel bağımsızlık, demokrasi ve barış özlemlerini ve devrimci-demokratik hareketin bu konudaki temel görevlerini kısaca böyle özetlemektedir. Görüldüğü gibi bu ödevler, sosyalist güçlerle sınırlı değildir, tersine bunların yerine getirilmesi ancak en geniş ilerici, demokratik, yurtsever ve barışsever güçlerin çabasıyla mümkündür. Bu ise bir cephe sorunudur. Acil görevler için ortak bir programda ve yöntemlerde anlaşmak sorunudur. İşte bu cephenin somut sosyal pratik içinde gerçekleştirilmesinde bilimsel, titiz, ciddi ve fedakâr, ısrarlı, kararlı çabalar konusunda en büyük görev, hiç kuşkusuz sosyalistlere düşmektedir. Bağımsızlık, demokrasi ve barış çabalarında ortak bir programın ve tüm ilerici güçlerin eylem birliğinin gerçekleştirilmesi, aynı zamanda işçi sınıfı-

nın birliğinin sağlanmasından bağımsız değildir. Bugün sadece sosyalist hareket değil, aynı zamanda işçi hareketi de hem siyasi planda, hem de ekonomik planda bölünmüştür. Bu nedenle, anti-faşist ve anti-emperyalist eylem birliği; işçi sınıfı dışındaki tüm ilerici, demokratik güçlerin cephe hareketini gerektirdiği gibi, bizzat bölünmüş olan işçi hareketinin de eylem birliğini sağlamayı zorunlu kılar. Bu konuda sağ sosyal demokrasinin olumsuz bazı tutumları ve özellikle Türk-İş merkez kliğinin bölücü çabaları, genel demokratik mücadele süreci içinde aşılmalıdır. DİSK, işçi hareketinin demokratik plandaki birliğinden yana olduğunu ve işçi sınıfının eylem birliğini gerçekleştirmek için içtenlikle davrandığını kanıtlamıştır. Fakat Türk-İş'in sarı yönetimi işçi sınıfı düşmanlığına ve sermaye yandaşlığına devam etmektedir. Ne var ki, çok iyi görüldüğü gibi, Türk-İş, işçi sınıfımızın büyük uyanışı ve politikleşmesi karşısında, kendi mezarını kendi elleriyle kazmakta, giderek güçsüzleşmekte, çözülmekte ve zayıflamaktadır.

Bugün Türkiye'de genel devrimci-demokratik hareket bölünmüştür. Türkiye solunda dağınıklık hakimdir. Ve Türkiye solunun öncü hareketi olan işçi sınıfı politik hareketi, yani sosyalist hareket de bölünmüştür.

MAOCULUĞU SOL İÇİNDE GÖRMÜYORUZ

Önce kısaca bir hatırlatma yapayım. Biz karşı-devrimci ve anti-komünist bir çizgi olan Maoculuğu sol içinde görmüyoruz. Bilimsel bir gerçeklik olarak bu mümkün değildir. Maoculuk, bırakınız solcu olmayı, demokra-

tik ve liberal bir hareket bile değildir. Çünkü baş misyonu anti-Sovyetizm, anti-komünizmdir. Uluslararası Maoculuk ve onların yerli grupçukları sosyalist sisteme karşı NATO' nun varlığını savunmaktadır. ABD'nin en gerici, en militarist, en emperyalist çevrelerinin adamı eski Savunma Bakanı Schlessinger 3 hafta boyunca Çin'de misafir olmuş ve Pekin yönetimi Sovyetler Birliğine karşı sert davranmayan, SSCB'nin dayattığı silahsızlanma politikasına karşı çıkamayan Ford yönetimini eleştirmişlerdir. Pekin yönetimi ABD'nin güçsüzleşmesinden yakınmakta, detanta karşı çıkmakta, ABD'nin ve NATO'nun askeri gücünün arttırılmasını istemekte, yani açıkça savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır. Gene Pekin yönetimi ABD'den silah ve savaş uçakları almağa başlamıştır. Ayrıca AET ülkelerine «İkinci dünya» adını takarak, bu ikinci dünya ile üçüncü dünyanın işbirliğini savunmakta, Batı Avrupa emperyalistlerini detanta ve sosyalist sisteme karşı kışkırtmaktadır. Bütün bunların resmi belgeleri mevcuttur ve özetleri hem günlük basında hem de partimizi destekleyen yayın organlarında yayımlanmıştır. Öte yandan Pekin yönetimi sosyalist sisteme düşman olmasının yanısıra, doğal olarak ulusal kurtuluş hareketine de ters düşmüştür. Pekin'li Maocular, Bangladeş'le faşist Pakistan ulusal baskısına ve Yahya Han-Tikka Han faşizmine başkaldıran ulusal-demokratik amaçlı Bangladeş halkını değil, Pakistan faşizmini ve şovenizmini desteklemiş, ulusların kaderlerini tayin ilkesini hiçe saydığını göstermiştir. Gene, Şili'deki faşist Pinochet, hükümeti ile diplomatik bağlar kurup, ona ekonomik, teknik yardım yapmıştır. ÇHC'nin Şili'ye önerdiği askeri yardım planı ise bir gerilla grubu tarafından Pinochet'nin kasasından çalınıp kamuoyuna açıklanmıştır. Pekin'deki Maocu hizipler, Angola'da FNLA ve UNITA gibi karşı-devrimci anti-komünist ve halk düşmanı örgütleri desteklemiştir. Orta Doğu'da, Zufar (Dofar) ulusal

kurtuluş hareketine karşı İran Şahını desteklemekte ve ABD'nin Basra körfezindeki silahlanma planını alkışlamaktadır. Maocu Pekin yönetimi uzun yıllardır artık Filistin Hareketini desteklememektedir. O kadar ki, Filistin halkının temsilcilerinin (FKÖ delegesinin) Birleşmiş Milletler'de konuşması konusunda yapılan oylama sırasında ÇHC delegasyonu geçen yıl salonu terketmiştir. Lübnan'da emperyalist, siyonist ve faşist (falanjist) güçler Lübnan halk güçlerine ve Filistin göçmenlerine saldırarak bir oldu bitti yaptıkları, Lübnan ve Filistin ilerici güçlerini meşru müdafaa halinde bıraktıkları halde, Pekin yöneticileri halk güçlerinin bu haklı savaşını «iki süper devletin Lübnan'daki yarışması» adı altında reddetmiştir. Gene Pekinli ve Türkiyeli Maocular İran Şahının Türkiye'ye gelişini, «iki üçüncü dünya ülkesinin yakınlaşması» olarak tanıtmış yani monarşik-faşist Şah yönetimi ile MC diktatörlüğünün yakınlaşmasını övmüştür. (Bu konuda Partimizin öncülük ettiği demokratik, anti-faşist çabalara ters düşmeyen bir tavır takınan Maocular, birkaç gün sonra özeleştiri yapmışlardır). Gene bilindiği gibi Çağlayangil ile Kissinger arasında imzalanan ve Türkiye'deki ABD üstlerinin varlığını sürdürmesini garantileyen antlaşmayı dünyada ilk alkışlayan ve derhal destekleyen devlet ÇHC olmuştur. Öte yandan, yerli Maocu grupçuklar, Ege'de kurulan Dördüncü Ordunun, Doğu'ya Sovyet sınırına taşınmasını savunmakta ve Demirel, Türkeş, Feyzioğlu, Erbakan kliği öncülüğünde anti-Sovyet savaş hazırlıklarını teşvik etmekte, böylelikle egemen anti-Sovyetizmi ve anti-komünizmi sahte «sol» etiketler altında desteklemektedirler. Yerli Maocular da, tıpkı Pekin'deki Maocular gibi anti-Sovyet ve dolayısıyle anti-komünist politikalarını, Sovyetler Birliğine ve tüm sosyalist sisteme karşı çağdaş Haçlı Seferlerini gerçekleştirmek için emperyalist-militarist mihrakları kışkırtmak üzerine kurmuşlardır. Dolayısiyle dün-

ya ve Türkiye Maocularının anti-Sovyet ve dolayısiyle anti-komünist misyonu doğrudan doğruya savaş kışkırtıcılığına varmıştır.

Uluslararası gericiliğin hizmetine girmiş olan Maoculuk Sovyetler Birliği'ni son zamanlarda Nazi Emperyalizmine, dünya barışının, sosyalizminin seçkin savaşçısı Brejnev'i ise Hitler'e benzetmektedir. Buradaki Makyavelist hesap açıktır. Nasıl ki, bir zamanlar SSCB, Nazi emperyalizmine karşı ABD, İngiltere vb. ile güçbirliği yaptıysa, Maocular da dünya sosyalist hareketinin öncüsü Sovyetler Birliği'ni emperyalist, faşist ve Nazi ilan ederek, ABD ve Batı dünyası ile anti-komünist işbirliği yapmanın kendilerine göre kılıfını hazırlamaktadırlar. Nitekim dünya ilerici güçleri tarafından soğuk savaş cadısı olarak ilan edilen, ve İngiliz militarizminin, silah tekellerinin temsilcisi olarak Muhafazakar Parti başkanlığına getirilmiş bulunan, sürekli olarak anti-komünizm, anti-Sovyetizm yapan, silahlanmayı kışkırtan soğuk savaş şartlarını geri getirmeyi amaçlayan Margareth Tatcher'in en büyük alkışçısı Pekinli Maoculardır. Pekin yönetimi, Almanya'da detanta düşmanlığı ve anti-komünizm, anti-Sovyetizm şampiyonluğu yapan, açık bir Hitlerci olduğu bilinen neo-Nazi hareketinin (partisinin) liderini ÇHC'ye davet edecek kadar gericiliğin pençesine düşmüşlerdir. Yerli Maocu grupçuklar bu gerici politikanın ülkemizdeki izdüşümüdürler. Temel misyonları budur. Ama yukarda verdiğimiz belgeli örnekleri Türkiye'ye olduğu gibi yansıtmaktan korkarlar. Çünkü büsbütün tecrit olmaktan çekinirler. Bu nedenle Başkan Mao'ya tapınırken, onun yönetiminin üç yıl önce Türkiye Dışişleri Bakanlığı İktisat Dairesinden Pekin'e giden bir ticaret heyetine, Türkiye'nin NATO'da kalmasını salık verdiğini, Pekin'in Sovyetlere karşı NATO'yu desteklediğini, ya da Çağlayangil ile Kissinger arasındaki ABD üslerinin yaşatılmasını garantileyen anlaşmanın uzatıl-

masını alkışladığını suskunlukla geçiştirirler. Yerli Maocular Pekin politikasının özünü yansıtmakla birlikte, onun çok tepki çeken politikalarından sözetmeyecek derecede samimiyetsizdirler. Bu açıdan Maocu çizgi açısından oportünistirler. Bizim açımızdan ise karşı-devrimci ve anti-komünisttirler. Ve onların anti-Sovyet, anti-komünist özlemlerinin, çabalarının, bizce Türkiye'deki en iyi temsilcisi Alpaslan Türkeş'dir. Maocular, komünizmle mücadele derneklerinin yeni şubesidirler. Bu gelişime şaşmamak gerekir. Bir zamanlar Çarlık Rusya'sında ilerici bir çizgi olarak doğan Narodnik hareketinin daha sonra SR Partisi biçiminde Kerenski kabinesinde görev aldığını, Bolşevik Devriminden sonra ise emperyalist komplocularla yerli işbirlikçilerin Sovyet Devletine karşı başlattığı iç savaşta, Danikin ve Grangel ordularında işçi sınıfına ve halk güçlerine karşı savaşmaya dek işi götürdüklerini hatırlatmak isterim. Gene Portekiz'de Salazar faşizmine karşı çıkan Maocuların, bir yıl sonra, emperyalistlerin, faşistlerin ve Katoliklerin safında Portekiz işçi sınıfına ve ilerici güçlere karşı tavır koyduklarını dünya halkları unutmamıştır. Bu örnekleri daha da çoğaltmak mümkün. Ama Maoculuk hem uluslararası planda, hem de ülkemizde deşifre olmuştur, maskesi düşmüş ve gerici yüzü sergilenmiştir.

"SOL" — KANAT REVİZYONİZMİ

Türkiye solu içinde, ama bilimsel sosyalist hareket dışında saydığımız temel çizgilere gelince: Bunlardan en etkili sapma, anti-emperyalist ve anti-faşist olan fakat işçi sınıfı sosyalizminin dışında bulunan «sol» kanat revizyonizmi gelmektedir. Bu çizgiyi Maocularla aynı kaba koyamayız.

Temel karakteristikleri bilimsizlik, duygusallık kof slogancılık, serüvencilik ve goşizimdir. Bütün sapmalar gibi, «sol»-kanat revizyonizmi de enternasyonalizmin dışındadır, yani milliyetçidir. Fakat kendisi artık bir sapma olmayıp, işçi sınıfı düşmanı akım olan Maoculuğun sağcı milliyetçi niteliğine karşılık, goşist revizyonizm, gerici milliyetçiler safında değildir. İlerici anti-emperyalist ve anti-faşist sol kanat küçük burjuva milliyetçiliği görünümündedir. İşçi sınıfının bilimsel ve enternasyonalist öğretisinin ülkemizde henüz kökleşme ve yaygınlaşma sürecinde olduğu, bu ilkelere bağlı işçi sınıfı politik örgütlenmesinin henüz yetersiz kaldığı düşünülürse, sağ ve «sol» revizyonizmin bugünkü göreceli etkinliklerinin geçici olduğunu söylemek yerindedir. Serüvenci revizyonizm daha çok öğrenci kesimi içinde etkinlik arama çabasındadır. Güçlü bir sosyalist hareketin ve işçi sınıfı partisinin bulunmaması, işçi sınıfı ile öğrenci gençlik arasındaki bağların bilim klavuzluğunda, ilkeli ve sistemli olarak hızla gelişmesini geciktirmektedir. Ayrıca öğrencilere yönelmiş yoğun faşist komando saldırıları da devrimci-ilerici gençleri hem okullardan ve yurtlardan söküp atmak, hem de onları bir savunma içinde bırakıp üniversite sınırları içine hapsederek, işçi sınıfıyla ve diğer emekçi kitlelerle olan bağlarının güçlenmesini önlemek amacını gütmektedir. Bu iki gerçeklik, öğrenci gençleri dar grup aktivizmine doğru itmekte, bilmin ve işçi sınıfı sosyalizminin değil, duygusallığın, devrimci lafazanlığın, «sol»-revizyonizmin ve serüvenci eğilimlerin öğrenci gençlik içinde varlık ve güç nedeni olmaktadır. «Sol»-kanat revizyonizmine karşı, sabırlı, ısrarlı bir ideolojik mücadele sürdürmek, sosyalist gençlik örgütlenmesini geliştirmek, işçi gençlik ile öğrenci gençlik arasındaki bağları pekiştirmek ve ortak örgütlenme platformları yaratmak, sosyalist işçi sınıfı hareketi ile demokratik öğrenci hareketi arasındaki ilişkileri

bilimin kılavuzluğunda sistemlice güçlendirmek, ayrıca okullardaki ve yurtlardaki faşist saldırılara karşı küçük burjuva dar grup aktivizmi ile değil, kitle gücüyle karşı koyma yöntemlerini yaygınlaştırmak, öğrenci gençlik liderlerinin sosyalist gelişimini sağlayacak önlemler getirmek zorunludur. Ancak bu şekilde, bugün faşist saldırıların geriletilmesi ve bu mücadele içinde «sol»-kanat revizyonizminin etkilerinin azaltılması mümkün olacaktır.

SAĞ KANAT REVİZYONİZMİ

Sağ kanat revizyonizmine gelince, bu eğilim daha çok belli meslek zümrelerine dayanan sosyalist veya sosyalizm sempatizanı aydınlar arasında taban bulabilmektedir. Sağ sapma, şu anki koşullarda etkinlik sahibi değildir. Çünkü sınıf mücadelesi keskinleşmekte, sağ ve sol kutuplaşması sivrileşmekte, sağ sapma ise kendi pasifist karakterinden dolayı sınıf mücadelesinin bu hızlı gelişimine ayak uyduramamakta gene kadrolarının azlığından ve ataletinden dolayı da, sınıf mücadelesini sağa çekmek, böylece bir ayak bağı olmak gibi bir özellik taşımamaktadır. Ama sağ revizyonizm geleceğe dönük önemli bir tehlikedir. Faşist saldırılar karşısında yılgınlığa düşecek unsurları toplama amacını gütmektedir. Ayrıca sosyal mücadele gelişimi dümdüz bir çizgi olmadığından sınıf mücadelesi girift özellikler taşıdığından, bu süreçte sınıf mücadelesinin alçalıp yükselmesi kaçınılmaz olduğundan sağ revizyonizmin işte bu labirentler arasından süzülerek gelecekte güç toplama olasılığı vardır. Ayrıca bir küçük burjuva ülkesi olan ve aydınları önemli etkinlik taşıyan Türkiye'de küçük burjuva sosyalizminin maddi temeli daima güçlü-

dür. Ne var ki, hem «Sol»-kanat revizyonizminin, hem de sağ revizyonizmin biricik panzehiri işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizmine bağlı ve işçi kitlelerine, özellikle işçi sınıfının ileri kesimlerine dayalı devrimci -sosyalist ajitasyon-propaganda ve örgütlenmedir. İşte bu üçlü siyasî çalışmayı gerçekleştirebilmek için, sosyalist hareketin önündeki en önemli görev, işçi sınıfı bağımsız ve devrimci politik hareketinin birliğidir. Bunun için ülkemizde objektif koşullar vardır ve gelişkindir. Ayrıca hem işçi sınıfımızda, hem de tüm halk güçleri içinde çok önemli bir devrimci potansiyel vardır. Kitleler büyük bir örgütlenme susuzluğu içindedir. Bu enerjiyi doğru rotada kanalize edip, iktidar hedefine yönlendirebilmek için, sosyalist hareketin merkezileşmesi zorunludur. İşçi sınıfı içinde sosyalizm hızla güçlenmektedir. Doğu Anadolu'da sosyalizm atılımlı bir gelişme içine girmekte ve sorunun bilimsel-enternasyonalist çözümünü kolaylaştırmaktadır. Küçük burjuva kesimlerinde sosyalist ideolojinin etkinliği artmakta, birçok ilerici aydın ,işçi sınıfı düşüncesine her geçen gün daha da yaklaşmaktadır. Demokratik kitle örgütlerinde sosyalsit önderliğin ve işçi sınıfı düşüncesinin son yıllarda nasıl güç kazandığını hepimiz görmekteyiz. Öğrenci gençlik içinde işçi sınıfı ideolojisinin etkinliği artmaktadır.

SOSYALİST GÖREVLER

Dolayısıyle ülkemizdeki halk güçleri içinde sadece devrimci-demokratik bir büyük potansiyel yoktur, aynı zamanda bu potansiyelin nitel unsuru olan büyük bir sosyalist potansiyel de vardır. Bu ise sosyalist görevlerin kendisini sosyalistlere nasıl da dayattığını göstermeğe yeter. Bu görevleri genel ve özel planda şöyle somutluyoruz :

a) Aslolan sosyalist hareket ile işçi hareketinin, yani işçi sınıfı politik mücadelesi ile ekonomik mücadelesinin kavuşup kaynaşması, bilinçli işçi önderlerinin yetişerek, sosyalist örgütlenmede kenetlenmesidir.

b) İşçi sınıfının en ileri, en bilinçli, en fedakâr unsurlarının tümünü bilime ve enternasyonalizme bağlı olarak, demir bir disiplinle bağrında toplamış demokratik merkeziyetçiliği, eleştiri, özeleştiri ve ikna yöntemlerini başarıyla uygulayan tek bir merkezi otoriteye, işçi sınıfının biricik öncü müfrezesine ulaşmak için işçi sınıfına dayalı ve sağlam ideolojik prensiplere bağlı yoğun bir ideolojik, pratik çalışma yapmak gerekir. Bunun için, işçi sınıfı politik hareketinin bugün birden fazla politik müfrezeye bölündüğünü kabul etmek önşarttır. Aksi halde, ben öncüyüm, benim dışımdakiler sapmadır, «ben giderim gelen gelir, gelmeyen gelmez» tutumları bilimsel değildir, hem de ayrılıkçılığı derinleştirmekten başka birşeye yaramaz.

c) İşçi sınıfı sosyalizminin bağımsız politikasını güçlendirmek, ajitasyon propaganda ve örgütlenme çalışmalarını geliştirmek sosyalist birliğe giden yolda partimizin titizlikle ve fedakârca sürdürdüğü başlıca değerli uğraştır.

ç) Gene Doğu Anadolu'daki sosyalist ve enternasyonalist gelişim, Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin son yıllardaki en önemli kazançlarından birisidir.

d) Bugünkü sosyalist partilerden TSİP ve TİP dışındakiler birer sosyal varlık değillerdir. TİP ise, bizim kanaatimizce daha çok bir aydın hareketi niteliğindedir. İşçi sınıfı kitlelerindeki ve ekonomik örgütlenmesindeki varlığı bugün için son derece sınırlıdır. İşçi sınıfı bilimine uygun bir çalışma içinde değildir. İdeolojik bakımdan bugünkü haliyle işçi sınıfı biliminin sağında bir çizgiyi derinleştirir gözükmektedir. Geçmişteki hatalardan ders alan bir tutumda olmadığı anlaşılmaktadır. On yıllık eski TİP de-

neyinin özeleştirisini getirmeden, hiç bir meselede sorumluluk alma yürekliliğini göstermeden yeniden kurulmuştur. Bu ise kadrolarda güvensizlik yaratmıştır. TİP örgütlenmede ve ideolojide eski hatalarını belirli ölçülerde sürdürmektedir. Ayrıca sekter tutumlarla, demokratik güçbirliğini dahi reddetmektedir. TİP'in bugünkü gidişini işçi sınıfı sosyalizmi hesabına üzülerek izliyoruz. Maocular TİP'i kendileri açısında «Ehven-i şer» ilân etmişlerdir. Buna rağmen, TİP ya işçi sınıfı sosyalizminden olumlu yönde etkilenecek ve proletarya politik hareketinin üst düzeyde merkezileşmesinde mevcut müfrezelerden birisi olarak yeralacaktır, ya da bugünkü gidişiyle, sosyal dinamik içinde, küçük burjuva sosyalizminin partisi olarak, siyasi yelpazede gelecekteki tek işçi sınıfı partisinin (ileri düzeydeki merkezi otoritesinin) dışında ve sağında yer tutacaktır.

e) Öte yandan 141 ve 142'nci maddelerin kaldırılması uğrunda mücadele vermek sadece demokratik planda, yani sosyalistler dışındaki diğer demokratik anti-faşist güçlerin de katılacağı bir mücadele değil, bunun yanısıra, aynı zamanda sosyalist bir görevdir de. Türkiye'yi düşünce ve örgütlenme özgürlüğü bakımından İspanya çizgisinde tutmak, hiçbir demokratik gücün kabulleneceği bir husus değildir. Esasen DGM'ler başlıca 141 ve 142'nci maddelerde somutlandığı, bizzat MC partileri bunu dile getirdiği için, DGM'lere karşı tüm demokratik güçlerin Türkiye çapında gösterdiği büyük ve etkin tepki, aynı zamanda 141 ve 142'ye karşı bir referandum niteliğini taşımıştır. Biz 141 ve 142'nci maddelerin kaldırılmasını halkımızın en acil demokratik ve özgürlük istemi olarak görüyoruz. DGM konusundaki özgürlük mücadelesinin yaygınlığı bunu kanıtlamıştır.

f) 141 ve 142'nci maddelerin anti-demokratikliği açıktır. Bu maddelerin kaldırılması düşünce ve örgütlenme

özgürlüğünün gereğidir. Bu özgürlüğün bir bölümü de, Türkiye Komünist Partisi üzerine konulmuş yasağın kaldırılmasını içermektedir. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü savunurken elbette bu özgürlüklerden yarım yüzyılı aşkın zamandır yoksun bırakılmış olan Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlüğü savunmak hem sosyalist, fakat aynı zamanda demokratik bir görevdir, yani sosyalistler dışındaki diğer demokratik güçlerin de isteğidir.

Sonuç olarak, partimiz hem anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleyi, hem de sosyalist mücadeleyi Türkiye'deki emekçilerin ulusal ve sosyal kurtuluş sürecinin vazgeçilmez bileşenleri olarak diyalektik bir bütün halinde değerlendirmektedir. Ve tüm bu mücadelelerinin odağı sosyalist harekettir, tüm ilerici akımların ve güçlerin merkezi ve aslî nitel varlığı, öncü işçi sınıfında ve onun öncü politik hareketi olan sosyalist mücadelede düğümlenir. Bu nedenle, tüm ve çok yönlü siyasî çabalarımızın odağına sosyalist hareketimizin birliği sorununu yerleştirmiş durumdayız. Bu konuda Partimizin 1'nci Kongrede aldığı birlik kararı tarihsel bir önem taşımaktadır. Bu önemin değeri her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır.

TEP (TÜRKİYE EMEKÇİ PARTİSİ) MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ MUSTAFA LÜTFÜ KIYICI

«HALKTAN YANA HER DEĞİŞİKLİK MUTLAKA İŞÇİ SINIFININ DAMGASINI TAŞIYACAKTIR»

□

TEP (Türkiye Emekçi Partisi) 12 Mart dönemi sonrasında partileşen soldaki çizgilerden birisidir.

TEP'in temsil ettiği görüşün, 12 Mart öncesinde de soldaki saflaşmalar içinde önemli bir yeri olmuştur.

Türkiye İşçi Partisi'nden «Milli Demokratik Devrim» stratejisi anlayışıyla ayrılanlar o dönemde Mihri Belli'nin görüşleri doğrultusunda solda ayrı bir saf oluşturmuşlardı.

Türkiye Emekçi Partisi, Mihri Belli'nin sosyalizm ve sosyalist mücadele anlayışını benimseyenlerce kurulmuş ve genel başkanlığına ilk görev bölüşümünde, Mihri Belli getirilmiştir.

Türkiye Emekçi Partisi'nin görüşlerini dizimizde yansıtabilmek amacıyla sorularımızı, Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve TEP görüşleri doğrultusunda yayın yapan Emekçi Dergisi sahibi Mustafa Lütfü Kıyıcı'ya yönelttik.

M. Lütfü Kıyıcı 1946 Sivas doğumludur. 12 Mart öncesi devrimci öğrenci hareketlerinde adı sık sık duyulan gençlik temsilcilerinden birisiydi. İstanbul Hukuk Fakültesi Devrimci Hukukçular Örgütü ve Devrimci Öğrenci Birliği gibi o dönem gençlik örgütlerinin kurucu ve yöneticilerindendir.

Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB) nin Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) ile birleşmesinden sonra Kıyıcı, DEV-GENÇ içinde çalışmaya başlamıştı. Aynı dönemlerde yayınlanmakta olan Türkiye Solu Dergisi'nin de yazışleri müdürlüğünü yapan Kıyıcı, 12 Mart döneminde DEV-GENÇ Genel Yönetim ve Bölge Yürütme Kurulu üyesi olarak yargılanmıştır. Ayrıca Sıkıyönetim mahkemesinde yazılarından dolayı 8 yıl hapse mahkûm olmuştur.

Şimdiye dek çeşitli eylemlerinden ötürü beş kez tutuklanmış ve dört yıl sivil ve askeri cezaevlerinde kalmıştır.

Mustafa Lütfü Kıyıcı sorularımızı şöyle yanıtladı:

□

1) Nisan ayının son günlerinde sıkıyönetim ilân edildi. Ben 19 Haziranda yakalandım. Yani kısa süren bir kaçaklık dönemim oldu. 12 Mart'a fazla bir gizli çalışma tecrübem olmadan girdim. 15/16 Haziran tecrübesini o sırada cezaevinde olduğum için yaşamamıştım. Bu dönemde önemli sorun barınak sorunu idi. Önceden bu tür durumlarda kullanmak için davette bulunan pek çok kişi bu daveti yapmış olmanın sıkıntısı içinde idi. Barınmak zorunda kaldığımız ev gizlenmek için pek elverişli değildi. Ancak bize dostça kucak açmıştı. Yakalandığım gün evde bulunan, Reşat Fuat arkadaşın eşi Suat Derviş ve evde tesadüfen bulunan bir arkadaşın nişanlısı ile birlikte Sirkeci'ye götürüldük. Suat abla hayli yaşlı idi. Buna rağmen polislerin tavrı katı ve acımasızdı. Ben hemen «K» grubuna alındığımdan bir daha göremedim. Ancak ömrünü kısaltan olayların geçtiğini sonradan öğrenmiştim. «K» grubu odasına götürülürken, iki polisin elleri arasında Zerruk Ahmetvakıfoğlu'nu gördüm. Benden bir iki gün önce yakalanmıştı, ayakları patladığı için yere basamıyordu. Odaya girdiğimde, özellikle gürültü yapma ve panik havası yaratma isteğinde olan polisler üzerine saldırdı-

lar. Benim endişem 12 Mart öncesi döneme kadar birlikte olduğumuz arkadaşlarla ilgili soruların sorulması idi. Ben ne olduğunu anlamadan ayakkabılarım çıkarılmış falakaya takılmıştı. Falakanın yabancısı değildim. Tarhan Özgür'ün kendi kendini vurduğuna tanıklık etmemi bazı kaçak arkadaşların yerlerini bildirmemi ve son döneme kadar birlikte olduğumuz ve THKO üyesi olan arkadaşlarla gerçek ayrılık noktalarını öğrenmek istiyorlardı. İstekleri olmadı.

Diğer arkadaşlardan tecrit edilmiş ayrı bir odada tutuluyordum. Bazen yer darlığından bazı arkadaşlarla yanyana geldiğimiz oluyordu. Harun Karadeniz'in ayaklarında dizlerine kadar tekme izleri vardı. Malatya'dan getirilen (Hemşerim) Ahmet Erdoğan ve Osman Bahadır yanımızdan açıkça falakaya diye götürüldü. Yine bir ara beraber olduğum eczacı (Rıfat Güney) arkadaşın ayakları patlamıştı. Tedavisini kendi yapıyordu. Harekete aktif olarak katılmış olanlardan yara beresizini görmedim. Şoför Osman abinin hemen dayaktan sonraki halini gördüm. Akademili Rasim'in (Özkan) ayaklarının patladığını, Mustafa Köse isimli bir eski öğretmenin ayağına takılan falaka sopasıyla dövüldüğü için komada kaldığını, tevkifim için Ankara'ya sevkedilmeden önce kaldığım dip hücrede gördüm.

Aslında bütün bu olanlar mücadelenin ayrılmaz parçaları idi ve bu kavgaya girenler de bunları olağan karşılıyordu. Örneğin, daha sonraları, gündüz DEV-GENÇ duruşmasında birlikte olduğumuz Süleyman Aslan'ın o akşam polisler tarafından hem de yakalandıktan sonra vurulduğunu duymamız sadece bizlerin sınıf kinini biledi. Cezaevlerinde de bu durum biçim değiştirmekle birlikter yer yer emniyetten farksızdı. Örneğin, Ankara Mamak II. Nolu Cezaevinde, SBF'de çalışan Mesut isimli bir genç adam doktor tarafından optolidonla tedavi ediliyor-

du. Bir gün gece yarısına doğru öldü. Beyin tümöründen öldüğü yapılan işlemler sonucu tespit edildi.

TEMEL ÇIKIŞ NOKTASI

2) Bizim İstanbul'da FKF dışında örgütlenmiş Devrimci Öğrenciler Birliği (DÖB) üyeleri olarak, aktif grup hareketleri ile kitle hareketlerine ağırlık veren bir geçmişimiz vardı. Aktif kitle hareketleri alanlarını iyi değerlendiriyor ve özellikle ilkel oportünistlerin yönetimindeki FKF'den bu niteliğimizle ayrılıyorduk. Ankara'da ise aynı görüşü paylaştığımız arkadaşlar, FKF içinden mücadeleyi sürdürüyorlardı. Sonra Dev-Genç içinde biraraya geldik. Özellikle, İstanbul DÖB ekibinin ideolojik belirlenmesinde sadece teorik gerekçeler değil aynı zamanda, Millî Demokratik Devrim görüşünün sözcülüğünü yapan Mihri Belli'nin, mücadelesinin sadece teorisini değil, pratiğini de yapmış. Yunan iç savaşında proleter devrimciler safında savaşmış, tevkifatlarda daima devrimci tutumunu korumuş ve örnek olmuş kişiliği ile Şevki Akşit'in daima gösterişli işlerden uzak nankör işlere gönüllü kişiliği de önemli bir etkendir. Bizce elli yıllık hareketi bu arkadaşlar ve çevresi temsil ediyordu. Ve biz emperyalizmin eski kuşaklarla genç nesil arasında örmek istediği duvara tuğlalar taşımak yerine, eski kuşakla kurduğumuz olumlu dialogdan güç alarak oportünizmi ideolojik ve pratik mücadelede yenilgiye uğrattık.

12 Mart dönemine kadar tartışılan bir konu vardı, sloganlarda: «Bağımsız Türkiye» ve «Sosyalist Türkiye» diye somutlanıyordu. Bu tartışma çoğuna göre bir slogan savaşı gibi görünebilir. Ama bugünkü tartışmalardan çok

daha somuttu ve ülkenin somut durumundan kaynaklanıyordu. Biz bu tartışmalar içinde aktif olarak yer aldık. Çünkü Milli Demokratik Devrim gerçekleştirilmeden, ülke ABD vesayetinden çıkartılıp bağımsızlık kazanılmadan feodal ilişkilerin kökü kazınmadan, «Sosyalist Türkiye»den söz etmek sadece devrimci lafazanlık olurdu. Sosyalizme giderken Milli Demokratik Devrim aşaması, ülke şartlarının zorunlu kıldığı bir aşama idi. Bugün de öyledir. Bu doğru strateji hem bilimsel sosyalizme, hem de ülkenin gerçeklerine uygundur. O dönemde bu çizgiyi reddedenler bugün, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin güncellik taşıdığını teslim etmişlerdir. Bu da olumlu bir gelişmedir.

1969-1970 yıllarında TİP'i devrimci bir yönetime kavuşturmak, olmazsa ayrı örgütlenmek sorunu ağırlık kazandı. Çeşitli çalışmalara girişildi. İlginç olan parti meselesi her ortaya atıldığında, çeşitli muhalefetlerin ve bölünmelerin olmasıydı. Bu çalışmalar sağ veya kesin «sol» eleştirilerle baltalandı. Gariptir, baltalayanlardan bir kısmı bugünlerde yeniden «gençlere güvenip parti kurmadığı» gerekçesi ile Mihri Belli ve arkadaşlarını suçlayabilmektedir.

12 Mart öncesi, emperyalizmin solu bölmek çabalarına dikkati çekmek ve bu oyunu bozmak, ABD vesayeti altındaki ülkemizde, bağımsızlık ve demokrasiyi gerçek kılıp sosyalist devrim hedefine ulaşmak mücadelesini yönlendirecek, proleter devrimci partinin kuruluş çalışmalarını yürütmekte idik.

12 MART'A BAKIŞ

3) 12 Mart Filipin tipi demokrasinin yani parlamenter görünüşlü antidemokratik düzenin işlemez hale gelmesi-

nin sonucudur. Filipin tipi demokrasicilik oyununun oynanabilmesi için 1'inci şart, işbirlikçi sermayenin çıkarlarının savunucusu durumunda olan partilerden birinin, şartlandırılmış olan seçmen kitlesinin oyu ile iktidara gelebilmesidir. Yani emekçi sınıfların, bu oyuna gelebilecek kadar geri olması şarttır. Ama halk bilinçlendi mi, demokratik güçler düzenin sınırlarını demokrasi doğrultusunda zorlamaya başladı mı emperyalizm (özellikle ABD emperyalizmi) ve işbirlikçileri biçimsel demokrasiden vazgeçiyorlar, açık faşizme başvuruyorlar. 12 Martta da olan budur. Emperyalizm Filipinler'den Yunanistan'a kadar, Güney Kore'den Şili'ye kadar, burjuva demokratik görünüş işine yaramadığı anda bu kisveyi çıkarıp attı. 12 Mart'ta Türkiye'de böyle oldu. Halkımızın en bilinçli, en militan kesimi olan sosyalistler ağır darbeler yediler. Bu arada 12 Mart' ta faşist cephe orduda ve diğer devlet kurumlarında bulunan yurtsever unsurları temizledi, ya da etkisiz duruma getirdi.

12 Mart faşizmi Türkiye'de demokratik güçleri ve en başta en tutarlı demokrasi savaşçıları olması gereken sosyalistleri sindiremedi. Bunca terörden sonra bugün devrimci güçler her zamankinden daha güçlüdür.

Bu soru sorulmuşken açıklık kazandırmak istediğim bir konu var. Bize, 12 Mart'tan önce asker-sivil aydın zümrenin devrimci potansiyelini özellikle belirttiğimiz, ancak şimdi, bu potansiyeli pek önemsemediğimiz söyleniyor. Bunun da bir siyasî tutum değişikliği olduğu iddia ediliyor.

Biz, küçük burjuva bürokrasisinin Türkiye şartlarında önemli bir demokratik güç olduğu görüşünü bugün de korumaktayız. Proletarya önderliğinde bir devrim, sayısı 800 bini bulan bu kitle içinde küçümsenmemesi gereken müttefikler bulacaktır. Öğretmen kitlesinin, teknik eleman kitlesinin, bürokrasinin, sermayenin etkisi dışında

kalabilen kesiminin, devrimci hareket içinde küçümsenmeyecek bir rolü vardır. İşçi sınıfının hedefine ulaşabilmek için başta köylülük olmak üzere diğer ittifaklara ihtiyacı vardır. Asker aydın zümrenin 12 Mart'tan önce ordu içinde önemli bir yurtsever ilerici subay kadrosu vardı. 12 Mart döneminde böyleleri geniş ölçüde tasfiyeye uğradı. 800 subay tutuklandı, birçokları ağır cezalara uğratıldı, binlercesi ordudanihraç edildi, öldürülenler oldu.

Şimdi biz eğer ordudaki ilerici kesimden pek söz etmiyorsak, bu bizim görüşümüzün değiştiğinden değil, ordunun bileşiminin önemli değişikliklere uğradığındandır.

12 Mart bir dereceye kadar ilerici, askeri müdahaleler zincirini koparıp atmıştır. Küçük burjuva radikal unsurların hayallerine son vermiştir. Türkiye'de halktan yana her değişiklik mutlaka işçi sınıfının damgasını taşıyacaktır. Bu gerçek her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır.

GÖRÜŞLERDE DEĞİŞME..

4) Temel görüşlerimizde bir değişiklik olmamıştır. Aksine, canlı, pratik, görüşlerimizin doğruluğunu kanıtlamıştır. Şöyle ki, Türkiye'de toplumsal devrim, çok çetin mücadeleler sonucu, işçi sınıfının önderliğinde tüm ulusal ve demokratik güçlerin katılmasıyla emperyalizmin, işbirlikçi burjuvazinin ve feodal mütegalibe üçlüsünün tecrit edilmesiyle ve etkisiz hale getirilmesiyle gerçekleşecektir. Pratik bunun dışındaki, pasifist reformist ve diğer yandaki subjektivist görüşlerin doğru olmadığını kanıtlamıştır.

Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin çifte sömürüsüne uğrayan, ABD emperyalizminin vesayetindeki ülkemizde çözümlenmesi gereken baş çelişki ulusla emperyalizmin arasındadır (yerli işbirlikçiler ulus kavramının dışındadır). İşçi sınıfının fiili öncülüğünde tüm ulusal ve demokratik güçlerin çözümlemek zorunda oldukları çelişki budur. Sosyalist devrim hedefine ulaşmak için aşılması gereken bu aşamaya, bu devrimin asgari programına bilimsel terminolojide Millî Demokrat Devrim denir. Bu asgari programa grupçu zihniyetlerle başka isimler verenler de vardır. Ama programın içeriği ve hedefleri aynıdır. Bağımlı kapitalist ilişkilerinin hakim olduğu toplumumuzda, emek sermaye çelişkisi temel nitelik taşımakla birlikte ikinci durumdadır. Bugün, gerçekleştirmekle yükümlü olduğumuz devrimin gündeminde olan görev, tam bağımsızlığın (siyasi, ekonomik, kültürel vb.) gerçekleştirilmesi, Türkiye'nin emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen ülke durumuna son verilmesidir. Feodal ilişkilerin tasfiyesi, feodal sömürü altındaki köylülerin özgür vatandaşlar düzeyine çıkartılması, tüm antidemokratik üst yapı kurumlarının kaldırılması, yerlerine gerçekten demokratik kurumların konmasıdır. Bütün bunlar bir devrim meselesidir. Bu devrimci görevlerin yerine getirilmesiyle, toplum sosyalist devrim aşamasına varmış olacaktır. Elbetteki bu iki devrim arasında bir Çin seddi yoktur, içiçelik söz konusudur.

Ancak, hedefi, stratejiyi tespit etmek yetmez.

Bu hedef belirlendikten sonra, **hedefi vurabilecek tüm güçlerin katkısını sağlamak birleşebilir tüm güçleri biraraya toplamak görevimizdir. Gerçekleştirmekle yükümlü** olduğumuz Türkiye devriminin başarılı olabilmesi için kuvvetler dengesini doğru değerlendirmek sorumluluğundayız. Yani harekete hazır ve potansiyel devrimci güçler nelerdir, bu güçlerin mücadele olanakları nelerdir; emper-

yalizme karşı savaş halinde olan tüm güçlerin uluslararası dayanışması ne durumdadır, buna karşılık, karşı-devrimin gerçek gücü nedir, emperyalizm ve işbirlikçilerinin savaş hileleri nelerdir, kurdukları tuzak kaç çeşittir, bütün bunlar bilinmeden, değerlendirilmeden devrimci savaş verilemez. Dünyanın hiç bir yerinde de verilememiştir. Devrimci mücadelenin zaferi subjektif isteklerin çok ötesindedir.

Dünya açısından düşüncelerimizin açıklanması da budur. Burada «Sovyet-Çin çatışması» diye adlandırılan olgu ile ilgili görüşlerimizi açıklamak istiyorum.

Türkiye Merih'de değil yeryüzünde bir ülke olduğuna göre, dünyadaki her gelişimi, sorumluluğunu duyduğumuz devrim açısından incelemekle yükümlüyüz. Biz, sorunlara özellikle gerçekleştirmekle yükümlü olduğumuz Türkiye devrimi açısından bakmaktayız. Hazır reçetelerle hiç bir yerde devrim olmamıştır ve olamaz. Türkiye'nin somut durumunu en iyi ve birinci elden bilmek ve bu somut durumun tahlilinden kaynaklanarak bilimsel sosyalizmi yaratıcı bir ruhla ülke şartlarına uygulamak, Türkiye'de devrim isteyenlerin sorunu ve görevidir. Bu da bilimsel sosyalizmin evrensel gerçeğinin ülkenin somut pratiği ile birleştirilerek yapılabilir. Proleter devrimci tavır budur. Hazır reçeteci her iki akımda «doğru tekdir, benim safımda yer almalısın» diyor. Hayır. Doğru tavır, sorunlara gerçekleştirmekle yükümlü olduğun devrimin yararları açısından bakmaktır. Eğer ülke sorunları üzerinde düşünmek yerine hazır reçetleri devralmak ile devrim olsa idi herhalde dünyanın siyasi coğrafyası çok farklı olurdu.

Her iki ülkenin de hataları olabilir ve bu hataları gerçekleştirmekle yükümlü olduğumuz devrim açısından zorunlu ise eleştirilir. Proleter enternasyonalizmine ağırlık vermekten uzak tavırları eleştirilir. Ülkenin devrimi açısından dersler alıcı ve eleştirici tavrı sürdürmek ihmal edilmeyecek bir görevdir. Bu tavrı sürdürürken sosyalist top-

lum içindeki çelişkileri doğru değerlendirmek gereklidir. Bu eleştiri konularının ülke içinde kaynaklarının olmadığını iddia etmek bilimsel bir tavır değildir. Sovyetler Birliğini baş tehlike ilan eden ve ona «sosyal emperyalist» etiketini takan Çin dış politikasının, Çin içinde sınıfsal kaynaklarının olmadığını zannetmek bilimsel tavır değildir. Ve bizi yanlışlara sürükler. Bunu yapmazsak, Angola, Şili, olaylarını Vietnam'dan adaların talebedilmesini, doğru değerlendiremeyiz. Öze değil, biçime önem veren ve Sovyetler Birliğini «gelişen tehlike» ilan eden «Üç Dünya» teorisinin mekanikliğinin kökenini kavrayamayız. Parti kavramını hiçe sayarak tüzükte Mao'dan sonra Lin Piao'yu halef gösteren davranışı, sonra aynı Lin Piao'yu «40 yıllık revizyonist hain» ilan eden düşünceyi kavrayamayız.

Aynı şekilde, Sovyetler Birliğinde bürokrat ve teknokratların yönetimdeki etkinliğini göz ardı etmek, bunun SSCB'nin politikasına hiç yansımadığını ilan etmek metafizik bir anlayıştır. Bugün SSCB'nin 1953 yıllarına kadar sürdürülen proleter enternasyonalist tavrın, aynı duyarlılıkla devam ettiğini ileri sürmek mümkün değildir. Son Lübnan olaylarında, FKÖ'nün desteklendiği ilan edilmekle birlikte, Suriye'yi tümden elden kaçırmamak için Filistin ve Lübnan halkının davasına Angola'daki duyarlılıkla eğilindiği söylenemez.

Geri kalmış ülkelere önerilen, barış politikası, barışçı geçiş, kapitalist olmayan yol teorileri üzerinde görüşlerimiz yeterince kamuoyu tarafından bilindiği için durmak istemiyoruz. Ve her ülkenin devrimi öncelikle o ülkedeki devrimcilerin sorunudur ilkesini tekrarlamakla yetiniyoruz.

Niyetimiz burada sosyalist dünya içinde yer alan her iki ülkenin hata-sevap cetvelini çıkarmak değildir. İş yapılan yerde hatalar da olur. Sistemleşmemiş hatalar ve çizgi haline gelmemiş hatalar düzeltilir. Bu sorun öncelikle,

bu ülkelerin proleter devrimcilerinin sorunudur. Ve onlar en az, pek çok lafazandan daha duyarlıdır bu konuda. Bir sosyalist dünyayı ele alıp yaptıklarını mutlak doğru veya mutlak yanlış diye damgalamak yanlıştır. Mutlaklık bilime aykırıdır. Mutlak doğru, sadece tüm deneylerden yararlanarak, sosyalizmin bilimini ülke şartlarına yaratıcı bir ruhla uygulamak ve hedef şaşırtma durumlarına düşmeden, mızrağın ucunu baş düşman ABD emperyalizmi ve onun müttefiklerine doğru çevirmektir. Biz, buna «Ho Şi Minh tavrı» diyoruz.

Tekrar da olsa «Ho Şi Minh tavrı» dediğimiz dünya devrimci işçi sınıfı hareketindeki ideolojik bölünme konusundaki tutumumuzu özetleyelim. Tutumumuz şudur:

- Hiç kimseyi (hangi örgüt, grup ya da şahıs olursa olsun) marksist eleştirinin üzerinde tutmamak;
- Kulağa ne kadar devrimci gelirse gelsin, beyanlara değil, somut davranışlara önem vermek;
- Bilimsel sosyalizmin bütün insanlığın hizmetinde bir hazine olduğunu, kimsenin hiç bir «merkez»in onu tekeline alamayacağını bilmek, hazır devrim reçetelerine bel bağlamamak;
- Proleter enternasyonalizmine bağlılık, bu alanda payımıza düşeni yapmak, iktidarda veya muhalefette bütün dünyadaki devrimci hareketlerle, özellikle emperyalizmle doğrudan doğruya savaşan devrimci hareketlerle dayanışma;
- Sorunları kendi devrimimiz açısından koymak, devrimci eylemimizin gerektirmediği kısır polemiklerden, bizantinizmden kaçınmak;
- Sosyalizmin bilimini yaratıcı ruhla Türkiye gerçeklerine uygulamak, böylelikle devrimci çizgimizi saptamak, bu çizgiyi aynı yaratıcı ruhla yığınların eylemine çevirmek.

Buna Ho Şi Minh'in vasiyatnamesinde belirtilen «uluslararası devrimci hareket içinde bilimsel sosyalizm ve proleter enternasyonalizmi temeli üzerinde birliğin yeniden kurulması için» bize düşeni yapmayı görev saydığımızı da ekleyebiliriz.

Bu tavrı gütmek ve gerçekleştirmekle yükümlü olduğumuz Türkiye devriminin sorunları üzerinde düşünmeyi iki «merkez»den birine bırakmamak tavrı, bazılarının dediği gibi, «iki sandalye arasında oturanın ilkesiz birlikten yana tutumu» değildir.

Bu, hem kendi ülkesinde devrimin, hem dünya devriminin sorumluluğunu taşıyanın devrimci tutumudur.

MAHKEMELER PRATİĞİ

5.) İllegal tecrübesi olmayan, gerçek proleter devrimci partisi disiplininden geçmemiş olan, gençlik hareketinden gelme, çoğu küçük burjuva kökenli gençlerin polis ve kontrgerilla terörü altında davranışları her zaman örnek devrimci davranış olmamıştır. Bazı gruplarda poliste konuşmak kural haline gelmiştir. Elbette devrimci onurun emrettiği biçimde davranışlar olmuştur. Bu davranış içinde olanlardır, Türkiye'de proleter devrimci hareketin gerçek temsilcileri.

Örnekleriyle bu konuyu buraya getirmek, yanlış anlamalara neden olabilecektir. Onun için geneliyle meseleyi koymak daha doğrudur. Yalnız bilinmesi gereken bir konu şudur: 12 Mart döneminde poliste, mahkeme ve cezaevlerinde yapılan yanlışların doğru bir değerlendirilmesi, eleştiri ve özleştirisi yapılmamıştır. Önemli gruplar içinde yer alıp, hakim sınıfların bilmemesi gereken hiç bir şe-

yi söylememiş olanlar, doğru devrimci tavırla her zaman karşılanmamış, tersine yalnızlığa itilmiştir. Bu sağlıksız tutum taban kuyrukçuluğunun sonucu olmuştur.

BAŞLICA ÜÇ AKIM

6.) Bugün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de solda belli başlı üç akım olacağa benzer. Biri, sosyalizmin bilimini yaratıcı ruhla Türkiye gerçeklerine uygulama ve doğru devrimci çizgiyi saptama çabasında olan, ayağı Türkiye toprağına basan, esas gücünü işçi sınıfının ve yoksul köylünün en bilinçli ve aktif kesiminden sağlayan proleter devrimci akım. Bu akımın güçlü bir siyasi akım olarak tarihsel gelişmeye damgasını vurması kaçınılmazdır.

Bunun yanında siyasi çizgisini hazır reçeteler halinde iki sosyalist merkezden birinden devralma rahatlığı içinde olan iki akım var, özünde kendi emekçi halkına güvensizlikten gelme dışardan çalınan havaya ayak uydurarak oynama tutumudur bu.

Bu iki dogmatik çizgiden bağnaz Pekin'ci çizgi yeterince Türkiye'de sergilenmiştir. Diğeri yani mülteciler ise yeni yeni eleştiri konusu olmaktadır. Buna neden Türkiye'den kaçıp giden bu ekibin önce «Dış Büro» adı altında çalışırken şimdi Türkiye tarihinin ilk partisinin adına iddiacı bir şekilde sahip çıkmaya çalışması ve kendini Türkiye işçi sınıfının öncü örgütü olarak sunmasıdır. Bu iddiacılıktan başka bir anlam taşımaz. Türkiye'ye kırk yıl ayak basmayanların, kırk yıl daha faşizm sürse Türkiye'ye ayak basmayı düşünmeyecek olanların mülteci kimliği dışardan maval okuma tavrı uzlaşmacı, siyaseti ve reformcu ideolojisi her alanda teşhir edilmelidir. Proleter dev-

rimci geçmişi tahrif etmeye kalkmaları önlenmelidir. Türkiye gerçeklerinden kopuk, sosyalist ülkenin işçi sınıfının alınterini heba etmenin utanmazlığı içinde olanların kendilerinin dışında herkese çamur atma, dışardan maval okuma tavrı, güreşçileri çayır kenarından seyredenin, kendini hem güreşçi yerine koyup hem çayır kenarından akıl öğretmeye kalkışma tavrıdır. Onun «savaşkan»lığı bu kadardır, fazlası değil. Erbetteki bunların tek eleştirilecek yanı, zor dönemde Türkiye'den kaçıp gitmeleri değildir. İdeolojileri son çözümlemede reformist, siyasetleri uzlaşmacıdır. Türkiye'nin somut gerçeklerinden kopuktur. 12 Mart deneyine rağmen hâlâ Türkiye'de bir Portekiz Olayı bekleyebilmeleri bu kopukluğun doğal sonucudur.

Bir de şu iddiayı cevaplayalım: «Bunların adı belli, ayrıca enternasyonal oturumlarda da tanınıyorlar. O halde tavrımız olumlu olmalıdır» deniyor.

Bu, ülke içinde Türkiye solunun çeşitli bölünmelerinden bıkıp kenara çekilmek isteyenin tavrı olduğu kadar tarihsel gerçekleri bilmeyenlerin de tavrıdır. Soruyoruz: Küba'da bir zamanlar uluslararası toplantılarda temsil edilen, KP yok mu idi? Vardı. Ve Küba'da devrimi bu partinin «maceracı» diye nitelendirdiği insanlar gerçekleştirdi. Cezayir de KP, küçük burjuva milliyetçilerinin Fransız emperyalizmine karşı Milli Kurtuluş Savaşını başlattığı zaman, öncülüğü ele alacak mücadele içinde olmak bir yana harekete ters düşen bir tutum takınmadı mı? Bu partinin adı KP değil miydi ve uluslararası planda temsil edilmiyor muydu? Örnekleri çoğaltabiliriz.

Demek ki KP adını kullanmak ve uluslararası planda temsil edilmek gerçek devrimci öze sahip olmanın kanıtı olamıyor.

Mültecilerin yetkililerinden A. Saygan «Fransız Komünist Partisi bizi parti olarak davet etti ve bizimle sorunlarımız üzerinde görüştü. Bu da gösteriyor ki FKP'si

bizi Türkiye işçi sınıfının tek temsilcisi saymaktadır» diyor. Bu komedidir. Türkiye işçi sınıfının öncü örgütünü belirleyen FKP'sinin daveti ve kabulü değildir, olamaz. Olacağını zannedenler tarihi yanılgı içindedirler.

Mültecilerin gülünç iddialarını proleter devrimci geçmişi tahrif eden sahteciliklerini ve görüşlerini EMEKÇİ'de sergiledik. Ekleyecek fazla bir şey yok. Türkiye proletaryasına dışardan öncü kabullendirmek tavrı her zaman geri tepmeye mahkûmdur.

Türkiye solunda bu iki siyasi çizginin yanında, bir küçük burjuvalar ülkesinde kaçınılmaz olarak varolacak ve militanın partili karakterini görmemezlikten gelen, küçük burjuva kökenli gençlik çevrelerinin keskin «sol lafazanlığa» itibar eden, emekçi halktan kopuk yanlış eğilimleri de vardır.

Partisiz devrimci militan olabileceğinden kaynaklanan bu sonuncu akımın olsun, gerçekleştirmekle yükümlü olduğumuz devrimin sorunları üzerinde düşünmeyi, başka merkezlere bırakan doğmatik akımların olsun, uzun vadede etkinliği olmayacaktır.

Biz bu akımların dışında da, bugün bölünmelerin olduğu ve bu bölünmelerin gereksiz olduğu görüşündeyiz. Onun için ortak bir siyasi çizgi çevresinde birleşmesi olanaklı tüm gruplarla, birlik doğrultusunda diyaloğun sürdürülmesinden yanayız. İçinde bulunduğumuz kargaşalık döneminin birliğe gebe olduğunun bilincindeyiz. Çabamız bu güç görevi süreç içinde gerçekleştirmek yolundadır.

FAŞİZM KONUSU

7.) Bugün özellikle gençlik çevrelerinde bu konu tartışılmaktadır, faşizmin değerlendirilmesi. Yani açık mı giz-

li mi? Tırmanıyor mu tırmanmıyor mu? Faşist diktatörlük mü, değil mi?

Devrimcilerin zamanlarını bu konuların tartışılması ile geçirdikleri bir Orta Anadolu ili, devrimcilerin en az onda biri kadar militanı olan faşistler tarafından işgal edilmiş gibidir. Bu konular tartışılmasın mı istiyoruz? Hayır. Doğru teşhis konsun sonra mücadele ona göre yapılsın görüşüne karşı mı çıkıyoruz. Elbetteki hayır. Ancak bunlar tartışılırken faşistlerle gerekli mücadeleye geçilsin. Tartışmaların sonucu pratikle denetlensin. Bu yapılmadığı sürece devrimci hareketin militanı mıyız, yoksa aydınlar kulübünün üyesi miyiz ikilemi çıkar karşımıza. Biri devrimciliğe diğeri pasifizme götürür bizi. Biz şöyle diyoruz:

Türkiye bir dönüm noktasındadır. Demokratik güçler toplumu gerçek demokrasiye ulaştırma çabası içindedirler, faşist cephe parlamenter faşizmi yerleştirmek çabası içindedirler. Siyasi cinayetlerin, çeşitli tertiplerin, burjuva parlamenter kurallara bile ters düşen davranışların açıklaması budur. Burada demokratik güçler için tek yol vardır: Faşizme karşı —mücadelenin emperyalizme karşı mücadeleden ayrılmayacağının bilincinde olarak— omuz omuza durmak. O halde slogan: Faşizme karşı omuz omuza!

GELECEK DEVRİMCİLERİNDİR

8.) Türkiye'de demokrasi cephesi faşist cepheden daha güçlüdür. Ayrıca uluslararası güçler dengesinde, demokrasi kuvvetleri ağır basıyor. Bu koşullarda gelecek devrimci güçleri [illegible]r. Ancak bunu tespit etmek yetmez, kitleleri faşizme karşı mücadelede yönlendirecek, parti-

nin teşkilatlandırılması sorunu gündemdedir. Karşı devrimin bütün tertiplerine karşı, mücadeleyi çeşitli mevzilerde verebilecek bir partinin teşkilatlandırılması çözümlenmeden devrimciler sadece bir potansiyele güvenmenin rahatlığı içinde olamazlar.

Solun bölünmüşlüğüne rağmen, günümüzde devrimci çizgi ile reformist çizgilerin yoğun bir ayrışması yaşanmaktadır. Bu koşullarda gelecek devrimcilerindir. Yeter ki buharın tamamını bağımsızlık ve demokrasi pistonunun arkasında toplayabilelim ve piston olanca gücüyle bassın.

ÖZGÜRLÜK YOLU DERGİSİ YAZARI
KEMAL BURKAY:

«İŞÇİ SINIFI, MÜCADELESİNİ ANCAK BİLİNÇLİ VE ÖRGÜTLÜ OLARAK VEREBİLİR»

□

«Özgürlük Yolu» dergisinin, savunduğu politik görüşlerle, ülkemiz yapısı üstüne çözümlemeleriyle ve sol politik saflaşmalara bakış tarzıyla mücadele içinde kendine özgü ayrı bir yeri vardır.

Türkiye'deki değişik görüşlerin, o görüşleri savunanlarca değerlendirilmesini amaçlayan bu dizi içinde görüşlerini dinlediğimiz kişilerden birisi de «Özgürlük Yolu» dergisi yazarı Kemal Burkay oldu.

Tunceli'nin Mazgirt ilçesi, Kızılkale köyünden ve 937 doğumlu olan Kemal Burkay, Akçadağ ve Dicle Köy Enstitülerinde okumuştur. Üç yıl kadar köy öğretmenliği yapan Burkay, 1960 yılında Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirmiş ve avukat olarak çalışmaya başlamıştır. Uzun yıllar Elazığ ve Tunceli'de çalışan Burkay halen Ankara'da çalışmaktadır.

Politik çalışmaları yanısıra edebiyat alanında verdiği ürünlerle de düşünce hayatımızda yeri olan Kemal Burkay'ın «Prangalar» ve «Dersim» adlarında iki şiir kitabı vardır.

1965 yılında üye olduğu TİP'de Tunceli İl Başkanlığı, Genel Yönetim Kurulu Üyeliği, ve Merkez Yürütme Kurulu üyeliği gibi kademelerde görev yapmıştır.

1966 yılında Yeni Akış dergisinde çıkan bir yazısından dolayı tutuklanmış ve beş aya yakın tutuklu kalmıştır. 1969 yılında Tunceli'de Pir Sultan oyunu ile ilgili olaylardan ötürü de tutuklanan Burkay, 12 Mart döneminde de Ankara ve Diyarbakır Sıkıyönetim mahkemelerince tutuklanmış ve bir yıla yakın cezaevlerinde kalmıştır. Yine aynı dönemde yurt dışına çıkmış ve «Af yasası»ndan sonra yurda dönmüştür.

12 Mart'ta kapatılan, 1975 yılında kurulan Türkiye İşçi Partisi'ne üye olan Burkay bir süre sonra bu partiden ayrılmıştır.

Şimdilerde «Özgürlük Yolu» dergisinde politik nitelikte yazılar yazmaktadır.

Kemal Burkay sorularımızı sırayla şöyle yanıtladı:

□

1.) 12 Mart döneminde pek çok baskıya, işkenceye, kişinin aşağılanması olayına tanık oldum. Daha önce, Pir Sultan olayları nedeniyle Tunceli'de gözaltına alınan sanatçılara, halktan yüzlerce kişiye ağır işkenceler yapıldı. Ben de iki kez falakaya yatırıldım. O zaman «DOST» dergisinde yayınlanan ve sonra da «Dersim» adlı kitabıma ad olan uzun bir şiirde bu olayları yansıttım.

12 Mart'ta İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alındığımda üç gün kadar İstanbul emniyeti hücrelerinde kaldım. Elrom'la ilgili olarak yapılan büyük arama-taramaya rastlayan günlerdi. Bina, gözaltına alman yüzlerce kişiyle dolmuştu. Pek çok kişiye yapılan işkencelere tanık oldum. Gözaltına alınanlar arasında bir çok sanatçı da vardı. Fazıl Hüsnü Dağlarca, Hasan İzzettin Dinamo, Beklan Algan ve eşi Ayla Algan bunlar arasındaydı. Birara, eline geçirdiği bir tahta parçasıyla, kadın-erkek ayırmaksızın oradaki herkesi döven bir polis, ak saçlarına bakmadan Hasan İzzettin Dinamo'yu da dövmekten geri kalmadı.

2.) Daha önce de belirttiğim gibi, 12 Mart öncesinde Türkiye İşçi Partiliydim. İşçi sınıfının dünya görüşünü benimsiyorum. İşçi sınıfının kurtuluşu da tüm toplumun, tüm ezilenlerin ve baskı görenlerin kurtuluşuna bağlıdır. İşçi sınıfı, mücadelesini ancak bilinçli ve örgütlü olarak verebilir.

Doğu'da halkımızın içinde bulunduğu daha da ağır şartları herkes bilir: Irkçı şoven baskılar, komando hareketleri, daha da yoğun bir sömürü ve kitlelere esirgenen en basit, demokratik insan hakları. Türkiye'de emekçi kitlelerin ve tüm toplumun baskı ve sömürüden kurtuluşu gibi, doğuda halkımızın buna ek baskılardan kurtuluşu, özgürlük ve eşitliğin bir gerçek haline dönüşmesi, özetle söylersek Türkiye'nin tüm olarak demokratikleşmesi de işçi sınıfının dünya görüşüne uygun devrimci mücadelenin başarısına bağlıdır. Bu amaçla en başta işçi sınıfını, onun yanısıra da tüm emekçi halk kitlelerini, halk yığınlarını bilinçlendirmek, örgütlemek gerekir.

Sosyalistler elbette örgütlü olarak, partili olarak mücadele ederler. İşçi sınıfının devrimci partisini oluşturmak onların başta gelen görevidir. Bu nedenle o dönemde burjuva örgütlerinin karşısında, işçi sınıfının politik hareketini temsil eden TİP'te çalıştım.

O dönemde Türkiye İşçi Partisi de elbette önemli hatalar yaptı. Bu, kadroların deneysizliğinden, sosyalist dünya görüşüyle gereği gibi donanmış olmamasından ileri geliyordu. TİP'in yönetici kadrosu da buna dahildi. Partiye sol eğilimli herkes dolmuştu. TİP'in yönetici kadrosu, kadroları iyi bir eğitimden geçirmeyi, onlara gereği gibi ka-

rarlı, ilkeli bir yol göstericilik yapmayı başaramadı; ideolojik mücadele zayıf kaldı ve sapmalar başgösterdi.

HALKIN DEVRİMCİ MÜCADELESİ VE 12 MART'IN NİTELİĞİ

3.) 12 Mart öncesinde Türkiye bir bunalım dönemi yaşıyordu. Ekonomik durum —şimdi daha da çok görüldüğü gibi— kötüye gidiyordu. İşçilerin ve diğer emekçi halk kitlelerinin, orta tabakaların talepleri ve bu yöndeki mücadeleleri ise, daha önce tarihimizde görülmemiş bir biçimde gelişiyor; grevler, lokavtlar, direnişler, toprak işgalleri ve gösteriler birbirini izliyordu. Kitlelerde bilinçlenme ve örgütlenme hız kazanmıştı. Kitlelerin mücadelesi, özellikle grevler, sermaye birikiminin hızını kesen bir etki yapıyordu. Emperyalizme karşı ve doğuda halkımızca şoven baskılara karşı yürütülen mücadele emperyalistleri ve onların işbirlikçilerini ileri derecede rahatsız ediyordu. Büyük sermaye çevreleri, kârlarını bir ölçüde azaltan grevleri ve devrimci işçi hareketini önlemek, diğer halk kesimlerinin isteklerini geri çevirmek ve orta burjuva kesimlerinin zararına ekonomide egemenliklerini kurmak istediler. Emperyalistler, işbirlikçileri, şovenistler, gelişen antiemperyalist, antişovenist demokratik hareketi bastırmak istediler. Bütün bunlar, sınırlı da olsa varolan demokratik ortamda başarılamazdı. Tüm demokratik hakları rafa kaldırma gereğini duydular.

12 Mart, devrimci ve demokratik hareketi boğmaya yönelik bir uygulama idi; ancak gerici güçler amaçlarına ulaşamadılar, ne devrimciler ne de emekçi halk kitleleri sinmedi.

12 Mart öncesinde, özellikle gençlik kesiminde etkin olan bazı sapmaların yaptıkları yanlışlar da gerici güçlerin harekete geçmesi için yardımcı oldu. 12 Mart öncesinde ülke bir bunalım döneminde yaşıyordu; ancak emekçi kesimler bir devrimi başaracak düzeyde örgütlü ve gereği gibi bilinçli değildiler. Bazı gruplar, egemen sınıfların içine düştüğü zaafı fazla abarttılar, kitlelerden kopuk, aceleci tavırlar içine girdiler. Onların bu yanlışlarını gerici güçler iyi kullandılar, kamuoyu oluşturdular ve 12 Mart darbesini başarabildiler.

GEÇMİŞ DÖNEM VE HATALAR

4.) Kişi eğer dünya ve toplum olaylarına sağlıklı bir yöntemle, bilimsel bir açıdan bakıyorsa, düşüncelerini ikide bir değiştirmesi sözkonusu olamaz. Ama yaşadığımız dönem bize bir çok şey öğretti elbette. Bazı eksiklerimizi, hatalarımızı ve başkalarının yanlışlarını daha açık-seçik gördük.

12 Mart öncesinde olaylara işçi sınıfının dünya görüşüyle bakıyorduk, bugün de öyle. Devrimci hareketimize işçi sınıfının öncülük yapabileceğini, bu nedenle de onun partisini oluşturma gereğini biliyor ve o yönde çalışıyorduk; bugün de öyle. Devrimci mücadelenin, küçük militan grupların değil, emekçi halk yığınlarının mücadelesi olduğunu biliyorduk; işçi sınıfının hem kendisini, hem tüm toplumu kurtarmak için köylülerle, aydınlarla, baskı gören halklarla, kısacası tüm ezilen ve baskı görenlerle birleşmesi gerektiğini savunuyorduk. Bu temel görüşlerimde elbette bir değişiklik olmamıştır.

Ama geçmiş dönemdeki bazı hatalarımızı da görüyo-

ruz. İşçi sınıfının örgütü ancak gerçekten bilimsel sosyalist ideolojiyle donanarak, ilkelerden taviz vermeksizin yaratılabilir. Bazı grupların, bir miktar kişiyi biraraya getirerek kendine işçi sınıfının partisi adını vermesi yetmez. Şimdi ideolojik hatalar içinde olanları daha iyi tanıyoruz. Sol saflardaki ayrılık noktaları günümüzde daha belirgindir. Bu üzülecek değil, sevinilecek bir durumdur. Çünkü, bu aynı zamanda birlik noktalarını da açığa çıkarıyor ve birlik sağlam ilkeler üzerinde oluşacak, bu nedenle de geçici ve zayıf değil, kalıcı ve sağlam olacaktır.

POLİSTE VE CEZAEVLERİNDE DEVRİMCİ DENEY

5.) 12 Mart döneminde devrimci ve demokratik hareketimiz bir tüm ve bizler tek tek kişiler olarak bir deneyden geçtik. Bu konuda da eksiklerimizi, hatalarımızı gördük.

Bu soruya, tek tek kişiler ve gruplar üzerinde durarak cevap vermek olanaksız, bir bakıma da gereksiz. Bazı göze çarpan noktalar üzerinde durabiliriz.

Gerek poliste, gerek mahkemelerde ve cezaevlerinde zaaf gösterenler, teslimiyet tavrına girenler hatta görüşlerine ihanet edenler çıktı. Böylesine ağır bir faşist uygulama altında bu tür örneklere rastlanması doğaldır. Yine dışardaki örgütsel ve ideolojik zaaflar mahkemeler önündeki savunmalara ve cezaevlerindeki tutuma da yansıdı.

Bazıları mahkemelerde, kendi örgütlerinin aldığı, sorumluluğuna katıldıkları kararları, atılan adımları savunmaktan kaçındılar, ya da gerektiği gibi savunmadılar. Bu teslimiyetçi bir tavırdı.

Bazıları, dışarda çok üst perdeden konuştukları, militanlık gösterisinde bulundukları halde cezaevlerinde yılgınlık gösterdiler.

Bazıları dışarda savundukları yanlış görüşleri bıraktılar ama yerine tam ters, başka yanlış görüşler geliştirdiler. Örneğin, 12 Mart'tan önce ordunun devrimciliğine toz kondurtmayan ve «devrim» için ordu müdahalesi bekleyen birçokları gördükleri her polisi, her subayı hatta her eri «faşist »diye nitelemeye koyuldular. Oysa gerici güçlerin tüm çabalarına poliste yapılanlara, sıkıyönetim mahkemeleri ve cezaevleri için görevlendirilen kişilerin belli bir eleme, «eğitim» ve kontrolden geçirilmesine rağmen; gerek yargıçlar, gerek subaylar, polisler arasında önemi küçümsenmeyecek ilerici unsurlar vardı. Hele erlere böyle bir gözle bakılması kesinlikle yanlıştı ve bu tür tavırlar harekete zararlar veriyordu.

Ancak bu türden zaafların, yanlışların ötesinde, 12 Mart döneminde, ve sonrasında devrimcilerin tutumları genel olarak olumlu ve onur verici olmuştur. Az sayıdaki kişinin teslimiyetçi tavrına karşılık büyük çoğunluk yiğitçe bir direnç göstermiştir. İçerdeki bu direnç dışarda kitlelere moral vermiş, onların mücadelesine güç katmış ve 12 Mart faşizminin yenilgiye uğratılmasında önemli bir etken olmuştur.

DEVRİMCİ HAREKET VE MAOCU AKIMLAR

6.) Devrimci hareketimiz bugün, hiç kuşkusuz, 12 Mart öncesinden daha ileri bir düzeydedir. İşçi sınıfının sendikal ve politik hareketini bastırmak isteyen 12 Mart faşiz-

mi bunu başaramamıştır. Devrimci sendikal hareket bugün çok daha güçlüdür. DİSK 500.000 üyeye ulaşırken, sarı sendikacılık geleneğini bırakamayan TÜRK-İŞ sallanmakta, çözülmektedir. DİSK'in İstanbul'da başardığı, 300.000 dolaylarında kişinin yürüdüğü dev 1 Mayıs hareketi bu gelişmenin somut, canlı kanıtıdır.

Doğu'da halkımızın ırkçı-şoven baskılara, katmerli sömürüye karşı ve demokratik ve insanca haklar uğrundaki mücadelesi de bastırılamadı. Tersine yapılan tüm baskılar, daha geniş yığınların bilinçlenmesine, mücadele saflarına katılmasına yolaçtı. Gericiler ve şovenler artık hiçbir şekilde bu uyanışı, bu mücadeleyi durduramazlar.

Genel olarak diğer halk kesimlerinin; köylülerin, aydınların, gençliğin, kadınların mücadelesi de ileriye doğru yol alıyor. Demokratik kitle örgütleri, tüm baskılara rağmen, giderek, demokratik mücadelede daha etkin bir konuma geçiyorlar.

Buna karşılık sosyalist ve demokratik harekette geçen dönemden kalan bazı yanlışlar devam ediyor, bazıları daha belirgin hale geliyor.

Günümüzde varolan sapmaların başında Maoculuk yer alıyor.

Maocular, tüm keskin devrimcilik iddialarına rağmen özünde gerici güçlere yarayan, devrimci safları bölen ve yıpratan bir propaganda yürütüyorlar. Onlar, bir yandan Amerikan emperyalizmine çatar gibi görünürken, aslında sosyalist ülkeleri karşılarına almışlar, sosyalist ülkelere karşı bir savaş yürütmektedirler. Onlar, «iki süper devlet» sloganı altında ABD ile Sovyetler Birliğini bir tutuyorlar, hatta Sovyetler Birliğini daha da gerici ve saldırgan olarak suçluyorlar.

Maocular, sosyalist ülkelerle ilgili her şeyi, akıl almaz bir biçimde ters yüz ederek, akı kara gibi göstermeye çalışarak dünya ölçüsünde devrimci güçleri bölüyor, sos-

yalizme olan güveni azaltıyor ve kitlelerin kafasını karıştırıyorlar. Sosyalist ülkelerle ilgili bir tür propaganda şimdiye kadar bizzat emperyalistler, yerli gericiler ve onların sözcüleri tarafından yapılıyordu. Şimdi bu işi, devrimcilik kisvesi altında Maocular yüklenmişlerdir ve bu kisveden dolayı da kimliği açık gericilerden daha da zararlı olduklarına kuşku yoktur.

Maocu hareket, bu niteliğiyle bir sapma olmaktan da öte, örneğin bizim ülkemizde bir karşı-devrimci harekete dönüşmüştür. Zararını da sosyalist ülkelere vermekten çok bizzat bizim ülkemizdeki devrimci harekete vermektedir. Ancak bu akımın maskesi giderek düşmekte, kitlelerden ve kadrolardan tecrit olmaktadır.

Diğer yandan, kökleri 12 Mart öncesine dayanan bazı «sol maceracı» gruplar, bu dönemde de gençlik kesimi ve küçük burjuva aydın örgütleri içinde bir ölçüde etkin olabilmektedirler.

Bu grupların hemen tümü, sözde işçi sınıfını temsil ettiklerini, onun öncülüğüne inandıklarını söylemelerine rağmen kitle yapıları, ideolojileri ve seçtikleri yanlış yöntemlerle işçi sınıfı hareketini temsil etmekten çok uzaktırlar. İşçi sınıfından ve diğer emekçi kitlelerden kopukturlar.

İşçi sınıfı hareketinin genel doğrultusuna ters düşmek, bu grupları sık sık bölünmelerine ve bazı grupların daha da büyük yanlışlara sürüklenmesine yolaçıyor. Onlardan bazıları, Maocu olduklarını reddetmelerine rağmen, Maocuların propaganda alanına düşüyor ve çoğu kez onlarla aynı dili konuşuyorlar.

Bu gruplar içinde çok sayıda yürekli, inançlı fedakâr kişi vardır. Ancak bunların devrimci harekete gerçekten yararlı olmaları, yanlış çizgiler ve yöntemler içinde, çoğu kez de zamansız bir şekilde heder olup gitmemeleri sağa sola savrulmamaları için işçi sınıfı hareketinden, emekçi

kıtlelerden kopmamaları, yanlışlarını görüp anlamaları, bu yanlışları düzeltmeleri gerekir.

Ancak bugün, devrimci hareketimizdeki sapmalar bununla kalmıyor. Ülkemizde sağ sapmaya, sosyal şovenizme, bu yöndeki oportünist çizgiye elverişli bir ortam da öteden beri vardır. Burjuvazi uzun yıllar ırkçılığı, şovenizmi körüklemiş, emekçi kitleleri de bu propaganda ile şartlandırmayı başarmıştır. İşçi sınıfı hareketinin gerçekten devrimci bir raya oturması, onun böylesine ırkçı-şoven duygulardan arınmasına, başka halkları, başka ülkelerin işçilerini kardeş gözüyle görmesine bağlıdır. İşçi sınıfı yalnız kendisini kurtarmak için değil, tüm ezilenleri ve baskı görenleri kurtarmak için mücadele etmelidir. Onun kurtuluşu da buna bağlıdır. Çünkü ancak o zaman güçlü müttefikler bulacak ve zafer kazanacaktır.

Ülkemizde gericiliğin yenilmesi, Türkiye'nin gerçekten demokratikleşmesi için işçi sınıfı hareketinin, Doğu'da halkımızın ırkçılığa, şovenizme karşı, demokratik haklar uğrunda giriştiği mücadele ile birlik oluşturması zorunludur. Bunu kavrayamayanlar, bu yöndeki görevleri omuzlamaktan kaçınanlar, işçileri ve diğer emekçi yığınları şoven şartlanmalardan kurtarmak, devrimci yönde eğitmek için çaba göstermeyenler işçi sınıfının politik örgütünü oluşturamazlar ve birer oportünist haline gelirler.

Bugünkü Türkiye İşçi Partisi yöneticileri son dönemde bu noktaya hızla kaymakta, işi «halklara özgürlük» sloganını yasaklamaya kadar vardırmakta, hatta bu konuda bir burjuva partisi olan CHP'nin kuyruğuna takılarak onu bile daha da geri bir çizgiye çekmeye çalışmaktadırlar.

Ancak TİP yöneticilerin sapması bundan ibaret değil. Onlar, sanki ülkemiz bir Fransa, bir İtalya imiş gibi, sanki burjuva demokrasisi her bakımdan işlemekte ve demokratik gelenekler yerleşmiş gibi işçi sınıfını ve kadroları daha güç günlerde de hazırlıklı olacak biçimde eğitmekten

kaçınmaktadırlar. TİP yöneticileri açık bir pasifizme gömülmüşlerdir ve geçen dönemin mirasını tüketmekle uğraşmaktadırlar.

Bu tür oportünist, pasifist tavırlar sol sapmaların gelişmesine de yardımcı oluyor. Bunu gören bir çok enerjik, yürekli genç insan, oportünizmden uzaklaşayım derken daha da sola savruluyor, başka yanlışların içine düşüyor.

Devrimci hareketin ekseni sosyalist harekettir ve onun da özü partidir. İşçi sınıfının, kitleler içinde dal budak salan, onlara yol gösteren ve değişen her dönemin yeni görevlerini başarmaya hazır olan partisi ancak bu tür sapmalardan uzak kalarak, işçi sınıfının bilimsel ideolojisini benimseyerek ve ona uygun örgütlenme biçimini sağlayarak oluşturulabilir.

FAŞİZMİN ÜLKEMİZDEKİ YAPISI

7.) Bilindiği gibi faşizm, en gerici, en şoven sermaye kesiminin kanlı diktatoryasıdır. Faşizm tüm demokratik hak ve özgürlükleri rafa kaldırır; ilerici, demokrat, devrimci güçleri ezer, emekçi kitleleri ağır baskı altına alır, sömürüyü hızlandırır, ırkçı uygulamaları yoğunlaştırır vb. 12 Mart dönemi böylesine bir dönemdi. 12 Mart'tan sonra da baskılar tümüyle son bulmadı. Şimdi de egemen sınıfların en gerici, şoven kesimleri yeniden 12 Mart benzeri, hatta daha da ağır bir faşist yönetim oluşturmak için çaba gösteriyorlar. Bu nedenle de bu faşist tırmanışın engellenmesi, faşizm güçlerinin çökertilmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin sınırlarının genişletilmesi ve kullanılmalarının güvence altına alınması güncel bir görev haline gelmiştir.

Ülkemizde faşizmin güçlerini abartmıyoruz. Onun güçlü bir kitle tabanı yoktur. Ve ilerici, demokrat, devrimci güçlerin bugünkü dağınıklığına rağmen faşistler ciddi bir başarı sağlayamıyorlar, hatta bir çok halde demokratik muhalefet karşısında geriliyorlar. Ancak faşizm tehdidinin tümden ortadan kaldırılması, demokrasi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesinin önündeki yolların açılması için devrimci ve ilerici güçlerin faşizme karşı en geniş ve güçlü ittifakı oluşturmaları, bunun için ciddi çaba harcamaları zorunludur.

Bize göre antifaşist mücadelede asgari müşterek faşizme karşı olmaktır. Faşizme karşı olan, demokrasiden yana olan her kişi ve örgüt bunun için birleşmeyi kabul etmelidir. Bunun dışında, devrimciler, demokrat kişi ve örgütler arasında elbette başka konularda birçok görüş ayrılıkları vardır ve bu da doğaldır. Ama bu tür görüş ayrılıkları faşizme karşı güçbirliğinde bir engel gibi konmamalıdır.

Faşizme karşı eylem alanında ve örgütsel düzeyde güçbirliğinin başka ülkelerde pek çok örneği vardır. Bu deneylerden yararlanılabilir ve ülkemizin şartlarına uygun biçimler bulunabilir. Faşizme karşı güçbirliği ve cephe oluşturulmasında sol partilere ve CHP'ye, sendikalara, demokratik kitle örgütlerine, tüm ilerici ve demokrat kişilere önemli görevler düşüyor.

CHP'nin antifaşist bir tavrı varsa da o, bu konuda gereği gibi tutarlı davranmıyor, kitle tabanına ve imkânlarına uygun çabayı göstermiyor. CHP yöneticileri, seçimlere ulaşabilmek için herkese sükunetle oturmayı tavsiye ediyorlar. Oysa faşist saldırganlar karşısında sadece susmak, geri çekilmek onların azgınlığını azaltmıyor, arttırıyor. Bu pasifist tavır yanlıştır, kitlelerin moralini bozar ve saldırganların işine yarar.

Antifaşist mücadeleyi salt seçimlere bir an önce ulaşma biçiminde anlamak ve seçim başarısını —onun da ne olacağı belli değil ya— her derde deva birşey sanmak kesinlikle yanlıştır. Antifaşist mücadele herşeyden önce kitlelerin uyanıklığına, faşizme karşı birliğine ve direncine bağlıdır. Bunu uzun menzilli bir mücadele olarak anlamak gerekir.

Diğer yandan, faşizme karşı ciddi bir güçbirliği oluşturmak, devrimci ve demokratik güçlerin niteliğini doğru kavramaya bağlıdır. Bir takım dost güçleri düşman, düşman güçleri de dost gibi görenler harekete yarar değil, zarar verirler. CHP Genel Başkanı Ecevit'in, «demokrasiyi kurtarmak için» Demirel'e el uzatırken devrimci gençleri «faşist rozeti takmakla» suçlaması, halkımızın devrimci ve demokratik güçlerini «bölücülük»le, «ırkçılık»la, faşizm benzerliğiyle suçlaması, dostu düşmanı birbirine karıştırmanın emsalsiz bir örneğidir. Bize göre Ecevit'in yeri Demirel'in yanı değil, devrimci ve demokratik güçlerin yanı olmalıdır.

Gerçekten demokrasiden yana olan herkes, aradaki görüş ayrılıkları ne olursa olsun antifaşist mücadelede birleşmelidir.

ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE NELER OLABİLİR?

8.) Ağırlaşan ekonomik bunalım önümüzdeki dönemde etkilerini daha da açık biçimde gösterecektir. Şimdiden yaşam emekçi halk açısından çekilmez hale gelmiştir. Ev kiraları, gıda maddeleri ve diğer her türden zorunlu tüketim maddesi dar gelirli halkımızı bunaltıyor. Ekonomik ve

sosyal sorunlara çare bulamayan iktidar baskı ve terör yolunu seçiyor. Göz önündeki vurgun, rüşvet, hırsızlık olaylarının şampiyonları bir yandan da türlü tertipler, kanlı saldırılarla kitleler için yeni zincirler hazırlıyorlar. Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden oluşturma çabası bu zincirin önemli bir halkasıdır.

Parababaları grevleri önlemek ücretleri dondurma için önümüzdeki dönemde daha ciddi çabalara girişeceklerdir.

Ekonomik bunalıma çözüm bulamayan egemen sınıfların ve onların gerici kesimlerinin, kitlelerin mücadelesini bastırmak için giderek daha ağır baskılara yönelmeleri kaçınılmazdır. Bu nedenle de önümüzdeki dönemde mücadele çetin olacaktır.

Diğer yandan şimdi şartlar, gericilerin başarısı için daha da elverişsizdir. Faşist güçler her geçen gün kitlelerden biraz daha tecrit olmaktadırlar.

Gericilerin girişeceği yeni baskılar, devrimci ve demokrat safların dayanışmasını da arttıracaktır. DGM'nin yeniden kurulmasına karşı ülke ölçüsünde artan tepki ve gösterilen dayanışma bunun bir örneğidir. Devrimci ve demokratik hareketimiz aslında, potansiyel olarak, faşizm tertiplerini yenilgiye uğratabilecek güçtedir. Hareketin bizden beklediği mücadelede birlik halinde ve kararlı olmaktır. Sol partiler, faşizme karşı mücadelede birlik oluşturmanın yararının, onları birbirinden uzak tutan fraksiyon çıkarlarından daha ağır bastığını görmelidirler. Devrimci ve ilerici sendikalar, demokratik kitle örgütleri kitle güçlerini eylem alanında birleştirilmelidirler. Bu birlik kitlelerin gücünü dosta düşmana gösterecek ve gericileri geriletecektir. Önümüzdeki dönemde demokratik güçlerin başarısı bu birliği sağlamaya bağlıdır. Mücadeleyi daha ileri hedeflere vardırmanın yolu da burdan geçiyor.

Sosyalist hareketimizde, önümüzdeki dönemde sapmaların daha da açığa çıkacağına ve işçi sınıfının devrimci çizgisinde, ilkeli birlik yolunda daha ciddi adımlar atılacağına, bunun da sosyalist hareketimize büyük bir etkinlik ve güç kazandıracağına inanıyoruz.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ:

«TEMEL ÇELİŞKİ KAPİTALİST SİSTEM İLE SOSYALİST SİSTEM ARASINDADIR»

□

TİP (Türkiye İşçi Partisi) yurdumuzda «16 ilde örgütlenmesini tamamlamış» bir partidir.

«Soldaki bölümler, görüşler, mücadele anlayışlarını» topluca değerlendirmeyi amaçlayan bu diziyi hazırlarken, bilgisine başvurduğumuz ve sorularımıza yanıt istediğimiz kişilerden birisi de Türkiye İşçi Partisi kurucularından ve İstanbul İl Başkanı sayın Can Açıkgöz oldu.

Can Açıkgöz'ün «Parti Genel Başkanı ve Genel Sekreteri dışındaki partililerin basına açıklama yetkisi bulunmadığını» söylemesi ve bilâhare «Genel Sekreterliğin bu ölçüler ve yapıdaki bir dizi içinde sorularımızı yanıtlayamayacaklarını» bildirmesi nedeniyle, dizimizde TİP ile ilgili görüşleri Parti Programı'ndan yaptığımız aktarmalarla oluşturacağız.

«Türkiye İşçi Partisi Program ve Tüzüğü» adıyla yayınlanan kitap, Programa Temel Olan Görüşler, Program ve Türkiye İşçi Partisi Tüzüğü olmak üzere üç ana bölümden oluşuyor. Bu üç bölümden sorularımıza yanıt olabilecek görüşleri şöyle özetleyebiliriz:

□

Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Yakın geçmişe kadar kapitalizm tüm dünyayı kapsayan bir sistem iken, bugün dünyanın önemli bir bölümü kapitalizmin dışına çıkmıştır, artık bir kapitalist dünya sistemi,

bir de sosyalist dünya sistemi vardır. Temel çelişki bu iki sistem arasındadır...

Çağımızda kapitalizm devamlı gerilemekte, alanı daralmakta, sosyalizm ise güçlenmekte, genişleyip yayılmaktadır. Alanı daralan bu kapitalist dünya emperyalizm aşamasındadır ve hammadde kaynaklarını, pazarlarını ve özellikle sermaye ihracı ve yatırım alanlarını devamlı genişletmek zorundadır... Gelişmiş kapitalist toplumlarda emek-sermaye çelişkisi şiddetini artırarak sürmekte, bu ülkelerde işçi sınıflarının barış, demokrasi ve sosyalizm için mücadeleleri güçlenmekte, dünya işçi sınıfı hareketi yeni aşamalara doğru yükselmektedir.

Çağımız aynı zamanda emperyalizm aşamasındaki kapitalist dünya içinde yer alan sömüren ve sömürülen toplumlar arasındaki çelişki ve çatışmaların keskinleştiği, ulusal kurtuluş hareket ve devrimlerinin oluştuğu bir çağdır. Emperyalizmin sömürü ve etki alanı, ulusal kurtuluş hareketleri ve bu ülkelerin giderek bağımsızlığa kavuşmaları dolayısıyla da sarsıntı geçirmekte, dünya emperyalist sistem için gittikçe güvensiz duruma gelmektedir...

Yukarıda belirtilen ulusal çelişki ve çatışma, kapitalist ve sosyalist sistemler çelişkisinden bağımsız, kendi başına bir çelişki değildir. Emperyalist-antiemperyalist, sömüren-sömürülen ülkeler çelişkisi, son tahlilde kapitalizmin temelindeki emek-sermaye çelişkisinden kaynaklanmaktadır; onun toplumlararası düzeydeki belirtisidir...

Türkiye'deki bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm hareketi de dünyadaki bu oluşum ve hareketlerin bir parçasıdır ve ondan soyutlanamaz. Bu gerçeği gözönünde tutan Türkiye İşçi Partisi, dünya sosyalizmindeki gelişmeleri işçi sınıfı hareketlerindeki ilerlemeleri, anti-emperyalist bağımsızlık mücadelelerindeki başarıları yakından izler, olumlu karşılar; bu oluşum ve hareketlerle kardeşçe dayanışmayı öngörür...

Dünyadaki temel çelişkinin iki sistem arasında olması, emperyalist kapitalist ülkeler arasındaki rekabet ve çelişkileri ortadan kaldırmamış, hatta hafifletmemiştir. Gerçi, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, sosyalist dünya karşısında, büyük kapitalist devletler birleşme ve dayanışma çabasına girmişlerdir. Ama emperyalizmin niteliği değişmemiş bir «Ultra-emperyalizm» oluşmamıştır... Emperyalist-kapitalist dünyanın başını ABD çekmekle birlikte, ABD bugün Avrupalı ortaklarına ve Japonya'ya, İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonrasındaki dönemde olduğu kadar söz geçirememektedir... Türkiye, emperyalist ülkeler arasındaki bu rekabet ve çelişmelerin alanı içindedir.

TÜRKİYE, EMPERYALİZM AŞAMASINDAKİ KAPİTALİZMİN İLİŞKİLER AĞI İÇİNDEDİR

Türkiye, emperyalizm aşamasındaki kapitalizmin ilişkiler ağının içindedir ve emperyalizmin politik, ekonomik ve askeri baskı ve sömürüsü altındadır. Türkiye, emperyalizmin baskı ve sömürüsü altındaki geri ülkeler arasında olmakla birlikte, onların birçoklarına göre daha ileri üretim güçleri daha gelişmiş bir ülkedir. Hiç bir zaman tam sömürge olmamış, fiili ilişkilerde ne denli bağımlı duruma, düşmüşse de, «bağımsız devlet» statüsünü yitirmemiştir. Türkiye sözü edilen geri ülkelerin birçoğu gibi kapitalizm öncesi bir aşamada değildir. Bu aşamanın kalıntıları özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgesinde sürmekle birlikte, oralarda da kapitalistleşme başlamış ve gelişmektedir.

Egemen üretim ilişkileri bakımından Türkiye kapita-

list bir ülkedir... Türkiye'de geri ve güdük kapitalizmin burjuvazisi kendi çapında bir burjuva demokratik devrimini yapmıştır...

...Demokratik hak ve özgürlüklerin sınırlı oluşu, baskıların sürdürülmesi bu yargıyı değiştirmez. Burjuvazi uygulamada imkân bulduğu oranda sınırlamalara ve baskılara başvurur. En «demokratik» bir burjuva rejimi bile son tahlilde burjuvazinin diktatoryasıdır. Faşizm bunun açık teröre dayanan hak ve özgürlükleri silip götüren en sert biçimidir.

Türkiye için bir milli demokratik devrim sözkonusu değildir. Milli demokratik devrim, egemen üretim ilişkileri açısından, özellikle kapitalizm öncesi aşamada bulunan, yeni bağımsızlığına kavuşmuş ülkeler için öngörülmüştür...

Bununla birlikte içinde bulunduğumuz dönemde, demokratikleşme sürecini hızlandırıp geliştirme, demokratik hak ve özgürlükleri koruyup genişletme, toplumu demokratikleşme, kısacası demokrasi için mücadele ve ülkeyi emperyalizmin boyunduruğundan kurtarma görevi ve mücadelesi gündemdedir. Kapitalizm çerçevesinde kalındıkça bu mücadele başarıya ulaştırılamayacağından, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi zorunlu olarak sosyalizm için mücadele ile birleşmekte, içiçe geçmektedir.

TÜRKİYE'DE KAPİTALİSTLEŞME SÜRECİ BATIDAKİNDEN FARKLIDIR

Bu süreç, Batı'da toplumların kendi iç dinamiği gereği ve feodal düzen içinde kapitalist ilişkilerin gelişmesi sonucu olarak ve daha ileri düzeyde egemen ekonomile-

rin varolmadığı bir ortamda yer almıştır. Oysa Osmanlı İmparatorluğunda daha ileri aşamadaki ekonomilerin baskısı altında ve zorlaması sonucu olmuştur; bugün de dış müdahaleler ve baskılar altında süregitmektedir. En önemlisi de, Türkiye kapitalizminin emperyalizmle bütünleşmesidir...

Bununla birlikte bütünleşme, özdeşleşme değildir, örtülü veya açık çelişki ve sürtüşmeleri de içerir... Ulusal Kurtuluş savaşına önderlik eden ticaret burjuvazisi ve küçük burjuva kadrolar, tabiatları gereği, kapitalizm çerçevesi dışına çıkmak niyet ve gücünde değildiler ve kapitalist yoldan kalkınmayı seçtikleri için de «çağdaş uygarlık»a ulaşılması mümkün olmadı.

Öte yandan, diğer burjuva devrimlerinde de görüldüğü gibi, iktidarı ele geçiren burjuvazi bütün hak ve özgürlükleri kendine sakladı... Sözkonusu dönemde Türkiye burjuvazisi ve küçük burjuva yönetici kadroları Batıya karşı bağımsızlıklarını ve güvenliklerini sağlama bağlamak için Sovyetler Birliği ile yakın ilişkiler içinde oldular; ama Türkiye'nin kapitalizm çerçevesi dışına çıkmaması için de anti-demokratik, baskıcı uygulamaları sürdürdüler. Böylece, iç politikaları, dış ilişkilerde başarmak istedikleriyle devamlı çelişti; çünkü gerçekten bağımsız ve ileri bir düzeye ulaşmak, ancak emperyalist-kapitalist dünya ilişkilerinin dışına çıkmakla mümkündü...

Üretim güçlerini yeterince geliştirip ülkeyi sanayileştiremeyen Türkiye burjuvazisi 1930'ların sonundan itibaren esasen ilişkilerini koparmamış olduğu Batı dünyasına açıkça yönelmiş ve giderek, kendi gücüyle geliştirip sömüremediği ulusal pazarı paylaşmak ve elegeçirdiği artı değeri —kârlarını— bu yoldan artırmak yolunu seçmiştir... Savaş sonrasında emperyalizmin NATO'su, CENTO'su, ikili anlaşmaları, üsleri vb. ile Türkiye'ye girişi, zorla dayatarak değil, egemen sınıfların ve iktidarlarının istekleriyle olmuştur...

İkinci Dünya Savaşından sonra doğan yeni durumda Türkiye'nin ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki çıkarları açısından stratejik önemi çok artmıştı. ABD'nin önce Truman doktrini ilân etmesi ve ardından Marşall yardımını ileri sürmesi, ABD emperyalizminin kendi çıkarları açısından Türkiye'nin bölgedeki stratejik önemini kavradığını gösterir...

Yukarda anlatılan nedenlerle, Türkiye burjuvazisi bugüne kadar toplumun sanayileşmesini, modern teknoloji ile donanmasını ve toplumun ileri bir düzeye ulaşmasını sağlayamadığı gibi, bundan sonra da sağlayamayacaktır. Türkiye ekonomisinin dışa bağımlılığı buna engeldir...

Türkiye'de anti-emperyalist mücadele esasında küçük bir azınlık dışında ulusun tümünün katıldığı, ulusal düzeyde bir mücadeleyi değil, emperyalizmle bütünleşmiş iç kapitalizmi de hedef alan sınıfsal düzeyde bir mücadeleyi içerir. Bu durum, antiemperyalist mücadelenin sosyalizm için mücadeleden ayrılamayacağını ve bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bir bütün olarak ele alınması gereğini kanıtlar.

TÜRKİYE'DE SOSYAL SINIFLAR ARASI İLİŞKİLER

Tekelci büyük sermaye, burjuvazinin diğer kesim ve dalları üzerinde hegemonyasını tam olarak kurup onları kendine bağımlı kılarak yeni bir sınıfsal ittifak biçimi oluşturamamıştır. Egemen sınıflar ittifakı içindeki çözülme ve sürtüşmeler ise politik düzeyde bir iktidar boşluğu yaratmaktadır...

Egemen sınıflararası ittifak ve ilişkiler bozulduğu gibi orta burjuvazi ile ilişkiler bozulmuştur... Türkiye'de, ne «feodal mütegallibe» toplum yapısına damgasını vuran ve iktidarda hegemonyasını yürüten durumdadır, ne de «finans oligarşisi» iktidarı, burjuvazinin tümünden kendi eline almış ve «tefeci bezirgân» sınıfı ile kaynaşık olarak ülke ekonomisine ve politikasına egemen olmuş durumdadır.

Türkiye, bütününde, kapitalist bir ülkedir, egemen sınıf bütünüyle burjuvazidir. Kapitalist işletmeci büyük toprak sahipleri burjuvazinin kapsamı içindedir, feodal ilişkiler kalıntısını sürdüren toprak ağaları kesimi burjuvazinin iktidarına ortaktır. Burjuvazinin iktidarında başı çeken büyük burjuvazidir...

Ayrıca, tekel dışı sermayenin tekelci sermayeyle olan çatışması temel, uzlaşmaz bir çelişki değildir, oysa işçi sınıfı ile çelişkisi bu niteliktedir. Türkiye İşçi Partisi, bu temel, uzlaşmaz çelişkiyi bir an gözden kaçırmayacak, bu sermaye karşısında işçi sınıfının haklarını sonuna kadar savunacak ve asıl amacın sosyalizme varmak olduğunu daima canlı tutacaktır. Sermaye-emek çelişkisi parti politikasının belirleyici politikası olacaktır.

İŞÇİ SINIFI VE DİĞER EMEKÇİ SINIFLAR

1961-1971 arası işçi sınıfımız sanayileşmeye paralel olarak sayıca artmış, politik bilinçlenme ve örgütlenmesi güçlenmiştir. Türkiye İşçi Partisi sürekli olarak gelişme göstermiş, 1961 Anayasası'nın emekçi halktan ve sosyalizmden yana yorumunu getirmiş ve bunun kamuoyu-

na mal edilmesinde büyük katkısı olmuş, dış politika, emperyalizm ve bağımsızlık sorunlarını ilk o açıklığa kavuşturarak emperyalizme karşı çıkmış, Türkiye'nin kapitalist yoldan kalkınamayacağı ve sosyalizme geçişin zorunluluğu konusunu vurgulamıştır.

Ayrıca ülkenin düşünce ve yayın yaşamında sosyalist düşünce ve yayınlar hızla gelişmiş; yüksek öğrenim gençliği gittikçe politikleşmiş, ülkenin iç ve dış sorunlarına yakın ilgi göstermeğe başlamıştır. Ülkenin emperyalizmle ilişkileri, politik, askeri, ekonomik ve mali bakımlardan dışa bağımlılığı iyice açığa çıkmış, antiemperyalist hareketler yoğunlaşmıştır.

Burjuvazi bütün bu demokratik gelişmelerden çok tedirgindi, çok partili «demokrasi» kendi güdümünde olmaktan çıkmaktaydı, burjuva partilerinden birinin iktidara gelip diğerinin indiği, politik tahtaravalli oyunu şimdi karşıt sosyal sınıfların politik mücadelesine dönüşüyordu. Burjuvazi bunu hoş görecek değildi.

Türkiye İşçi Partisi'ne kaba kuvvet saldırıları, ceza yasası hükümlerini ağırlaştırma girişimleri, 1965'ten önce İnönü koalisyonları döneminde yer aldı. Ve bu yıllarda Anayasa'nın tanıdığı sendikalaşma ve grev hakları özel bir yasa ile sınırlandı, bu hakları kullanmak güçleşti.

1965'ten sonra toplumsal hareketlilik daha da arttı. Türkiye İşçi Partisi Parlamentoya girdi, ve bunun verdiği imkanı ülke sorunlarını kamuoyuna duyurmakta başarı ile kullandı, örgütlenmesi bütün illere yayıldı... Burjuvazi bu hareketliliği ve direnişi durdurmaya kararlıydı... İşte her zaman olduğu gibi önce işçi sınıfından başlandı. Seçim yasasından milli bakiye sistemi kaldırılarak Türkiye İşçi Partisi'nin seçim şansı baltalanmak istendi ve 274 sayılı sendikalar yasası sendikalaşma özgürlüğünü ortadan kaldırır biçime sokuldu. İşçilerin tepkisi burjuvazinin ve iktidarın beklemediği kadar sertti. 15-16 Haziran işçi hare-

keti işçi sınıfımızın tarihinde önemle yer alacak bir olay oldu.

Başka bir önemli gelişim de; küçük burjuva radikalizminin güçlenmesi, ülke politikasında etkin rol oynamaya yönelmesiydi...

Toplumun çeşitli sınıf ve tabakalarındaki gelişmeler, kökünde hep sınıf yapısının değişmesinden kaynaklanıyor ve soldaki çeşitli eğilim ve hareketler, işçi sınıfı hareketinin doğurduğu dalgalanmalar, yansımalar olarak oluşuyordu. Bu yapısal değişmeler ve işçi sınıfının artan gücü ve bilinçliliği Türkiye İşçi Partisi'ne de yansıdı. Parti ilk yıllarından başlayarak bir süreç içinde sosyalist niteliğini güçlendiren bir doğrultuda gelişmişti. Bu işçi sınıfının nicel ve nitel gelişmesinin bir sonucuydu. Ama 1968'e doğru parti bu gidişe ayak uyduramaz oldu, tersine parti liderliği hareketi sınıfsal içeriğinden boşaltıcı genel bir halkçılık çizgisine kaydı. Partinin sağlıklı eleman ve kadrolarının dışında MDD grubuna ve öbür sapmalara, içerde ise popülizm sapmasına karşı amansız bir mücadele vermeleri sonucu Türkiye İşçi Partisi bu yozlaştırıcı etkenlerden arındı ve 1970 sonlarındaki 4. Büyük Kongresi ile işçi sınıfının sosyalist çizgisine sağlamca oturdu.

Bu toplumsal gelişmelerin doğurduğu sorunlar ve çalkantılarla AP iktidarı başa çıkamıyordu. Bu iktidarın, taşınmaz malları ve tarım gelirlerini vergileme konusundaki hazırlıkları, Türkiye kapitalizminin özellikle sanayi kesiminin satış sorunu ve buna bağlı olarak düşük kapasite kullanımı ile karşılaşması AP'yi burjuvazinin bazı çevrelerine ters düşürüyordu.

Çözüm 12 Mart muhtırasında ve onu izleyen «olağanüstü» hükümetler döneminin açılmasında bulundu. 12 Mart dönemi hiç kuşkusuz burjuvaziye yaradı... Ne var ki bütün bunlara rağmen işçi sınıfının direnişi kırılamadı.

Sonuçta ise 12 Mart döneminden toplumumuz sağ-sol ayrımları daha belirginleşmiş, halk kitleleri daha bilinçlenmiş ve sola kaymış olarak çıktı.

SOSYAL DEMOKRAT EĞİLİM

... İşçi sınıfında belirli bir sosyalist birikim oluşmuş ve bu birikim 12 Mart döneminden yeni deneyler kazanarak, daha da güçlenmiş olarak çıkmıştır. Bu birikimin dışında kalan işçi kesiminde ise politik bilinçlenme ilerlemiş, sermaye partilerini ayırt etmeksizin kollamayı ifade eden «partilerüstü politika»yı görünürde olsun bir yana bırakma zorunluğu duyulmaya başlanmıştır. İşçi sınıfı sağ kanadında yer alan bu yeni politik eğilim bir yanıyla da sendikaların kendilerinin doğrudan partileşmeye gitmeleri doğrultusundadır. Her iki biçim ile bu, sosyal demokrat bir çizgidir. Sendikaların doğrudan partileşmeye gitmeleri halinde de sosyal demokrat çizgiyi aşmayacaktır. İşçi sınıfının politik partisini sendikalardan oluşturmaya kalkmanın altında işçi sınıfı hareketinin özgül ağırlığının sendikalarda olduğu sanısı yatar ve bu, partiyi, sendikaların politik düzeyde uzantısı gibi dar sınıf sorunları ve çıkarları içinde sınırlamak tehlikesini taşır.

T.K.P. (TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ)

«BURJUVAZİNİN SALDIRILARI İŞÇİ SINIFINA YÖNELMİŞTİR»

□

Türkiye sol hareketinin "Belirgin ana çizgilerinden" birisinin örgütü (Türkiye Komünist Partisi) TKP'dir. Kuruluşundan bu güne kadar birçok yargılanmalara, tutuklanmalara, konu olan TKP'nin geçmişi ve gelişim sürecinde, yaşammın hemen tamamı, "gizlilik koşullarında sürdürülmeye zorlanmıştır."

Kuruluş tarihi sol örgütler içinde eskiye dayanan Türkiye Komünist Partisi'nin yayın organlarında, bugünkü Genel Sekreterinin İ. Bilen olduğu belirtilmektedir.

TKP'den sorularımıza dolaysız yanıt alabilme olanağımız olmadı. Dolayısıyla Türkiye Komünist Partisi Programı, TKP organlarından "Atılım", "Yeni Çağ" gibi yayınlar ve TKP'ye değgin bilgi veren değişik belgelerden yararlanarak sorularımızın yanıtlarını aradık.

Sorularımıza bu kaynaklardan aktardığımız yanıtları şöyle sıralayabiliriz.

□

GENEL DURUM

(TKP Programı'ndan)

Bugün Türkiye ve halkı, tarihinin karmaşık, çetin ve sorumlu bir aşamasını yaşıyor. Memlekette toprak ağala-

rıyla sarmaşan, emperyalist tekellerle bağdaşan, holdingciliğe, tekelciliğe yükselme, finans oligarşiye dönüşme, devleti ele geçirme süreci içinde olan ve militarist klikle bütünleşen büyük burjuvazi egemenlik sürüyor.

Bu burjuvazi, dayandığı sömürü düzenini, egemenliğini ayakta tutabilmek için sık sık, faşist biçimi yöntemlere, sıkıyönetimlere başvuruyor. Büyük burjuvazinin, gericiliğin bu saldırıları bütün ilerici güçlere, en başta devrimci ana güç olan işçi sınıfına, onun örgütlerine, politik, ekonomik hareketlerine, ideolojisine karşı yöneltilmiştir. Bu saldırı, ulusal burjuvazinin sola açılan kanadını da ateş altına almıştır.

Türkiye, bugün, derebeylik artığı ilişkilerin hâlâ yaşadığı, memleketin ekonomik, politik, stratejik kilit yerlerine, ordusuna emperyalist devletlerin el attığı, bu yüzden egemenlik haklarından bir çoğunu yitiren kapitalist bir ülkedir.

Bu durum ve özellikle Birleşik Amerikan emperyalizminin 25 yıldır Türkiye'de sürdürdüğü hegemonya geniş emekçi yığınlarına, halka sayısız acılar, sonsuz felâketler getirmiştir. Büyük burjuvazinin, gerici egemen çevrelerin ve hükümetlerin ulusal çıkarlara aykırı, halk düşmanı politikaları, memleketi emperyalistlerin saldırganlık bloklarına, NATO'lara koşmaları, halkın yararına sosyal, ekonomik, kültürel köklü reformlar yapılmasına karşı çıkmaları süregen, derin bunalımlara yol açmıştır. Bu süreç kapitalizmin, emperyalizmin genel bunalımıyla içiçe girmiştir.

Sömürüye dayanan, antidemokratik düzenin yapısındaki ana çelişkiler sürekli sertleşiyor. Emekle sermaye arasındaki uzlaşmaz savaş, ulusun büyük kesimiyle, geniş halk yığınları ile, emperyalizm arasındaki çelişkiler gittikçe gelişti. Sınıfların ve sınıflara dayanan partilerin karşılıklı yeralımı gittikçe daha da somutlaştı.

İşbirlikçi büyük burjuvazinin, büyük toprak beylerinin, emperyalist tekellerin, yerli yabancı ortakların çıkarlarını AP, DP, CGP gibi partiler savunuyor. En sömürgen, en gerici güçlerin bu partileri, ayrı adlar taşımakla beraber, aynı sınıfın değişik kesimlerinin çıkarlarını savunuyor, aynı zamanda bu değişik kesimlerin çelişki ve çatışmalarını da yansıtıyorlar.

Burjuvazinin içinde ayrışma süreci hızlanıyor. Ulusal burjuvazinin, orta tabakaların, işbirlikçi burjuvazi, emperyalizm ve yabancı sermaye ile çelişmeleri, çatışmaları artıyor, sertleşiyor. CHP ile gerici partiler arasındaki boğuşma bu çatışmanın açığa vurulmasıdır.

Ulusal, liberal burjuvazi, halk yığınlarının ve büyük burjuvazi ile çelişkisinin baskısı altında, emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye karşı direnmek zorunluğunu zaman zaman duyuyor. Burjuvazinin her iki kolunu ayıran kesin bir duvar yoktur. Ayrışmalar işçi sınıfına karşı birleşmeye de dönüşüyor.

Militarist klik, işbirlikçi burjuvazi ve emperyalizmle bütünleşmiştir.

Son yılların olayları Türkiye'de işçi sınıfının devrimci ana güç olduğunu, ulusal antiemperyalist, demokratik direnişi etkilediğini, onu güçlendirdiğini doğruladı. İşçi sınıfının mücadelesi, köylü yığınlarının, orta tabakaların, ulusal burjuvazinin, demokratik haklar, ulusal bağımsızlık için yürüttükleri savaşı etkilemektedir.

Emperyalizme, Amerikan ağalığına karşı, ulusal bağımsızlık için, başına buyruk yaşamak için süregelen mücadele genişledi. İşçi sınıfının emekçi yığınların sömürü düzenine, anti-demokratik rejime karşı mücadelesi, büyük burjuva-ağa ikilisinin diktatoryasına karşı savaşımı, bütün ilerici ve ulusal güçlerin anti-emperyalist çıkışlarıyla çatıştı. Türkiye üzerindeki Amerikan hegemonyasına, NATO'ya, kölelik anlaşmalarına, Ortak Pazar tekellerinin sömü-

rüsüne karşı değişik ulusal güçlerin yığınsal protesto ve gösteri yürüyüşleri, giderek çatışmalı, sert, kanlı biçimler, geniş ölçüler aldı. Bu ulusal direniş, işçi sınıfının sürekli, gittikçe güçlenen savaşları, grevleri, 15-16 Haziran 1970' deki binlik işçi yürüyüşü, bu tür heybetli burjuvazinin içine korku salan örgütlü, bilinçli işçi hareketleri üzerinde yükseldi. Ve işçi sınıfı, halk düşmanı rejime, Amerikan köleliğine karşı, ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyal kurtuluş için giden bu savaşta başı çeken devrimci ana güç olarak kendisini tanıttı.

Büyük burjuvazi, bu tarihsel gelişmeyi önlemek, süregen bunalımın bütün yükünü geniş emekçi yığınların sırtına yüklemek, bunalımın içinden süngü gücüyle çıkmak, kendi içindeki çelişkileri de bununla "çözmek" istiyor. Bu burjuvazi Amerikan emperyalizmine, NATO'ya dayanarak ve CIA'nın desteğiyle, 12 Mart 1971'de generaller cuntasının komutasında orduyu halkın üzerine sürdü. Sıkıyönetim kurdu. Kanlı, faşist yöntemlerle işçi sınıfının, halk yığınlarının uzun, çetin savaşlarla elde etmiş oldukları vazgeçilmez demokratik hakları kazanımları budadı. Bunalım, çelişkiler daha da sertleşti, savaşlar daha zor bir döneme girdi.

ÖNGÖRÜLEN DEĞİŞİKLİKLER VE İZLENEN SÜREÇ

(TKP. Programı'ndan)

...T.K.P. 1919-1920 yıllarında biçimlenmiştir. Bu oluşma, ulusal kurtuluş savaşının ateşleri içinde gelişmiştir. TKP, memlekete dalan emperyalistlere karşı silaha sarılan

halkın yanında, ilk adımda yer almıştır. Türkiye'yi köleleştirmek için gelen yabancılara destek olan gerici güçlere, kapitalist ve feodal sömürüye, bu düzene karşı aktif savaşa geçmiştir.

Bu program Türkiye Komünist Partisi'nin Üçüncü Programı'dır. Birinci program, 10 Eylül 1920'de, Birinci Kongrede onaylanmıştır. O dönemde, memlekete dalan emperyalistleri kovmak, onlara destek olan gerici güçleri ezmek, padişahlığı devirmek, bağımsız bir devlet, demokratik bir cumhuriyet kurmak uğrunda Türkiye halkı, emekçi yığınları silaha sarılmıştı. TKP, komünistler bu kurtuluş savaşına, ta baştan silahla, ateş boylarında katılmışlardır.. Birinci Program hem bu savaşı içeriyordu, hem de köklü devrimlerle toplum düzenini kökünden değiştirmeyi halk yararına ileri demokratik bir düzen kurmayı, sosyalizme yolu açmayı amaçlıyordu.

Birinci Programın temelinde şu ilkeler yer almıştır: Ulusal kurtuluş savaşma komünistlerin geniş ölçüde katılması. Memleketin emperyalistlerin pençesinden, emekçi yığınların yurt içinde sömürgecilere destek olan asalakların, sömürücü sınıfların, kapitalistlerin, ağaların ezgisinden kurtarılması. Emekçilerin istekleri, halkın demokratik hakları uğrunda canla başla savaş yürütülmesi. Bütün ilerici güçlerin ulusal bir savaş cephesinde birleşmesi. Yeryüzünün devrimci hareketleriyle, dünya proletaryasıyla, özellikle dünyanın ilk işçi-köylü devleti olan Sovyetler'le en sıkı bağların kurulması.

Kurtuluş Savaşından sonra burjuvazi egemenlik ve diktatoryasını kurdu. TKP'ni yasakladı. İkinci Program bu dönemde hazırlandı. 1923-1933 yıllarının özelliklerini, savaşını içerdi. Birinci Programın ana ilkeleri İkinci Programda da kaldı.

1932'de Dördüncü Kongre değişen koşulları gözönüne alarak, İkinci Programın değiştirilmesini kararlaştırdı.

TKP'nin İkinci Eylem Programı başka koşullarda işlenmiştir. Egemenliği eline geçiren burjuvazi geniş yığınların, işçi sınıfının demokratik isteklerine, köklü toprak reformuna, devrimci oluşumlara karşı çıkmış, büyük toprak ağalarıyla, yabancı sermayelerle bağlaşma yoluna girilmiştir. Bu nedenle, programın birinci maddesinde: Türkiye Komünist Partisi'nin savaşları emperyalizme ve ona memlekette destek olan burjuvazinin ve büyük mülk-toprak sahiplerinin egemenliğine karşı yönetilmiştir, deniliyor.

O günlerden bu yana geçen uzun zaman içinde gerek Türkiye'de gerekse dünyada güçler dengesinde sınıf savaşının koşullarında büyük değişiklikler meydana geldi. Bazı sekterce eğilimleri olan İkinci Program eskidi, günün yeni koşullarına uymaz oldu. Dördüncü Kongrenin aldığı kararın uygulanması yani Üçüncü Programın hazırlanması gecikti. Bu gecikmenin nedeni, sürekli ağır terör, çok zor gizlilik koşulları, parti yönetiminde uzun süre oportünistlerin program ve tüzüğün yenilenmesi önerilerine aldırmamalarıdır.

TKP, halkımızın ulusal demokratik savaşımlarını, onun en iyi geleneklerini sonuna kadar savunmuş, bu savaş mirasını göz bebeği gibi korumuştur. Daha 1920'de "Türk işçilerine" ilk seslenişinde, yayınladığı bu ilk çağrısında TKP şu istekleri ileri sürüyordu:

1) Sendikaların, toplantıların, grevlerin, basının tam serbestliği, kişinin dokunulmazlığı, özgürlüğüdür; 2) Genel ve eşit seçim hakkı; 3) Jandarma yerine ahali tarafından seçilecek Halk Milisi; 4) Yürürlükteki bütün vergilerin kaldırılması, yerine kazanca oranla artan vergi sisteminin konması; 5) Çocukların zorunlu, genel, parasız eğitimi; 6) Toprağın ve tarım araçlarının topraksız ve az topraklı köylülere bedava dağıtılması; 7) İç ulaşımda tam

serbestlik; 8) Padişahlığın yıkılması, halifeliğin kaldırılması, genel valilere, valilere, ilçe kaymakamlarına ve diğer yüksek memurlara yol verilmesi, bu görevlilerin halk tarafından seçilmesi; 9) İşçi bayramlarının resmen tanınması...

TKP VE İŞÇİ SINIFI

(Atılım-Eylül 1975)

TKP işçi sınıfının özbeöz partisidir. İşçi sınıfını egemenliğe ulaştırmak, ona erk ve egemenlik sağlamak TKP'nin başta gelen politik ödevidir. Bilmek gerek ki. egemenliği ve iktidarı ele almadan işçi sınıfı için gerçek kurtuluş yoktur. Ama bu gerçek kurtuluşa giden yol kısa ve kolay değildir.

TKP, işçi sınıfının partisi olmakla beraber bütün emekçi halkın da partisidir. Bütün emekçi halkın kurtuluş savaşını örgütler, Programı, emperyalizmin politik, askersel, ekonomik bütün etkileriyle yurt sınırlarının dışına çıkarılmasını, emekçi halkın her yönlü kurtuluşunu öngörür.

...Bu amaçlara güvenlikle ulaşabilmek için işçi sınıfının savaşımlarını gerçek hedeflerinden saptırmak yolundan yürüyen küçük burjuva sosyalizminin, sapık akımlarının, yani Maoculuğun, Troçkizmin, anarşist akımların tıkıcı, burjuvaziye yardımcı niteliklerini iyi bilmek ve bildirmek gerekmektedir. Sosyal demokratların, küçük burjuva sosyalistlerinin, anarşistlerin yeryüzünün herhangi bir yerinde gerçek demokratik ve sosyalist bir düzen kurdukları bugüne kadar görülmemiştir.

(Atılım-Eylül 1975)

Memlekete dalan emperyalistleri kovmak, onlara destek olan gerici güçleri ezmek, padişahlığı devirmek, demokratik bir Cumhuriyet kurmak. İşçiden, köylüden yana demokratik reformları gerçekleştirmek, sosyalizme yolu açmak... İşte TKP'nin 55 yıl önce halkımıza açıkladığı savaş programı bu ilkeleri içermiştir.

Türkiye Komünist Partisi köylünün toprak davasına, köylü sorunlarının kökten çözümlenmesine önemle eğilen ilk ve bu uğurda 55 yıldır sürekli bir savaş yürüten biricik parti olmuştur.

TKP'nin Birinci Kongresinde, onaylanan programda: "Büyük toprak beylerinin topraklarına, mallarına hükümet el koymalıdır. Bu topraklar köylüye bedava dağıtılmalıdır" deniyor. TKP, daha o zaman bu isteklerin gerçekleştirilmesi için komünistlerin, tüm devrimcilerin önüne somut ödevleri koymuştur: Köylü Komiteleri kurmak. Köy emekçilerini bu komitelerde örgütleyerek, onlara politik haklarını doğrudan doğruya savunma ve geliştirme olanağı sağlamak. Toprak reformunu ve bu reformla ilgili bütün işleri Köylü Komiteleri eliyle ve onun denetiminde yapmak.

TKP'nin daha sonraki belgelerinde, bugün de yeni eylem programında bu ilkeler daha da geliştirildi, somutlaştırıldı. Komünistler, Partinin toprak reformu görüşlerini geniş yığınlara maletmek için ölümü, zindanları göze alarak 55 yıldır savaşıyorlar.

Egemenliği ele geçiren burjuvazi, onun hükümetleri toprak ağalığına, derebeyliğe dokunmadı. Köylünün toprak isteklerini, topraklara el koymalarını jandarma dipçi-

ğiyle ezdi. Ama bu zulüm köylü yığınlarını yıldıramadı, toprak savaşını kıramadı. Bugün oy avına çıkan Demirellerin, Erbakanların, Feyzioğlu, Türkeşlerin partileri önüne köylümüz: "Biz toprak isteriz!" haykırışıyla dikiliyor. "Bize toprak vermeyenlere oy yok!" diyor.

TKP, demokratik bir toprak reformunun gerçekleştirilmesi, köy emekçilerinin sömürüden, ağa ve jandarma zulmünden kurtulması, insan onuruna yaraşır bir yaşama kavuşması savaşını politik erki ele almak sorunuyla sıkı sıkıya bağlı olarak görmüştür. Köylünün kurtuluşu, işçi-köylü bağlaşıklığını kurmakla, ileri demokratik bir hükümeti işbaşına getirmekle olur. Bu bağlaşıklığı korumak, halkımızı emperyalizme, toprak ağalarına, işbirlikçi partilere, faşist saldırılara karşı savaşta birleştirmek, komünistlerin kaçınılmaz ödevleridir.

TKP VE GENÇLİK

(Atılım-Eylül 1975)

Lenin, devrimci harekette gençliğin oynadığı rolü önemle belirtmiştir. Komünistlerin, gençliğin örgütlenmesine yardım etmelerini, genç sosyalist ve işçiler arasından her çeşit güçlükleri yenebilecek devrimciler yetiştirmelerini önermiştir. Lenin'in bu önerisini politikasının ana ilkelerinden biri yapan TKP işçi, köylü, aydın, öğrenci, asker, halk gençliği arasında, bütün baskı ve terör uygulamalarına bakmadan ardıcıl çalışmıştır.

Türk komünistleri savaş stratejisi ve taktiğini ayarlarken, Lenin'in öğütlerini günün ve ülkenin koşullarına göre uygulamaya özel bir önem vermişlerdir. TKP, 55 yıllık varlığı boyunca gençliğe şu açıdan yanaşmıştır: Tüm

gençlik örgütlerinin çalışmalarında başlıca amaç, üyelerine devrimci dünya görüşünü aşılamak, Marksizmi de, ona düşman olan oportünizmi de iyice öğretmek. Bazı sahte devrimci, yahutta ülkücü deyimler ve küçük burjuva çıkışlarıyla gençliği gerçek devrimci eğitimden saptıran sahte dostlarından korumak. Pratik çalışmalarda yanlışlıklardan elden geldiği kadar kaçınabilmek, komünistlerin önerilerinden yararlanabilmek için gençlik örgütleriyle ilişkiler kurmak.

TKP, gençliğin kendi sorunlarını, toplumun ardıcıl devrimci sınıfı olan proletaryayla bağlaşıklık kurarsa başarıyla çözümleyebileceğine inanır. Bunun için yurtsever gençliğin yurt çapında örgütlenmesi, işçi sınıfının gerçek bağlaşığı halıne gelmesi için çalışır. TKP, gençliğin işçi sınıfıyla eylem birliği yapmasını, gençliğin gerçek haklarını savunan ulusal partidir.

İLERİ DEMOKRASİ AŞAMASINA BÜTÜN ANTİ-EMPERYALİST DEMOKRATİK GÜÇLERİN ELBİRLİĞİYLE GEÇİLECEKTİR»

TKP'nin eylem programından bu haklar somut biçimleriyle saptanmıştır. TKP emperyalizmin, işbirlikçi burjuvazinin devrimci, yurtsever gençliğe karşı uyguladığı kanlı teröre karşıdır. Genç işçilere eşit iş için eşit ücret ilkesini savunur. Onlar için orta meslek okullarına geniş ölçüde yer verilmesini ve bu gençlere eğitim sonunda uzmanlıklarına uygun iş bulunmasının garanti edilmesini ister. TKP bağımsızlımıza aykırı eğitim sisteminin değiştirilmesi, ulusal, demokratik ve halkçı bir eğitim sisteminin kurulması için gençliğin verdiği haklı savaşı vargücüyle destekliyor. Gerici yasalarla kapatılan ilerici demokratik

gençlik ve üniversite örgütlerinin açılmasını istiyor. Üniversitelere özerklik verilmesi, öğrencilere ve örgütlerine yönetim işlerine geniş ölçüde katılma hakkının tanınması için savaşır. Gençlik ve öğrenci örgütlerinin devrimci, ilerici dünya gençlik örgütleriyle serbestçe bağ kurabilmelerini savunur.

TKP VE PARLAMENTARİZM

(Atılım'ın Eylül 75 sayısından)

Seçim kampanyası sürüp gidiyor. Hükümet partileriyle CHP yöneticileri memleketi karış karış dolaşıyor. Politika ve tutumlarını açıklıyorlar. Türkiye Komünist Partisi yasaklanmış olduğundan seçim kampanyalarına açıkça ve resmen giremiyor. Ama bu demek değildir ki, TKP seçim kampanyasının ve seçimlerin dışındadır. TKP, kendi yöntemleriyle seçimlere katılıyor.

Türkiye Komünist Partisinin yeni programına göre, parlamenter sistemde Türkiye için başta gelen sorun geniş anlamıyla parlamentoyu büyük sermayenin, emperyalizmin büyük toprak beylerinin, holdinglerin egemenliğinden kurtarmaktır. Bugün içinse özellikle Demirel, Feyzioğlu, Erbakan, Türkeş ortaklığını yıkmak ve onun yerine demokratik bir hükümet kurmak sorunu seçimlerin başta gelen amacıdır.

Emperyalizme karşı geniş halk yığınlarından gelen etki Amerikan ve NATO üslerinin kaldırılması, ikili anlaşmaların yırtılması, NATO'dan çıkılması konusunda TKP'nin İkinci Dünya Savaşından bu yana, başlattığı savaşın geniş emekçi yığınlarına malolmuş ve bugünkü seçim düzeyinde politik bir etken olarak belirmiştir. Bun-

dan ötürü TKP, Amerikan emperyalizmiyle anlaşarak topraklarımızdaki üslerin kalması için elaltından manevralar çeviren AP, CGP, MSP ve MHP adaylarına oy verilmemesini, parlamentonun bu gerici politikacıların ve onların temsil ettiği sınıf ve zümrelerin egemenliğinden kurtarılmasını öneriyor.

TKP, devrim süreci içinde değişik taktiklerin uygulanmasından yanadır. Parlamentarizme karşı değildir, fakat onu tek çıkar yol olarak da görmüyor. Demokratik bir hükümeti işbaşına getirmek için her türlü demokratik girişimi geçerli sayıyor. Parlamentarizm konusunda görüşü şudur: Parlamentoyu sömürücü, talancı büyük sermaye ve toprak sahiplerinin temsilcilerinin egemenliğinden kurtarmak, onu işçi sınıfının emekçi yığınların egemenliğini sağlayacak duruma getirmek, TKP programına göre, bu amaca yönelik bütün partilerin ve akımların yaşam hakkı vardır. Bu bakımdan TKP programı çoğulcu bir sisteme bağlıdır. Ama bununla birlikte halk düşmanı, demokratik hakları çiğneyen, faşist yöntemleri uygulayan, emperyalizmin Türkiye'deki egemenliğine ve çıkarlarına bağlı olan parti ve akımların politik yaşamın dışına çıkarılmasından yanadır.

TKP'nin programı, parlamentoyu gerçek yerine oturtmak, onu gerçekten de halkın parlamentosu haline getirmek amacındadır.

TKP VE DIŞ POLİTİKA

(Atılım'ın Eylül 75 sayısından)

Bugün dünyadaki politik, sosyal oluşumlar, gelişmeler güçler dengesinin barıştan, güvenlikten yana değiş-

mesini sağlamıştır. Bundan bir süre önce Helsinki'de 35 ülkenin imzaladığı belge bu ardıcıl barış politikasının en taze örneğidir. Bugün, sosyalist ülkelerin her bakımdan güçlenmesi, uluslararası komünist ve işçi hareketinin gelişmesi, ulusal bağımsızlık savaşlarının yaygınlaşması emperyalizm ve sömürgecilik sistemlerini geriletiyor, emperyalizmin saldırı plânlarını önemli ölçüde engelliyor.

Dünyadaki bu gelişmeleri Marksçı-Leninci bir görüşle değerlendiren TKP'nin dış politikadaki görüşü somuttur, açıktır. TKP daima memleketimizin ulusal bağımsızlığı ve egemenliği uğrunda savaşmış ve savaşıyor. Dış politikasının temel taşını «bağımsız, barışçı bir dış politika» ilkesi oluşturmuştur. Bunun için de TKP böylesi bir politikanın yurdumuza yararlar sağladığını, emperyalizmin her girdiği yere yalnız sömürü, soygun ve kölelik götürdüğünü yığınlara duyurmuş ve uyduluk politikasına karşı tüm ilerici güçlerin birliğini sağlamaya çalışmış ve çalışıyor.

Bağımsız dış politika bir ülkenin yabancı devletlerle ilişkilerinin eşitlik ilkelerine dayanmasını gerektirir. Bu ana ilkeyi savunan TKP, Türkiye'nin emperyalistlerin saldırganlık bloklarına bağlanmasına, «Marşal Plânı'na», «Truman Doktrini»ne karşı savaşan tek parti olmuştur.

Bağımsız dış politika ilkelerini ayaklar altına alan işbirlikçi burjuvazi, topraklarımızı karagün dostumuz Sovyetler Birliğine, öteki sosyalist ülkelere, ulusal bağımsızlıkları için savaşan Arap halklarına karşı bir «atlama tahtası» yaptılar. Militarizm ve şövenizmi körüklemek anti-sovyetizm ve anti-komünizm histerisini alabildiğine körüklemek halk düşmanı gerici hükümetlerin programlarına alındı. Bölgemizde, Akdeniz'de ve Balkanlar'da gerginliği artırmak, barış çabalarını baltalamak bu hükümetlerin dış politikasının temelini oluşturmuştur. Bağımsız Kıbrıs

Cumhuriyetine saldırmak, yeşil adayı kana boyamak bu politikanın bir sonucudur.

Halkımız savaş kışkırtıcılığı değil, bağımsız, barışçı, onurlu, yurt çıkarlarına uygun bir dış politika istiyor.

DİĞER SOL GRUPLAR ÜZERİNE

(Atılım'ın Eylül 74 sayısından)

TKP kurulduğu günden bu yana, iki düşmanla, iki ateş boyunda savaşagelmiştir. Baş düşman emperyalizm ve onunla işbirliği kuran sömürgen sınıflar, onların hükümetleri, NATO'ya yaslanan kodaman burjuvazi, ulusal bağımsızlık düşmanı kesilen militarist klik-paşalar. Bu kesimde savaş kırankırana gidiyor.

TKP, bir de işçi sınıfının içine sızan ters akımlara karşı, Komünist Partisini içinden vurmak istiyen burjuva ajanlarına karşı ölüm, kalım savaşı sürdüregelmiştir. Bu savaş bugün çok daha sert ve açık bir nitelik taşımaktadır. Sınıf savaşları sertleştikçe, Komünist Partisi yığınlara indikçe, örgütsel bakımdan leninci ilkelerden yürüdükçe, oportünistlere, polis ajanlarına, her soydan ve boydan likidatörlere karşı savaş keskinleşiyor. Savaş mantığı böylesine diyalektiktir.

Burjuvazi, öteden beri, Komünist Partisine yalnız kaba kuvvetle, ölümle saldırmamıştır. TKP'ni içinden yıkmak, içinden vurmak onu kendisinin kuyruğuna bağlamak, onu avuçları içine almak taktiğine ayrı bir önem vermiştir. TKP'nin kurucuları: M. Suphiler, E. Nejatlar, Salih Hacıoğlu, Affan Hikmetler ve onlardan sonra gelen kuşaklar, parti içinde marksçı-leninci ilkeleri yozlaştı-

ranlara karşı, burjuva ajanlarına, provakatörlere karşı çetin bir savaş yürütmüşlerdir. TKP, zaman zaman bunların kara listelerini gazetelerinde yayınlamış, açıklamıştır. Doktor Hikmet Kıvılcımlı bunlardan biridir. 1929 tutuklamasında partiye en iğrenç alçaklığı yapmıştır. Partiyi bölmüştür. İzmir'de, lümpenlerden kurduğu bir provakatör grubun eliyle TKP'nin onurunu lekelemiştir. Komünist moralı olmıyan bu yaratık TKP'den kovulmuştur. Bu akıl hastası, megaloman, Ş. Hüsnü Değmer'in çömeziydi. Tencere yuvarlanmış, kapağını bulmuştu, provakatör Mihri Belli'yi partinin başına saran doktor Şefik Hüsnü olmuştur. Merkez Komitesine, Politik Büroya sormadan bu Troçkisti, şövenist avantüristi parti yönetimine almıştır. Mihri partiden kovulmuştur. Ş. H. Değmer, daha 1937 yılında, Politik Büro kararıyla yönetimden çıkarılmıştır. Fakat, parti sekreteri ve sorumlu yoldaşların zindanlarda yatmasından yararlanmış, partinin başına yeniden belâ kesilmiştir. Hasan Ali Ediz gibi gizli MİT ajanları, Değmer' in koltuğu altında TKP'nin içinde yuvalandılar. Burjuvazi, bu son zamanlarda, özellikle Maocuları, kendilerine «ihtilâlci-mihtilâlci» gibi adlar yakıştıran Perinçekçileri TKP'nin üzerine sürüyor. Bu soysuzlar, TKP'nin savaş geleneklerine, savaş tarihine kirli ellerini uzatıyorlar. Doktor Şefik Hüsnü gibi birisini M. Suphi'lerle yanyana koyuyorlar. Ş.H. Değmer, M. Suphi yoldaşın can düşmanıydı. Partinin birleştirici 1. Kongresini, 1922 Ağustosunda, Ankara'da yapılan II. Kongresinin kararlarını tanımamıştır. Entrika, ayak oyunlarıyla partinin başına gelmiştir. 1926 Viyana Konferansında, Vedat Nedim Tör gibi bir polis ajanını partiye sekreter yapmıştır.

Maocular, şimdi böylesi bir adamı kendilerine «başbuğ» tanıyor, Sadrettin Celâl Antel gibi, 1907'lerden Lenin'i izlemiş bir komünisti yere batırmak için iğrenç iftiralara başvuruyorlar. Maocular, bunları yaparken, bütün

hınçlarıyla Sovyetler Birliği'ne saldırıyorlar. M. Suphi'ye böylece saldırıyorlar. Türk komünistlerine marksizme leninizme bağlılığı, Sovyetler Birliği'ne en derin saygıyı, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'yle kardeşliği M. Suphi aşılamıştır. Bunu hiç bir güç sökemez, kazıyamaz, Türk komünistlerinin yüreklerinden!

Maoculara karşı devrimci ajanlara karşı savaş, işçi sınıfının birliği için savaştan ayrılamaz. Sahtecilere, Maoculara Kıvılcımcılara karşı savaş, faşist saldırılara karşı savaşla örülüdür. Savaş, sonuna kadar!

DEMOKRATİK GÜÇLERİN
EYLEM BİRLİĞİ

(Atılım'ın Eylül 74 sayısından)

TKP'nin Eylem Programı Tasarısında, sosyalist devrim yolunda öngörülen ileri demokrasi aşamasına bütün demokratik, anti-emperyalist güçlerin elbirliğiyle geçilecektir. Bu demektir ki, bütün demokratik, anti-emperyalist güçlerin iş ve eylem birliği ile emperyalizm-işbirlikçi burjuvazi ikilisinin hegemonyası kırılacak ve toplumun demokratik gelişmesine konan engel kaldırılacaktır. Emperyalizm-işbirlikçi burjuvazi ikilisinin hegemonyasını kırmak kolay bir iş değildir. Bunun için herşeyden önce işçi sınıfının birliğini sağlamak bir zorunluktur. İşçi sınıfının politik ve sendikal alanlarda birliğini sağlamak için herşeyden önce bilimsel sosyalizme karşı sağ «sol» bütün oportünist akımları, Maocuları, Troçkistleri, anarşistleri demaske etmek gerekir. Olaylar, Maocuların, anarşistlerin içyüzlerini geniş ölçüde açığa vurdu. Bu durumda on-

lar, «Kıvılcımlı'lığıyla,» yeni bir boya ile işçi sınıfını aldatmaya kalkıştılar. Bundan ötürü işçi sınıfının birliğini sağlamak için TKP'ni, işçi sınıfının yığınsal partisi haline getirmek, TKP'nin legale çıkması için savaşmak ön plânda yer alıyor. Kıbrıs sorununun aldığı son biçim, saldırganlık ve şovenizm histerisi ile yığınları afyonlamak girişimleri, Adanın bağımsızlık ve toprak bütünlüğünü savunan Türkiye'yi, emperyalizmin sürüklemek istediği kanlı serüvenlerden korumak isteyen TKP'nin legal çalışmasının toplumun demokratik, anti-emperyalist yönde gelişmesi için bir zorunluk olduğunu bir daha doğruladı.

İşçi sınıfının birliğini kurmanın ikinci şartı, sarı sendikacılara karşı mücadele ve onları demaske etmektir. Sarı sendikacıların burjuvazinin yan gücü olduğu Kıbrıs olayları ile de ispatlandı.

Demokratik, anti-emperyalist ve sosyalizme açılan bir toplum düzeni kurabilmek için bütün anti-emperyalist demokratik güçlerin iş ve eylem birliği zorunluktur. İşçi sınıfının öncü örgütlerinin bu birlikte geniş bir yer tutması da, bu birliğin amaçlarına ulaşması için bir garantidir. İşçi sınıfının öncü örgütlerinin katkısı olmadan kurulan «cephe»lerin sonunda burjuvazinin, daha sonra da emperyalizmin yararına olduğu Türkiye'de Cumhuriyet tarihi tanıktır.

VATAN PARTİSİ (VP) KÜLTÜR DİVANI

DÜNYA VE TÜRKİYE: «MÜZMİNLEŞMİŞ ÜÇÜNCÜ EMPERYALİST EVREN SAVAŞI MÜZMİNLEŞMİŞ DEVRİM SANCILARI»NI YAŞIYOR

□

Vatan Partisi, 12 Mart dönemi sonrasında «yeniden» kurulan partilerden birisidir. Programı ve Kuruluş amaçlarında Türkiye'de düzenin «sosyalizm» doğrultusunda değiştirilmesinin amaçlanıldığı söylenilmektedir.

Sosyalizm ve sosyalist mücadele anlayışıyla diğer sol örgüt ve gruplardan farklı bir çizgiye sahiptir.

Parti yöneticileri bu çizginin öz anlamıyla, Türkiye sol mücadele hayatında önemli bir yeri olan Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın görüşlerinde odaklandığını söylemekteler.

Vatan Partisi'nin mücadele anlayışını geçmişe, günümüze ve geleceğe değgin görüşlerini bu dizi içinde yansıtabilmek amacıyla sorularımızı Ankara ve İstanbul'da İl ve Genel Merkez kademelerinden parti yöneticilerine yönelttik. Sorularımızı «Vatan Partisi Kültür Divanı» olarak yanıtladılar.

Vatan Partisi Kültür Divanı'nm yanıtlarına geçmeden önce bir noktayı belirtmemiz gerekiyor. Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nm sosyalizm ve sosyalist mücadele anlayışının sol kadrolar içinde önemli bir yeri olduğuna kuşku yoktur. Ne var ki, bu diziyi hazırlama sürecimizde eleştiri ve uyarılardan birisi de görüşlerinin Dr. Hikmet Kıvılcımlı'dan kaynaklandığını söyleyen bir başka grup arka-

daş tarafından getirilmişti. Bu arkadaşlara diledikleri takdirde uyarılarını sorularımıza yanıt biçiminde verebileceklerini bildirmiştik.

Vatan Partisi adına «Vatan Partisi Kültür Divanı» ise sorularımızı şöyle yanıtladı.

□

1) Dr. Hikmet Kıvılcımlı düşünce ve davranışı yarım yüzyıl en karanlık zulmün sürekli zılgıdı altında savaştığı için: «12 mart döneminde başımızdan geçenler» yeni şeyler, «ilginç» şeyler değildir. Birkaç olay: Dr. Hikmet Kıvılcımlı «idam talebi» ile arandı. Onun düşünce ve davranışını benimseyen işçiler ve gençler 12 mart zulmünün sınavından geçtiler. «Kıvılcımlı gençlik kesimi-Sarp Kuray ve arkadaşları dâvası». «Kıvılcımlı İstanbul işçi kesimi dâvası» «Kıvılcımlı Adana işçi kesimi dâvası». Sayın Ecevit'in «Ak günler»inde Kıvılcım gazetesini çıkaran arkadaşlarımız, 36'şar yıl hapis cezasına çarptırıldılar. Ve cezayı veren yargıçların «vicdanları sızladı». Başkaca her yeri ölüm sususu kapladı.

2) Görüşlerimiz: «Oportünizm Nedir? Halk savaşının planları, Devrim Zorlaması Demokratik Zorlama» «Kuvayimilliyeciliğimiz ve İkinci Kuvayimilliyeciliğimiz» gibi emeklerde «Sosyalist» gazetesinde, «İşçi Sınıfı Partisi Nedir? Vatan Partisi Tüzük ve Programı»nda duruca konmuştur. Özetin özeti olarak söylersek: En başta işçi sınıfımız gelmek üzere, Tüm Türkiye Halkı, 1954'den beri Finans Kapital-Tefeci Bezirgan Sömür-Ezi'ne karşı İkinci Kuvayîmilliye savaşı veriyor. Bu kutsal savaşta öz güç: İşçi Sınıfı-Proletarya Aydınları; Yedek Güçler; Türkiye Halkının geriye kalan bütün sınıf ve tabakalarıdır. Günün yakıcı görevi: 1 — Savaşı bilim ve bilinçle güdecek olan işçi sınıfı partisini yapmak, 2 — Öz ve yedek güçleri ile tüm Türkiye halkını içine alacak olan biricik Kuva-

yîmilliye cephesini kurmaktır. Her iki görevi başarmak için de her şeyden önce nerdeyse yarım yüzyılı bulan Yuvar-Fraksiyon-Provokasyon rezil çemberini kırmak: Devrimcileri çil yavrusu gibi dağıtan ve işçi sınıfı dışı sosyalizm lakırdanmalarını tırtınmalara dek vardıran zorlama ve zorlamaları asgari ölçüde olsun durdurmak gerekiyordu. Çalıştık, başaramadık.

3) 12 Mart: «Amerikan mandalığı» ndan «Ortak pazar-Almanya»ya devredilişimizin kanlı şöleni ve 27 Mayıs'ın «Nazi»yane sorguya çekilerek cezalandırılmasıdır.

4) Düşüncelerimiz, olaylarca tekrar tekrar doğrulandı. Dolayısıyla daha da pekişti, bilendi.

5) Dünya ve Türkiye: «Müzminleşmiş üçüncü emperyalist evren savaşı — müzminleşmiş devrim sancıları»nı yaşıyor.

6) Şark usulü idi.

7) Burjuva sosyalizmiyle küçük burjuva sosyalizminin «Tez-Anti tez» tutuşarak işçi sosyalizmini «bir varimiş, bir yok imiş»e çevirebildikleri yarım yüzyılı aşkın dönem geride kalıyor. Artık, burjuva sosyalizmi, işçi sosyalizmi ile güreş tutmaktan kaçamayacak.

8) Birincisi: Sömürge Faşizminin «Biricik saldırı cephesi önünde peynir ekmek kadar, şiddetle ihtiyacı duyulan olabildiğince Darlığına-Homojen bir çelik çekirdek (Proletarya Partisi: VATAN PARTİSİ'ni) yaparak, İkincisi «Olabildiğince Genişliğine-Heterojen biricik Devrimci Güçler Cephesi'ni» bütün Türkiye halkını kucaklıyacak olan Kuvayımilliye cephesini kurarak.

Kapitalizmin köklü çelişkilerinden dolayı: Burjuvazi, ister istemez, iki egemenlik araç ve metodu geliştirmiştir: 1— Zor araç ve metodu halk ağzıyla söylersek «Babayasa kazığı» 2 — Demokrasi araç ve metodu, halk ağzıyla söylersek «Anayasa cilvesi» (Babayasa kazığının en yırtıcısı:

Faşizm'dir. Anayasa cilvesinin en kıvrak ve oynağı : Burjuva sosyalizmidir.) İşveren sınıfı, duruma göre, ya bu araç ve metodları nöbetleşe ayrı ayrı kullanır : ya da ikisini belli ölçülerde kaynaştırıp birleştirerek kullanır..

Türkiye ve dünyada olup bitenlere bakılırsa, şimdilik sömürge faşizminin babayasa kazığını dibine kadar oturtmak olası görülmüyor. Anayasa cilveleriyle tekrar yıkanıp yağlanacağa benzer.

S.P. (SOSYALİST PARTİ) GENEL SEKRETERİ CENAN BIÇAKÇI:

TÜM EMEKÇİLERİN BİRİCİK KURTULUŞ YOLU SOSYALİZMDİR

□

12 Mart dönemi sonrasında partileşen «sosyalist mücadele» anlayışlarından birisi de SP (Sosyalist Parti)dir. İlk görev bölümünde Genel Başkanlığına Mehmet Ali Aybar'ın getirildiği SP'nin, Genel Sekreteri Cenan Bıçakçı' dır.

Aynı zamanda ASİS Sendikası Genel Başkanı olan Cenan Bıçakçı 1933 Adana doğumludur. Sanat Enstitüsü Torna Tesfiyesi bölümünü bitirmiştir.

Siyasi mücadelesini Sosyalist Parti'nin yöneticilerinden birisi olarak sürdüren Cenan Bıçakçı'nın görüşlerinin bilinmesi, Türkiye Sol'unun bütünü içinde değerlendirebilmek için gerekmektedir. Bu dizi içinde, görüşlerini yansıtabilmek amacıyla sorularımızı C. Bıçakçı'ya da yönelttik.

Cenan Bıçakçı sorularımızı sırayla şöyle yanıtladı:

□

1) 12 Mart faşizminin işkenceci uygulamaları üstüne bir sürü şeyler yazıldı. Bu nedenle başımdan geçenleri uzun uzadıya anlatmanın hiç bir yararı yok. Bu dönemde iki kez alındım. Birincisi Elrom olayıyla ilgiliydi. Davutpaşa Kışlasında yazarlar, sendikacılar ve bir kısım öğretim üyeleriyle birlikte 27 gün süreyle kaçırılan elçiye karş rehine olarak tutuldum. Sonra kimi arkadaşlarla birlik-

te Ankara'ya getirildik. 18 gün de Yıldırım Beyazıt hapishanesinde gözaltında tuttular. Ne bir savcı yüzü gördüm, ne de bir yargıç. İfadem bile alınmadan salıverildim.

İkinci kez alınmam 18 nisan 1973'de. Gece yarısından sonra saat 2.30'da. Başlarında bir albayın bulunduğu 50 kadar asker ve polis evimi bir düşman karargahı basar gibi bastılar. Sınıf savaşında temsil ettikleri güçlerin düşmanıydım elbet.

Ankara Emniyet Müdürlüğünde 3 gün süreyle tek kişilik bir hücrede kaldım. 3 gün süreyle, işkence gören devrimcilerin acı feryatlarını dinlettiler bana. Daha sonra gözlerimi bağlayarak kontrgerilla örgütüne götürdüler. Burada kolumu bir zincirle kalorifer radyatörüne bağladılar. 6 gün bu şekilde gözü ve kolu bağlı olarak tutuldum. Bu süre içinde kolumdaki zincir sadece tuvalete ve özel işkence yerine götürüldüğüm zamanlar çözüldü. İşlerine yarar hiç bir şey söylemediğim için kudurmuşcasına işkence ediyorlardı. Kontrgerilladan sonra 16 gün hapishanede tutuldum. Sonuç, hakkımda hiç bir dava açmadan tahliye ettiler. Bunca işkence, zulüm ve hakaretten sonra aleyhime dava açacak hiç bir şey bulamamışlar meğer. Bütün yaşamım boyunca böyle oldu zaten. 12 Mart'tan önce de bir sürü gözaltı ve tutuklamalar var. Fakat hapiste yattığım hiç bir olaydan dolayı mahkumiyet yok. Kiminde mahkeme önüne çıkarılmadan bırakıldım, kiminde mahkeme beraat kararı verdi.

RUSYA'NIN ÇEKOSLAVAKYA'YI İŞGALİNE KARŞI ÇIKIŞ

2) 1962 yılında TİP'e girdim. 1968 yılında Sovyetler Birliği'nin Çekoslovakya'yı işgaline karşı çıkılması parti

içinde bölünmeye neden oldu. Kimileri Sovyetler Birliği'nin bu işgalinin kınanamayacağını savunuyorlardı. Ben işgale karşı çıkanlar safında idim. 1970 yılında Bağımsız Türkiye Sosyalistleri Birliğini kurduk. Sosyalizmin bilimsel temel ilkelerinden hareket ederek sosyalizm için mücadelenin ve giderek kurulacak sosyalizmin her toplumun tarihsel koşullarına göre o topluma özgü biçimde gerçekleşeceğine inanıyorduk. Sosyalizm için hiç bir ülkedeki uygulamanın model olarak alınamayacağını savunuyorduk. Sosyalizmin bağımsızlığı üstünde ısrarla duruyorduk. Sosyalist devletler ve partiler arasındaki ilişkilerin bağımsızlık ilkesinin ışığında yürütülmesi gerektiği inancındaydık. Tabii öncelikle Türkiye sosyalizminin bağımsızlığını savunuyorduk.

İşçi sınıfının iktidarda olmasını işçilerin gerçekten yönetimde olmaları biçiminde anlıyor ve işçi sınıfını temsil ettikleri iddiasıyla bir takım bürokratların yönetimi tekellerinde tutmalarına karşı çıkıyorduk. Bu, bürokrasiye karşı olmamız ve sosyalizm uygulamalarında bürokratik sapmaya karşı çıkmamız anlamına gelmektedir. O dönemde de Sovyetler Birliği'ndeki uygulamayı eleştirerek bu ülkede işçi sınıfının iktidarda olmadığı, işçi sınıfı yerine bir avuç bürokrat kadronun devlet çarkını elinde tuttuğu, bilimsel sosyalizmden saptığı gerçeğini açıklamaya çalışıyorduk. 12 Mart'tan önceki politik düşünce ve çabalarımız özetle bunlardı.

12 MART FAŞİZMİ EMEKÇİLERİN UYANIŞINA KARŞIDIR

3) 12 Mart, uyanmaya başlayan işçi sınıfına karşı bir hareketti. Emekçi yığınlara dünya gerçeklerini anlat-

maya uğraşan aydınları hedef aldı. Bu hareket, emperyalist güçlerin, işbirlikçi burjuvazi ile elele vererek yıllar öncesinden hazırladığı bir komplo idi. Hatırlarsınız, ülkemizdeki ilk saldırılar solculardan değil, sağcılardan olmuştur. O zamanın komandoları olan imam-hatipliler, AP militanları solcuların yasal toplantılarını basıyorlar, TİP'in binalarını tahrip ediyorlar, solcu gençleri kurşunluyorlardı. Solcu gençler ilk kez kendilerini savunmak için ellerine silah aldılar. Sonra da silahlı eylemler başladı. Aslında solcuların silahlı eylemleri olmasa da 12 Mart gibi bir hareket tasarlanmaktaydı. İşçi sınıfının grev ve direnişleriyle, köylülerin toprak işgalleriyle başlayan hareketleri, gençliğin üretim biçimi üstüne düşünmeye, sorunları sınıfsal açıdan değerlendirmeye başlamaları emperyalistlerle yerli işbirlikçileri nicedir tedirgin ediyordu. Bu gidişe karşı çıkmak egemen güçlerin göreviydi. Ne var ki 12 Mart'ın yaratıcıları solun silahlı eylemlerinden propaganda bakımından yararlandılar. Kamuoyunu kendi yararlarına oluşturdular.

Uluslararası ilişkilerden, müdahalenin zorunlu olduğu kanısını yarattılar. Gerçi bir süre sonra kimi yürekli devrimcilerin 12 Mart içindeki mücadeleleri kamuoyuna ve dış ülke halklarına yönetimin faşist yüzünü gösterme başarısını sağladı. Kuşkumuz olmamalı ki, 12 Mart faşizmi emekçilerin uyanışına karşıdır ve egemen güçlerin yıllar öncesinden hazırlamaya başladığı planın bir ürünüdür.

NİÇİN TEK YOL SOSYALİZMDİR?

4) Kesinlikle söyleyebilirim, 12 Mart'tan önceki düşüncelerimle bu günkü düşüncelerim arasında temelde hiç

bir değişiklik yok. Ne var ki değişen koşullar, her yeni somut durum tahlili beraberinde yeni mücadele biçimlerini getirir. Nesnel ve öznel koşulların her gün gözden geçirilmesi, güçler dengesinin hergün yeniden hesaplanması ve mücadele biçimlerinin bu veriler ışığında yeniden saptanması bilimsel bir yöntem. Böylesi bir değişkenlikle temel düşüncedeki değişiklik birbiriyle karıştırılmamalıdır.

12 Mart'tan önceki düşüncelerimi, daha önceki bir sorunuzu yanıtlarken belirtmiştim. Bugünkü düşüncelerimi anlatırken zorunlu olarak bazı tekrarlamalara gireceğim.

Bilinen bir gerçeği söylemekle başlıyorum: İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin biricik kurtuluş yolu sosyalizmdir. Niçin tek yol bu? Çünkü sosyalizm, insanın insan tarafından sömürülmesine son verir. Emekçi yığınlara eşitlik, özgürlük ve dopdolu yaşama olanakları sağlar. Sosyalist bir düzende emekçiler insanlıklarına yeniden kavuşurlar ve yeteneklerini sonuna kadar geliştirme olanağını elde ederler. Bütün bunların gerçekleştirilmesi için de işçi sınıfının, köylülerin ve tüm emekçilerin siyasal iktidarı ele geçirmeleri şarttır. Öyleyse işçilerin, emekçilerin mutlu olacağı bir düzende işçiler ve emekçiler, yönetime gerçekten sahip olacaklar, gerçekten söz ve karar onların olacak. Yoksa işçi sınıfı adına bir grubun, bir zümrenin iktidar olması sosyalizm değildir. Aldatmacadır. Bilim ve dünya pratiği bunu böyle gösteriyor. «Devrimin kurucusu ve koruyucusu işçi sınıfıdır» sözü bilimsel bir gerçekse devrimi işçi sınıfının dışında gerçekleştirmeye çalışmak ve devrimin gerçekleştiği herhangi bir ülkede devrim koruyuculuğu görevinin işçi sınıfı dışındaki kimi kişilerce yükümlenilmesi sapmadır, temelden revizyonizmdir. Revizyonizmle mücadelenin ön koşulu ise işçi sınıfının kendi örgütlerinde gerçekten yönetimde olmasını sağlamaktır. İşçi kendi sendikasında, kendi partisinde gerçekten yönetimde olmalıdır ki, devlet burjuvazinin elinden kurtarıldığında onun da sahibi o olabilsin.

Burjuva devletini kendi devleti haline getirebilsin. Bir avuç sömürücü azınlığa karşı devlet mekanizmasını etkin bir silah olarak kullanabilsin. İşçi sınıfının söz ve karar sahibi olması temennilerle gerçekleştirilebilecek bir şey değildir. Bunun daha parti örgütlenmesindeyken tedbirini almak gerek. Buna yönelik yaygın tabanlı bir eğitim ve bu eğitim sonucunda yetkinleşecek emekçilerin parti yönetiminde söz ve karar sahibi olmalarını sağlayacak mekanizmanın kurulması ilk akla gelen tedbirlerdir. Bu nedenledir ki, Sosyalist Parti, kavradığı emekçi tabanın eğitilmesine büyük bir önem verirken, parti tüzüğüne koyduğu buyurucu bir hükümle de partinin her organında görev alacak üyelerin yüzde 70'inin kol emekçisi olması koşulunu getirmiş bulunmaktadır.

Partisi içinde yönetimde olmayan işçi sınıfının devlet ele geçirildiğinde yönetimde olmasının olanağı yoktur. Örgütlenmesinde bu gereği kulak ardı eden partiler, iktidara geldiklerinde, iktidara gelen işçi sınıfı olmayacaktır. Olmamıştır da. Ve sosyalizmin tehlikeli hastalığı haline gelmiş olan bürokratik sapmadan bu nedenle kurtulunamamıştır. Revizyonizme karşı mücadele, revizyonizm doğmadan başlatılmalıdır. Bilimsel yeteneği ne olursa olsun hiç kimsenin kendini işçi sınıfının yerine koymaya hakkı yoktur. Üretim ilişkisi, sınıfları belirleyen en önemli öğelerden biridir. İşçi sınıfına bilgi taşımak, canını işçi sınıfına adamak namuslu ve saygın bir aydının görevidir. Ama işçi sınıfı adına hareket etmek sapmadır, revizyonizme çanak tutmaktır.

Sosyalizmi yalnızca ekonomik büyüme sağlayan bir sistem olarak görmek de yanlış. Alt yapının değişmesi ve bu değişmenin bireylerin ekonomik durumlarını olumlu biçimde etkilemesi sosyalizmin insana getireceği şeylerden sadece biri. Bunun yanısıra bir kültür devriminin gerçekleştirilmesi, toplumun üst yapısının özel olarak ele alın-

ması gereğinin benimsenmesi gözardı edilemeyecek bir gerçektir.

Sosyalizmin temel ilkelerinden biri eşitliktir. Aynı toplum içinde yaşayan insanlar arasında eşitlik ve dünya işçilerinin birbirleriyle ilişkilerinde eşitlik. Ne var ki dünya pratiğinde eşitsiz ilişkiler yüzünden değişik ülkeler proletaryasının gerçek dayanışması tehlikeye düşürülmüştür. Ülkelerin sosyalist partileri (legal-illegal) ister iktidarda, ister muhalefette olsunlar birbirleriyle ilişkilerini, birbirlerine buyruk verir biçimde, birbirlerine bir görüşü dayatır biçimde yürütmemelidirler. Elbet sosyalist devletler ve partiler arasında önerili ve eleştirili dayanışma ilişkileri sürdürülmelidir. Ama büyük ağabey pozlarıyla hegemonya kurmaya kalkışmak reddettiğimiz bir ilişki düzenidir. Dayanışmayı engelleyicidir.

YİĞİTLER VE ALÇAKLAR

5) Poliste, mahkemelerde ve cezaevlerinde devrimcilerin kimileri gerçekten yiğitçe direnmişlerdir. Kimileri ise yüzlerine tükürülecek kadar alçalmışlar, kural dışı davranmışlardır. Benden olumlu ya da olumsuz örnekler istemenizi doğru bulmuyorum. Örnekleri sizin toplamanız ve hatta bir kitap haline getirmeniz olanağı var. Çok da yararlı olur. İhanet etmiş, yalan söyleyerek burjuvaziye koz kazandırmış bir takım kişiler var ki hâlâ aramızda devrimci diye dolaşıyorlar. Verdikleri ifadeleri gizleyenler var. Bunlar belgeleriyle ortaya dökülürse gerçek devrimciler kazançlı çıkar. Bu görevi sizin gibi gazetecilerin yükümlenmeleri gerekir.

6) Devrimci hareketin bugünkü durumu bana pek içaçıcı görünmüyor. Öncelikle hareket sınıfsal rayına oturmuş değil. Böyle bir raya oturtmaya çabalayan çevreler de az. Bu gidişle devrimcilik, işçi sınıfından kopuk bir küçük burjuva uğraşısı haline gelir. Herkes işçi sınıfı adına ahkâm kesiyor. Toplantılar, mitingler devrimcilik adına, işçi sınıfının yaşadığı yerlerden uzak salon ve meydanlarda yapılıyor. Konuşulan dil işçinin, köylünün dili değil. Diyelim bir gençlik örgütünün mitingi var. Kars'tan, Edirne'den otobüsler dolusu devrimci geliyor mitinge. Ama ben, direniş, grev yapan ya da fabrikasında herhangi bir eylem koyan işçilere destek olmak, işçilerin durumunu eylem içindeyken inceleyip onlardan birşeyler öğrenmek için otobüs tutup fabrika kapısına gelen hiç bir devrimci gruba raslamadım. Hem «İşçi sınıfı devrimcisiyiz» diyeceğiz, hem de onun hiç bir eyleminde bulunmayacağız. Hem bir takım sendika ağaları, tek umudumuz olan işçileri avuçları içinde tutuyor bileceğiz, hem de bu işçileri, ihanet eden ellerden kurtarmak için akıllı ve kararlı bir çaba sürdürmeyeceğiz. Sonra da oturup devrim şöyle mi yapılır, böyle mi diye birbirimize gireceğiz. Nerede işçi sınıfı? Örgütlenme biçimi ne olursa olsun, hangi politik örgüt «benim işçi sınıfından tabanım var» diyebiliyor. Ya da böyle bir taban oluşturmak için kaç örgüt akıllı ve bilimsel bir çaba içinde.

Bir başka eksiğimiz daha var. Marksizmi dergilerden öğrenmeye kalkışıyoruz. Kocaman bir çoğunluk yılda üç kitap bile okumuyor. Herkesin kapaklandığı bir grup var. Kendi grubumuzun dergilerini okuyor, sloganlarını biliyoruz. Ve biz devrimciyiz. Ve biz dünyayı değiştireceğiz iddiasıyla ortaya atmışız kendimizi. Bilgi dağarcığı-

mızda, üç-beş dergiden edindiklerimiz. Bununla işçi sınıfını eğitip, harekete getireceğiz. Bununla somut durum tahlilleri yapacağız. Bununla güçler dengesini hesap edeceğiz. Bununla taktik, bununla strateji. Merih'e laboratuvar kuran emperyalizm, onun tekniği ve her türlü desteğiyle beslenen burjuvazi, boş kafalarımız önünde eğilmeyecektir. Birkaç sloganla, kafalarımıza yerleştirdiğimiz birkaç kalıpla yıllarca yanlışa şartlandırılan emekçilere doğruları anlatmaya gücümüz yetmez. Devrimciler Tanzimat taklitçiliğinden vazgeçmelidirler. İşçi sınıfı bilimi ışığında kendi beynimizle düşünmesini öğrenmeliyiz. Elbet devrimci hareketimiz dünya devrimci hareketinden kopuk olmayacak. Ama ülkemizde devrimci mücadelenin hangi aşamasında olduğumuzu doğruca saptamak gerekiyor. İktidara mı yürüyoruz yoksa işçileri, köylüleri ve diğer emekçileri yürüyüş düzenine getirmenin çabası içinde miyiz?

ETKİN EYLEM BİÇİMLERİ SAPTANMALIDIR

7) Faşizmin ülkemizdeki gücünü küçümsemek yanlış olur. İşçiler, öğretmenler, esnaflar ve öğrenciler arasında örgütlenen, Bakanlıklarda TRT'de ve kimi kamu kuruluşlarında önemli mevziler kazanan, çeşitli yayın organlarıyla ideolojilerini yayan faşistlerin büyük bir tehlike haline geldiğini kabul etmek zorundayız. En önemlisi, faşizmin bir ayağı devletin içindedir. Devlet çarkını elinde tutan bir partileri var. Ve devlet çarkını ellerinde bulundurmanın avantajını ustaca kullanmaktadırlar.

Kuşkusuz, sermayenin egemenliği sürdükçe faşist baskı ve terör de sürecektir. Ne var ki bazı girişimlerle fa-

şizmi geriletmek olanaksız değil. Oysa devrimci çevreler bu konuda biraraya gelememektedirler. Üniversitelerde, fabrikalarda, sokak ortalarında saldırılara uğruyor, kurşunlanıyoruz. Buna karşı genel olarak toplantı ve yürüyüşlerle yanıt vermekle yetiniyoruz. Bu etkin bir eylem biçimi değildir. Üstelik bu toplantılar işçilerin, köylülerin dışında kaldıkça sınıfsal niteliğini de bulamayacaktır. Burjuvaziyi sarsacak ve işçilerin, köylülerin faşizme karşı savaşta yerini almasını sağlayacak eylem biçimleri saptamak ve bunları uygulamak gerek. Örneğin Sosyalist Parti'nin önerdiği her faşist kıpırdanışta, iki saat iş bırakma eylemi burjuvaziyi canevinden vuracak, faşizmi önemli ölçüde geriletecek bir eylem biçimidir. Kuşkusuz işçilerin, köylülerin faşizme karşı koyacakları daha birçok eylemler vardır. Faşizmi ancak işçiler, köylüler ve faşizmden zararlı olacak diğer emekçiler geriletebilir. Devrimciler faşizmle mücadelede mitingler ve toplantılarla yetinmeyip, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilere faşizmin kendilerine ne denli karşı olduğunu anlatarak onları mücadele alanına çekmenin uğraşını vermelidirler.

DOĞRU ÇİZGİYE BİLİMSEL YÖNTEMLERLE YAKLAŞMA

8) Koşullar emekçilerin uyanışına olumlu etkiler yapmaktadır. Şüphesiz koşulların yarattığı etkenlerin kendiliğinden bizi biryerlere getirmesini beklemek devrimci tavır değildir. Bilimsel yöntemlere dayanarak iradi girişimlerle durumu devrimci mücadelenin lehine çevirmek en önemli görevlerimizden biri işçi sınıfıyla ve diğer emekçilerle kuracağımız akıllı diyalog devrimci mücadelemizi her gün biraz daha doğru çizgiye getirecektir.

T.B.P. (TÜRKİYE BİRLİK PARTİSİ)
GENEL SEKRETER YARDIMCISI DURSUN BİLÂ:

BUGÜN DÜNYAMIZ SÜPER GÜÇLERİN EGEMENLİK KAVGASINA SAHNEDİR

□

TBP (Türkiye Birlik Partisi) nin, Türkiye'nin siyasî hayatında kendine özgü, farklı ve önemli bir yeri vardır. Gerçi parlamentodaki temsilci sayısı hiç bir zaman bir grup oluşturacak sayıyı bulamamıştır, fakat gerek ağır terör ve baskı dönemlerinde, gerek içinde bulunduğumuz günlerde gösterdiği tutumla, Türkiye'nin siyasî hayatında safının sağcı partilerin karşısında olduğunu göstermekte ve yurdumuzda halktan yana bir yönetimin kurulması doğrultusunda mücadele vermektedir.

Soldaki görüşler ve mücadele anlayışları hakkında topluca bir değerlendirmeyi amaçlayan bu dizi için sorularımıza yanıt istediğimiz kişilerden birisi de Türkiye Birlik Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Dursun Bilâ oldu.

Türkiye Birlik Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Dursun Bilâ sorularımızı şöyle yanıtladı:

□

1—) Bir kişinin, örgüt ya da siyasi partinin çıkar çevrelerine karşı çıkması halinde baskılara maruz kalması doğaldır.

Türkiye Birlik Partisi, sömürülen, hor görülen halk kesimlerinin özlemlerinden doğmuş bir siyasi örgüttür. Devrimci bir parti olduğu için de her zaman baskılara maruz kalmıştır. Partimizin kurulduğu günden bugüne kadar gerek iktidarlar, gerekse ana muhalefet partisi bizim

güçlenmemizden çekinmişler ve önümüze fiili ve hukuki engeller çıkarmışlardır.

TBP, parlamentoda halkımızın aleyhine çıkartılan anti-demokratik birçok yasa hakkında Anayasa Mahkemesine başvurarak bunları iptâl ettirmiştir. Gerek Meclisde gerekse Meclis dışında gerçekleri savunmuş, halkçı bir mücadele vermiştir. Bunun üzerine mevcut düzeni savunan kalabalık partiler el ele vererek bu yetkilerimizi almışlar, bu konuda yetkiyi ve konuşma hakkını grubu olan partilere vermişlerdir. Milli Bakiye seçim sisteminin kaldırılması da demokrasinin özünü zedeleyen baskılardan biridir.

Sağcı partiler bunun yanında yayın organlarında partimizi mezhepçilikle suçlamışlar, karalamaya çalışmışlardır. Oysa ki, mezhep kavgalarını çıkarları için sömüren ve sun'i çatışmalar yaratarak emekçi halkımızı düşman kamplarına bölmeye çalışanlar bizzat kendileridir.

Sağ siyasi güç ve partiler, sömürü düzenlerini sürdürmek için her vesile ile kitleler üzerinde, kitlelerin çıkarlarını savunan parti ve örgütler üzerinde baskı ve yıldırma politikası sürdürdüler. TBP saflarındaki gerici unsurları tasfiye ettikçe bu baskılar ve haksız suçlamalar da giderek yoğunlaşmıştır.

Bugün ülkemizde yurtsever siyaseti temsil eden partimiz tüm bu baskı ve yıldırma tedbirlerine karşı koymaya kararlıdır.

12 MART ÖNEMLİ BİR DENEY OLMUŞTUR

2—) 12 Mart devrimci güçler için önemli bir deney olmuştur. İleri sürülen teori ve düşünceler için bir mihenk

taşı olmuştur. TBP olarak temel politikamızda bir değişiklik yaratmamıştır. TBP o dönemde de parlamenter yoldan iktidara ağırlığını koymaya çalışan bir parti idi.

Ancak 12 Mart sonrasında bazı görüşlerimizi düzeltik.

12 MART ŞİKESİ BİZİ DE YANILTTI

3—) Emperyalizmin sömürü alanı içinde yer alan ülkemizde 12 Mart, emperyalizm ve işbirlikçilerinin karşı-devrimci bir hareketidir. 1960'lar sonrasında güçlenen sol hareket ve 12 Mart arefesinde doruğuna ulaşan radikal sol hareketin iktidarı tehdit etmesi karşısında gerici güçler 12 Mart gerici müdahalesini gerçekleştirdiler. 12 Mart devrim şikesini, biz de başlangıçta yanılgıya düşerek olumlu karşıladık. Oysa ki, gelişmeler yanılgımızı ortaya koydu. 12 Mart demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı, grevlerin yasaklandığı halkımızın baskı altına alındığı, önceki dönemlere kıyasla egemen güçlerin çıkarlarının daha çok kollandığı kara leke dönemidir.

12 Mart anti-emperyalist uyanışı da boğmaya çalışmış, tüm yurtsever çevreler kitleler halinde tesirsiz hale getirilmeye çalışılmıştır. Bu nedenle kanımızca 12 Mart olayında emperyalist güç ve örgütlerin çok önemli rolü vardır. Nitekim, 12 Mart sonrası, Türkiye'nin ekonomik, siyasi ve askeri alanlarda dışa daha da fazla bağlanması bunu göstermektedir.

4—) 12 Mart olayı elbette düşüncelerimizde değişikliklere yol açmıştır. Başlangıçta olumlu karşıladığımız müdahalenin gelişimi bu konudaki değerlendirmemizin yanlışlığını ortaya koymuştur. Artık açıkça anlaşılmıştır ki, halkın dışında her hangi bir güçten halkın kurtuluşunu beklemek yanlıştır.

Bugün dünyamız süper güçlerin egemenlik kavgalarına sahnedir. NATO ve VARŞOVA paktları başdöndürücü bir silâhlanma ve silâhlandırma yarışı içinde bulunuyorlar. Tüm bunların yanında «mazlum» üçüncü dünya halkları uyanmakta, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi vermektedirler.

TBP Türkiye'nin NATO'dan AET'den çıkmasını, ülkemizin ekonomik ve siyasi bağımsızlığına gölge düşüren bağlantıların kaldırılmasını ve Üçüncü Dünya Ülkeleri ile dayanışma içinde bloksuz ve bağlantısız bir dış politika uygulamasını istemektedir. Türkiye'nin NATO üyesi olması ve emperyalist sistem içinde yer alması ülkemizi ve halkımızı telâfisi imkânsız tehlikelerle karşı karşıya bırakmaktadır. Bu konudaki temel şiarımız «Tam Bağımsız Türkiye»dir.

KESİN ZAFER HALKIN
DESTEĞİYLE OLUR

5—) 12 Mart baskı döneminde anti-demokratik uygulamalar doruğuna ulaşmıştır. Öncelikle kolluk kuvvetleri

hükümden önce infaz gibi çağdaş hukuk anlayışına ters bir uygulama içerisinde olmuşlardır. İşkence denen insanlık suçu olağan hale getirilmiştir. Bir kimsenin suçu ne olursa olsun, hiç bir kimseye eziyet ve işkence edilemeyeceği Anayasa hükmüdür. İnsanlığın varmış olduğu hukuk anlayışı budur. Ancak bu dönem Anayasanın rafa kaldırıldığı bir dönemdir. Sıkıyönetim mahkemeleri peşin hükümlü olarak ve şeklen yargılama yapmışlardır. Militan sağcılar savcı olarak tayin edilmişlerdir.

Bütün bu baskı ve işkenceler karşısında direniş haklıdır. Ve bu direniş geniş ölçüde başarıya ulaşmıştır.

Ancak şu anlaşılmalıdır ki, bir hareket halk desteğini kazanmamışsa kesin zafer mümkün değildir. Zaten sağcı güçlere cesaret veren de solun bu anlamdaki zayıflığı olmuştur.

SOLUN DAĞINIKLIĞI VE ZAAFLARI

6—) Türkiye'de de tüm dünyada olduğu gibi devrimci hareket giderek güçlenmektedir. Ancak Türk solu çeşitli zaaflar taşımaktadır.

Herşeyden önce sol hareket dağınıktır. Hâlâ bir aydın hareketi düzeyindedir. Devrimci düşünce kitlelere maloolarak maddi bir güç haline gelememiştir. Bu da solun sekter bağnaz bir tutum içerisinde gitmesinin, grupçu tavırların güçlenmesinin hem nedeni hem de sonucudur.

Kanımızca ikinci büyük yanlış, devrimci mücadelede yasal olanakların küçümsenmesidir.

Diğer bir eleştirimiz şudur. Devrimci mücadele herşeyden önce o ülke halkının eseri olabilir. Bu mücadele

somut durumun somut tahliline dayalı olarak yapılır ve gerçekçi bir çalışma tarzı ile başarıya ulaşabilir. Taklitçi şabloncu, halka güvensizlik anlayışı ile devrimci mücadele verilmez.

Bunun içindir ki, anti-emperyalist demokratik bir cephe oluşturma çabaları meyve vermemektedir. Sağ güçlere karşı yeterli başarıyı sağlayamayan sol, bunun doğal sonucu olarak yeni yeni grupcuklar doğurmaktadır.

Bu yanlışlığın düzeltilmesi, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin «böl, yönet, sömür» oyununa gelinmemesi için bu kısır döngü kırılmalı, aydın-halk bütünleşmesi sağlanmalıdır. Grupçu sekter tavır bırakılmalıdır.

YURTSEVER
ANTİ-FAŞİST CEPHE

7—) Faşizm, tekelci sermayenin başvurduğu en gerici dikta rejimidir. Ancak geri ülkelerde faşizmin geliş biçimi gelişmiş kapitalist ülkelerden farklıdır. Geri ülkelerde faşizm tepeden inme yollarla gelir ve sonradan kitle desteği arar. Türkiye'deki gelişmeler de bunu doğrulamaktadır. Faşist güçler adım adım devlet cihazını ele geçirme çabası içindedirler. İkinci özellik geri ülkelerdeki faşizmin dışa bağımlı olmasıdır. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi faşizm geri ülkelerde yayılmacı olmaktan çok, halkını soyan ve soydurtan kukla yönetimler yaratır.

Bunun içindir ki, geri bırakılmış ülkelerde faşizme karşı mücadele aynı zamanda anti-emperyalist mücadeleyle birleştirilerek verilmelidir. Tüm demokratik güçlerin bugünkü görevi faşizme ve emperyalizme karşı yurtsever, anti-faşist cephe yaratmak için mücadele olmalıdır. Ama

devrimci mücadele halkla kaynaşmadıkça bu öneriler lafta kalmaya mahkûmdur.

Öyle sanıyoruz ki, devrimci güçler arasındaki çelişkiler, faşist ve emperyalist güçlerle olan çelişkiler yanında ikinci planda kalmalıdır.

BÖLGEYİ TEHDİT EDEN GÜÇLERE KARŞI UYANIK OLMAK

8—) İçinde bulunduğumuz gelişim bir anlamı ile umut verici değildir. Faşizme karşı, yalnızca slogan ve sözle mücadele edilemez. Bu bir kısır döngüdür. Emperyalistler ve işbirlikçileri sömürü düzenlerini sürdürmek için her yola başvurmaktadırlar. Emperyalistler ve işbirlikçileri başka çarelerinin kalmadığı noktada faşizme başvurmuşlardır. Ülkemizde sağ güçler giderek halkın desteğini yitirmektedirler. Parlamenter yoldan sömürü olanakları azalmaktadır. Ve gerici güçler arasındaki çelişmeler artmaktadır. İşte bu gelişim karşısında devrimci güçler halkla bütünleşme yolunu aramalıdırlar. Aksi halde mevcut huzursuzluk faşizm için bir kitle desteği sağlayabilir.

Bu nedenle devrimci güçler çok ince ve dikkatli bir politika izlemeli, sekterlikten kaçınmalıdırlar. Yurtsever, anti-faşist, devrimci parlamento grubu oluşturmaya çalışmalıdırlar. Bu asla küçümsenmemelidir. Herşeyden önce devrimci hareketin ayakları yere basmalıdır.

Bugün Türkiye'de klasik burjuva demokrasisi bile bütün kurumları ile işlememektedir. Anayasa uygulanmamaktadır. Yargı organları işletilmez hale sokulmaktadır. Yurtseverlerin can güvenliği kalmamıştır. Bu nedenle demokrasinin sınırlarının genişletilmesi acil sorundur. Dev-

rimci güçler bu gerçeği kavramalı ve demokrasinin sınırlarını genişletme yolunda mücadele vermelidirler.

Şunu da unutmamak gerekir. Türkiye bugün emperyalist sistem içinde bulunmaktadır. Nükleer güçler arasındaki çıkar çatışmalarının üzerinde yoğunlaştığı bir bölgede bulunmaktadır. Bu konum, devrimcilerin uyanık bulunmasını, Türkiye'nin, bu güçler arasındaki mücadelede 40 milyonluk bir mezar olmasına neden olacak bir politikaya karşı çıkmalarını gerektirmektedir.

CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU BAŞKANI SUHA AKINCI:

«BİZİM CHP'Lİ OLARAK MÜCADELEMİZ ÜLKEMİZDE DEMOKRATİK HALK İKTİDARI YERLEŞENE KADAR SÜRECEKTİR»

□

1951 doğumlu olan Suha Akıncı, CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanıdır.

1968 döneminde İktisat Fakültesi öğrencisi olan Akıncı, öğrencilik günlerinde gençlik içinde «Ecevitçi» denilen kanadın sözcülerindendi. Gençlik içindeki mücadelenin yoğun kanadının DEV-GENÇ'te olduğu dönemlerde Akıncı, üniversitelerdeki «sosyal demokrat» çizginin savunuculuğunu yapıyor ve aynı doğrultuda eylem veren öğrencilerle birlikte çalışıyordu. 1970-71 döneminde İktisat Fakültesi öğrenci temsilciliğine aday oldu.

Çalışmaları SDDF'nin üniversitelerde aktif olması amacına yönelen Akıncı, SDDF 12 Mart'ta kapatıldığı zaman bu federasyonun ikinci başkanı olarak tek yetkili başkandı. Aynı zaman diliminde Suha Akıncı ve arkadaşları «Gençlik Köye», «Silahı Bırak» sloganları altında bir kampanya yürütmekteydiler.

Daha sonra Akıncı, 1968'de Bakırköy ilçesinden, üyeliğini yaptırdığı CHP'nin gençlik kollarında çalışmaya başladı. Diğer SDDF'li arkadaşlarıyla birlikte, o dönem CHP içinde «göbekçiler» diye nitelenen kesime karşı (kendilerinden istenen yardıma uyarak) mücadele ettiler.

Akıncı 1972 yılında CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yönetim Kuruluna girdi. 1973'te müteşebbis CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı oldu. Aynı zamanda İstanbul Belediyesi'ne bağlı İETT'de Belediye Meclisi murakıbıdır.

Suha Akıncı, Türkiye'deki solun ve görüşlerinin topluca yansıtılmasını amaçlayan dizimiz için, kendisine yönelttiğimiz soruları şöyle yanıtladı:

□

1971 ÖNCESİ EYLEMLERİM

1.) 12 Mart öncesi, sade bir CHP üyesi idim. Bütün çalışmalarımı, arkadaşlarımla birlikte «SOSYAL DEMOKRASİ DERNEKLERİ FEDERASYONU'nda» yürütüyorduk.

SDDF'nin «GENÇLİK KÖYE» kampanyası sırasında ben, İzmit'teki ve Malatya'nın Arapkir ilçesindeki çalışmaları yürütüyordum. İzmit'teki çalışmalarda pek baskıya uğramadık. Arapkir'deki çalışmalarımız, Demirel Hükümetinin, büyük zamlar yaptığı döneme rastlamıştı. Kitleler, şimdi olduğu gibi o zaman da zamlara karşı büyük bir tepki içindeydi. Bu tepkileri kanalize eden çalışmalar yaptık. Zam aleyhtarı duvarlara yazılan yazılar, polis tarafından sıkı bir takibe uğradı, ama biz propaganda çalışmalarımız açısından başarılı olduk.

12 Mart'tan önce yine SDDF İstanbul İl Başkanlık Bölge Yürütme Kurulu olarak 6'ncı Filonun gelişini ve ABD'ni protesto etmek amacı ile Sarayburnundaki Atatürk heykeli önünde, ABD ve diğer bazı ülkelerin bayraklarını yakarak bir basın toplantısı düzenleme kararı almıştık. SDDF olarak, o zaman Küçükparmakkapı'daki

Türk Devrim Ocaklarını merkez olarak kullanıyorduk. Basın toplantısında bir gece evvel yapılacak afişleme ve propaganda çalışmalarımızın yerlerini polis haber aldığı için, o gece polis, eliyle koymuş gibi 22 arkadaşımızı yakalayıp nezarete atmıştı.

12 Mart döneminde bu çalışmaların polise nasıl sızdığını, muhbirin kim olduğunu anladık. FKF'nin ve DEV-GENÇ'in devrimci teorisyen öğretmeni, değişmez seminercisi, fakültemizin hızlı devrimci (!) asistanı Mahir Kaynak, o zaman Türk Devrim Ocakları Yönetim Kurulu üyesi idi ve TDO'daki her toplantıda bulunuyordu. Bilindiği gibi Mahir Kaynak MİT ajanı olarak başarılı çalışmalar yapmış, ama sonradan deşifre olmuştur...

O zamanlar, hatırlayabildiğim kadarıyla çeşitli propaganda çalışmalarımız (SDDF) olarak 2'nci Başkan Şemsettin Şen arkadaşımızın önderliğinde açılan «Silahı Bırak» kampanyasından sonra başımıza gelen olaydı. Bilindiği üzere, şimdi olduğu gibi 12 Mart'tan önce silahlı saldırılar, çatışmalar vardı. Öğrenci gençlik içinde aktif bir azınlığın karşılıklı olarak yürüttüğü silahlı çatışmalarda bürokrasinin ve polis ajanlarının oyununa geliniyordu. Bunu önlemek, devrimci gençliği uyarmak, bu oyunu bozmak için «Silahı Bırak» kampanyası açmıştık. Üniversiteler, Akademiler, öğrencilerin büyük çoğunluğu, işçi sınıfı-sendikalar kampanyamıza sahip çıkarak, desteklemişlerdir. Bu kampanya ile ilgili olarak bastırdığımız yürüyüş afişinden dolayı, afişlerin altında tertip komitesinin isim ve imzaları yok diye ben, Şemsettin Şen ve Kayhan Kuzucu arkadaşlarımla beraber mahkemece 1 hafta hapis ve 250'şer TL'sı para cezasına çarptırılmıştık.

12 Mart döneminde, Nihat Erim, İsmet İnönü'nün muvafakatiyle Başbakan olmuştu. Biz İstanbul'dan otobüslerle Ankara'ya SDDF'nin son Genel Kuruluna geliyorduk. Otobüsler yollarda ve Ankara girişinde didik didik aranıyordu.

SDDF Genel Kurulu sırasında, Sayın Ecevit, İsmet Paşayı protesto ederek, CHP Genel Sekreterliğinden istifa etmiş, istifa mesajını radyodan tüm Genel Kurul dinlemişti, heyecan son haddindeydi.

Sayın Ecevit'i desteklemek, yanında olduğumuzu belirtmek, CHP'deki bürokratlara karşı başlayan bu savaş için çeşitli öneriler yapıldı, sonunda Şemsettin Şen arkadaşımızın önerisi kabul edilerek CHP Genel Merkezinin önünde gösteri yapılmaya karar verildi. CHP Genel Merkezinde, CHP bayrağı indirilerek Sosyal Demokrat gençlere teslim edildi. İsmet Paşa protesto edildi ve Bursa Nutku topluca tekrar edildi.

O sırada bizleri dağıtmaya gelen toplum polisleri ile büyük bir çatışma çıktı. Bu çatışmada birçok arkadaşımız tutuklandı. Şimdi CHP Gençlik Kollarının temsilcisi olarak parti meclisinde bulunan, SDDF Genel Sekreteri Ayhan Saner, polis tarafından dövülerek burnu kırıldı.

Bu arada şunu belirtmeliyim. 12 Mart'tan önce Türkiye'de bir daha geri gelemiyeceğini zannettiğim, çok geniş bir özgürlük ortamı vardı. Parlamento içinde TİP'den Milli Nizam Partisine kadar bir geniş yelpaze vardı. Parlamento içindeki bu muhalefetin yanında parlamento dışı muhalefetle (PDM), Doğan Avcıoğlunun «DEVRİM» gazetesinden tutun, DEV-GENÇ'ine, ecmailcilerine kadar, Ülkü Ocaklarının serbest eğitim kamplarından tutun, Kırmızı - Beyaz Aydınlık ikilemine kadar, TİİKP ve TİKKO'na kadar. Deniz Gezmiş'in Devrimci Öğrenci Birliğine «DÖB» kadar hepsi vardı.

Her sol ve sağ olduğunu iddia eden gruplar fikirlerini yayarak söyliyebiliyorlardı. Örgütlenebiliyorlardı.

Bu özgürlük ortamının kıymeti bilinmeyerek, iyi değerlendirilmeyerek silaha başvurulması çok kesin yanlış olmuştur.

Ama bizler istesek de, istemesek de; demokrasiye inanmayan goşist unsurlar, şimdi olduğu gibi, silahlı mücadelenin dışında başka mücadele yolunu zaten kabul etmeyeceklerdir.

12 Mart döneminde, yapılan baskıların canlı bir şahidi de benim. 12 Mart döneminde CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu üyesi idim. İl Gençlik Başkanı, Şemsettin Şen arkadaşımdı. Ben, Şemsettin Şen ve İbrahim Hakkı İlhan arkadaşım Feriköy'de, Konya ve Elazığ öğrenci yurtlarının karşısında bir evde kalıyorduk.

Bir akşam evde yalnızken polis tarafından baskına uğradım. Beni Şemsettin Şen'i ve İbrahim İlhan'ı arıyorlardı. Ben yalnız olduğumu söyledim. Evdeki CHP afişlerini, SDDF afişlerini (Toprak işleyenin, su kullananın, Bağımsız Türkiye, Silahı bırak, Demokratik Halk Devrimi, Yabancı sermayeye hayır, vb.), kitapların kendilerine göre önemli gördüklerini ve CHP'ye kayıtlı Gençlik Kolu üye listeleri ile beraber beni siyah Volkswagen polis arabasına bindirip Gayrettepe'ye götürdüler.

Bu arada 12 Mart dönemindeki «Kitap düşmanlığını» hiç bir okur, aydın unutmayacak ve bunları yapanları, emir verenleri affetmiyecektir.

Gayrettepe'de, gözlerim siyah bir maske ile kapatılarak aşağı hücrelere indirildim. 2 gün tek kişilik bir hücrede kaldım. Bu süre içinde devamlı sorguya çekildim.

Bu süre içinde, bir gece hücrede iken, saçlarımın kopartılarak dövülmemi ve bu sırada «Türk müsün, müslüman mısın» gibi sorulara muhatap olarak, galiz küfürlerle, sağ yumruğumu havaya kaldırarak «Tanrı Türk'ü Korusun» diye bağırtılmak istenmemi hiç unutamam.

12 Mart döneminde beni, «durumu şüpheli» diye, Gayrettepe'deki 1'nci Şube Merkezine götüren, orada dövdüren, işkence yaptırarak sorguya çeken; sorumlu, biri albay

olmak üzere 3 MİT elemanı, bir 1'nci Şube Müdürü, bir başkomiser, bir komiser ve bir komiser muavinin isimleri diğer başka olaylarda olduğu gibi, tarafımızdan tek tek tespit edilmiş halde dosyalarımızda, işkencecilerden teker teker yaptıklarının hesabını «artık» soracağımız o tarihi dönemi, Demokratik Halk İktidarını beklemektedir.

DERNEKÇİLİKTEN PARTİCİLİĞE

2.) 1968-1969 yıllarında siyasi düşüncelerim kristalize olmuş değildi. O zamanlar aktüel olan «Ortanın Solu»nun ne olduğunu öğrenmeye çalışıyordum. «Ortanın solu»ndan da önce Sayın Ecevit'i ve CHP'yi tanımaya, öğrenmeye çalışıyordum.»

İktisat Fakültesine girdikten sonra «SOSYAL DEMOKRASİ DERNEĞİNİN» ortanın solunda ve Ecevitçi olduğunu öğrendim. Kendimi yetiştirmek, öğrenmek ve öğretmek için bu dernek içinde aktif bir üye olarak çalışmaya başladım.

Fakültemde ekonomiyi öğrendikçe, fakültemizdeki Marksist-Leninistlerle tanıştıkça, birçok şeyi okuyarak ve yaşayarak öğrenmeye başladım.

18 yaşında genç bir insan olarak herşeyden önce demokrasiye ve halka inanıyordum. Demokrattım. Cuntacılığa, darbeciliğe, tahakküme, maceracılığa, küçük burjuva anarşizmine, ihtilalciliğe karşıydım. Bugün de bu görüşlerim değişmiş değildir. Her demokratik solcunun zaten halkın örgütlü olarak söz ve karar sahibi olmayacağı bir görüşü, hareketi benimsemesi mümkün değildir.

Bizler gerek CHP içinde, gerekse SDDF içinde çalışırken, CHP'nin geleneksel doğrultu ve yapısının daima

bir adım önünde olduk. Siyasi düşüncelerim CHP'nin son 6 yıllık gelişmesi, halkla bütünleşmesi doğrultusunda paralel bir gelişme izledi.

CHP'yi daha çok halkla bütünleştirme, çabası içinde oldum.

İşçinin, köylünün, esnafın, memurun, gençliğin CHP'ye daha çok sahip çıkması için uğraş verdim. Bu uğraşımız daha da ileri boyutlara kadar, daha da etkin olarak devam edecektir.

12 Mart'tan önce dernek çalışması yapıyorduk. Sade bir CHP üyesi idim. Devrimci mücadelenin aslında siyasal mücadele olduğunu kavrıyamamıştık. Bütün enerjimizi; dernek içinde ve öğrenci gençlik içinde derneğimizin güçlenmesi, etkin hale gelmesi için harcıyorduk.

Ne zaman ki Sayın Bülent Ecevit CHP Genel Sekreterliğinden istifa etti, o andan itibaren siyasal mücadeleye aktif olarak girdik. CHP'yi bürokratlara bırakmamak için CHP'ye sahip çıktık. CHP'yi geldiği halkçı-devrimci çizgiden bir milim geri döndürmemek için arkadaşlarımla birlikte hızlı bir mücadeleye girdik.

Devrimci mücadelenin siyasal ve sınıfsal olduğu gerçeğini görerek çalışmalarımızı CHP içinde sürdürmeye başladık. Partisiz, halksız, yani devrimden, düzen değişikliliğinden faydalanacak sınıf ve tabakaların içinde olmadığı bir hareketin devrimci olamayacağı çok açıktır.

Önce CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu-na girdim.

CHP'nin arınması için mücadelemize devam ettik.

Dernek çalışmalarımız sırasında farkedemediğimiz CHP'nin gücünü, büyüklüğünü çok iyi görmeye ve anlamaya başladık.

Arkadaşımla beraber CHP'ye daha çok sahip çıkmanın gereğine bir kere daha inandık.

Kısacası 12 Mart'tan evvel salt dernekçilik yapan bir CHP'li idim. 12 Mart'tan sonra, sorumluluk yüklenen, görev alan, devamlı yöneticilik yapan aktif bir CHP'li oldum.

CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanlığı görev sürem, 1978'de dolduğu zaman; Türkiye solunun ileri boyutlar kazandığı, hele bu boyutlara en fazla katkıyı, mitingleri ile seçim çalışmaları ve sonuçları ile vermiş olan İstanbul ilinde her demokratik sol hareketiyle 1972 yılından beri en uzun süre yöneticilik ve en uzun süreli görev yapan İl Gençlik Kolu Başkanı olarak görevini inanç, heyecan ve akılcılıkla yerine getirmeye çalışmış bir insanın gönül rahatlığı içinde olacağım.

İstanbul'da, Türkiye'deki en büyük mitingler olarak sosyal mücadeleler tarihine geçecek olan mitinglerde ve en son faşist, işkenceci Faik Türün'ün aday olduğu dönem CHP olarak düzenlediğimiz, Cumhuriyet tarihinin en büyük son mitinginde hazırlayıcı olmak, tertip komitesi üyesi olmak, o anları yaşamak benim için şerefli bir anı olarak saklı kalacaktır. Bundan sonra da, benim ve arkadaşlarımın çalışmaları CHP içinde yönetici de olsak, sade bir üye de olsak aynı inanç ve heyecanla, «Demokratik Halk İktidarı» yerleşene kadar devam edecektir.

12 MART GELENEKSEL CHP DOĞRULTUSUNDA UYGUN BİR HAREKETTİR

3.) 12 Mart'ı değerlendirirken Türkiye'de varolan bir gerçeği kesinlikle gözden kaçırmamalıyız. O da bürokrasi gerçeğidir.

Tek parti döneminden beri Türkiye'de bürokrasinin egemen olduğu geleneksel bir doğrultu vardır. Bu bürokrasinin belirli bir halk tabanı, kitle tabanı yoktur, fakat bu bürokratik doğrultunun belirli bir siyasal rejim görüşü vardır.

Anti-Komünist ve Anti-Şeriatcıdır. Bürokrasinin silahı, topu, askeri vardır, halkının iyiliğini, mutluluğunu, onun adına isteyen, halktan kopuk teknisyenleri, teknotratları, Ali Elverdi gibi hakimleri, beyin takımları vardır. Bunlar halkı en iyi kendilerinin düşünüp, kendilerinin ancak onları mutlu edeceklerine inanırlar, yani uzmanlar eli ile yönetim vardır. Halkın tercihlerini belirlememesi vardır.

Bu bürokratik doğrultudan sol ve sağ sapmalar güçlendiği zaman, bürokrasinin rahatsızlığı başlar. Bürokrasiye göre bu sol ve sağ akımlar gayri meşru sayılırlar, bu sol ve sağ akımlar belirli bir güçlenmeye ulaştığı zaman bürokrasinin tepkisi doğar. 27 Mayıs'ı da, 12 Mart'ı da böyle değerlendirmek lazımdır.

27 Mayıs CHP'nin o zamanlar temsil ettiği geleneksel bürokratik doğrultuya ters bir hareket değildir.

12 Mart da geleneksel CHP doğrultusuna uygun bir harekettir.

12 Mart'ı yalnız sağcı sermaye sınıfının bir hareketi olarak görmek zordur. Yalnız bürokrasi genellikle hakim ekonomik güçlerle iktidarı paylaşır, ona hizmet etmeye çalışır. 27 Mayıs da, 12 Mart da böyle bir bürokrasinin tepkisidir.

Burjuvazi ve büyük sermaye ile temelinde ilişkisi doğrudan doğruya olmayan, belki dolaylı bir şekilde burjuvaziyi ve kapitalizmi destekleyen. Türkiye'de oldukça güçlü bulunan «Geleneksel bürokratik akım» 27 Mayıs ve 12 Mart'ı yapmıştır.

12 Mart, güçlenen sol ve sağ akımlar karşısında bürokrasinin, geleneksel doğrultusunu koruma, geleneksel doğrultusuna Türkiye'yi döndürme çabasıdır.

12 Mart'da, Atilla Karaosmanoğlu ve arkadaşlarının bulunduğu ilk Nihat Erim Hükümeti sırasında LE MONDE gazetesinde çıkan bir makale, 12 Mart'ı, kapitalistleşme sürecinde olan Türkiye'de, kaynakların daha rasyonel kullanılması için yapılan bir iktidar değişikliği olarak yorumluyordu.

Bu bürokratik doğrultuyu politikada, İsmet Paşa, Nihat Erim, Kemal Satır, Turhan Feyzioğlu vb. gibi belirli çizgide yürüten temsilciler olarak değerlendirilebilir. İlerici olamayan bürokrasinin temel siyasal rejim görüşlerini ve geleneksel doğrultusunu kanıtlayabilmek için birkaç örnek verebiliriz.

12 Mart'tan önce TİP ve Milli Nizam Partisi kapatılmıştır.

12 Mart döneminde CHP dışındaki, kendini solcu kabul eden fraksiyonel gruplara karşı asker, silah, top, tank kullanılırken, şeriatçılara karşı belirli bir tepki gösterilerek tavır konmuştur.

O dönemde Devlet Güvenlik birifinglerinde, silahlı, ihtilalci sol grupçuklar kadar sağda, şeriatçılar da tehlikeli bulunuyordu.

Nihat Erim hükümetleri sırasında, köylüyü seven (!) bir girişimle anti-feodal toprak reformu girişimleri olmuştur.

12 Mart döneminde, bu toprak reformu girişiminde olduğu gibi halktan kopuk hükümet yöntemleri bürokratik doğrultunun en açık yönetim şekilleridir.

Ayrıca Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasasının meclislerde görüşüldüğü günlerde Turhan Feyzioğlu'nun 163. maddenin yasa kapsamına alınması için gösterdiği tepki,

geleneksel bürokratik doğrultuya uyan bir davranıştır. Feyzioğlu geleneksel bürokratik doğrultuyu savunmaktadır.

Demirel, 163. maddeyi savunuyor gibi görünse bile, o da senato aritmetiği gereği geleneksel bürokratik doğrultuya ters bir şekilde 163. madde olmadan bu yasanın senatodan gecemiyeceğini biliyordur. DGM yasa tasarısı Demirel tarafından seçimlerde bir koz olarak kullanılacaktır.

Son olarak DGM yasasını geleneksel bürokratik doğrultuyu koruma, geleneksel bürokratik doğrultuyu sağlama çabaları olarak değerlendirebiliriz. Büyük sermaye sahiplerinin, DGM yasası Meclisde görüşülürken Demirel'in odasında heyecanla sonucu beklemeleri, izlemeleri, yükselen işçi ve emekçi halk hareketlerinden çekinmeye başlayan bürokrasiyle olan ortaklığını ve sınıf çıkarını da belirlemektedir. Bu arada, 12 Mart döneminde Sayın Bülent Ecevit'in «12 Mart bana karşı yapılmıştır» sözü üzerinde de kısaca durmak gerekir. Bürokrasi halkın yönetime gelmesini, yönetimde söz sahibi olmasını istemez, çünkü o zaman kendisinin değeri kalmayacak, ipler elinden kaçacaktır.

DEMOKRASİYE VE HALKA OLAN İNANCIMIZ DAHA DA ARTTI

Sayın Bülent Ecevit, CHP'yi geleneksel bürokratik doğrultusundan ayırmış, CHP'yi bürokratların değil, işçinin-köylünün-esnafın-küçük memurun-halkçı aydınlarıngençliğin partisi olma sürecine sokmuş, bunda da başarılı olmuştur.

Bu sol sosyal güçlerin CHP içinde ve giderek iktidarda etkin olmaya aday olmaları bürokrasiyi tedirgin etmiştir.

Sayın Ecevit 12 Mart döneminde çok güçlü bir halk lideri olduğu için gerçi hapise atılmadı ama kendisine tepki gösterildi, kınamaya uğradı. Yürütülen hareket kötü gösterilmeye çalışıldı.

Bürokrasi, Sayın Ecevit'in devrimciliği, halk için halkla beraber yürütmesinden, halkçı-devrimciliğinden korktu, çekindi, çünkü CHP'nin ve Sayın Ecevit'in temsil ettiği halkçı devrimci doğrultu, geleneksel bürokratik doğrultudan bir sapma idi.

12 Mart, bürokrasinin; iç ve dış çıkar çevreleri ile, çıkar ortaklığında birleşerek, CHP'nin yaklaşan Demokratik Sol İktidarını önlemek, hızlanan toplumsal uyanışı bastırmak ve «kendi doğrultusunu» südürmek için düzenlediği bir oyundur.

Burada Türkiye'yi 12 Mart'a bilinçli olarak getiren, bunun ortamını hazırlayan, içlerinde onları bu yola iten polis ajanlarının da olduğu sonradan ortaya çıkan temelde küçük burjuva nitelikli, öğrenci örgütlerinin yargılanması uzun sürecektir. Mihri Belli, DEV-GENÇ, PDA, TMGT 12 Mart'ı, daha ne olduğunu anlamadan desteklemişlerdi. Çetin Altan, Akşam gazetesindeki makalesinde Nihat Erim'i övüyor, Ecevit'i, Nihat Erim'i kıskanıyor diye eleştirip kınıyordu.

Cemal Reşit Eyüboğlu'nun sahibi olarak göründüğü, Doğan Avcıoğlunun, İlhami Soysal'ın makaleler yazdığı «DEVRİM» gazetesi ise 12 Mart için «Ordu Anti-Kemalist gidişe dur dedi» diyordu.

Gerçek tabii ki kısa zamanda anlaşıldı.

4.) Son 6 yılda siyasi görüşlerimde, dünya görüşlerimde belirli bir gelişme tabii ki olmuştur. Olmaması zaten diyalektik gelişmeye, bilime aykırı olurdu. Hiçbir şeyin, değişime uğramadan olduğu gibi devamlı veya sürekli kalması mümkün değildir.

Benim siyasi görüşlerimdeki değişme daha doğrusu gelişme devamlı Demokratik Toplumcu düşünce doğrultusunda olmuştur.

İktisat Fakültesinde sınıflarımın ilerlemesi ile ekonomik kültürümün artması, CHP içinde çalışmamla, insanları 12 Mart'tan önce ve sonra yaşadığım, gördüğüm toplum gerçekleri düşüncelerimin gelişmesinde etken olmuştur.

Olayları tahlil etmede, ekonomi ve toplum bilimini öğrenmenin rolü büyüktür.

12 Mart'tan önce, demokrasiyi, salt siyasal düzeyde kalmayan sosyal içerikli, ekonomik bir düzeye getirilmesini ve bu doğrultuda demokratik yöntemlerden ayrılmamayı benimsemiştim.

12 Mart ve sonrasında meydana gelen olaylar; darbeciliğin, gerillacılığın, halka dayanmayan devrimciliğin sonunun ne olduğunu kesin bir şekilde ispatladığından düşüncelerime, inançlarıma güvenimi, saygımı biraz daha artırdı.

Aslında bizlerin «Demokrasi ve halkın ihtiyaçları ile sınırlı» demokratik sol görüşümüz, tutarlılığını, halktan kopuk olmadığını ispatladığından, taraftarlarını devamlı artıran bir gelişme göstermiştir. Bilindiği gibi CHP'nin

demokratik sol görüşü 1973 seçimlerinde alınan oyla halkımız tarafından aklanmıştır.

Ben ve CHP Gençlik Kolları örgütümüz, sorunları sınıfsal açıdan tahlil etme noktasına kısa zamanda gelmiştir.

CHP içinde, CHP'nin iktidarını savunduğu sınıf ve katmanların yönetime gelmesi için uzun vadeli bir çalışmaya girdik.

Kısa dönemde önemli çalışmalar yaptık. CHP'nin işçi sınıfı ile temas, bağ kurmasında, sendikal mücadeleye girmesinde görüş ve eylem koyarak öncülük yaptık.

İstanbul'da önemli bir çoğunluğu teşkil eden «Gecekonduların» sorunlarına eğildik. Gecekondulular'ın yoğun olduğu İstanbul'daki 14 ilçede, 126 mahallede «CHP İstanbul Gençlik Kolları» olarak «Gecekondu mahalle toplantıları» düzenledik. Bu toplantılarda 1.000'den fazla gecekondulu emekçiyi, siyasal düşünce farklılığı gözetmeden konuşturduk. Binlerce broşür ve bildiri dağıttık, afişleme yaptık.

126 mahalleden gecekondulular'ın kendilerinin seçtiği 954 gecekondu delegeleri ile Spor Sergi Sarayında «1'inci İstanbul Gecekondu Kongresi» düzenledik. Kongremizi 3 bin emekçi insan ilgi ile bizlere sahip çıkarak izledi. CHP kürsülerini mikrofonlarını halka açtık. Bu çalışmalar, merkezi olarak 7 ilde düzenlendi. Bu illerdeki çalışmaları yine CHP Gençlik Kolları örgütlerimiz, halk için halkla beraber devrim şiarından aldıkları hız ve bilinçle yürüttüler.

CHP mikrofonlarını, yönetici kadrolarını, halka açma mücadelemize devam edeceğiz.

Bu çalışmalarımız demokrasiye ve halka inancımızı daha da artırmış oldu.

Bu dönem, özel ve kamu sektöründeki işçi sorunları ile İstanbul'da önemli bir çoğunluk olan esnaf kesiminin sorunlarının yanında gecekondu ve gençlik sorunlarına hızla eğilen bir politika yürüteceğiz.

Bu arada CHP'nin; Türkiye üzerine makro olarak, doğru olarak koyduğu tahlillerin mikro seviyeye indirgenerek, daha açık yorumlar yapması için çalışacağız, bu konuda.

AET, NATO, Dış Politika, Halk Sektörü, Yabancı Sermaye, Sosyalizm, Emperyalizm, Faşizm vb, sayılabilir.

Benim kısa süreli, yarım iktidar dönemimizde içime sindiremediğim, bir konuda «hesap soramamaktı». Bu benim olduğu gibi bütün örgütümüzün, halkımızın beklediği bir şeydi.

Bu kararın üst seviyede alınış nedeni ilk anda karşımızdaki cepheyi genişletmeme, «dar tutma» idi belki ama, hepimizin içindeki kin artıyordu. Kendimden kısa bir örnek vermek gerekirse, Sayın Ecevit'in Başbakanlığı sırasında bir Kocaeli yurdunda kalıyordum ve il gençlik kolu başkanı idim. Kocaeli Valisi Ertuğrul Ünlüer idi. Yurtta «parti propagandası yapıyor» «faşistleri dövüyor, huzuru bozuyor» diye valinin bilgisiyle 1 Mayıs'ta yurttan çıkartıldım. Hükümetiz, ama ben yurda geri gelemedim. Kocaeli yurdu, ben ve arkadaşlarımın çıkartılmasından başlamak üzere şimdi İzmit'li olmayan faşist bir azınlığın işgal ettiği yurt haline gelmiştir. Ertuğrul Ünlüer ise, şimdi çok dolgun bir maaşla, sermaye sınıfına ettiği hizmetin karşılığı olarak, onların muteber bir adamı olarak sermayesi milyonlarla ifade edilen bir şirketin başında bulunmaktadır.

Kısacası o dönem geçici olarak, taktik olarak uygulanmadığına inandığım «devr-i sabık yaratmama» politikası da artık değişmiştir. «Hesap sorma» konusunda benim ve örgüt üyelerimizin görüşü değişmemiştir ama, CHP olarak artık «Hesap Soracağımızı» ilan ederek taktik eski görüşümüzü değiştirmiş bulunuyoruz.

Bu arada 2-3 süper devlet üzerine yoğunlaşan ve sürekli olarak devam edeceği bilinen dış politika tartışmaları üzerinde de kısaca durmak isterim.

Dış politikada, sorunlara ideolojik açıdan yaklaşmama, genel başkanımızın koyduğu en doğru teşhistir.

Bizim devrimcilik anlayışımızın, solculuk anlayışımızın bir Kâbesi, Mekke'si yoktur.

Biz Türkiye şartlarından yola çıkan devrimcileriz. Türkiye'ye herhangi bir konfeksiyon elbise giydirilmesine karşıyız. Türkiye'nin kendi vücut ölçülerine göre bir elbiseyi bizler dikeceğiz, bizler dikmeliyiz .

Karşılıklı dostluk ve iyi komşuluk ilişkileri ayrı bir politikadır.

Kâbeci bir anlayışla hareket edersek, dış politikada hata yaparız. Hissi oluruz. Yanlışları hoşgörü ile karşılamaya, yorumlamaya başlarız.

O, zaman Rusya'nın; komünistleri darma dağınık eden Nasır'ın Mısır'ı ile iyi ilişkilerini, yine Rusya'nın Çekoslovakya müdahalesi ile Romanya vb. gibi COMECON veya VARŞOVA Paktı ülkeleri üzerindeki baskıları ile, Şili Başbakanı Salvador Allende'nin istediği kredileri Rusya'nın niçin vermediğini, Rusya'nın Demirel hükümetine yaptığı rahatlatıcı ekonomik yardım ve yatırımları izah edemeyiz.

Bu arada Çin'in Angola'daki, Pakistan'daki hele Şili'deki politikası ile NATO'yu ve AET'yi destekleyen tavırlarını ve ABD ile ilişkilerini hiç izah edemeyiz.

Bugün hiç bir ülke, Rusya ve Çin dahil olmak üzere dış politikalarını kendi ideolojilerine göre saptamamaktadır.

Bu ülkeler, devlet olarak «kendi çıkarlarına» göre saptadıkları politikalarına, ideolojik bir elbise giydirmektedirler.

Bundan dolayı emperyalizmin başına yalnız «ABD» yalnız «Sovyet Sosyal» sıfatlarını eklemek yanlıştır.

Bunlar çıkarlara göre ismi değişebilen somut olgulardır.

HAPİSHANEDE TUTARSIZLIKLAR

5.) 12 Mart, sonrası dönemde yakalanan anti-faşist nitelikli devrimci unsurların genel tutumları devrimci ve anti faşist mücadelenin sınıfsal nitelikli olacağını bir kere daha belirlemiştir. Halk savaşı, şehir ve kır gerillacılığını savunan düşüncenin, yakalanan militan veya liderlerinin mahkemelerde nasıl tutarsızlıklar içinde olduğunu devrimci kamuoyu halen hatırlamaktadır.

Bu kişiler, mahkemelerde Türk halkının gerçek liderinin, temsilcilerinin halkı en iyi tanıyan liderlerin Vahdettin, Abdülhamit, Celal Bayar... olduğunu söyliyebilmişlerdir. İçeriye, hızlı bir DEV-GENÇ üyesi olarak girip, şimdi dışarıda «Yeniden milli mücadele» grubunun liderliğini yapanlar vardır.

Solcu olarak cezaevine girip sağcı olarak dışarı çıkan devrimciler vardır. Bunların yanında tamamen pasifize olan devrimci insanlar da vardır.

Cezaevlerinde görüş değiştirerek, sol içinde bir fraksiyondan diğer fraksiyona geçildiği de görülmektedir.

Bir kere şunu kesinlikle belirtmeliyiz ki geçen dönemde şimdi olduğu gibi öğrenci gençlik kesimi içinde aktif goşist bir azınlığın silahla, terörle, hakimiyet sağlama çalışmaları vardır.

Türkiye'de solun güçlü bir geleneği yoktur. Sınıf ve parti bilinci henüz bu kesimlerde yerleşmemiştir.

Mahkemelerde bir devrimcinin takınmaması gereken davranışlarda bulunanları sınıfsal olarak tahlil edersek çoğunluğun sınıfsal niteliği olmayan küçük burjuva nitelikli öğrenciler olduğunu görürüz.

Biz bu unsurların düşüncelerini, eylemlerini tasvip etmesek de bu tür kaypak tavırlar küçük burjuva nitelikli öğrencilerde görülmektedir.

Bu olumsuz, kaypak davranışların sebeplerinden biri solun geleneksizliği ise bir diğeri de belli bir siyasi görüşü seçişte subjektivizmden kaynaklanmadır.

Bir siyasi görüş tercih edilirken, sorunlar yüzeysel olarak bilinmekte, doğruluğu, yanlışlığı, teşhisleri incelenmemekte, kitle psikolojisi veya polis ajanlarının oyununa gelinerek, ateşli bir militan olunmaktadır.

Bu tür yetişmiş bir öğrenci de poliste, cezaevinde, mahkemede bocalamakta, hatta her türlü görüşünü inkâr da edebilmektedir.

Bu tavırlar, yakalanan işçilerde, genç işçi veya sendikacılarda çok daha az görülmektedir.

Devrimci mücadelede sınıf niteliği ve bilincinin önemi böylece belirmektedir.

Bütün bunların yanında hiç bir yerde düşüncelerinden, davranışlarından taviz vermeden ölen, cezaevinde, mahkûm olarak yatan devrimci insanlar da vardır.

Bizler, onların düşünce ve eylemlerini tasvip etmesek de gösterdikleri tutarlılıklarına, namuslu tavırlarına ancak saygı duyarız.

Kendi çizgilerindeki tutarlılıklarını cezaevinde de sürdüren, cezaevinde de propaganda ile çalışmalarına «Okul» gibi devam eden insanlar vardır.

Yalnız, cezaevlerinde kurulan grupların yaptığı teorik çalışma ile dışarıda etkin çalışmalara girmenin yanlışlar doğurabileceği bilinmelidir.

Olayları görmeden, yaşamadan teori-pratik birliğinin sağlanamıyacağı unutulmamalıdır.

DEVRİMCİLİĞİN SİYASAL VE SINIFSAL ÖZÜ VARDIR

6.) Devrimci hareketten ne anladığımızı bir kere daha vurgulamak isterim.

Devrimci hareketler siyasal ve sınıfsal hareketlerdir. Bunu hiç bir zaman unutmamamız gerekir. Yani devrimci olduğunu söyleyen bir düşüncenin, görüşün mutlaka, kitleleri yönlendiren bir «Parti»si olması gerekir. Devrimci olduğunu söyleyen hareketin içinde mutlaka devrimden yararlanacak, düzen değişikliğinden yararlanacak sınıf ve tabakalardan temsilcilerin bulunması lâzımdır.

İşçiden, köylüden, esnafdan, memurdan aydın ve gençlikten kopuk ve partisi olmayan her görüş devrimci sayılmamalıdır.

Devrimcilik oyun değildir. Heyecan ve sabırsızlık hiç değildir. Sınıfsal ve siyasal bir niteliği olmayan salt öğrenci gençlik ve öğrencilere dayanan, öğrenci dernekleri «Devrim» yapma iddiasını bir kenara bırakmalıdırlar.

Dünyanın hiç bir yerinde öğrencilerin devrim yaptığı veya öğrenci derneklerinin iktidara geldiği görülmemiştir.

Hangi sosyalist ülkeyi alırsanız alınız hepsinde devrimci hareketi yürüten, işçilere, köylülere orta sınıflara dayanan «Partiler» olduğunu görürüz. Rusya'da, Çin'de de bu böyledir.

Fakat Türkiye'de 1967-1968 yıllarından beri belirli öğrenci örgütlerinin veya bu öğrencilerin «Devrimci»liklerinin gereğini yapmaya çalıştıklarını görüyoruz.

Bu eğilim halen öğrenci gençlik içinde militarist bir azınlık tarafından yürütülmektedir.

Öğrencilerle banka soyularak, vb gibi eylemlerle devrim yapılamayacağı artık bilinmelidir.

Türkiye'de gerillacılık yöntemlerinin başarıya ulaşması mümkün değildir. Bu unsurlar Lâtin Amerika özenticiliğinden vazgeçmelidirler.

Devrimcilikte en büyük kaynak halkın kendisidir. Halkı örgütliyebilen sol düşünceler ancak devrimci olabilirler. Halktan gücünü almayan hiç bir düşünceyi devrimci olarak kabul etmemek lâzımdır.

Türkiye'de sağa oy veren büyük bir kitleyi diğer sosyalist partiler bir kenara, asgarisinden CHP'ye «Oy» verebilecek bir bilinç düzeyine getirmeden bunların eline «Silah» vererek «Oy» yerine «Kurşun» atmalarını istemek halkın içinde olmadığı «Halk Savaşına» «Halk İhtilaline» katılmalarını istemek, «Ayakları yere basmayan» Türkiye gerçeklerinden uzak «hayalci devrimciliktir»

Halk savaşının asgarisinden hangi şartlarda geçerli bir yöntem olduğunu Ernesto Che Guevera şöyle belirlemiştir:

«Ne türlü olursa olsun isterse yanıltılarak olsun, halkın oyuyla işbaşına gelmiş bir hükümetin anayasal meşruluk görünümünü olsun koruduğu bir ülkede halk savaşı, gerilla savaşı başlatılamaz.

Çünkü o ülkede, demokratik, barışçı mücadele olanakları tükenmemiştir. Böyle bir ülkede gerilla savaşı başlatılırsa iş hükümetin basit işleyişine kalır. Emir verir. Hareket; başlamadan doğmadan öldürülür, boğulur»

Hayâlci olmadan, bu gerçek iyi bilinmelidir.

Türkiye'de bu yöntem denenmiştir. Başarılı olamıyacağı başından belli olan bu yöntem denenmiş, başarılı olamıyacağı görülmüştür.

Türkiye'de halkın örgütlenerek bir siyasal parti ile iktidara gelebileceğini CHP ispatlamıştır. «CHP iktidara gelemez, İktidar CHP'ye verilmez» iddiaları geçerlilik kazanmamıştır. Türkiye'de iktidar, kilitli olmayan kapının arkasındadır. 1973'de bu kapının tokmağı tutulmuş, hafifçe çevrilebilmiştir.

Bizler kitli olmayan bu kapıyı, tokmağını, 1977'de daha güçlü çevirerek açacağız.

Bu mücadelede de her devrimci, yurtsever kişi ve örgütler kendilerinin hareketlerini CHP'den soyutlayarak yürütürlerse, zararı tüm sola olacak, sola en büyük ihaneti yapmış olacaklardır.

Kilitli olmayan kapıyı, omuzlamaya kalkanlar da 12 Mart döneminde olduğu gibi kendilerini yine «yerde» bulacaklardır.

Açık kapıyı, asgarisinden kilitli olmayan kapıyı omuzlamak isteyen «Don Kişot»lar da kitlelerden soyutlandırılmalıdır.

Türkiye'de toplumun, halkın benimsemediği, desteklemediği bir takım girişimlerde bulunmak bunu yapanlarca çok yurtseverce veya çok asil girişimler olarak görülebilir. Ama halka ters düştüğü sürece bu girişimlerin sonuç vermesi beklenmemelidir.

Ekilecek tohum için toprakta belirli bir verimliliğin olması lâzımdır. Yahut ekilecek mevsimi iyi bilmek lâzımdır.

Tarlayı bekleyen, silâhlı bekçinin taarruzuna maruz kalmayacak bir şekilde ve tarlanın tavı geldiği zaman bu tohumları ekmek gerekir. Aksi halde tohum yeşermez, yahut ta bekçi bunu kazıyıp atabilir.

12 Mart döneminde «Devrimin hata affetmediğini» «halka dayanmayan devrimciliğin sonunun ölüm olduğunu» hep beraber gördük. Tarihten ders almak doğru teşhisler koyabilmek ve tarihin bir tekerrür olmadığını artık ispatlamalıyız.

12 Mart'tan önce Milli Demokratik Devrim stratejisine uydurabilmek için tarım kesimindeki oranı % 3 civarında da olsa feodaliteyi abartarak Türkiye'nin feodal, yarı feodal bir ülke olduğu nasıl yanlış bir teşhisle ortaya konarak yola çıkılmışsa; bugün yine «Halk savaşı» veya «Oligarşik dikta»ya karşı «Kurtuluşa kadar savaş» diyerek, üstelik bu oligarşik diktaya «Taze Kan» diyerek CHP' nin de dahil edilmesi yine yanlış teşhislerle yola çıkılması demek olacaktır.

Bu arada «Oligarşi» tahlilini getiren İYÖD'ün ve İYÖD'ün üyesi olduğu Devrimci Gençlik Federasyonu'nun, CHP için ileri sürdükleri «Taze Kan» iddiaları üzerinde kısaca durmak istiyorum.

Bu unsurlar «Oligarşi»yi kavram olarak; «Tekelci kapitalizmin, ticaret burjuvazisi ve toprak ağalarının en kodamanları ile beraber meydana getirdiği, bir avuç sömürücü azınlığın dikta rejimi» olarak ortaya koyarlarken CHP'yi de bu «Oligarşik diktanın», «Taze Kanı» olarak vurgulamaktadırlar... (!)

Bizler, önce genelde «Taze Kan»ın ne anlama geldiğini ortaya koymalıyız...

«Taze Kan» ı, herhangi bir şeyin, zorda kalması halinde, onu yaşatmak, yeniden canlandırmak için yapılan yardım olarak ele alalım.

Yukarıdaki tahlillere dayanarak belirli bir sonuca varabiliriz:

12 Mart'tan evvel, ekonomik çıkmaza giren AP'yi ve onun emrinde olan bürokrasiyi, çıkmazdan kurtarmak için bürokrasinin, iç ve dış çıkar çevreleriyle, çıkar ortaklığın-

da birleşerek yarattıkları ortamda, buhranlarına çıkar yol bulan Oligarşi neden 14 Ekim seçimlerinde CHP'ye «Taze Kan» olarak ihtiyaç duysun?..

Hadi Oligarşi (!), CHP'ye «Taze Kan» olarak ihtiyaç duydu diyelim!..

Neden «Taze Kanı», CHP'nin yarım iktidarına, siyasal iktidarına, 7 ay dayanabildi oligarşi?..

Biz biliyoruz ki siyasal iktidarları belirleyen güç, ekonomik güçtür, eğer CHP oligarşi'nin «Taze Kanı» olsaydı, 7 aylık iktidarında, siyasal iktidarla beraber, ekonomik güce de sahip olur ve CHP iktidarı, sermaye çevrelerince çıkmaza sokulmazdı.

7 aylık yarım siyasal iktidar dönemimizde, ekonomik iktidarı ellerinde tutanların suni olarak gaz, benzin, şeker, demir, yağ, çimento, lastik, yedek parça darlığı yaratmaları, ekonomik gücün kimin yanında yer aldığını, tavır takındığını gösteren güzel bir örnektir. Bu güçler, herhalde CHP'nin «iyiliğini» isteyerek bu «suni darlığı» yaratmamışlardı. Bunlar kendileri için CHP iktidarını «engelleyici» bulduklarından bu yola bilinçli bir şekilde başvurmuşlardı.

Biz CHP olarak, siyasal iktidarla beraber, ekonomik iktidarın da, ekonomik gücün de «Halk»ın elinde toplanmasını sağlamak için «Halk kesimi»ni 3 sektör olarak, en güçlü bir kesim olarak ülkemizde kuracağız...

Bu konudaki geniş bilgi yeni parti programımızda vardır.

CHP'ye yapılan bu «Taze Kan» karalaması, halkımızın tek umudu haline gelen CHP'ye ve Demokratik Sol harekete engel koymaya uğraşmaktan ve AP iktidarından «hesap sorulmasını» bekleyen geniş halk kesimlerinin CHP'de de birleşmesinden korkmaktan başka bir şey değildir!..

Teori olmadan pratik olamayacağını biliyoruz. Ama pratiklerin de teorileri doğrulaması gerektiğini de biliyoruz.

Hiç bir zaman pratiklerle doğrulanamayacak teşhis veya teorilerle yola çıkmanın tüm sola vereceği zarar, halk için çalışan devrimciler tarafından iyi bilinmesi lâzımdır.

Prof. Tarık Zafer Tunaya hocamızın çok güzel bir şekilde belirttiği gibi «Nasıl yumurtasız omlet olmazsa, halksız da devrim olmaz»

Hele öğrenci nitelikli «öncü silahlı savaşçılar veya devrimcilerle» devrim hiç olmaz.

Adı ne kadar Türkiye Halk Kurtuluş Partisi (THKP) veya Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi (THKC) ve ayrıca Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO) olursa olsun temeli öğrencilere dayanan militan, silahlı kadrolarla (parti değil), devrim yapılamayacağı, halk ihtilalinin olamayacağı, artık deneylerle sabit olduğu bilinmelidir, görülmelidir.

Ekonomik güç sağın elinde olduğu sürece darbeci, ilerici, her askeri hareketin kısa süre içinde sağın kontrolü altına gireceği artık bilinmelidir. Çünkü ekonomik güç kimin elinde ise siyasal güç de onun emrinde, elinde olmaya mecburdur. Bunu dengeleyecek tek gücün de işçi sınıfının çok iyi ve güçlü bir şekilde siyasal ekonomik örgütlenmesinden geçtiği unutulmamalıdır.

Türkiye Halkları diyerek ırkçılığa yaklaşan ayrıcalıklı bir politika izlemek çok tehlikeli ve yanlıştır. Doğu sorununa ırkçı açıdan yaklaşmak bilimi, sınıfsal tahlilleri inkâr etmek demektir. Türkiye'deki Kürt halkı bir gerçektir. Ama bu ayrı bir devlet kurulmasını gerektirmez.

Türkiye'de ezilen bir Kürt halkı, Türk halkı, Laz'ı, Çerkez'i, Gürcü'sü, Abaza'sı değil; ezilen, sömürülen bir işçi sınıfı bir köylü sınıfı vardır.

Bu sınıfların içinde Türk'ü de Kürt'ü de vardır, Bu sınıflardan oluşan sol sosyal güçlerden oluşan, CHP'nin kuracağı «Demokratik Halk İktidarı»nda ezilmişlik, unutulmuşluk ve baskılar sona erecek, Türkiye bir bütün olarak mutlu ve özgür olacaktır.

Ayrıca «2 milletten oluşan halk» tabirindeki «Halk ve millet» kelimelerinin izahı yanlış yapılmamalıdır.

Bu konuda emperyalizmin oyununa gelmemek her devrimcinin yurtseverlik görevi olmalıdır.

Türkiye'de devrimci hareketi halkın örgütlü tek sol siyasal gücü olan CHP yürütecektir.

DEVRİMCİ HAREKET VE MİHRAKLAR

Küçük burjuva rekabetçiliğinden kaynaklanan Sovyetler Birliği Komünist Partisi (SBKP) ve Çin Komünist Partisi (ÇKP) konsolosluğunu yapma iddia ve yarışında olan kariyerist-tabela partileri Türkiye'de devrimci hareketi yürütemezler.

Bir iki sendika, sendika üst organları ve işyerlerindeki yönetici kadroların birkaçına hakim olmakla devrimci hareket yürütülemez.

Türkiye kapitalistleşmiş bir ülke olmadığı için devrim yalnız işçi sınıfı ile yapılmayacaktır. İşçi sınıfı öncülüğünde köylüler ve orta sınıf da bu hareketin içinde olacaktır.

TİP'in kendini «yürüyüş» dergisinde Yalçın Küçük'ün yazdığı gibi «İktidara Yürüyen bir Hareket» olarak göstermesi hayalciliğin dikalâsıdır.

TİP'in dışındaki SP-TSİP, VP ve TEP'in eleştiriye değer; dikkate alınacak bir güçleri yoktur.

TİP kurulduğundan beri çok ağır gelişim gösteren bir parti idi. Şimdi yukarı doğru yavaş yavaş bir gelişim gösteren konjonktür durmuştur. Bu konjonktür, yavaş yavaş aşağıya dönmeye başlamıştır. Bu konuda en büyük etken TKP'dir.

Komünist Enternasyonalce tanınmanın avantajını Türkiye'de kullanan, Fransız KP ile CGT'nin etkisinde olan TKP'nin hangi ekonomik ve demokratik örgütlerle ideolojik doğrultuda olduğu bilinmektedir.

TKP'nin hangi siyasal parti ile taktik olarak «iyi» ve hangi siyasal partilerle «Kötü» doğrultuda olduğu bilinmektedir.

TKP programında sözü edilen «İleri Demokratik Aşama» «İleri Demokratik Düzen» «İleri Demokratik Toplum» «Toplumsal İlerleme» vb. gibi sloganlardan ne anlaşıldığı açıkça ortaya konmalıdır.

CHP Demokratik Halk Devrimine inanmış bir partidir.

40 senedir Türkiye'de olmayan ve «Mülteci» olarak nitelendirilen bir genel sekreterin kontrolündeki illegal TKP'nin Türkiye'de devrimci hareketi yürütme iddiasında olması doğru değildir. Zaten böyledir de.

Aslında TKP'nin en büyük şansı, bizce legal olarak kurulmuş olmamasıdır. Türkiye şartlarında ve Türkiye'de toplumumuzun yapısına göre TKP legal olarak kurulsa bile başarı şansı yoktur. Belirli bir kadronun dışına çıkamayacaktır.

Tüm CHP örgütü, TKP ve uzantılarına karşı dikkatli, hassas ve bilinçli bir uyanıklılık içinde olmalıdır.

7.) Anti Faşist mücadele devrimci mücadele gibi temelde «Siyasal ve Sınıfsal» mücadeledir. Nasıl, devrimci mücadele kişisel olarak tek tek verilen mücadele değilse, anti-faşist mücadele de tek tek verilecek mücadele değildir. Anti-faşist mücadele kitlelerce, kitleleri örgütleyerek verilen mücadeledir. Bu mücadeleyi mesleki demokratik ve ekonomik örgütlerin yapacağı mücadeleyi küçümsemiyoruz, bu örgütler kendi üyelerini de anti-faşist doğrultuda belirli bir bilinç düzeyine getirmelidirler, faşizmi deşifre etmelidirler, faşizmi, faşistleri kitlelerden soyutlamaya çalışmalıdırlar.

Ama bütün bunlar yapılırken örneğin DİSK, Türk-İş, TÖB-DER, HDGD, DEV-GENÇ veya İYDGD üyelerine «kesin çözüm yolunun» kendilerinin iktidara gelmesi (!) ile mi bulunacağını söyleyecekler?

Çünkü sorun siyasaldır, iktidar sorunudur. İktidar mücadelesini de ancak partiler yapar. Anti-faşist mücadelede tek çözüm yolunu parti etrafında, yönetiminde ve en geniş örgütlenmiş halkla beraber disiplinli bir şekilde verileceği unutulmamalıdır. Anti-faşist mücadele parti öncülüğünde en geniş tabanlı halkla birlikte verilecek mücadeledir.

Halksız anti-faşist mücadele verilemez, yalnız işçilerle ve ekonomik örgütleri ile, yalnız öğrencilerle veya öğrenci dernekleri ile, mitingler ile, direnişler ile veya bildirilerle anti-faşist mücadele radikal olarak verilemez.

2 bin veya 5 bin tane öğretmen veya öğrencinin bir araya gelerek yaptıkları miting veya yürüyüş, faşizmi gerileten eylemler olabilir, ancak bir adım.

Bu yürüyüş veya mitinge öğretmenin geldiği köyden, çevreden köylü, öğrencinin geldiği çevreden işçi-köylü, es-

naf, memur veya asgarisinden ailesinden hiç kimse gelip katılmıyorsa, bu halksız bir harekettir. İşçinin yaptığı harekete, köylü, esnaf, memur, öğrenci, köylünün yaptığı harekete işçi, memur, esnaf, öğrencinin yaptığı harekete işçi, köylü, esnaf, memur katılmıyor veya desteklemiyorsa, yapılan hareketin eylem olarak çok büyük bir değeri olmaz. Günümüzde yapılan hareketlerde bu eksiklik görülmektedir. Son zamanlarda öğrenci örgütlerinin yaptığı yürüyüş ve mitinglerde katılan kitlenin sayı olarak 3 bini geçtiği görülememiştir.

CHP VE DİĞER UNSURLAR

Goşist unsurların yürütücülüğünü yaptığı bu eylemler; onların «halksız eylem»leri ile aslında öğrenci tabanından ve halktan ne kadar soyutlandıklarını, koptuklarını gösteren somut örneklerdir.

Üstelik bu yürüyüş ve mitingler, anti-faşist gösteri yerine kitle önünde kavganın, döğüşün karşılıklı kurşunlaşmaların olduğu bir hal almıştır.

Goşist ve maocu unsurlar kitlelerden hızla soyutlanmaktadırlar.

Bunlar, sloganları ile davranışları ile silahlı hareketleri ile halkla yabancılaşmışlardır.

Bu eksikliği gören CHP kendi düzenlemediği hiç bir miting veya yürüyüşe bilindiği gibi katılmamaktadır.

CHP'nin düzenlediği mitingler, 150-350 bin kişilik halk tabanlı, faşizmin gözlerini korkutan, yüreğini titreten, onu gerileten eylemler olarak düzenlenen mitinglerdir. CHP, bu tür halksız eylemlere karşı, Genel Başkanın ağzıyla,

orta ve yüksek öğrenim kesiminde öğrencilerin faşizan saldırılar karşısında velileri ile okula gitmelerini, Okul Aile Birliklerinin öğretmenlere ve öğrencilere sahip çıkmalarını, onların yanında olmalarını istemektedir. Bu tür aydın hareketleri veya bir kadronun, bir sınıfın yapacağı hareketler, faşizmi gerileten hareketler değil, halkın desteği ve bilgisi olmadığı sürece, tepki doğuran ve «Geleneksel Bürokratik Akımı» kuşkulandıran hareketlerdir.

Bütün bunların yanında «Açık Faşizme» karşı, şartlara göre verilecek «aktif» karşı mücadelenin yanında bir başka en etkin netice akıcı silahımızın da «Genel Grev» olduğu açıktır.

«Bu genel grev başarısının parti disiplinine ve çağrısına uyarak en geniş sendikal tabanın, rekabetçiliği bir kenara bırakarak işçi sınıfının en yoğun bir şekilde «TEK BİR YUMRUK, TEK BİR YÜREK» gibi direnmesi ile, işi bırakması ile olacağı açıktır. Anti-faşist bilinçteki en geniş örgütü halk desteği bu Genel Grev'in en sonuç alıcı şartıdır. Faşizmi değerlendirirken, faşizm olgusunu da abartılan feodalite gibi, ideolojik yanlış saplantılara göre değerlendirmek, bu saplantılara göre kılıf giydirmek yanlıştır.

Ayrıca anti-faşist mücadelede «faşizme davetiye çıkaranları» iyi tanımak zorundayız.

Bazı devrimci (!) gruplar, açıkça Türkiye'ye faşizmin gelmesinden yarar ummaktadırlar. Bunların anti-faşist mücadelesi (!), Türkiye'ye faşizmin yerleşmesi demektir...

Bunlar, «Türkiye'ye faşizm gelmeli ki, faşizme karşı daha rahat örgütleyebilelim» demektedirler. Çünkü onlara göre bu sürede çelişkiler daha fazla artacak ve halk artık bu baskıya dayanamayarak isyan edecek veya isyan edebilecek duruma gelecektir.

İşte bu sırada, bu devrimciler (!) görevlerini yerine getirmeye çalışacaklar...

Bu gruplara hemen İspanya örneği vermemiz lazımdır, eğer faşizme karşı halkı örgütleyip, hemen bir devrim yapılabilseydi, İspanya'da şimdi devrimci bir yönetim olurdu.

Faşizmin İspanya'da yerleşmesinin üzerinden 50 yıl geçtiği halde, durum çok az bir farkla devam etmektedir.

İspanya'nın devrimcileri 50 yıldır faşizmin devrilmesi için çalışıyor veya çelişkilerin artmasını bekliyorlar.

Faşizme davetiye çıkararak, anti-faşist mücadele verilemez. Bu devrimcilik değildir...

Bilindiği gibi faşizm, dünya da kapitalizmin tekelleşme aşamasından sonra sol literatüre girmiştir. Tekelci kapitalizm, kendi soygun ve sömürü düzenini devam ettirmek isteyecektir. Yeni, yeni pazarlar arayarak, mallarının sürümünü tüketimini devam ettirecektir. Hızlandıracaktır, «Kâr, daha fazla kâr» sağlamaya çalışacaktır. Bu soygun ve sömürü düzenine karşı, işçi sınıfının diğer sınıf ve katmanlarla, ekonomik demokratik ve politik örgütlenmesinin hızlanması, iktidara aday olacak güce erişmesi, demokrasinin toplumun yararına işletecek güce erişebilmesi, kapitalist pazar ve sömürünün ortadan kalkması, daha doğrusu iç ve dış çıkar çevrelerinin çıkarlarının tehlikeye düşmesi demek olacağından faşizm gündeme getirilecektir.

Faşizmi genel olarak sermayenin soygun ve sömürüsüne dayanan silahlı, kanlı dikta rejimi olarak değerlendirebiliriz.

Türkiye'de faşizm 1923-1930 yılından beri vardır demek yanlıştır, hele 1956 yılından beri faşist dikta veya oligarşik diktanın olduğunu iddia etmek, iddiadan öteye bir anlam taşımayan yanlıştır.

Türkiye'de şu anda faşist bir dikta rejimi yoktur, faşizan saldırı ve baskılar vardır. Faşizmin kitle tabanı arama, kitle tabanı yaratmaya yönelik tırmanma çalışmaları vardır. Bilinen bazı kurumları (DİE, Öğretmen Okulları gibi) ele geçirme, yerleşme, kadrolaşma çalışmaları vardır. Faşizmin özlemcileri vardır bu saldırıları düzenleyen, koruyan sorumlular vardır. Bu sorumlular da siyasal iktidarın içindedir.

Siyasal iktidar baskı aracı olarak kullanılmaktadır.

Faşizmden Demirel hükümeti kastediliyorsa «Demirel» hükümetini faşizmin iş başına getirdiği yanlıştır. Bu hükümet Türkiye'de parlamentonun yapısı ve matematik bünyesi bakımından CHP, MSP hükümeti bozulmayarak kurdurulmaya bilinirdi, fakat yine de bu hükümetin parlamentoda bozulma olasılığı vardır.

Türkiye'de faşizmin varlığı, adam öldürmeler, polis baskıları, işkenceler, kıyımlar, dernek kapatmalar, DGM yasasını çıkarma çalışmaları, belediye başkanlarını görevden almalar olayları ile kanıtlanmaya çalışılıyorsa, bunlar Devlet yönetimindeki uygulamalardır, devlet yönetimindeki bu uygulamaların seçimi ve iktidarı CHP'nin kazanması halinde olmayacağı açıktır.

Faşizmi Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısına göre değerlendirirsek durum farklı olur.

Sermaye her ülkede olabileceği gibi Türkiye'de de faşizmi gündeme getirebilir. Ama Türkiye'de sermayenin tekelleşmesi bölgeseldir bu tekelci sermaye, kendisine hizmet edecek kitle tabanı bulamamaktadır. Tekelleşmeden, dengesiz kapitalistleşmeden devlet imkânları ile, banka kredileri ile suni olarak yaratılan, büyütülen sermayeden

rahatsız olan, çekinen, korkan geniş bir kitle tabanı vardır.

Türkiye'de güçlü bir anti-faşist cephe vardır, Konfederasyon olarak birlik olmasa bile demokratik sol görüşü savunan CHP'de birlik olan güçlü bir işçi sınıfı ve sendikal örgütleri vardır. Her şeyden önce Demokrasinin güvencesi güçlü bir CHP vardır.

Toplumcu muhalefeti temsil eden CHP'nin iktidara gelmesi ile «Ekonomik alt yapı devrimleri» ile, sermaye, halkın örgütü gücü ile dengelenecektir.

Ekonomik güç halkın elinde olacağı için işçinin, köylünün, onların örgütlerinin elinde olacağı için faşizmin ekonomik ve kitle tabanı minimize edilecektir.

CHP anti faşist mücadelede demokrasiye inanan parlamenter demokrasiye ve ulusal bütünlüğümüze karşı olmayan her kişi ve örgütle eylem birliği yapabilir. Bu ittifak ancak «Halkın derhal gerçekleşmesini istediği, özlemler» etrafında olabilir. İttifaklar halkın görmediği, göremediği soyut kavramlar yahut uzak özlemler üzerine kurulamaz, kurulmamalıdır.

ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLER VE CHP

8.) Önümüzdeki günler tüm sol için çetin sınav günleridir. Sol akılcı olmalıdır.

CHP 1977 de iktidar olacak «Demokratik Halk İktidarını» kuracaktır.

CHP'nin iktidarını engelliyecek her türlü sol hareket kesinlikle ihanet olarak damgalanacaktır. Demokratik mücadele yolunu, seçim yolunu tıkamama, yanlış yapmama her devrimcinin görevi olmalıdır. Aksi türlü her hare-

ket bürokratik akımın, sermayenin işine yarayacak, onların ekmeğine yağ sürecektir.

Çünkü bürokratik akım, sermaye şimdiye kadar tuzaklara düşmeden yürüyebilen CHP'nin gelişmesinden, büyümesinden korkmaktadır.

Önümüzdeki günlerde, Elazığ, Antep olayları gibi tezgahlar çoğaltılabilir. Bu tezgahların kurulacağı iki kesimin ayrıca öğrenci ve işçi kesimi olacağının şimdiden belirtileri ve uygulamaları vardır.

Türkiye; 1,5 senelik dönemde halktan kopuk sol girişimler devam ederse kapitalistleşme sürecine devam edecektir.

Bir başka tehlike de halkta desteğini bulamayan ve sözünü ettiğimiz bürokratik akıma çok ters düşen girişimler Türkiye'yi yeniden bir 12 Mart'a götürebilir.

CHP kuracağı «Halk iktidarı'nda» 141-142 maddeleri kaldıracaktır. Hiç bir demokratik ülkede 141-142 maddelere yer yoktur. Üstelik Türkiye'de çeşitli sol partilerin gelişmesini engelliyen geniş ölçüde bu hükümler değildir.

Bu gerçek unutularak, sadece bu maddeleri suçlamak kendi kendini aldatmaktır. Türkiye'de çeşitli tertiplere baskılara rağmen «Genel Oy» istediği partiyi ya da akımı iş başına getirebilecek kadar etkilidir.

Seçimi kaybeden ya da seçmen düzeyinde yeterli ilgiyi görmeyen partiler ya da akımlar; tertiplerden, baskılardan ABD'den önce kabahati kendilerinde aramalıdırlar.

141-142 maddelerin kaldırılması ile 1977'den sonra illegal olarak merkezi yurt dışında olan TKP Türkiye'de legal olarak kurulabilme imkânına kavuşabilecektir.

Ayrıca TKP legal olarak kurulmalı ki, herkesin yeri belli olsun. Halkımızın hangi partiye sahip çıktığı bir kere daha görülsün. İllegal çalışma daha sakıncalıdır. Herkesin her düşünceyi tanıyıp, bilmesinde mücadele açısından fayda vardır.

TKP bu süre içinde kanuni olarak legal çalışmalarını yürütmese bile, illegal olarak ideolojik çalışmalarını taban yaratmaya yönelik çalışmalarını hızlandırabileceği düşünülebilir.

CHP tabandaki işçi sınıfının birliğini temsil etmektedir. Bu nedenle Türk-İş ve DİSK'deki her CHP'li işçi ve sendikacının işyeri temsilcilerinden en üst sendika yöneticiliğine kadar her kademede demokratik sol düşünceyi etkin kılmaları örgütlenmeleri ve sendikal örgütlerine sahip çıkmaları CHP'li olmalarının bir gereğidir.

CHP'li işçi ve sendikacılar önümüzdeki dönemlerde ortaya çıkabilecek düşünce, örgütlenme ve tuzaklara karşı şimdiden hassas ve bilinçli bir uyanıklık içinde olmalıdırlar. Oyunlara gelmemelidirler.

1977'de seçimlere TİP'in girmesi kendi bileceği iştir. Ama parlamenter demokratik rejimin kuralları içinde çalışacak her sosyalist parti, yaşamlarının en büyük teminatının CHP olduğunu unutmamalıdır. CHP olmazsa, CHP başarılı olamazsa bürokratik akımın ve sermayenin hiç bir sosyalist parti ve örgütlenmeye yaşama imkânı tanımak istemiyeceği de bilinerek hareket edilmelidir.

Önümüzdeki dönemler TİP'in dışındaki sosyalist partilerin küçük öğrenci örgütleri kadar bile tabanlarının kalmayacağını söylemek yanlış değildir.

İllegal olarak faaliyet gösteren TKP, 1977'den sonra kurulabilirse TİP'in de hiç bir etkinliği kalmayacaktır. Zaten bilindiği gibi TİP şimdiden çözülmeye, erimeye başlamıştır. Sendikal kesimde etkinliği bitmiştir.

Maocuların çalıştığı parti haline gelen TBP bu dönem iyice eriyerek samimi, iyi niyetli unsurları CHP'de birleşecektir.

Önümüzdeki dönem faşistler, örgütlü ve planlı çalışmalarını devam ettirerek güçlerini az bir oy farkı ile koruyacaktır.

Bu konuda MSP, MHP'yi zorlayacaktır.

Faşistlerin hedefi 1977'de parlamentoda grup oluşturabilecek 10 parlamenter çıkarabilmek olacaktır. İstihbaratımıza göre MHP bütün illerde kanuni formalite icabı seçime girecek, ancak bütün üyelerini, seçmen kütüklerine yazdırarak seçilmiş pilot 10 ilde oy kullandıracaktır.

MHP faşizmin geleneksel yöntemi olan baskı ve terörünü bu 10 ilde yürütecek, seçim sonuçlarına etkili olmaya çalışacaktır.

Türkiye'de kapitalistleşme sürecini sürdüren parti AP'dir. Yalnız AP'nin gücünü, kitle tabanı oluşturan tekelci sermaye değildir.

AP özellikle küçük tarım işletmesine dayalı bir ekonomik düzenin partisidir.

Bundan ötürü de asıl desteğini köylüden ve tarım ekonomisindeki aracılardan almaktadır.

SAĞIN KURUMLARI

Kapitalistleşme sürecinin geliştiği yerlerde AP oy kaybetmektedir. İstanbul, Ankara, İzmir ve sanayi merkezlerindeki gözlenen durum budur.

AP'yi tekelci sermayenin partisi görmek bizi yanlış teşhislere götürür.

Seçmenin büyük çoğunluğunun kırsal alanda veya kapalı kırsal ekonomiye bağlı merkezlerde yaşadığı ve AP'nin genellikle bunların oylarını amaçladığı bilinirse, AP'nin birçok girişimlerini ve izlediği politikayı daha iyi anlarız.

AP ideologları, propagandistleri şimdiden bu kesimlere yönelik çalışmalarını hızlandırarak sürdürmektedir.

AP yokluğundan dolayı büyük sıkıntı çektiği gençlik kesiminde, yeni bir atılım içine girecektir. Önce parti içinde gençlik kollarını oluşturacaklardır. Öğrenci gençlik içinde de kapatılan «HÜR GENÇ» gibi çalışmalarına devam edeceklerdir. Ama başarı şansları yoktur.

Yalnız bu kesim, faşistlerle omuz omuza çalıştığı için, faşizme açık MHP'ye açık gençlerden oluşmaktadır. Çalışma yöntemleri faşist özenticiliğidir. Bu bazı AP'li yöneticileri kuşkulandırmaktadır. Bu nedenle örneğin İstanbul' da bir ilçeden 80-100 kadar genç'in AP'den ihraç edildiği söylenmektedir.

Demokratik Parti büyük ölçüde eriyecektir.

MSP gücünü belirli ölçüler içinde koruyacaktır.

Erbakan'ın gayri ciddi demeçleri, konuşmaları, sahte temel atmalar, tabandaki MSP'lilerin tepkisini doğrulamaktadır. CHP, MSP'ye kaptırdığı oyunu geri toplamaktadır.

CGP bu dönem eriyecek, grup kuramayacaktır. GCP' nin samimi tabanı hızla CHP'ye dönmektedir.

Kurulan MC önemli ölçüde AP'nin işine yaramış görünse de aslında AP oy oranını koruma çalışması yapmaktadır. Ama AP ne yaparsa yapsın seçimlerde CHP karşısında hezimete uğramaktan kurtulamayacaktır.

AP'yi ve Demirel'i sahte temeller, barajlar kurtaramayacaktır. Kanunsuz olarak işgal ettikleri TRT ve TV'ne kadar gayretkeşlikle temel atmaları, Demirel'in kendini, parti toplantılarını gösterirse göstersin AP yenilgiden kurtulamayacaktır.

AP ve Demirel'i ne Celâl Bayar kurtarabilecek ne de iki de bir çıkarıp, geri çektikleri «HORA» kurtarabilecektir.

TV'deki her görüntüsü konuşması bir komedi olan Demirel'i herkes gülmek için dinlemektedir. Demirel'i kimse ciddiye almamaktadır.

TV'de sorulan sorulara alâkası olmayan cevaplar vererek, soruları soranları ve halkı şaşırtan, güldüren Demirel, 1977'de Halk İktidarı kurulunca, halka; yeğen soyguncularının ,rüşvetlerin, cinayetlerin, zamların, kuyrukların, hayat pahalılığının, işkencelerin ve kıyımların hesabını, yalan veya geçiştirici cevaplarla veremiyecektir. O tarihi hesaplaşma günü yalan söyleyemeyecektir. Halkı kandıramayacaktır.

Demirel'in gayri ciddi yalan dolan vaadlerinden, uygulamalarından dolayı tabandaki AP'liler Türkiye'nin her yerinde CHP saflarına katılmaktadırlar.

CHP, DGM yasasının Millet Meclisindeki görüşmeleri sırasında da görüleceği gibi gerek üst seviyede, gerekse tabanda büyük bir toparlanma ve büyüme süreci içine girmiştir.

Tüzük ile ilgili olarak yapılan bölge toplantılarındaki mitingler ile yapılan mahalli belediye seçimlerindeki sonuçlar halkın ne kadar CHP'ye sahip çıktığının ve CHP' nin ne kadar güçlendiğinin en açık belirtileridir.

CHP Büyük Kurultayından sonra CHP örgütü «Tek Bir Yürek, Tek Bir Yumruk» gibi MC'nin başına, yürüteceği muhalefet ve örgütlenme ile inecektir.

CHP işçilerin, köylülerin, esnafın, memurun, öğretmenlerin, halkçı-aydınların ve gençliğin tek umududur, tek ışık kaynağıdır.

CHP devrimci mücadelenin en örgütlü tek siyasal gücüdür.

CHP, işçi sınıfının birliğini temsil etmektedir. CHP, 1977 seçimlerinde ezilen sınıf ve tabakaların en büyük partisi olduğunu bir kez daha ispatlayacaktır, tek başına iktidara gelecektir.

CHP'nin, Faşizme, Emperyalizme, Gericiliğe ve Hertürlü Sömürüye Karşı, İşçi Sınıfı Öncülüğünde verdiği, De-

mokratik Halk Devrimi mücadelesi, Demokratik Halk İktidarı kurulana, yerleşene dek devam edecektir.

Kurtuluş için tek yol Demokratik Sol'dur.

Yurtsever, Demokrat, Emekçi Halkımız ve Devrimci Gençlik CHP'ye sahip çıkmalıdır. CHP'de birleşip, 6 Ok'lu bayrağımızı daha da yükseltmelidir. Gün bu gündür.

KURTULUŞ DERGİSİ SAHİBİ
İSMAİL AYÇİÇEK

MÜCADELEMİZİN TEMEL ŞİARI «BİRLİK İÇİN MÜCADELE» DİR

□

Haziran 76 yılı içinde yayınlanmaya başlayan Kurtuluş dergisinin soldaki görüşler ve mücadele anlayışları içinde var olan siyasal parti ve siyasi dergilerden farklı bir yeri vardır. Gerek çözüm ve değerlendirmeleri gerek diğer sol görüşlere getirdiği eleştirilerle ve geçmişe değgin değerlendirmeleriyle Türkiye solu içinde kendine özgü farklı bir görüşü temsil eder.

Kurtuluş dergisinin gerek günümüz üstüne gerek solun yakın ve uzak geçmişine getirdiği eleştiri ve değerlendirmelerin bilinmesi, Türkiye solunu bütünü içinde değerlendirebilmek ve kavrayabilmek için gereklidir. Bu amaçla sorularımızı Kurtuluş dergisi sahibi İsmail Ayçiçek'e de yönelttik.

İsmail Ayçiçek 1950 Sarıkamış doğumludur. 1968-69 ders yılında Siyasal Bilgiler Fakültesine giren Ayçiçek 1970-71 döneminde «sosyalistlerin» adayı olarak SBF Öğrenci Derneği Başkanlığına seçildi.

Bu yasal seçimden kısa bir süre sonra sıkıyönetimce 141 - 142'yi ihlâl suçlamasıyla tutuklandı. Tahliyesinden bir süre sonra yine aynı maddelerin suçlamasıyla yeniden tutuklandı. İlk tutukluluğunda bir yıl cezaevinde kalan Ayçiçek bu ikinci tutukluluğunda sekiz yıl hapis ikibuçuk

yıl sürgün cezasına çarptırıldı. Af yasası kapsamına girerek tahliye olan Kurtuluş dergisi sahibi İsmail Ayçiçek kendisine yönelttiğimiz sorularımızı şöyle yanıtladı.

□

1) Şimdiye kadar bu konuda oldukça fazla şey söylendi ve yazıldı. Buna neler katılabilir veya katılabilinir mi sorularına cevap oldukça güç olacaktır. Anlatılanlara daha birşeyler katmaya çalışmak belki de sorunun biraz daha eksik konmasını getirecektir; söylenilenler yanında söylenemeyenler de göz önüne alınırsa durum daha bir açıklık kazanabilir. Kitleler üzerindeki baskıların neler olduğunun göstergesi sayılabilecek bir olgu; adeta yapılanlara onay istercesine İstanbul'da Faik Türün'ün AP'den aday gösterilmesi ve buna kitlelerin cevabıdır. Kabaca belirtmek gerekirse 69'larda tek başına en büyük parti olması düşünülemeyen CHP bir umut haline gelebilmiştir.

Burada tanık olunabilecekleri anlatmak herhalde anlamsız olacaktır. Hele hele görülen baskıların ifadesi daha da anlamsızlaşacaktır. Çünkü o günlerde baskılara maruz kalınmamasının baskısı daha da ezici ve rahatsız edici olmalıdır.

Fakat unutulmamalı ki «işkence, korku içinde bulunan insanların, kendi korkularını giderebilmek umudu ile yaptıkları gaddarlıklardır.» (Engels) «Özgürlük mızraklarla ve baltalarla kazanılmalıdır. Yararsız sızlanmalarla ve sümsükçe dilenmelerle değil» (Marx)

GRUPLAR KARMAŞASI

2-3 4-) Daha önce bu durumu değerlendirirken, geçmişin bir incelemesi yapılmaya çalışılırken, tarafımızdan ni-

telenen «yol ayrımı» başlıklı incelememizi hatırlattı. Biz de böyle bir kesit olarak almıştık 12 Mart'ı ve yol ayrımı olarak nitelemiştik. Her şeyden önce düşüncelerimiz, 12 Mart gibi bir deneyi yaşamamanın ürünleriydi.

Uzun yıllar bir keşmekeş içerisinde bocalayan Türkiye devrimci hareketi, 1965 sonrasındaki gelişimin ürünü olarak 1971'de yeni bir görünüm sergiledi.

Dıştan da olsa bakıldığında açıkça birbirine benzemeyen bu görünümler temelde de şu ya da bu ölçüde birbirinden ayrıdırlar. Bu reddedilemez bir gerçek.

1971 yenilgisinden sonra sözünü ettiğimiz ayrı görünümler daha da bir belirginlik kazanarak, tartışma ortamına girdiler. Yenilgiyle birlikte ortaya çıkan kargaşa ve çıkmazdan kurtulabilmek amacıyla bir çok insan bu durumu kavrayabilmek için inceleme içerisine girdi. Yeteneksizliğe ya da niyetlere bağlı olarak bir sürü saçma sapan teori icat edildi. Hepsinin amacı güya çıkmaza bir yol bulmaktı. Bu amaçla diyalektiği her alana «yaratıcı bir biçimde» uygulamaya başladılar. Ancak kendileri bir adım ileriyi göremezken, diyalektiği yaratıcı bir biçimde uygulamaya kalkışanlar, zavallı bir biçimde daha önce sahip oldukları Aristo mantığından da yoksun kalarak, kendileriyle birlikte bir sürü insanı yeni bir keşmekeşin içine sürüklediler; bazı hallerde savunmaya kalkıştıkları şeyleri en acı bir biçimde mahkûm ettiler. Birlik şemsiyesi ellerinde dolaşan bu insanlar yeni tekkeler oluşturmaktan bir adım öteye varamadılar. En şiddetli bir biçimde başkalarını grupçulukla, kendi gruplarını güçlendirmenin dar sınırlarına hapsolmakla suçlayanların kendileri küçük bir tekkenin şeyhi olma muradına erdiler. Grup örgütlenmesine gitmenin uyanıklığı içerisinde objektif durumu doğru değerlendirmiş olduklarını söyleyerek bundan övünme payı dahi çıkaranlar oldu. Sonuçta Türkiye devrimci hareketi bir sürü gruptan oluşan karmaşık bir manzara arzeder oldu.

Böylesine bir ortamı, daha kalın ve basit çizgiler üzerine oturtup kavrayamaz mıyız? Buradan çıkarak da, önümüzdeki acil görevin ne olduğu sorusunun cevabına ulaşamaz mıyız? Elbette. Her karmaşık sorun belirli ölçüde basit çizgiler üzerine oturtulabilir.

Mevcut durumun daha derinlemesine kavranılması ancak onun geçmişle olan diyalektik bağlarının daha bir derinlemesine kavranılması, hareketin genel gelişim çizgisinin doğru biçimiyle görülebilmesi sayesinde mümkün olabilir. Bu bakışladır ki, hareketin şimdiye değin nasıl geliştiği ve nasıl gelişebileceği konusunda doğru bir fikir sahibi olabilir ve olayları «önceden görme» görevini yerine getirebiliriz. Çünkü «önderlik önceden görmek demektir» (Stalin) bu yeteneğe sahip olmaksızın «kitlelere önderlik etmek» gibi büyük bir görevi üstlenmeye kalkmak dar kafalılığın, küçük burjuva ukalâlığının tezahüründen başka bir şey olmaz.

Bugünkü keşmekeşe neden olan en büyük faktör elbette ki Türkiye sosyalist hareketinin hâlâ aydınlar çerçevesini aşıp ta sınıf temeline sağlam bir biçimde oturamamış olmasıdır. Zira, sosyalist hareket sınıf temeline oturduğunda hareketin yürütücülüğüne kalkışanlar geniş kitlelere önderlik etmenin sanıldığı kadar kolay bir iş olmadığını görerek ayrılıkları geniş halk yığınlarına anlatamayacak ve sahip oldukları zaaflara karşı daha dikkatli bir tavır takınmak zorunda olacaklardır. Bugün aynı şeyleri savunup bir araya gelemeyen grupların durumu buna en iyi örnektir.

Partileşmenin acil sorun olduğu bugünkü Türkiye'de mücadelemizin temel şiarı «birlik için mücadele» birlik amacıyla yanlış görüşlerle mücadele olmalıdır, ayrılık yaratabilmek için değil. Elbette bunun yolu da, var olan ayrılıklar üzerine toprak atmak suretiyle yapav birlikler oluşturmaktan geçmez.

İçerisinde davranacağımız ortamın gerçek mahiyetini ayrıntılara kadar bilebilmek ve geleceğe ışık tutabilmek, ancak geçmişin tutarlı bir değerlendirilmesiyle mümkün olabilir.

HATALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bugün 1971 silahlı mücadelesinde yer alan bir çok örgütler ve tek tek kişiler çeşitli biçimlerde de olsa temel hatalardan birinin «kitle desteği sorunu olduğunu» kitlelerden kopmak olduğunu söylemektedirler. Elbette ki, bunu tespit etmek yeterli olmamaktadır. Bu hatanın doğruya nasıl çevrileceğinin cevabını da getirmek gerekiyor. Bu da bir anda başarılabilecek kesin cevabı verilebilecek bir nokta değildir. Bu temel ve bir takım tali olan diğer hatalara yol açan nedenlerin neler olduğunu doğru olarak geçmişin deneyleri arasından bulup çıkartmak gerek. Ayrıca bugünün doğru adımlarının hangi temellere dayanacağının ip uçları da 1971'in tutarlı bir değerlendirmesinde yatmaktadır.

Geçmişe tepkinin ilk ürünü ideolojik mücadeleyi bir yana koyan THKO oldu. Mevcut durumu, hem içinde yüzüp, hem de ondan kurtulmaya çalışarak uzun boylu eleştiren tek hareket THKP idi. Zamanın en pis kesimlerinden biri içerisinden gelişen TİKKO hareketi, THKO ve THKP'nin deneylerinden yeterince yararlanamadan içerisinde hareket edeceği ortamı son derece yanlış bir biçimde değerlendirerek, Çin Devrimi kopyacılığı ile yeni çizgiye katılmaya çalıştı. Türkiye'ye özgü yolu bulmaya çalışan ise yine THKP oldu.

Bu üç hareketin ortak ve belirleyici karakteri, geçmişin kendi gücüne güvenmeme anlayışına karşılık, prole-

taryanın kendi savaş gücünü yaratma doğrultusunda mücadele oldu. Bu doğru, temel öncül üzerinde bir takım başka yanlışlara düşmelerine karşın doğru çıkış noktasını yakalamışlar ve yapılarını onun üzerine inşa ediyorlardı.

Sonuç olarak Türkiye'de Leninist parti anlayışına ilişkin iki formülasyon ortaya çıktı.

Ordulu parti.

Ordusuz parti.

Bu iki anlayış çizgisi devrim anlayışına bağlı olarak şunu ifade eder. Burjuvazinin çizdiği sınırlar içerisinde kalıp, düzen örgütlerini yaratmak mı? Yoksa proletarya mücadelesinde hiç bir sınır tanımayıp proletaryanın savaş örgütünü yaratmak mı? Mao «ordusu olmayan hiç bir parti iktidar olmaz» diyordu. Buna gerçekten inananlarla inanmayanlar arasındaki ayrımda laflar ne olursa olsun, pratikte kendisini ele verir. Burada 1971 pratiği sağlam bir ölçüt olarak karşımıza çıktı. Bir kısım devrimci silaha sarılırken, diğer bir kısmı da burjuvazi ile birlikte bu hareketi «anarşizm» (durumun kötülüğünü görünce de bugün, «goşizm») diye isimlendirmeye devam etti.

Bu tutum kabaca iki tür görünüm sergiledi diyebiliriz.

a) 1971'in deneylerinden «yeterli» dersleri çıkaran «devrimi» burjuvaziyi «ürkütmeden» gerçekleştirmeye çalışanlar,

b) Ülke koşullarında bu mücadelenin nasıl verilebileceğini bulma çabasında olanlar.

Kalın çizgileriyle konmaya çalışılan bu perspektifin genel belirlemeleri ışığında THKP hareketinin yenilgisi de sorunu genelden koparmadan kavranabilir.

THKP hareketini ele alışta geçmişten gelen çizginin mahiyetinin ne olduğunu açık seçik görebilirsek, onun bu gelişim içinde ne türden bir etkiye sahip olduğunu da görebiliriz. THKP hareketini eleştirirken, onun hem geçmişin mirasının ne ölçüde etkisinde olduğunu görmek, hem de yeni doğmuş olan çizgi içerisindeki hata ve sevaplarını doğru olarak tespit etmiş olmak gerekir. Bir de geçmişin tutarlı bir değerlendirmesi yanında, geleceğin ürünleri de kollektif bir çalışmanın ürünü olmalıdır.

THKP HAREKETİNİN ELEŞTİRİSİ

THKP hareketinde eleştirilerimizin yöneleceği temel noktalar:

a) Geçmiş hareketlerin etkinliği altında Kemalizm sorununa getirilmiş olan bakış, pratikte devrimin müttefiklerine karşı yanlış tutum ve müttefiklerin doğru olarak ayırt edilmeyişini getirmiştir. Ancak geçmişe özgün olan sağındaki güçlerden devrim bekleme anlayışı kesinlikle yenilmiştir.

Kemalizm, küçük burjuvazinin en sol kanadının milliyetçilik tabanında anti-emperyalist tavır alışı olarak görüldü. Bu gerçeğin yalnızca bir yanını abartmak onun emperyalizmle uzlaşma yanının da var olduğunu ve bu nedenle devrimin tutarlı bir müttefiki olamayacağını gizlemek anlamına gelir.

Küçük burjuvazi, elbette devrimin, müttefiki olacaktır. Ve değişik kanatlarının devrime karşı olan tavırları da değişik olacaktır. Ancak burada hiç bir zaman küçük burjuva müttefikleri seçmenin ölçütü Kemalizm olmayacaktır.

«Kemalizm devrimci-milliyetçilerin, emperyalizme karşı aldıkları radikal politik tutum» olarak değerlendirilerek bu sorunun bu şekilde tespit edilmesi, 1972'nin Türkiye'sinde gerilla savaşını sürdüren partimizin (içinde bulunduğumuz devrimci öncü savaşı sırasında aşamasında) ittifaklar politikası açısından son derece önemli dir. (abc) (M. Çayan, Bütün yazılar) sonucuna varılmıştır.

Geçmişten alıp getirilen tek hata bu değil elbette, ama en önemlisi müttefikler sorununu ilgilendireni.

b) Hareketin kendine özgü olan en önemli yanlışı o zaman var olan kitle bağlarını geliştirmek suretiyle oligarşiyle olacak sıcak mücadeleyi adım adım bunun üzerine inşa etmek yerine, yanlış bir öncü savaş anlayışıyla mevcut kitle bağlarının kopması ve kitlelerden kopuk ve dağınık bir silahlı mücadelenin seçilmesi ve sınıf savaşını salt silahlı mücadeleye indirgemek olmuştur. Yoksa yanlış, silahlı mücadeleyi seçmekte değildi. Ancak o seviyede böyle bir silahlı mücadeleyi temel alarak yürüyebilmek için ülkenin ve devrimcilerin sübjektif koşulları elvermiyordu.

Bu anlayış, silahlı mücadeleyi bir avuç proleter devrimcisinin oligarşi ile savaşına kadar indirgedi.

Oysa :

«Siyasal mücadeleden silahlı mücadeleye geçiş, uzun bir hazırlık devresi gerektiren çok büyük bir değişimdir» (Giap)

Proletarya partisinin siyasal önderliği altında sıcak mücadele doğru biçimini bulacak ve kitlelerin kavrayışıyla yenilmez bir güç olarak anti-oligarşik devrime kadar yenilgilerden geçerek ilerleyecektir. Bu mücadelede işçi ve köylülerin önderi modern sanayi proletaryası temeli üzerinde yükselecek olan proletarya partisi olacaktır.

5) 1971 yenilgisi deneylerinden gerekli derslerin çıkarılması, tespiti aynı zamanda devrimcilerin poliste, mahkemede ve cezaevlerinde nasıl davranmaları gerektiğinin de saptanmasıdır bir bakıma.

Kabaca, genel olarak devrimcilerin poliste, mahkemelerde ve cezaevlerindeki tutumlarının olumluluğundan veya olumsuzluğundan bahsetmek, durumu yeterince aydınlığa kavuşturmayacaktır. Bu nedenle, bazı insanlar poliste belli bir tutarsızlık göstermiş, bazıları poliste tutarlı olup daha sonraki evrelerde yıkılmıştır. Bu farklı yerlerdeki farklı tavırları genel olarak belirleyen her zaman devrimciliğe inanç, devrimci harekete güven olmuştur. Şüphesiz bunun olumsuz olduğu kadar, olumlu örnekleri de vardır ve bunlar yüceltilmelidir. Şu da unutulmamalıdır ki «56 yıllık geleneğimizde» de görüldüğü gibi 71'lerde de poliste bülbül, mahkemelerde aslan kesilenler olmuştur. Böylesi bir hatırlatma gereği duymamız, hiç bir zaman ve hiç bir yerde devrimci tevazunun terkedilmemesini vurgulamak içindir.

ŞABLONCU GÖRÜŞLER

6) Bugün devrimci hareketi belirleyen başlıca çizgiler dünyaya ve Türkiye'ye Sovyet veya Çin gözlüğü ile bakıp bu perspektifler doğrultusunda değerlendirmelerde bulunmaktadır. Bu yaklaşımla da proleter enternasyonalizmini kimseye bırakmamaktadırlar. Bu iki ana çizgiyi izleyen «parti», grup ve grupçukların ortak özellikleri hazır

bir takım reçetelere Türkiye'yi uydurmaya çalışmalarıdır. Parti oluşum mücadelesinde bu iki şabloncu görüşe karşı ideolojik mücadelenin ağırlıklı bir yer tutması kaçınılmazdır. Eğer devrimci teori olmadan devrimci pratik olamaz savındaysak, bugün her zamandan çok somut koşulların somut analizi ile sorunlara yaklaşmaya çalışmalıyız. Ancak bu tutum «reçctecilerin» devrimci yöntemlere itibar etmediklerini ortaya koyabilir. Aslında yeni olan birşey yok, geçmişte yapılan hataların adeta yeniden keşfi söz konusu.

Partileşmeyi gerçekleştirebilecekler, mücadele biçimlerini en tutarlı bir şekilde hayata geçirebilenler ve ülkemiz orjinalitesini kavrayabilenler olacaktır.

FAŞİZM'İN TAHLİLİ

7) Herşeyden önce faşizmi bir devlet biçimi olarak ele almak gerekir. Konuya böyle bir yaklaşım bizce bilimsel olan tek yoldur, ülkemizde ise, bir çok siyasi görüşün faşizm meselesine, yaklaşımı farklıdır. Onlar, faşizmi bir ideoloji ya da hükümet sorunu olarak ele almaktadırlar. Fazişmin bir devlet biçimi olmaktan çıkıp bir ideoloji daha da kötüsü bir hükümet sorunu olması, çeşitli yeni ve «orjinal» tezlerin gelişmesine neden olmaktadır.

«Faşizm, burjuvazinin, burjuva demokrasisinin belli bir sınıfsal egemenliği içeren devlet biçiminin bir diğeri ile açık terörist diktatörlükle değiştirilmesidir.» (Dimitrof) Bu güzel tanım bize faşizmin şu en temel niteliklerini göstermektedir. Faşizm bir devlet biçimidir, bir devlet biçimi olduğuna göre bir diktatörlüktür, teröristtir, ama açık teröristtir. Faşizmin bu en temel özelliklerine şunları da ek-

lediğimizde az çok tam bir tanımını yapmış olabiliriz: Faşizm kapitalizmin emperyalist aşamasının bir ürünüdür, evrensel bir olaydır. «Tekelci burjuvazinin en gerici, en bağnaz ve en emperyalist unsurlarının açık, yıldırıcı diktatörlüğüdür, kudurmuş bir gericiliktir.»

Faşist devletin ilk kez ortaya çıktığı İtalya, Almanya örneklerinde de günümüzün sayısız örneklerinde de görülebileceği gibi «burjuvazinin sınıf egemenliğinin» son aşamasıdır. Yükselen halk hareketinin başka hiç bir yolla engellenmesinin mümkün olmadığı ortamlarda tekelcilerin başvurduğu yoldur, faşizm.

Emperyalizm, siyasi gericiliğe tekabül eder. Serbest rekabetçi dönem ise demokrasiye. Emperyalizm genel olarak demokrasinin karşıtıdır. Kapitalist toplumda serbest rekabetin ortadan kalkmasıyla yani tekelcilikle birlikte genel olarak tüm burjuvazi için işleyen tüm burjuvazinin işlerini düzenleyen burjuva demokratik devlette ortadan kalktı. Demokrasinin sınırları gelişmiş kapitalist ülkelerde, metropol ülkelerde finans oligarşiye kadar daraldı. Bu tür ülkelerde, devletin fonksiyonu artık genel olarak burjuvazinin işlerini düzenlemekten çıkıp belirli kapitalist gruplar için yeni tekelci konumlar yaratmak haline dönüştü. Böylelikle devlet, metropol ülkelerde finans oligarşinin hakimiyet aracı haline geldi.

Geri bıraktırılmış ülkelerde de devlet, emperyalizmin işbirlikçisi tekelci burjuvazi ile büyük toprak sahiplerinin oluşturduğu oligarşilerin hakimiyet aracı haline geldi. Oligarşik devlet, burjuva demokratik cumhuriyetten farklı olarak açık ve dolaylı terörü yanyana ihtiva etmesidir. Oligarşik devlet yapısında en üst nokta, ülkemizde de örneği olduğu gibi, seçimle gelmiş yasama ve yürütme organlarını da denetleyen ve yöneten «güvenlik kurulları»dır. Oligarşik devlet zaman zaman demokratik gö-

rünümler gösterir, zaman zaman ise en açık zorbalıkları yapar. Ancak oligarşik devletin bu karakterleri, kesinlikle burjuva demokratik cumhuriyetinin teröre dayanmayan, barışçıl bir devlet biçimi olduğu sanısını yaratmamalıdır. Biliyoruz ki kapitalist devlet (sınıflı toplumun sömürücü bütün diğer devlet tipleri gibi köleci, feodal) burjuvazinin baskı ve sömürü aracıdır. Esas olarak teröre dayanır. Kapitalist toplumun temelleri üzerinde sayısız devlet biçimleri yükselebilir. Ancak bunların hepsi de birer burjuva diktatörlüğünden başka birşey değildirler. Demokratik cumhuriyet de, monarşiler de, oligarşik devlet de, faşist devlet de birer burjuva devlet biçimidir. Hepsi de birer burjuva diktatörlüğüdür.

Burada önemle dikkat edilmesi gereken nokta emperyalizmin siyasi gericiliğe tekabül etmesi ve demokrasinin karşıtı olmasıdır. Yani emperyalist dönemle birlikte burjuva demokratik cumhuriyetlerinin tarih sahnesinden silinmeleri ve yerlerini oligarşik devletlere bırakmalarıdır. Ancak faşist devletin de ülkeden ülkeye değişiklikler göstermesi gibi, oligarşik devlet de ülkeden ülkeye farklılıklar gösterir.

Bugün ülkemizde oligarşi açıktan açığa faşist devleti oluşturmaya çabalamaktadır. Tüm gayreti oligarşik devlet yerine faşist devleti yerleştirmektir. İşte bu noktada ülkemiz somutunda anti-faşist mücadelenin hedefleri belirmektedir.

Faşizme karşı mücadele oligarşiye karşı mücadeleden ayrılmaz. Sorun en genelinde bir devrim sorunudur. Anti-emperyalist, anti-oligarşik Demokratik Halk Devrimi, Sosyalistlerin görevi proletaryanın önderliğinde tüm halk sınıf ve tabakalarını, emperyalizme ve oligarşiye karşı Demokratik Halk Devrimi için örgütlemektir. Yoksa faşizm «demokrasi» mücadelesi ile, «demokrasinin savunul-

ması» (yani oligarşik devletin savunulması) ile yenilemez. Ama aynı zamanda anti-faşist mücadeleyi mevcut demokratik hakların savunulması için proletaryanın ve halkın verdiği, vermek zorunda olduğu mücadeleden ayrı düşünülemez.

Oligarşinin bugün faşist devleti zorlaması karşısında sosyalistlerin görevi yukarıda da belirttiğimiz gibi emperyalizme ve oligarşiye karşı en geniş cepheyi oluşturmak ve kitleleri bir yandan mevcut demokratik hakların, mevzilerin savunulması için, değer yandan da Demokratik Halk Devrimi için aktif mücadeleye örgütlü olarak sokmaktır. Faşist saldırı ancak dişe diş aktif mücadele ile durdurulabilir. Faşist saldırı ancak her türlü yoldan direnme ile püskürtülebilir.

Ve hiç bir zaman unutulmaması gereken nokta ise, geri kalmış ülkelerde genellikle faşizmin aşağıdan yukarıya doğru değil, tepeden inme ve genellikle de askeri cuntalarla oluşmasıdır. Faşizmin iktidara bu geliş biçimine karşı hem kadrolar hem de kitleler daima uyanık bulunmalıdır.

POTANSİYEL VE HAZIRLIK

8) Bizim gibi ülkelerde çarpık gelişimin siyasi yansımaları sık sık çarpıcı biçimlere bürünmektedir. Metropollerdeki ekonomik istikrarı bizim gibi ülkelerde izlemek oldukça güçtür. Buna bağlı olarak da, siyasi akış sık sık inkitaya uğramaktadır. Şu da unutulmamalıdır ki ülkemiz de benzer ülkeler gibi büyük potansiyeller taşımaktadır. Fakat herşeyden önce bu tesbiti yapmak bu tür inkitalara hazırlıklı olmayı gerektirir. Çünkü sakin dönemlerde ge-

rekli hazırlıkların yapılamaması ve hatta «gerekirse» her türlü mücadele yöntemlerine başvurulabileceğinden» bahsedilmesi sadece ve sadece havanda su döğmeyi getirir. Artık o «her türlü mücadele yöntemlerine» gerek duyulduğunda bunun gerektirdikleri daha önceden yapılmadığı için çok geç kalınmış olacaktır.

«BİR GRUP THKP—C DAVASI SANIĞI»

BİR AÇIKLAMA

□

«Sol Kendini Anlatıyor» başlıklı dizimizle ilgili olarak yayınımızdan bugüne dek bir çok eleştiri ve açıklamalar aldık. Bu uyarı ve eleştiriler, amacı «bir yanıyla Türkiye solunun bütünü içinde değerlendirilebilmesi ve sol kamuoyuna sunulması» olan yazı dizimizin özüne uygun düşen uyarı ve eleştirilerdi. Yani çeşitli kuruluş ve kişiler Türkiye solunun bütünü içinde kavranabilmesi için, yayınlanan görüşlerle aralarında varolan farklılıkları yayınlamamız dileğiyle bize yolladılar. Kendi görüşlerinin de yer alması dileğinde bulundular.

«Sol Kendini Anlatıyor» dizisinin bir polemikler zinciri haline gelmemesi için, yayının başlamasından sonra gelen görüşlere yer verilmedi. Yayın süresini yayın öncesi hazırlanan malzemeyle sınırladık. Gelen görüş, uyarı ve eleştirilere dizinin bitiminde topluca bir değerlendirme olarak yer vereceğiz.

Ne var ki, daha önce de yayınlanan yanıtlardan özellikle 1971 dönemi davalarından yargılanan kimi arkadaşların bugünkü görüşlerinin yer alması, aynı davada yargılanan bir başka grup arkadaşın aynı konudaki açıklamalarına dizi içinde yer vermemiz istekleri haklılık kazanmaktadır. Bu nedenle bize ulaşan görüşlerden «bir grup THKP — C davası sanığı» imzalı açıklamaya yer veriyoruz:

Açıklama aynen şöyledir:

□

«Bir süredir Vatan Gazetesi'nde «Sol Kendini Anlatıyor» başlıklı bir yazı dizisi yayınlanmaktadır. Mevcut yasal «sol» partilerin yönetim kademelerindeki kişilerin ve özellikle de 1971 dönemi içinde ortaya çıkmış bulunan çeşitli örgütlenmeler içinde yer almış ve davalardan yargılanmış kişilerin düne ve bugüne ait görüşlerini içeren bu dizide, elbette ki bütün bu görüşlerin öğrenilmesi ve tartışılması faydasız bir şey sayılmamalıdır.

Kuşkusuz ki, bu tartışmalar sağlıklı bir temel üzerinde ve demokratik tartışma koşullarında sürdürüldüğü sürece Türkiye devrimci hareketi adına olumlu sonuçlar alınacaktır.

Ancak sözkonusu yazı dizisinin ortaya çıkardığı bir başka görünüm vardır ki biz asıl bu konu üzerinde durmak istiyoruz:

1971 döneminde THKP—C davasından yargılanmış sanıkların bugün tek bir görüş çevresinde oldukları söylenemez. Oysa dizi içinde THKP—C dava sanıklarının görüşlerinin farklılığı ve bu farklılıkların vardığı yerler görmezden gelinir gibi bir izlenim doğurmaktadır.

Nihat Behram'ın kendi amacı ne olursa olsun, bir davada yargılanmış bir kişinin «Sol Kendini Anlatıyor» diyerek sunulması bu görüntüyü kendiliğinden yaratmaktadır.

Özellikle sol kamuoyunun Türkiye solunu bütünü içinde kavrayabilmesi için, aynı görüşmüş izlenimi doğuran, özünde farklı olan THKP—C davası sanıklarının bugünü ve bugün, dünü nasıl düşündükleri konularındaki görüşlerini bilmesi gerekir.

Bu farklılıklar bilinmediği taktirde tek yanlı kalınacak ve sahte bir görünüm ortaya çıkacaktır.

Bu sahte görünüm, görüşlerin geçmişin tek yanlı bir değerlendirmesinin bir karalama ve inkâra ulaştığı noktada özel bir önem kazanmaktadır. Öyle ki, bu red o dava sanıkları adına bir özeleştiri havası ile sunulmaktadır. Devrimci görüşler reddedilmekte, onun yerine sosyal emperyalizm safsatalarının basmakalıp bir tekrarından başka bir şey olmayan yanlış düşünceler ikame edilmek (yerine geçirilmek)istenmektedir.

Ülkemiz solu bir yenilgi sonrası döneminin özelliklerini en ağır bir şekilde hissedildiği bir süreci geçirmektedir. Bugün kısmen tamamlanmakta olan bu süreç, kendi içinde yenilgi döneminde ortaya çıkan idealizm ve davayı inkâr eğilimlerinin ağır etkilerini taşımaktadır. Yenilgi dönemleri felsefî idealizmin çeşitli biçimlerini ve özellikle subjektif idealizmi körükler. 1971 dönemi davaları bu tür olayların sansasyonel biçimlerini de ortaya çıkardı. Bu eğilimler, «zindanlarda yaratılan» tüm düşünce akımlarında şu veya bu biçimde, az veya çok yansır ve yansımıştır. Bir çok kişi doğrudan davayı inkâr eğilimine kapılmasa bile o felsefî idealizm içinde etkilenir ve etkilenmiştir.

İşte, yazı dizisinde geçmiş adına konuşan bazı kişilerde bu etkiler en açık bir biçimde kendini göstermektedir. Devrimci düşünceler reddedilirken ileri sürülen «kanıt»larda bunu izlemek mümkündür.

Yanlış hatırlamıyorsak, geçmiş adına konuşanlardan biri inkârcılara karşı çıkar ve onlarla boğuşurken «çıkış noktamızın aynı olduğunu zamanla farkettik» biçiminde bir değerlendirme yapıyordu. Geçmiş «küçük burjuva maceracılığı» şeklindeki değerlendirme şu veya bu biçime bürünmüş bütün red eğilimlerinin odak noktası olmuştur.

Bugüne kadar, yazı dizisinde ortaya atılan geçmiş eleştirilerinin tümünün çıkış noktası bize göre bir ve aynıdır: 71 dönemi içinde ortaya çıkan felsefi idealizm ve davayı

re değilimlerinin ortaya koyduğu öncüler. Bu öncülerin oluşturduğu tartışma platformunda (o eğilimlerin etkisi altında) kalan bir çok kişi, bir yandan davalarda Demirel'in yurtseverliğini anlatmaya koyulanlara karşı çıkmaya uğraşırken, öbür yanda onların eleştiri noktalarına (cuntacılık, maceracılık, narodnizm, «kemalist»lik vb.) takılıp kalmış ve tek çıkış yolunu bir uluslararası akıma sığınmakda bulmuştur.

Böyle bir çıkış noktasının geçmişi değerlendirişte ne kadar sağlıksız bir mantığa dayanacağı konusunu bir yana bırakalım.

Bizim asıl üzerinde durduğumuz böyle eğilimlerin ortaya çıkardığı geçmiş «eleştirilerinin», tüm bir harekete maledilmesine yol açan görüntüdür.

Örneğin yukarıda değindiğimiz eğilimlerin etkisinde kaldığını bildiğimiz bir «zat» yazı serisinde hareketi temsil üslubu içinde «bildiğini okumuştur». Tam bir sorumsuzlukla, hareketin örgütsel birliğinin kalmadığı, bu nedenle «okuduklarının» kendini bağladığı şeklinde bir açıklamaya gerek «görmeksizin».

Bizim burada söylemek istediğimiz ve de yazı serisine ve sorumlusuna yönelttiğimiz eleştiri de bu kadardır:

Geçmiş hareketin örgütsel birliğinin ve yapısının ortadan kalkması, dağılması nedeni ile kişilerin görüşlerinin kendilerini bağladığı ve de bir hareket adına kabul edilemeyeceği.

VE BELKİ BİR DE GEÇMİŞ HAREKETİN SAĞLIKLI VE GERÇEK BİR DEĞERLENDİRMESİNİN ANCAK DEVRİMCİ BİR HAREKET TARAFINDAN YAPILABİLECEĞİ!

Saygılarımızla.»

«BİR GRUP THKP—C DAVASI SANIĞI»

D.G.D.F. (DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEKLERİ FEDERASYONU) GENEL SEKRETERİ BÜLENT ULUER:

BUGÜN ÜLKEMİZDE DEVRİMCİ ADIM: ANTİ - EMPERYALİST VE ANTİ - OLİGARŞİK KURTULUŞ HAREKETİDİR

□

Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu (DGDF), gençliğin anti-emperyalist, anti-faşist mücadelesinin; gençliğin demokratik kitle mücadelesinin güçlü demokratik kitle örgütlerinden birisidir. Özellikle yüksek öğrenim gençliği içinde yaygın bir taraftar kitlesi vardır.

Türkiye Solu'nu bütünü içinde değerlendirebilmek için, Türkiye Solunun değişik eylem platformundaki güçlerini saptamaya ve sol kamuoyuna sunmaya yönelik bir dizi içinde görüşlerini yansıtabilmek amacıyla DGDF yöneticileriyle de konuştuk.

Devrimci gençliğin mücadelesi Türkiye solunun mücadelesinin bütününden kopuk değildir. Devrimci gençliğin anti-emperyalist, anti-faşist demokratik mücadelesini ve onun demokratik kitle örgütlerinin eylemlerini Türkiye solunun bütünü içinde değerlendirmek gerekir. DGDF belli bir siyasi programa sahip siyasi bir örgüt ya da belli bir siyasi programa sahip siyasi bir grup değildir. Fakat özgül bir sorun olan «gençliği değerlendiriş» «genele bakışın zorunlu bir parçasıdır.» Türkiye devrimi ve onun sorunlarını, bütünü içinde değerlendirebilmek için, Türkiye Dev-

riminin doğal bir parçası olan gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist demokratik kitle mücadelesini ve sorunlarını da bilmek ve değerlendirmek gerekir.

Bu nedenle DGDF Genel Sekreteri Bülent Uluer'in de görüşlerini aldık.

1952 İnebolu doğumlu olan Uluer, İktisat Fakültesi öğrencisidir.

Uluer dünü, bugünü ve geleceği üstüne gençliğin mücadelesi ve sorunları hakkındaki görüşlerini (sorularımızın bir kısmını kendisine sorulmuş sayarak) şöyle açıkladı:

□

DEVRİMCİ GENÇLİĞİN GEÇMİŞİNİ VE DEV-GENÇ'İ DEĞERLENDİRİŞ

1) Şüphesiz, Dev-Genç'i ve gençliğin 71 öncesi mücadele günlerini bütün yönleriyle ele alıp değerlendirmek çok uzun bir iştir ve böyle bir konuşmanın sınırları içinde yapılabilmesi olanağı yoktur. Ancak en genel hatlarıyla Dev-Genç nasıl değerlendirilebilir sorusuna, bir perspektif sunmaya çalışırsak:

Devrimci Gençlik hareketi dendiğinde anlaşılması gereken, gençliğin, tarihi olarak belirlenen, halk sınıflarının önündeki devrim adımının özelliğine uygun, halkın devrimci hareketinin yanında sınıflar savaşma katılmasıdır.

Devrimci Gençlik hareketini ve Dev-Genç'i değerlendirebilmek için önce bu hareketin içinde yer aldığı sınıflar savaşının tarihi doğrultusunu, önümüzdeki devrimci adımın ne olduğunu görmek ve değerlendirmek gerekir. Sonra, genel olarak sol hareketin durumunu gözlemek,

tesbit etmek gerekmektedir. Çünkü, devrimci gençlik hareketi, sol hareket içinde değerlendirilebilir. Sol hareketin subjektif konumu, devrimci gençlik hareketini şartlandıran, onun ideolojik ve siyasi muhtevasını belirleyen ortamdır.

Emperyalizmin gizli işgali altında olan, emperyalizmle bütünleşmiş yerli tekelci burjuvazinin yukarıdan aşağıya ve emperyalizmle ortaklık içinde geliştiği, kapitalizmin emperyalist müdahale ile beraber yukarıdan aşağıya ve çarpık bir biçimde geliştirildiği ;kapitalizm öncesi ilişkilerin tamamen tasfiye edilemediği bir ülkede devrimci adım anti-emperyalist, anti-oligarşik kurtuluş mücadelesidir. Anti-oligarşik devrimdir, çünkü emperyalizmle bütünleşmiş yerli tekelci burjuvazinin merkezini oluşturduğu toprak ağalarının ve tefeci bezirganların en irilerini içine alarak oligarşik bir dikta, bütün halkı baskı ve sömürü altında tutmaktadır ve emperyalizm bu oligarşik diktanın içindedir.

Böyle bir ülkede ve sınıflar savaşının bu durumunda her türlü devrimci diyebileceğimiz hareket, ancak ve ancak bu hedefe yönelik eylem içinde bulunma kriteriyle devrimci olarak isimlendirilebilir.

Dev-Genç anti-emperyalist bir doğrultuya sıkı sıkıya sarılarak ilerledi. Dev-Genç'in anti-emperyalizmi etkili bir şekilde kitlelere benimsetmesi, her fırsattan yararlanarak, kendiliğinden patlayan gençlik hareketlerine (akademik - demokratik hareketlere) anti-emperyalist bir siyasi öz vermeye çalışması doğruydu ve yapılması gereken şeydi. İşte onun bu muhtevası, yükselmesinin, gelişmesinin sırrıdır.

1968'lere gelindiğinde ülkede yükselmeye başlayan kitle hareketleri gözlenir. Bu hareketler 1969 ve 70'lerde de yükselmeye devam ederler. Sol literatür 1960'lardan sonra artmıştır. Bu dönem, özellikle gençlik içinde sosyaliz-

min öğrenilmesinin ve önceleri vulger (kaba) anlamda propagandasının yaygınlaştığı bir dönemdir. Yükselen gençlik mücadelesine paralel olarak Marksizm-Leninizmin öğrenilmesi ve kavranılması süreci başladı. Pek çok genç militan, ideolojik olarak Marksizm-Leninizmle silahlanma: işçi sınıfının mücadelesiyle, halkın mücadelesiyle gençlik hareketinin irtibatını kavrama ve eylemlerini bu sınıflar savaşının bir parçası olarak halkın kurtuluşuna hizmet edebilecek şekilde yeni baştan ele alma, Marksizm-Leninizm süzgecinden geçirme sürecine girdi.

Dev-Genç'i değerlendirirken onun geliştiği subjektif ortamı, yani sol hareketin subjektif durumunu gözönünde bulundurmak gerekir demiştik.

FKF örgütlenmesi içinde; önceleri, sosyalizm genellikle TİP çizgisinde, popülizm, sendikalizm karması bir aydınlar arası entellektüel uğraşı karakterinde; yani sosyalizmle alâkası olmayan bir küçük-burjuva ideolojisiydi.

FKF önceleri TİP görüşünde pasifist bir yol izliyordu. Bu durum FKF'nin, sendikalizmi sosyalizm diye savunan, parlamentarizmi yegâne eylem olarak gören, «faşizm geliyor» diyerek aktif anti-emperyalist mücadeleyi engellemeye çalışan yöneticilerin elinde bir aydınlar kulübü olmasına yol açtı. Ülkede baş çelişkiden kaynaklanan doğru sloganlar, anti-emperyalist sloganlar atılmıyordu. Büyük bir anti-emperyalist potansiyel taşıyan gençlik böylece harekete getirilmiyor, tam tersine sekter bir tavırla pasifize ediliyordu. 1968'e gelindiğinde, kendiliğinden gelişen kitle hareketleri karşısında FKF yöneticilerinin pasifizmi iyice ortaya çıktı. TİP çizgisine tek alternatif olarak «Türk Solu» (bu bir dergidir) hareketi güç kazanmaya başlamıştı. İşçi sınıfının bağımsız siyaseti yerine küçük-burjuva kuyrukçuluğunu savunan bu çizgi küçük-burjuvaca bir aktivizmi savunuyor ve böylece TİP pasifizmine karşı olan gençlik kitlesinin sempatisini kazanıyordu. Üçüncü FKF

kurultayında (Ocak 1969) TİP'liler yönetimi kaybettiler. MDD'ciler yönetimi aldı. Şüphesiz MDD'nin, daha doğrusu o günkü MDD çizgisinin hatalarını, eksikliklerini genel olarak küçük-burjuvaca yorumlanışının etkilerini FKF yöneticileri üzerinde taşımaya devam ettiler. Hâlâ Türkiye solundaki ideolojik, teorik kargaşa olduğu gibi gençlik hareketine de yansımaktaydı; bu doğaldı. Yeni yönetim, anti-emperyalist eylemlere büyük önem vererek aktif bir şekilde kitlelerin önünde yürümesini becerdi; geniş kitle hareketlerini kısa zamanda örgütlemeyi başardı.

Sınıflararası çatışmaların keskinleşmesi, kitlelerin kendiliğinden hareketlerinin yükselmesi kaçınılmaz bir şekilde subjektif yapıda bir gelişmeyi, bir ilerlemeyi getirecekti ve getiriyordu. Hareket içindeki iyi niyetli militan unsurlar, her gün biraz daha gerçeğe yaklaşmaktaydılar. Örneğin, «FKF Merkez Yürütme Kurulu yayınladığı bir bültende, milli devrimde proletaryanın öncülüğü meselesinden sözediyor ve yapılacak eylemlerin kitlelere maledilmesi gereğinin üzerinde duruyordu» bu olay tabii ki yeni birşeydi. O tarihe kadar sola hakim olan kendi sağındaki güçlere bağlayan küçük-burjuva kuyrukçuluğunun her nüansına bir tepkiydi; demek ki birşeyler değişmekteydi artık. Sol hareketin subjektif platformunda hareketleniş, «eskiye» ve onun karakterlerine ters düşen bir takım kıpırdanışlar; yeni evrenin habercisi sayılabilecek alt-üst oluşlar başlamıştı.

«Bu bültenle birlikte FKF Merkez Yürütme Kurulu ile Aydınlık yazı kurulu içindeki Doğu Perinçek ve arkadaşları arasında ilk sürtüşme başladı. Doğu Perinçek ve arkadaşları: «Proletaryanın öncülüğünden sözetmek, Aybar oportünizmini diriltmektir...» diyerek demagojik bir saldırı kampanyası açtılar. FKF içinde daha TİP oportünizmi kesinlikle yenilgiye uğratılmadan, küçük-burjuva kuyrukçuları ile FKF Merkez Yürütme Kurulu arasında

sinsice bir mücadele başladı.» (1965-71 Türkiye'de Devrimci Mücadele ve Dev-Genç s. 18) Sonraları bu mücadele Dev - Genç içinde sonuna kadar devam eder. Bu küçük-burjuva kuyrukçuluğu sonraları birçok durumu değiştirir, fakat öz olarak aynı kalır.

Mayıs 1969'da Ankara'da yapılan Yargıtay yürüyüşünde yirmi binin üzerinde yürüyüşe katılınarak anti-emperyalist sloganlar hakim kılındı. FKF yöneticileri bu işi, Doğu Perinçek ve arkadaşlarının «aman küçük-burjuvazi şahlandı, siz slogan atmayın, sessizce onları izleyin!...» demelerine rağmen yapıyorlardı. Artık, kitle hareketleri içinde apaçık biçimlerle ortaya çıkan küçük-burjuva kuyrukçuluğuna karşı da açık mücadele verilmekteydi.

Sol hareketin subjektif platformunda meydana gelen ayrışmalar ve hareketleniş, gençlik hareketine de anında yansımakta; bu alanda biraz daha somut biçimler alarak (bu evrensel birşey değil, daha çok bizim ülkemizde özel bir olaydır; bizim ülkemizde gözlenen bir durumdur) hem gençlik hareketinin düzeyini yükseltmekte, onun muhtevasını zenginleştirmekte, ileriye doğru itmekte; hem de buradan tekrar sol hareketin gerek ideolojik gerekse pratik olarak zenginleşmesi, boyutlarının genişletilmesine yolaçacak bir etki; diyalektik bir gelişme başlatacak bir sıçrama tahtası rolü oynamaktadır.

FKF'nin 1969 Ekim ayında dördüncü kurultayı yapıldı. Bu kurultayda artık devrimci gençlik hareketinin sujektif yapısı nasıl bir görünümdedir? Hangi meselelerle uğraşmaktadır? Gündeminde neler vardır? Bunlar geçmişten ne bakımlardan farklıdır? Neyin kavgası yapılmaktadır? FKF'nin Dev-Genç ismini aldığı bir kurultayı şöyle özetlemek mümkündür: «...Dördüncü FKF kurultayı küçük-burjuva kuyrukçuları ile proleter devrimcileri arasında çatışmaya sahne oldu. Gençlik hareketi içindeki yerlerini kesinlikle kaybetmek üzere olduklarını anlayan Doğu

Perinçek ve çevresi öteden beri FKF yönetimi hakkında sinsice sürdürdükleri provakasyon ve yıpratma kampanyasını bir yana bırakıp, FKF yöneticilerini açıktan açığa küçük-burjuva anarşistliği ile suçlamağa başladılar. Provoke ettikleri gençlik hareketlerine sahip çıkmaya ve onların yöneticilerini anarşistlikle suçlamaya çalışarak tekrar FKF yönetiminde söz sahibi olmaları demek, gençlik hareketinin, küçük burjuvazinin kuyruğuna takılması demektir. Proleter devrimciler şimdiye kadar FKF kurultaylarında olmayan bir biçimde küçük-burjuva kuyrukçuluğuna ve oportünizmin her türlüsüne karşı ideolojik mücadele verdiler.» (a.g.e. s. 31) İşte artık bu boyutlarda meseleler gençlik hareketinin gündemindeydi. Bu olay, sol hareketi genel karakteristiğine (işç ısınıfının bağımsız siyasi mücadelesi yerine orta ve küçük-burjuvazinin siyasi sloganları, siyasi hedefleri arkasından yürüme, kuyrukçuluk karakteri) bir isyan, bir karşı çıkış değildir de nedir? Bu iş önceden de değindiğimiz gibi sol hareketin subjektif yapısındaki ayrışma ve hareketlenişle diyalektik bir bütünlük içinde olmaktaydı. Örneğin Aydınlık Sosyalist Dergi'de yayınlanan «Sağ Sapma, Devrimci Pratik ve Teori» yazısında belirginleşmeye başlayan proleter devrimci çizgi, bu kurultayda verilen ideolojik mücadelenin kaynağı olmaktaydı.

Dev-Genç'in beşinci kurultayı sol hareket içindeki ayrışmaların kesin hatlarla belirginleştiği bir zamanda oldu. Beşinci Kurultaya gelindiğinde, Devrimci Gençlik hareketi içinde sosyalizm ve burjuva kuyrukçuluğu kapışması yeni biçimlere bürünmüştü. Dev-Genç'in yönetimine proleter devrimci çizgiyi savunanlar büyük bir çoğunluğun oyları ile geldi. Dev-Genç'in kitlelerle bağları özellikle köylülerle ortak eylemleri artmaktaydı.

1970 sonbaharında ülkede genel siyasi durum şöyleydi: Halkla hakim sınıflar arasındaki çelişki gittikçe kes-

kinleşmekteydi. İşçi sınıfının ve köylülüğün kendiliğinden gelen ekonomik-demokratik talepli hareketlerine cevap verememekte, gelişen kitle hareketlerini bastırmakta hakim sınıflar aciz kalmaktaydılar. Bu, halkla hakim sınıflar arasındaki çelişkiyi keskinleştirmekte, oligarşinin iç çelişkilerini de artırmaktaydı. Emperyalizm ve oligarşik yönetim halkın artan huzursuzluğuna karşı, yükselen devrimci mücadeleye karşı yeni tedbirler almak, yeni ayarlamalar yapmak ihtiyacını duymaktaydı. Bunun ilk işaretleri artan faşist saldırılardı. Silahlı faşist milislerin özellikle şehirlerde silahlı saldırıları o döneme kadar görülmemiş biçimlerde artmaktaydı.

HAZIRLIKSIZLIK VE ÖRGÜTSÜZLÜK

Proletaryanın öz örgütü yoktu. Halkla hakim sınıflar arasındaki artan çelişkiye, yükselen sınıf mücadelesine rağmen, bu sürece proletaryanın siyaseti ile müdahale edebilecek bir öz örgüt yoktu. Ve örgüt sorunu sürekli olarak yokuşa sürülmekte idi. Örgüt sorununun bu durumda olmasının sebeplerini burjuva kuyrukçuluğunun sol içinde hakim yön olmasıyla açıklamak gerekir. Gerçi 1970'in sonlarında proleter devrimci çizgi ile diğer bütün oportünist ve kuyrukçu çizgiler arasına kesin duvarlar çekilmişti, fakat bu genç proleter devrimci çizginin kısa sürede bu hızlanmış sürece istenen boyutlarda müdahale etmesi beklenemezdi. Oportünistlerle, revizyonist ve küçükburjuva kuyrukçusu fraksiyonlarla çok uğraşılmıştı, oldukça önemli bir zaman harcanmıştı. Derinleşen ekonomik, sosyal ve siyasi kriz karşısında hazırlıksız ve örgütsüzdü proleter devrimci hareket...

Ülkedeki bu siyasi durum içinde Devrimci Gençlik hareketi ne durumdaydı? Dev-Genç ne durumdaydı? Sol hareket içindeki bu kesin ayrışmalar Devrimci Gençlik hareketi içinde de parçalanmalar ve ayrışmalara yol açmıştı. Proleter devrimci çizgi yönetime hakimdi. İdeolojik planda mahkûm olmuş bütün oportünistler ve küçük burjuva kuyrukçularının ideolojik mücadele platformunda yapacakları, söyleyecekleri pek fazla birşey yoktu. O zaman Dev-Genç'i pratikte yıpratmak tavrını, beklenildiği şekilde gösterdiler. Dev-Genç'in eylemlerinde hatalarını abartarak, eylemlere katılmayarak, bölücü ve ayrılıkçı tavırlar takınarak, spekülatif söylentiler ve provokasyonlar yoluyla Dev-Genç'i yıpratmaya çalıştılar, hatta o kadar ileri gidildi ki örneğin; PDA oportünistleri Dev-Genç'i burjuvazinin örgütü ilan edip ondan ayrıldılar.

Bir yandan ülkedeki genel siyasi durum, proletaryanın öz örgütünün olmaması, faşist milislerin artan silahlı saldırıları, polisin artan provokasyonları ve saldırıları; diğer yandan, oportünist, revizyonist ve kuyrukçuluğun diğer nüanslarının saldırıları, bölücülükleri, provakasyonları şüphesiz Dev-Genç yöneticilerinin işini güçleştiriyordu. Fakat bütün bu güçlükler, gençliğin eylemini bölücü tavırlar, yıpratmalar karşısında (ki, bunlar ülkedeki genel siyasi buhranın sola yansımasıdır) Dev-Genç yönetimi, proleter devrimci çizgiden taviz veremezdi; onu savunmaktan ve Devrimci Gençliğin eylemini doğru bir siyasi çizgi ile irdelemekten vazgeçemezdi. Bu konuda, küçük - burjuva kuyrukçularına, görünüşte eylemin güçlenmesi için verilecek taviz, devrimci gençliğin birliğini asla sağlayamayacak, tam tersine, ilkelerden verilen taviz, hem işçi sınıfının mücadelesinde proleter bilincin hakim unsur olmasını geciktirecek, hem de devrimci gençlik hareketinde burjuva güçlerin güçlenmesine, Devrimci Gençlik hareketinin küçük burjuvazinin peşine takılacaktı. Bu

noktada mesele burjuvazi ve proletarya meselesiydi. Bu noktada devrimci gençlik hareketinin birliği ancak ve ancak doğru devrimci görüşleri savunarak sağlanabilir. Aksi bir davranış, ilkelerden küçük bir taviz, kesinlikle (hele ülkedeki o sınıflar mücadelesi aşamasında) Dev-Genç'i proleter devrimci siyasetten uzaklaştırırdı. İşte bu önemli aşamada Dev-Genç doğru bir tavır takındı. Bütün güçlüklere rağmen oportünizmin, revizyonizmin her türlüsü ile uzlaşmayı reddetti. Dev-Genç'in bu uzlaşmaz tavrının ne kadar doğru olduğunu pratik sınamıştır. Emperyalizm ve oligarşinin, halkın yükselen mücadelesini bastırmak ve oligarşinin, iç çatışmalarını uzlaştırmak amacıyla tezgâhladığı 12 Mart açık faşizmi karşısında bu oportünist, revizyonist, kuyrukçu fraksiyonların aldığı tavır çok açık şekilde Dev-Genç yönetiminin haklılığını göstermektedir. Örneğin, Dev-Genç'i burjuvazinin örgütü olarak ilân edip ondan ayrılan PDA oportünizmi, 12 Mart muhtırası karşısında, «parlamenter yolla veya askeri müdahale ile bazı reformlar yaparak buhrana hal çaresi bulma eğilimi, bugün için faşist bir diktatörlük hazırlayan en gerici güçlere üstün gelmiştir» (Proleter Devrimci Aydınlık, s. 34, sayfa 5) diyebilmekte, 12 Mart açık faşizmini adeta alkışlamaktadır. Dev-Genç'i bu insanlara teslim etmek esasında onu burjuvazinin örgütü haline getirecektir. Yine, 12 Mart karşısında, «Ordu, kemalist geleneğe sadık kaldığını ispatlamıştır» diyen Mihri Belli kuyrukçularına karşı uzlaşmacı tavır takınmak, Dev-Genç'i burjuvazinin destekçisi bir örgüt haline getirmek demektir. İşte; Dev-Genç içinde doğru devrimci çizginin her türlü oportünizme karşı «sekter» tavrı böylece çok kısa zamanda tarihin sınavından geçerek haklılık kazanmıştır. Görünüşteki birlik, geçici kalabalık yerine özde birliğe; doğru devrimci ilkeler üzerinde birliğe, nicelik değil niteliğe önem verdi. Böyle yapmakla da Dev-Genç'i proleter devrimcilerin önderliğinde

devrimci gençliğin kitlevi örgütü olarak güçlendirmeyi başardı. Böylece kitlelerle ilişkilerini siyasi olarak, nitelik olarak daha üstün, daha sağlam bir düzeye çıkarttı.

Dev-Genç'in bu niteliği, özellikle birçok genç militanın kitle eylemleri içinde işçi sınıfı ideolojisiyle yetkinleşmesine, teori ve pratiğin diyalektik birliği içinde hergün biraz daha profesyonelleşmesine, doğru ideolojik ve siyasî bilinçle kitlelerle bağ kurmasına ve kadrolaşmasına, gençlik mücadelesinin dışında daha üst bir siyasi mücadeleye hazırlanmasına hizmet etmiştir. Yani, devrimci gençlik hareketinin işçi sınıfının bağımsız siyasi eylemiyle ilişkisinin en önemli bir biçimi olan kadro fonksiyonu, ancak doğru devrimci siyasetin gençlik hareketine egemen olmasıyla artabilirdi ve arttı. Gerçi doğru devrimci çizgide bir proletarya öz örgütünün bulunmaması bu yetişen kadroların istihdamını güçleştirmekteydi; devrimci gençlik hareketinin kadro fonksiyonunu tam olarak yerine getirmesini engellemekteydi; fakat ülkemize objektif olarak baktığımızda, gençlik hareketi dışında devrimci mücadeleye atılmış militanların pek çoğunun Dev-Genç pratiğinden geçmesi bir raslantı değildir.

Sonuç olarak, Dev-Genç'in kitlelerle bağı öyle bir düzeydeydi ki ülkede proleter devrimci hareketin en büyük parçası görünümündeydi. Anadolu'nun en ücra köşelerine kadar ismini duyurmuş; sol dendiğinde, sosyalizm dendiğinde ilk akla gelen isim olmuştur. Dev-Genç militanlarının halkın mücadelesinin yükseldiği her tarafa koşması, yapabildiği oranda bu mücadelelere destek olması bizzat katılması, örgütlemeye çalışması; eylem içinde onların mücadelelerine bilinç taşımaya çalışması, fedakârlıkları, halkımızın gözünde Dev-Genç'i dost, güvenilir bir örgüt haline getirmiştir. Bu olay, yukarıda da söylediğimiz gibi, Türkiye'de sol hareketin tarihinde o güne kadar görülmemiş bir biçimde sol propagandanın, sosyalizmin kitlelere

ulaşması ve sosyalizmin bir siyasi aksiyon haline gelmesi olayıdır. Sol hareketin tarihinde, hiç bir örgütün o güne değin beceremediği, kitlelerle bu derece yakın ilişkiyi Dev-Genç'in başarması şüphesiz bir raslantı değildir. Bunun sebebi, Dev-Genç'in eylemlerinin siyasi içeriğidir; onun, kitlelerle ilişkisini eylem bağı olarak kurmasıdır. (Burada kısaca sözettiğim bu sorun hakkında geniş boylu bilgi için, Devrimci Gençlik Dergisinin 1. 2. ve 3. sayılarındaki «Dev-Genç'in Mücadelesini Doğru Kavrayalım» incelemesine bakılmalıdır)

Günümüzde gençliğin devrimci mücadelesi hızla yükseliyor. Devrimci gençlik hareketi ülkemizde anti-emperyalist, anti-oligarşik devrimin güçlerinden biri olarak değerlendirilmelidir. Halkımızın kurtuluş mücadelesinin bir parçası olarak halkımızın emperyalizme ve faşizme karşı yükselen mücadelesine hergün artan bir şekilde ve aktif olarak katılan devrimci gençlik, emperyalizmin ve faşizmin en zorba saldırılarına hedef olmaktadır. Devlet kuvvetleriyle takviyeli, devlet içinde kurumlaşmış, emperyalizmin ve yerli tekelci burjuvazinin halkı ezmek ve sindirmek için, kanlı ve gerici tahakkümlerini devam ettirebilmek için kullandıkları faşist saldırgan çeteler, hergün sinsice ve kalleşce devrimci gençleri katletmekte, yaralamakta, onları faşist terör karşısında boyun eğdirmeye çalışmaktadırlar. Bütün güçleriyle devrimci gençliği ezmeye sindirmeye uğraşmaktadırlar. Ama bunu başaramıyacaklar. Halkımızın emperyalizme ve faşizme karşı hergün biraz daha yükselen nefretini, biraz daha yükselen mücadele azmini bastırmak ve yok etmek mümkün değildir. Halkımızın baskıya, teröre, cinayetlere karşı, sömürüye karşı, emperyalizme ve oligarşiye karşı verdiği mücadelenin bir parçasıdır, gençliğin devrimci mücadelesi. Bu sebeple, onu bastırmak, faşist saldırılar ve cinayetlerle gençliği sindirmek mümkün olamaz. Emperyalizmin ve faşizmin

saldırıları, halkımızın gözünde biraz daha teşhir olmalarına, maskelerinin düşmesine ve halk düşmanı iğrenç yüzlerinin açığa çıkmasına neden oluyor. Halkımızın ve onun parçası olan devrimci gençliğin mücadele azmini yükseltiyor.

Bugün devrimci gençlik mücadelesinin karşı karşıya olduğu sorunlar genel olarak sol hareketi ilgilendiren ve özellikle işçi sınıfının bağımsız siyasi hareketinin örgütlenmemiş olmasından kaynaklanan sorunlardır.

Bugün ülkemizde proleteryanın bağımsız siyasi hareketini yaratma, öz örgütünü oluşturma mücadelesi proleter devrimcilerinin önünde duran ilk ve temel görevdir. Diğer bütün görevler esas olarak bu merkezi görevi yerine getirme noktasından ele alınmalıdır. Diğer bütün siyasi görevlere bu merkezi görevin yerine getirilebilmesi için; onun unsurlarını yaratabilmek, imkânlarını oluşturabilmek, bir araya toparlayabilmek açısından yaklaşılmalıdır.

İDEOLOJİK BİRLİK OLUŞTURULMALIDIR

İşçi sınıfının bağımsız siyasi hareketinin yaratılması, proleter devrimcilerin birliğini sağlama görevinin yerine getirilmesi işinde kavranması gereken halka, Türkiye devriminin temel sorunları hakkında ideolojik birliğin oluşturulmasıdır. Bu ideolojik birliği de ancak, günlük siyasi görevlerimizi ihmal etmeden pratikten kopuk olmayan ve esas olarak karşı karşıya olduğumuz görevlerin daha iyi kavranılmasına hizmet eden, pratiği aydınlatan, kadrolaşmaya yardım edecek olan bir ideolojik mücadele (Bu süreç içerisinde aksiyoner hareketler yapılmayacak anlamına gelmemelidir) ile sağlamak mümkündür.

SOL HAREKET İÇİNDEKİ SAFLAŞMA GENÇLİK HAREKETİNE DE YANSIYOR

Proleter devrimci hareketin örgütsüz olduğu bir ülkede tabiidir ki Devrimci Gençlik mücadelesi içinden yetişen kadrolar da bu mesele hakkmda kafa yoracaktır. Sol içindeki ideolojik mücadeleyi yakından takip edecekler devrimin temel meselesi hakkında ve dünya hakkında ve dünya devrimci mücadelelerinin dersleri ve ideolojik siyasi saflaşmaları hakkmda bilgi sahibi olacaklar; düşünecekler, proleter devrimci hareketinin birliğini sağlama yolunda önermeleri, ideolojik, teorik tezleri inceleyecekler, birliğin ideolojik temelleri hakkında görüşlerini belirtecekler özet olarak ideolojik mücadelenin içinde yer alacaklardır. Bu olay, iyi niyetli hiçbir devrimci tarafından gençlik içinden parti yaratma eylemi olarak isimlendirilemez. Gençliğin ideolojik mücadele içinde bulunmasını, proleter devrimci hareketin ideolojik sorunlarıyla ilgilenmesini ve anti-faşist, anti-emperyalist eylemlerini halkın mücadelesiyle birleştirmesini, doğru bir çizgide faşizm ve emperyalizm hakkmda bilimsel tespitlerin ışığında eylemlerini devrimin yararına olacak bir biçimde programlama çabalarını küçümsemek ve hele yanlıştır demek, ciddi ve aklından zoru olmayan bir devrimci için mümkün değildir.

Bunun gibi, biz gençliğin birliği için mücadele ettik diye, bize önce gençliği birleştirip sonra bundan parti yaratacaklar gibisinden yöneltilen sözde eleştirileri ciddiye alınıp, cevap vermeye değmez saçmalar olarak görüyoruz.

Sol hareket içindeki saflaşmalar gençlik hareketine de yansımaktadır. Gençliğin devrimci eyleminin birliğini sağlamak ancak ideolojik mücadele temelinde mümkün olabilmektedir. Doğru görüşler etrafında gençliğin anti-fa-

şist, anti-emperyalist eylemi yükselebilir. Bu sebeple sol içindeki saflaşmayı çok kısa olarak ele almakta ve bu saflaşmanın gençlikle ilişkisini belirtmekte yarar görüyoruz.

REVİZYONİZM ETKİNLİK KAZANIYOR

1971'de genel olarak solun ve özel olarak da proleter devrimci hareketin taktik planda yenilgiye uğraması sol içinde dağınıklığı kargaşayı alabildiğine arttırdı. Yenilgi dönemlerinde beklendiği gibi sağ eğilimler ve revizyonist görüşler yaygınlaştı. 71 sonrası dönemde sol içinde, esas olarak kaynakları çok uzun bir tarihi dönemin içinde bulunan ve temel karakteristiği işçi sınıfının dışındaki güçlere bel bağlamak, küçük ve orta burjuvazinin kuyrukçuluğunu yapmak olan revizyonist görüşler hızla etkinlik kazanmaya başladı. Çeşitli kılıflar altında ve çeşitli grupçuklar halinde ortalığı doldurdu. Bu revizyonist gruplar birbirleriyle dalaşma süreci içinde kaba hatlarıyla iki ayrı kampta saflaştılar. Bu kamplardan biri çağdaş modern revizyonizmin ideolojik harcını oluşturduğu ve siyasi olarak devrimden vazgeçme, devrim yerine sınıf uzlaşmasını önermek veya aynı anlama gelecek olan ileri demokrasi hayallerini yaymak şeklinde somutlaşan kamptır. Diğeri, çıkış noktası farklı olmakla birlikte aynı siyasi sonucu, devrimden vazgeçme, devrim yerine hakim sınıfların birinin safından diğerine karşı mücadeleyi esas alan veya işçi sınıfının bağımsız siyasi eylemi yerine burjuvazinin farklı hiziplerinin desteklenmesi şeklinde somutlaşan sağ oportünist kamptır.

Bu iki kampın çatışması, sol hareketin subjektif platformunu adeta Çin ve SSCB'nin siyasi çatışması platfor-

muna dönüştürmüştür. Türkiye devriminin temel meselelerinden uzak, yukarıda tarihi köklerini, işçi sınıfının bağımsız eylemi yerine devrimi, burjuvazinin yedeğine takmaktan kaynaklandığını belirttiğimiz bu çatışma, günümüzde başka görünümlerde, Çin ve SSCB'nin yanlış ve devrime götürmeyen revizyonist ve oportünist tezlerine dayanarak aynen kopya ederek devam etmektedir.

Bu devrim kaçkınları, SSCB ve Çin'in siyasi çatışmasını ülkemizde o boyutlara ulaştırmışlar ki; Türkiye gerçeğinden ayakları tamamen kesilmiştir. Kendi subjektif konumlarına uygun enteresan teoriler «orijinal» tahliller yapmaya başlamışlardır. Birbirlerini faşistlikle, karşı devrimcilikle suçlamaya ve ihbar etmeye kadar varmışlardır. Bu iki kampın bütün düşmanlığına rağmen devrim hakkında düşünceleri zannedildiği gibi çok farklı düşünceler değildir. Her ikisi de temelde kapitalist olmayan yol tezini farklı ambalajlarla piyasaya sürer. (Burada bu konuların bu sınırlar içinde açıklamasına girmiyorum)

Proleter devrimci hareketin 71 yenilgisinden sonra bu hareketin içinden çıkan pek çok unsur, sol'daki bu kamplaşmanın girdabına kapılmıştır. Kimileri bunu «geçmişi devrimci bir tarzda» aşarak! yaptıklarını iddia etmiş, kimileri başka sözler söyleyerek veya sessizce saflarına geçmişlerdir.

ÖZGÜL YOL VE MODELLER

1971 deneyinden geçmiş bir çok unsurun böyle bir eğilime kapılmasının, şu veya bu biçimde, revizyonistlerin kuyruğuna takılmalarının nedenini de düşünmek gerekir. Bizce bunun en önemli nedeni şudur: 1971 bir bakıma Tür-

kiye'ye özgü devrim yolunun bir sentezidir. 1971 devrimci yenilgisinden sonra birçoklarını bu deneyden devrimci dersler çıkarmak yerine (ya da o bahaneyle) Türkiye'ye özgü yol'dan vazgeçmek, Çin ya da Sovyet modeline kapılanmak yolunu seçmişlerdir. Geçmişin eleştirisi diye ileri sürülen safsatalara bakıldığında, geçmişe maledilenlerin ve ileri sürülen eleştirilerin yüzeyselliği bu eğilimin aynı zamanda teorik bir acizlikten de kaynaklandığı görülebilir.

Kılıflar muhtelif olmakla beraber hepsinin (her iki revizyonist kampa gidenlerin) geçmiş hakkında ortak değerlendirmeleri aşağı yukarı aynıdır: «Geçmiş maceracılıktır! Geçmiş küçük burjuva ihtilalciliğidir! Geçmiş kitlelere güvenmemek, kitlelerin adına çatışmaktır! Geçmiş troçkizmdir, anarşizmdir! Geçmiş revizyonizmdir» ve benzeri suçlamalar.

Bu suçlamaları yöneltir yöneltmez derhal «Proleter devrimcisi» oldukları zannına kapılarak başlamışlardır ahkâm kesmeye. Bir tarafa gidenler çağdaş modern revizyonizmin tezlerini kabul etmeyi ve aynen kopya etmeyi proleter devrimciliğin kriteri olarak alıp kendileri gibi düşünmeyen herkesi futursuzca suçlamayı (anarşistlikle, goşistlikle, provakatörlükle, karşı devrimcilikle) meslek haline getirirken, diğer tarafa gidenler benzer bir biçimde, devrimciliğin kriteri, hatta yurtseverliğin kriteri olarak Sovyetler Birliğinin Sosyal emperyalist olduğunun kabul edilmesini şart koşmuşlardır. Kim «Rus emperyalizmi» nin varlığından şüphe ederse ve «Rus emperyalizminin» ülkemizde esas tehlike olduğunu kabul etmez ve «Rus emperyalizmine» karşı mücadele açmazsa bırakın devrimciliği yurtsever bile olamayacaktır!...

İşte, bir yanlışı savunmayı kafaya takmış insanların yanlışı savunurken düştükleri acıklı ve ibret verici tutum.. Kendi subjektif durumlarına göre dünyayı açıklama

çabasının varacağı yer. Kafalarını somut duruma göre düzeltecekleri yerde dünyayı kafalarındaki yanlışa göre tarif etme işi onları buralara kadar getiriyor.

SUBJEKTİF TAHLİLLER

Evet, bugün Sovyetler Birliği'nin «emperyalist» bir ülke olduğu, orada «kapitalizmin» geriye geldiği ve dünya halklarının baş düşmanı bir «emperyalist» olduğu; ve ülkemizde ABD emperyalizminin gerilediği, yerine daha tehlikeli bir emperyalist olan «Rus emperyalizminin» yerleştiği; esas tehlikenin «Rus emperyalizmi» olduğu şeklindeki iddialar, iddia olmaktan öte bir anlam ifade etmediği bir yana; bunların bilimselliği ve doğruluğunun kanıtı olarak, kesin ifadelerle ve yüksek sesle tekrarlanmasından başka bir şey göremekteyiz.

Savundukları yanlışı sonuna kadar götürme onu ifrata varacak düzeye kadar çıkarma işinde oldukça ileri adımlar attılar. 12 Mart bir ara rejimdir demekle başlayıp, «Faşizm tırmanıyor» diyenler, sonraları faşist diktatörlükte karar kıldılar. Biraz daha gayret edip o çok bilimsel (!) tahlillerini daha da geliştirip faşistleri ikiye ayırdılar. Bir, Amerikancı faşistler (MHP), iki, Rus emperyalizminin işbirlikçisi faşistler (sosyal faşistler). Hatta daha da ileriye gidenleri oldu. Mesela MC faşist diktatörlüğünü, Amerikancı faşistler, sosyal emperyalizme teslimiyetçi faşistler diye ikiye tasnif ettiler. (Amerikancı faşistler MHP, Sosyal emperyalizme teslim olan faşistler AP ve CGP oluyor.) Bir de doğrudan Rus emperyalizminin uzantısı olan faşistleri ilave edince üç grup faşist birbirleriyle çatışıyorlar. Bu enteresan tahliller çoğunlukla 15 günde veya 1 ayda de-

ğiştirilen görüşlerin bugün için vardığı noktadır. Yarın ne söyleyecekler, orası bilinmez... Ama gene de bize bir perspektif sunmaktan çekinmiyorlar. Şöyle ki: bu üç faşist klik içinden yakın gelecekte en tehlikeli olan ve güçlenme ihtimali en fazla olan faşist klik sosyal faşistlerdir diyorlar.

Anti-faşist mücadelenin devrimci hareketin gündeminde olduğu bir dönemde faşist çetelerin ortalığı kana buladığı bir dönemde, faşizm hakkında böyle hedef şaşırtıcı ve kafa karıştırıcı laflar etmek, devrime değil, karşıdevrime; anti-faşist mücadeleye değil faşistlere yardım etmek anlamına geliyor.

Diğer taraftan faşist çetelerin saldırıları karşısında kendini savunanlara faşistlerle mücadele ettikleri ve faşistlere boyun eğmedikleri için goşist, anarşist gibi küfürler yağdıran revizyonistler faşist saldırılar karşısında geri çekilmeyi, boyun eğmeyi, okulları ve fabrikaları faşistlere terketmeyi önerirlerken aynı şekilde faşistlerin işini kolaylaştırıyorlar. Faşist terörün, faşizmin kitle tabanı bulması için bir araç olduğunu farketmiyorlar.

GENÇLİK MÜCADELESİ VE SAFLAŞMALAR

Toparlarsak, günümüzde devrimci gençlik hareketi sol hareket içindeki bu saflaşmalardan etkilenmektedir. Bu saflaşmalar gençlik içine de aynen yansımaktadır. Devrimci Gençliğin anti-emperyalist, anti-faşist eylemi sol içinden gelen ve eylemi saptırıcı, etkisini azaltıcı rol oynayan ideolojik sapmalara karşı tutarlı bir mücadele vermekle yükseltilebilir. Genel olarak sol içinde yukarıda açıkladığımız

iki kampın dışında kalan ve bizce proleter devrimci hareketin birliğini sağlayacak potansiyele sahip bulunan, Marksizm—Leninizmin evrensel tezlerini, emperyalizmin üçüncü bunalım döneminin özelliklerini ve ülkemizin ekonomik, sosyal, politik kültürel durumlarını göz önüne alarak ülkemiz devriminin yolunu diyalektik ve tarihi materyalizmin kılavuzluğunda tespit etmiş partileşme sürecini yaşayan proleter devrimci çizgi vardır. Bu çizginin etrafında kümelenen potansiyelin örgütlenmesi Türkiye'de devrimci hareketin birliğini sağlayabilecek ve işçi sınıfının bağımsız siyasi hareketini devrime götürecek bir yolda yükseltebilecektir.

Günümüzde devrimci gençlik hareketi de sol içindeki bu üç ayrı saflaşmanın etkisi altındadır. Bu ideolojik saflaşmalar, gençlik platformundaki ideolojik mücadelenin şartlarını oluşturmaktadır. Gençliğin devrimci görevlerinin Türkiye somutunda daha iyi kavranabilmesi, açıklanabilmesi mücadele hedeflerinin aydınlatılabilmesi için yanlış ve devrime götürmeyen görüşlere karşı hertürlü oportünizme ve revizyonizme karşı kararlı ve marksizmin-leninizmin temelinde bir ideolojik mücadelenin şart olduğu apaçık ortadadır. Ve bugün devrimci gençliğin birliğini sağlama yolunda atılmış bulunan önemli adımlar ancak oportünist ve revizyonist iki kampa karşı doğru görüşler temelinde verilmiş olan ideolojik mücadele sayesinde atılabilmiştir. Devrimci gençliğin eylem programı ancak bu sapmalara karşı verilen mücadele sayesinde açılabilmiştir. Bu eylem programının doğru olarak açılabilmesi sayesinde devrimci gençlik hareketi yükselmektedir ve gençlik büyük çoğunlukla bu sağ oportünist ve revizyonist saflaşmanın dışında devrimci çizgide birleşme sürecindedir.

Şüphesiz bugün, bu revizyonist ve sağ oportünist kampların gençlik içindeki etkileri, gençlik hareketini bölücü ve parçalayıcı etkileri, tamamen yok edilmiştir de-

mek mümkün değildir. Bu kampların gençlik içinde yarattığı dağınıklık hâlâ önemli sayılması gereken boyutlardadır. Gençlik kitlesinin revizyonistlerin ve sağ oportünistlerin peşinden giden kesimi üzerinde doğru görüşlerin hakim kılınması amacıyla somut devrimci görevlerin açıklanması sağ oportünist ve revizyonistlerin teşhir edilmesine yönelik ısrarlı birideolojik açıklama ve eğitme çabasına önem verilmelidir. Sağ oportünist revizyonist kampların gençlik üzerindeki etkileri en az düzeye indirilinceye kadar, Devrimci Gençlik hareketinin birliğini tam olarak sağlamak imkânsızdır.

BİRLİK ÇABALARI

Bugün iki yıldan beri gençliğin devrimci eyleminin birliğini sağlamak amacıyla yürütülen çalışmalar Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu biçiminde merkezi örgütlenme aşamasına girmiş bulunuyor. Çeşitli nedenlerle (çoğu hukuki) federasyona katılamamış olan dernekler en kısa zamanda federasyon bünyesine gireceklerdir. Kısa adı «Devrimci Gençlik» olan federasyon bugün Devrimci gençliğin, anti-faşist, anti-emperyalist gençliğin merkezî kitle örgütüdür ve hızla anti-faşist, anti-emperyalist gençliğin en büyük parçasını bünyesine toplamaktadır.

Federasyon hakkında ileri sürülen bazı iddialara cevap vermek isteriz. «Bugünkü federasyon örgütlenmesi geçmişteki Dev-Genç örgütlenmesinin bir karikatürü biçimindedir. Ayrıca kuruluşu da «cuntacı» bir anlayışın ve «yangından mal kaçırma» telaşının yansımasıdır... diğer gruplarla tartışmadan; en önemlisi de kitle önünde genişliği-

ne bu sorunu ortaya koymadan kurulmuştur» gibisinden eleştiriler yönelten «Militan Gençlik», «Halkın Kurtuluşu», ve «Kurtuluş Sosyalist Dergi» vb. gruplar vardır.

Federasyon kurulması sorunu iki yıldan uzun bir zamandan beri gençlik hareketinin gündeminde olan ve tartışılan bir sorundur. Bu sorunun genişliğine ortaya konup konmadığını öğrenmek istiyorlarsa kitleden herhangi bir kişiyi tutup sorsunlar. Devrimci Gençlik Dergisi çıktığından bu yana bu konu yazılıp anlatılmıştır. Ayrıca çok önceden ADYÖD seçimlerinde ve toplantılarında, İYÖKD'de ve İYÖD'de tartışılmış ilkeler üzerine uzun konuşmalar ve açıklamalar yapılmıştır. Daha sonraları AYÖD kuruluşunda ve toplantılarında, seçimlerde ve genel kurulunda bu konu gündeme gelmiş, kitlelerin önünde yüzlerce kez konuşulmuştur. Örneğin, AYÖD genel kurulunda federasyon meselesinin tartışıldığını ve tüzüğün federasyona katılmak üzere değiştirildiğini gerçekten bilmiyorlar mı? Federasyon için oy kullanan insanlar cuntacı mıdır, yoksa yangından mal kaçıranlar mıdır? Yurt çapında birçok derneklerin federasyon kuruluşu öncesinde kuruluş için ilişkilerde bulunduklarından da haberleri yok mu? Bu eleştirilerin samimiyetsiz olduğunu söylemek zorundayız. Gençliğin örgütlenmesini istemeyenlerin, dağınıklığı grup çıkarları açısından daha faydalı görenlerin eleştirisidir.

KİTLEYE DAYALI YÖNETİM İLKESİ

Gruplarla tartışılmadan kurulması meselesine gelince, Gençlik hareketi içinde bulunan bütün gruplar, kitlelerin önünde birbirleriyle tartışıyorlar. Kitle önünde çeşitli gö-

rüşler savunulmaktadır. Anti-faşist, anti-emperyalist gençlik kitlesi, ideolojik tartışmalarda, eylem programının açılması konusunda yapılan uzun tartışmalarda grupların neler söylediğini biliyor. Demokratik forumlarda her grup istediği her şeyi söyleyebiliyor. Kitle, bu forumlardan eylem içinde gördüğü, tanıdığı, önerilerini bildiği temsilcilerini seçerek bu temsilcileri eliyle örgütlenmektedir. Demokratik bir biçimde yönetim kadroları ortaya çıkmaktadır. Bundan dolayı gruplar bize gelip, yönetimi paylaşma hesaplarıyla konuşmasınlar. Kitleye anlatsınlar isteklerini ve seçilerek gelip yönetimi alsınlar. Bu yolun dışında grup pazarlıkları tanımıyoruz. İlkeli birliklerden yanayız, çünkü kitleye karşı sorumluyuz...

Bir noktaya daha değinelim. Şu anda ideolojik olarak yukarıda kısaca belirttiğimiz safların herhangi birinde bulunmayan; gelişimlerini gözleyebildiğimiz kadar, ilkesizlik, siyasetsizlik, seçmecilik ve dar-deneycilik olarak isimlendirebileceğimiz bir grup, federasyona, saçma derecesine vardırılan eleştiriler yöneltiyor. Bu eleştirilerin çoğu (kendileri genellikle siyasetsiz olduklarından) diğer grupların zaman zaman gündeme getirdiği, çoğu da artık iş görmez ve esas sahipleri tarafından terkedilmiş olan görüşlerin eklektik bir biçimde derlenerek yeniden gündeme getirilmesinden başka birşey değildir. Örneğin, faşizm, burjuva demokrasisi, oligarşik dikta tahlilleri «Militan Gençlik» dergisinden derlenmiş biraz da kendilerinin «diyalektik» çabalarıyla zorlanmış eklektik ürünleridir. Yine «Militan Gençlik» ve türdeşi gruplar tarafından bir zamanlar savunulan (şimdi terkedilmiş olan) demokratik merkeziyetçilik anlayışını bir müddet sonra savunmaya başlamışlardır.

Bu, pratikte her grubun yönetimde pay sahibi olması şeklinde tezahür ediyordu. İlkesizlikti. Eylemi engelleyici idi, grupçuluğun meşrulaştırılması demekti. Bu anlayış teşhir edilip mahkûm edildikten ve savunulamaz hale getirildikten kısa bir zaman sonra bu arkadaşlar «fiili yönetim», «grupların ortak yönetimi» vb. önerilerle gençliğin karşısına çıkma gafletine düştüler. Sırf kendi grup çıkarları için; «fiili yönetim», «grupların ortak yönetimi»ne zorlamak için pratikte bölücü tavırlara girdiler. Kendilerince elde etmek istedikleri çok sınırlı amaçlar için çok ilkesiz ve tutarsız davranışlara başvurdular. İdeolojik mücadeleyi ve siyasi kriterler kullanarak tavır takınma gereğini anlamadılar.

Bugün hâlâ dar grup faydacılığı açısından meselelere yaklaşmaktadırlar. Sırf eleştirmiş olmak için eleştiri yapıyorlar. Çoğu kere bu tür eleştiriler kendilerini biraz daha tecrit ediyor. Bu arkadaşlar pratikte dar grup faydacılığı uğruna ilke tanımaz pragmatikler olarak tezahür etmişlerdir. Onları, dar grupçuluğu terketmeye; tavırlarını düzeltmeye, ideolojik ve siyasi kriterlere göre hareket etmeye; olur olmaz suçlamalar değil, doğru eleştiri yapmaya; eylemi bölücü davranışlar yerine birliğe yönelik çabalar sarfetmeye; Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonuna doğru olmayan suçlamalar yapma yerine Federasyonun örgütsel birliğini arttırıcı adımlar atmaya çağırıyoruz.

12 Mart dönemi sonrası Türkiye solunda en çok sözü edilen konulardan bir tanesi de faşizm konusudur.

Ülkemiz'de faşizmden çok sözedilir ama her konuda olduğu gibi bu konuda da sağlıksız bir yaklaşım yöntemi hemen farkedilebilir. Marksizmin bu konudaki genel doğ-

rularının ülkemiz somutuna uygulanması ve faşizme karşı somut mücadele hedefleri ve programları çıkarılması yerine marksizmin genel ilkeleri çerçevesinde soyut bir medrese tartışması sürdürmek adettir. Çoğu kere ustaların eserleri tekrar tekrar alıntılanarak en genel doğrular (çoğu kere çarpıtılarak da) «kanıtlanır» durur. Marksizm böyle bir yöntemle çirkin bir bilgi yarışması seviyesine indirilirken öte yandan pratikte faşizme karşı kof bir yaygaradan başka bir şey yapılmaz.

Çözüm başta da söylediğimiz gibi (elbette marksizminleninizmin temel ilkeleri ışığında) ülkemizin iktisadi ve siyasi yapı özelliklerinin somut bir tahlilinden kalkılarak anti-faşist mücadele hedeflerinin, programının ve mücadele metotlarının tesbitidir.

Biz bu konudaki görüşlerimizi kısaca şöyle özetleyebiliriz.

Ülkemiz emperyalizme bağımlı yarı-sömürge bir ülkedir.

Ülkemizde burjuva demokratik devrim süreci henüz tamamlanmamıştır.

Yukardan aşağı bir biçimde gelişen tekelci burjuvazi cılız ve zayıftır. İktidarını kendisinin gelişmesine karşı duran özellikler taşıyan toprak ağalarının ve diğer pre-kapitalist unsurların en irileriyle birlikte (oligarşi) oluşturduğu bir gerici ittifakla sürdürebilmektedir.

Tekelci burjuvazinin dışa bağımlı bir yapıda bulunması, ülkemizin aynı zamanda emperyalist sömürü altında bulunması, üretici güçlerin gelişkin bir durumda bulunmaması sonucu, hakim sınıfların emekçi halk sınıflarını acımasız ve yoğun bir sömürü altında tutmasına yolaçmaktadır. Hakim sınıflar halkın taleplerini hiç değilse belli oranda tavizler vermek suretiyle karşılayabilecek bir durumda değildir. Bu durum bu gibi geri ülkelerde sınıf bilincinin güçlü oluşunun maddi temelidir. Oysa burjuva demokra-

tik devrim sürecini tamamlamış emperyalist kapitalist ülkelerde burjuvazi, emperyalist talanın bir kısmını halka ve işçi sınıfının belirli kesimlerine (işçi aristokrasisi) taviz olarak verme yoluyla kendi iktidarının tehdit altına girmesini belli ölçüde önleyebilmektedir.

Bu fark bizde hakim sınıfların kendi iktidarlarını sürdürebilmeleri için burjuva demokratik yönetim ilkelerini kolayca terketmeye, iktidarını devam ettirmek için dolaysız baskı ve teröre başvurmaya sevketmektedir. Klasik faşist diktatörlüklerden farklı olan tekelci burjuvazinin bu yönetim biçimine biz sömürge tipi faşizm diyoruz.

Sömürge tipi faşizmin belirgin özelliği, yukardan aşağıya, mevcut devlet ve onun kurumları aracılığıyla yürütülmesi, kitle tabanının oluşturulması çabasının mevcut faşist devlet mekanizması aracılığıyla sürdürülmesidir.

Yönetim, genellikle parlamenter bir görünümde şekillenirken, özünde devletin diğer kurumları aracılığıyla gizli faşizm biçimindedir. Bu işleyişin yetmediği zamanlar parlamentonun açıkça bir kenara itildiği açık faşist diktatörlük uygulamaları (12 Mart dönemi gibi) gündeme gelir.

Kısaca bu şekilde özetleyebileceğimiz bu yapıda faşizme karşı mücadele konusuna klasik faşist diktatörlük örnekleri ile kıyaslamalar yapılarak sürdürülemez. Bu tahlil, program ilkeleri açısından şu sonuçları içerir.

Anti-faşist mücadele siyasi iktidar mücadelesi ile (program hedefleri bakımından) çakışır. Faşizmi önleme meselesi olarak ele alınamaz. Faşizmi yenmenin yolu halkın demokratik iktidarının kurulmasına bağlıdır, demokratik devrimin gerçekleştirilmesine bağlıdır. Demokrasi bir devrim meselesidir.

Ancak mevcut nisbi demokratik hakların da ortadan kaldırılıp açık faşist bir diktatörlük eğilimlerinin belirdiği dönemlerde açık faşist diktatörlüğü önleme sorunu da

önem kazanır. Anti-faşist mücadelenin bir faşizmi önleme, demokrasiyi koruma meselesi olarak alınamaması pratikte ve ittifaklar konusunda önem kazanır.

Şimdi, bu konuyu burada bir yana bırakarak bunun kadar önem taşıyan ikinci bir noktaya geçersek:

Bugün karşı karşıya bulunduğumuz faşist gelişme yukardaki tespitle ancak en açık bir şekilde anlaşılabilir. Yaşadığımız süreç faşizmin devlet kurumu desteğinde taban oluşturma sürecidir. Faşist terör bu sürecin en önemli öğesidir. Oligarşinin örgütlendirdiği çeteler ardı arkası kesilmeyen bir terör ve tedhiş yöntemiyle halkı sindirme, devrimci güçleri ve halkın direnişini yoketme ve bu yolla gelişme yolu aramaktadır.

Faşizme karşı mücadeleyi, bir faşist darbeyi önleme olarak kavrayanlar her faşist saldırı karşısında - oyuna gelmemek için «geri çekilmeyi» «sessiz durmayı» «uslu durmayı» onlara aynı şekilde karşılık vermemeyi teşvik etmektedir. Bu, çok tehlikeli bir düşünce yapısı olarak görülmelidir. Bu, faşizme teslim olmak demektir. Bu düşünce yapısı faşizmin gelişmesine hizmet etmektedir. Okulları, fabrikaları, kasaba ve şehirleri faşist işgale terketmekten başka hiç bir sonuç veremez (Tariş, Seydişehir... vb. gibi)

Bu sebeple faşist saldırılara karşı tek bir doğru taktik olabilir. Aktif bir karşı koyma. Bu oyun ancak bununla bozulabilir. Bugün elbette ki faşistlere karşı devrimciler tam bir meşru savunma durumundadırlar. Bu savunma tek tek kendini savunma anlayışı olarak değil, aktif bir mücadele anlayışına tabi topyekün (ortaklaşa) savunma olmalıdır. Taktik ve statik bir savunma değil, stratejik bir savunma olarak kavranmalıdır.

Bugün ülkemizde faşistler tüm yurtseverlere, işçilere, öğretmenlere, memurlara ve gençlere karşı azgınca saldırıyor. Bu saldırı karşısında herkes sadece canının derdine

düşmemelidir. Herkes faşistlere ve onların saldırılarına karşı etkili ve ortak tedbirler aramalı ve kendi çevrelerindeki özelliklere göre bu etkin ve ortak savunma tedbirleri uygulamaya konulmalıdır. Biz faşizme karşı mücadelenin ancak böyle bir anlayışla zafere ulaşabileceğine inanıyoruz. Böyle bir anlayışla faşist işgalleri kıracağız. Faşist terör oyununu bozacağız.

Bütün ülkede de faşizme karşı mücadele bu yoldan geçerek zafere ulaşabilir. Devrimci gençlik halkımızın faşizme karşı mücadelesinde kendine düşen görevleri yerine getirecektir. Halkımızın anti-faşist mücadelesi anti-emperyalst, anti-oligarşik devrimiyle zafere ulaşacaktır.

THKP—C (TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ—CEPHESİ) DAVASI SANIĞI ÖMER GÜVEN:

«BİRÇOK SAMİMİ UNSUR PROLETER DEVRİMCİLİĞİ DİYE KÜÇÜK BURJUVA DEVRİMCİLİĞİNE SARILIYORDU»

□

Ömer Güven 1948 Siirt doğumludur. 12 Mart öncesinde, gençlik hareketleri içinde, devrimci gençlik örgütlerinin yönetim kademelerinde çalışmıştır. 12 Mart'ın ilanından birkaç gün sonra sıkıyönetimce yakalanmış ve tutuklanmıştır. 12 Mart öncesi dönemlerde de eylemleriyle ilgili olarak birkaç kez tutuklanmış olan Ömer Güven'in sıkıyönetim içindeki tutukluluğu üç yıldan fazla sürmüştür. Bu dönem içinde ilkin «Mahir Çayan ve Arkadaşları Davası» diye kamuoyuna yansıtılan 1. THKP-C Davasından yargılanmıştır.

Ömer Güven yine aynı dönem içinde bir başka dava olan «Dev-Genç»ten «Bölge Yürütme Kurulu Başkanı» olarak yargılanmıştır.

Sıkıyönetim mahkemelerinde 12 yıla mahkûm olan Güven 1803 sayılı af yasasıyla tahliye olmuştur.

Ömer Güven kendisine yönelttiğimiz sorularımızı şöyle yanıtladı:

□

1. Baskı, şiddet, sadizm, komplo, yalan, terör, faşizmin ayrılmaz parçasıdır. Faşizm, ancak bu vahşi yöntemler üzerinde ayakta durabilir, iktidarını sürdürebilir. Bu bakım-

dan, 12 Mart kanlı faşistleri, gerek devrimcilere ve gerekse ellerine şu veya bu şekilde geçmiş olan herkese, işkence de dahil olmak üzere her türlü baskı ve şiddeti uyguladılar. Başta işçi sınıfımız olmak üzere, halkımızın tümünün, ekonomik, demokratik haklarına, gaspedenlerin, en basit özgürlük kurallarını hiçe sayanların, İstanbul'un iki kez altını üstüne getirenlerin, insanların sokakta nasıl yürüdüğünden, evinde nasıl yaşadığına kadar her şeyini kontrol edenlerin; ellerinde yüzlerce, işçi, köylü öğrenci kanı olan bu canilerin ellerine geçirdiği devrimcilere işkence yapmadığını düşünecek bir kişinin bile bulunamayacağı açıktır. Bu bakımdan söz konusu edilecek olan, onların işkence yapıp yapmadıkları değil, kime ne tür işkence yaptıklarıdır.

Ben bu gözü dönmüş, faşist çetenin eline sıkıyönetimin ilanından kısa bir süre sonra düştüm, ve gözlerini iyice kan bürüdüğü, «Elrom'u kaçıranlarla uzaktan yakından ilgisi olan herkesin en ağır cezalara çarptırılacağını» fütursuzca açıkladıkları bir dönemde bu işkenceci faşist çetenin elinde kaldım. Bu bakımdan, özellikle yukardaki açıklamaların yapıldığı dönemde yakalanan diğer arkadaşlara nasıl vahşice saldırdıkları düşünülebilir.

Ben yukardaki «açıklamaların» ilgili olduğu olaydan, önce sıkıyönetim komutanlığının, ilk açıkladığı arananlar listesi ile - ki bu liste «Dev-Genç» ile ilgili idi - ilgili olarak yakalandım. Her gelen polisin saldırı, küfür, dayak ve falaka ile sınırlı geçen bir kaç günden sonra, Elrom olayı ile ilgili olduğu iddiası ile yakalanan arkadaşlar işkenceci faşist çetenin eline düşünce azgın bir şekilde bu arkadaşlara saldırdılar. Bütün bu işkenceler yargılandığımız mahkemelerde açıklandı. Esasen halkımız, «işkence etmedik» demenin, «işkence ettik» anlamına geldiğini bizzat kendi hayat tecrübesiyle biliyor.

2.) İnsanların düşünceleri belli bir maddi temel üzerinde oluşur. Bu bakımdan bizim hapishaneye girmeden önceki düşüncelerimiz de, onların oluşumu ve bu düşüncelerle çalışmaya yönelmemiz de o dönemdeki ülkemiz ve dünya şartlarından, Türkiye ve dünyadaki gelişmelerden ayrı düşünülemez. Bu nedenle bizi mücadeleye iten temel faktörün «60'lar sonlarında» gerek Türkiye'de, gerekse dünyada, devrimci bir kabarışın varlığına bağlamak gerekir. Bugün küçük burjuva düşünce, eylem ve çalışma tarzı olarak yanlış bulduğum o günkü düşüncelerimizin bizde niye o biçimde belirdiğini de kişilerin somut durumları dışında başlıca şu iki faktöre bağlamak gerekir:

1. Sovyetlerde, revizyonizmin iktidarı ele geçirmesi, Sosyalist Sovyetler Birliğinin prestijinden yararlanarak modern revizyonizmi uluslararası planda etkili bir akım haline getirmesi, ve ülkemiz solunda 51-65 dönemindeki uzun süreli boşluk, 2. O dönemde, genel olarak sol hareket-te, özel olarak bizim hareketimizde küçük burjuva aydın hareketli yapısının egemen olması ve sübjektif iradeciliğin maddi temellerinin güçlü olması.

O dönemde birçok samimi unsur, proleter devrimciliği diye küçük burjuva devrimciliğine sarılıyor ve bu düşüncelerini pratiğe geçiriyorlardı. O dönemdeki bizim düşüncelerimizi de bu bütünün bir parçası olarak ele almak gerekir. Büyük ölçüde modern revizyonizmin etkisinde kalan ve onun uzlaşmacılığına karşı bir tepki niteliği taşıyan, bu nedenle daha çok küçük burjuva ihtilalciliği şeklinde beliren eylemlerle billurlaşan ve daha sonraları teorize edilen o günkü düşüncelerimizi ifade eden belli başlı tezler şunlardır: «Halkla burjuvazi arasında nisbi refah ve baskı nedeni ile kurulan suni denge ancak bir grup ön-

cünün yürüteceği öncü savaş temelinde bozulabilir. Bu dengenin bozulmasıyla kabuklarından çıkan halk kitleleri mücadeleye yığınlar halinde katılacaktır. Onları örgütlemek esas görevimiz değildir.» Kısaca, bu şekilde özetlenebilecek olan tezler, yukarıda da işaret edildiği gibi, daha önceleri kafamızda net bir şekilde yoktu, sosyalizmin genel doğruları ile bu tezleri eklektik bir biçimde yanyana, içiçe yaşıyordu. Çoğumuz, hayatın her alanında yürütülecek ideolojik, ekonomik, politik mücadelenin ayrılmazlığını ve bunun yanında politik mücadelenin bir biçimi olarak silahlı mücadelenin gerekli olduğunu savunuyorduk ama, pratiğimiz hiç de böyle olmadı ve bu söylenenlerle taban tabana zıt bir rota izleyerek, halkın dışarıdan seyrettiği, kitlelerin somut çıkarları ile hiç bir ilgisi olmayan, banka soyma, adam kaçırma vb, eylemlerle sınırlı kaldı. Biz bu harekete katıldığımız ilk dönemde silahlı mücadeleyi kitlelerle beraber sürdürmemiz gereğine işaret ediyor, bu anlamda cılız da olsa kitlelerin mücadelesini maddi bir güç haline getirmese de işçiler arasında bir grup arkadaş beraber açlışma sürdürürken, ben Dev-Genç'te çalışıyordum. Fakat o günkü fırtınalar içinde, esas olarak proletaryanın ideolojisini ve bu ideolojinin ışık tuttuğu yolu doğru biçimde kavrayamadığımız için ve bunun yanında da cereyana göğüs geremediğimiz için proleter olmayan bir ihtilalcilik ve maceracılık şeklinde ifade edilebilecek tezleri temel alan bir eylem çizgisi sürdürdük.

12 MART AMERİKANCI FAŞİST DARBEDİR

3.) 12 Mart, halkımızın Amerikan emperyalizmine ve onun uzantısı hakim sınıflara karşı yükselen mücadelesini

ezmeye, derinleşen buhranın bütün yükünü başta işçi sınıfı ve yoksul köylülük olmak üzere halkımızın sırtına yıkmaya, emperyalizme ve onun uzantısı tekelci burjuvazi ve toprak ağalarına karşı gelişen orta burjuva muhalefeti bastırmaya Amerikan emperyalizminin ülkemiz üzerinde sarsılan hegemonyasını, anti-emperyalist halk hareketini ve rakibi sosyal-emperyalistleri altederek pekiştirmeye ve emperyalizmin uzantısı hakim sınıfların sarsılan siyasi iktidarını sağlamlaştırmaya yönelik bir Amerikancı faşist darbedir.

Amerikan emperyalistleri ve onların uşağı hakim sınıflar kanlı, terörcü 12 Mart faşist diktatörlüğünü kurabildiler, çünkü ülkemizde 1965'lerden sonra hızla yükselen ve 15-16 haziran işçi direnişinde zirveye çıkan işçi-köylü kitle mücadeleleri ve bu mücadeleyi kucaklayıp ona önderlik eden bir devrimci proletarya partisi inşa edilemediğinden 71 öncesinde gerilemeye başlamıştı. Gençlik güçlü anti-emperyalist ve demokratik mücadelesini işçi ve köylülerin mücadelesiyle birleştiremiyor ve işçi-köylü kitle mücadelelerinin geçici olarak gerilemesinin de etkisiyle devrimci gençlik saflarında maceracı eğilimler hızla güç kazanarak devrimci gençliğin kitle mücadelesini zaafa uğratıyordu. Orta burjuva muhalefet, görünüşteki gücüne rağmen özünde zayıftı ve büyük ölçüde 2 süper devletin güdümünde ya da kontrolünde gelişiyordu. Amerikan emperyalistlerinin henüz ülkemizde ve bürokrat burjuvazi içinde yeterince güçlü mevziler edinememiş olan sosyal-emperyalistleri hegemonya mücadelesinde altetmesi de kolay oldu. İşte bu şartlarda Amerikancı 12 Martcılar Amerikan emperyalizminin ve onun uzantısı hakim sınıfların çıkarlarını artık yeterince koruyamayan, iyice sarsılmış ve yıpranmış olan Amerikancı Demirel faşist kliğini devirebildiler, 12 Mart faşist diktatörlüğünü kurabildiler.

Ancak, Amerikancı faşist diktatörlük ne halkımızın

mücadelesini yok etmeyi başardı, ne orta burjuva muhalefeti bastırabildi, ne ülkemiz üzerinde Amerikan emperyalizminin hegemonyasını pekiştirebildi ve ne de faşist diktatörlüğü sağlamlaştırabildi. Dünyada ve ülkemizde bütün çelişmelerin derinleşmesinin bir yansıması olan 12 Mart faşist diktatörlüğü kan ve zulümle bu çelişmeleri ortadan kaldıramaz, tersine daha derinleştirirdi. Halkımız faşist terör ve zulüme boyun eğmedi, devrimci proleter önderlikten yoksun olmasına rağmen, elindeki bütün imkanlarla direndi. Faşist diktatörlük, suskun ama faşist terör ve zulme karşı öfkeyle dolu halk kitlelerince kuşatıldı. Proletaryanın devrimci ideolojisine yabancı akımların etkisinde ve işçi ve köylü kitlelerinden kopuk olduğundan yenilgileri kaçınılmaz olan bizim de içinde bulunduğumuz 71'in küçük burjuva hareketleri de halkımızın faşizme karşı direnişinin bir parçasıdır. Halkımızın, emperyalizme ve faşizme karşı mücadele bilincinin görülmedik boyutlara ulaşmasını, her geçen gün yeni halk kitlelerinin siyasete açılmasını önleyemeyen faşist diktatörlük hakim sınıflar ve faşist klikler arasındaki çelişmelerin derinleşmesinin de önüne geçemedi ve Amerikan emperyalizminin özellikle Hindi Çini halklarından yediği darbelerle dünya çapında sarsılmasına da paralel olarak geriledi, 73 seçimlerinin yapılmasını önleyemedi.

73 seçimlerinin sonuçları ve CHP - MSP hükümeti faşist diktatörlüğün bağrında açılan bir gediktir. Halkımızın mücadelesinin bir ürünü ve faşist diktatörlüğün zaaflarının bir ifadesidir. Ancak, «73 seçimleri sonuçlarıyla ve CHP-MSP hükümetiyle» faşist diktatörlük yıkılmamıştır. Faşizm parlamenter seçimlerle ve bir hükümet değişikliği ile yıkılamaz. Faşizm ancak halkımızın işçi sınıfı önderliğinde emperyalizme ve faşizme karşı yürüteceği zorlu mücadelelerle yıkılabilir. 73 seçimlerinden sonra ve CHP-MSP hükümeti sırasında çok yaygınlaşan reformist

hayalleri hayat her geçen gün yıkmaktadır. Halkımız, faşizmin ancak proletarya önderliğinde, işçi-köylü ittifakına dayanarak ve toprak devrimi temelinde iki milliyetten halkımızın emperyalizme, onun uzantısı tekelci kapitalizme ve feodalizme karşı yürüteceği Demokratik Halk Devrimi ile yıkılabileceğini her geçen gün daha açık görmektedir.

BARIŞ İÇİNDE GEÇİŞ HAYALLERİ, MİHRAKI RUSYA OLMAK ÜZERE BÜTÜN DÜNYAYA YAYILDI

4.) Düşüncelerimdeki değişmeleri dünya ve Türkiye'deki değişme ve gelişmelerden ayrı ele alamayız. Bu nedenle kısaca duruma bir göz atarsak:

İkinci paylaşım savaşını takip eden yıllar sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin talanının yoğunlaşması nedeniyle kapitalist-emperyalist ülkelerde sınıf mücadelesinin nisbeten ve geçici olarak zayıfladığı ve bu nedenle de işçi sınıfı hareketi içinde burjuva akım ve düşüncelerin güç kazandığı yıllardır. Bunun yanında Sovyetler Birliğinde Stalin'in ölümünden sonra burjuvazi partiyi ve devleti ele geçirince dünya çapında revizyonizmin işçi sınıfı hareketi içndeki her türlü burjuva akımın gücü büyük ölçüde arttı. Bir çok anti-Marksist tez, barış içinde geçiş hayalleri, mihrakı Rusya olmak üzere bütün dünyaya yayıldı ve modern revizyonizm uluslararası bir akım haline geldi.

Aynı dönem, ABD emperyalizminin, sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki sömürü, baskı, talan ve hegemonyasının iyice yoğunlaştığı yıllar oldu.

Bu durum dünyayı iki kampa bölüyordu. Bir yanda başını ABD emperyalizminin çektiği emperyalist kamp ve bu temelde yükselen talan, yağma ve sömürü. Diğer yanda

ezilen, sömürülen ve talan edilen sömürge ve yarı sömürge ülkeler ve talancıların tehdit ve şantajları ile karşı karşıya olan sosyalist ülkeler.

Bu durum, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde emperyalizme ve onların uşaklarına karşı halk savaşlarının temellerini olgunlaştırıyor, dünyanın ezilen halkları başlarını kaldırıyor ve Asya, Afrika ve Latin Amerika'da büyük bir devrimci fırtına esiyordu. Başta Çin ve Arnavutluk olmak üzere sosyalist ülkeler emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı yükselen bu mücadelelerin en yürekten destekçisi oluyor, bu mücadelelerin doğru ve tutarlı bir önderlik kazanması için her türlü enternasyonalist yardımı yapıyorlardı.

Başını Rusya'nın çektiği revizyonist ülkeler ise, bu fırtınaların zayıflaması ve dinmesi için ezilen dünya halklarının önüne her türlü engeli çıkartıyor, emperyalizmin talan siyasetinin yedek gücü rolünü oynuyorlardı.

İşte o dönemlerde modern revizyonizmin, etkisinin az olduğu ülkelerde proletarya önderliğinde ve işçi-köylü ittifakı temeli üzerinde yeni-demokratik devrim için halk savaşları gelişirken, modern revizyonizmin etkisinin çok fazla olduğu ülkelerde ya legal Marksizm, darbecilik vb. gelişiyor, ya da bu akımlara tepki olarak küçük burjuva ihtilâlci hareketler gelişiyordu.

Dünyaya baktığımızda, modern revizyonizmle proletarya sosyalizm, arasında yer alan daha çok bir geçici şekillenme «ara akım» olan küçük burjuva ihtilalci hareketleri bir çok ülkede, her biri o ülkenin somut koşullarına göre özgür yönleri olmakla birlikte esa solarak aynı muhtevada hareketler olmuştur.

Dünyada bütün temel çelişmelerin giderek keskinleşmesi, iki süper devlet arasındaki hegemonya mücadelesinin iyice keskinleşmesi ve Sovyetler Birliğinin sosyal em-

peryalist yüzünün iyice açığa çıkması ile birlikte bu ara şekillenmeler de çözülmeye başlamıştır. Bu «ara akım»ın bir kanadı karşı devrimci bir akım olan modern revizyonizmin peşine takılırken, diğer bir kanadı proletarya sosyalizmine doğru kaymaktadır. Bu durum küçük burjuva ihtilalci hareketlerin yaygın bir şekilde görüldüğü benzer bütün ülkelerde görülmekte, tersi ise istisna kalmaktadır.

Bu bakımdan düşüncelerimdeki değişme ve gelişmeleri bu genel durumun bir parçası olarak ele almak gerekir.

CEZAEVLERİNDE VE MAHKEMELERDE AYKIRI TUTUMLAR

5.) Poliste, cezaevinde ve mahkemelerde devrimcilerin tutumları, onların dünya görüşlerinin, hayat tarzlarının, siyasi çizgilerinin, doğru olup olmadığını gösteren bir kıstastır. Bu bakımdan, proleter devrimci düşünce, siyaset ve çizgi buralarda sınavlardan geçer ya da böyle olup olmadığı anlaşılabilir.

12 Mart faşist diktatörlüğüne karşı, devrimci hareketlerden hiçbirinin kitlelerin faşizme karşı direnişine önderlik edememesi yukarıda açıkladığımız dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu somut durum yanında her bir akımın ideolojik ve siyasi ve örgütsel çizgisindeki hatalardan doğmaktadır. Geleceği aydınlatmak için geçmiş hatalardan öğrenmemizin önem kazandığı günümüzde devrimci hareketin yakın tarihi proleter devrimci-ciddiyet ve sorumlulukla ele alınmalıdır.

Bugün çok gerilerde kalan 12 Mart faşist darbesini takip eden dönemdeki cezaevi, mahkeme ve polisteki tutumlarımıza baktığımızda çok daha objektif olabiliyor ve ha-

talarımızı görebiliyoruz. Ama o günde, sınırlı da olsa, hatalarımızı görmemiz dünya görüşümüzdeki yanlışları anlamamızda önemli olmuştur.

Fakat o sıralar hatalarımızı anlamamızı engelleyen çok önemli bir faktör vardı. Cezaevlerindeki, polisteki ve mahkemelerdeki tutumlara ve mücadeleye o gün itirazlar esas olarak burjuvazinin ajanı durumuna gelmiş olan unsurlardan ve revizyonistlerden geliyordu. O günkü mücadelede devrimci olan ne varsa, burjuvaziye ve faşizme karşı ne ölçüde bir direniş varsa bu hainler esas olarak ona saldırıyor ve herkesi ihanete zorluyorlardı. Bu nedenle de bu alanda o günkü şartlarda mücadele bu unsurların teslimiyetçiliği ile devrimci unsurların direnişi arasında geçiyordu.

Bu dönekler, kendi hain yüzlerini gizleyebilmek için şöyle bir düşünce geliştirmişlerdi; «ülkemizdeki baş çelişme hakim sınıflar arasındaki çelişmedir. Bu nedenle bizim önümüzde hakim sınıfların ya bir kanadına, ya da öbür kanadına hizmet etmekten başka bir seçenek yoktur. O halde bunu tesbit ederek daha az zararlı olana hizmet etmeli, ya da boşuna mücadele etmemeliyiz. Başka çıkış yolu yoktur.» Buradan kalkarak direnerek yiğitçe ölmüş arkadaşlara çamur atıyor, herkesin kafasını karıştıracak binbir yalan uyduruyorlardı.

Marksizmden biraz esinlenmiş bir kişi bile hakim sınıflar arasındaki çelişmenin çok keskinleşse bile hiç bir zaman baş çelişme olmayacağını, hakim sınıflar arasındaki çelişmenin keskinleşmesinin halk sınıfları ile hakim sınıflar arasındaki çelişmelerin keskinleşmesine tabi olacağını bilir. Şüphesiz ki bu adamlar da biliyorlardı. Ama herkesin kafasını karıştırmak için, onların yolunu karartmak için böyle teoriler uyduruyorlardı. MİT patentli birçok yalan ve tahrifat bu unsurlar tarafından cezaevlerine hızla yayılıyordu.

Umutsuzluk havasının iyice yaygın olduğu o günlerde geçmiş hareketi kıyıdan köşeden eleştiri ile işe başlayan birçok unsur, bir süre sonra bu hainlerin yanına geçiyor, ya da onların düşüncelerini savunmaya başlıyordu. Bu da bizi yaptıklarımızı daha da bağnazca ve katı bir biçimde savunmaya zorluyordu. Teslimiyetçilik ve ihanetle kuşatılmak bizde kendi içimize kapanmak, kilitleşme, kendimizden başka hiç kimseyi doğru saymama, hata olarak saydığımız şeylere bile dört elle sarılmak gibi bir çok olumsuzluk yarattı. Bu nedenle, birbirimizden öğrenme, halktan öğrenme, teoriden öğrenme gibi en temel ilkeleri bir yana bırakarak herşeyi kendinin en doğru bildiğini ve yaptığını sanan küçük burjuva dargörüşlülüğüne iyice kapıldık. Belli dönemler, hataları ele almaya çalıştığımızda ise, doğru bir yönteme sahip olmadığımızdan, «gelecekte hatalardan kaçınmak için geçmiş hataları gözden geçirme» perspektifine sahip olmadığımızdan, bu sefer de revizyonizme doğru yol aldığımızı görüyorduk.

Devrimci tavır içinde olanlar elele verselerdi, birçok hatalarını daha o günden düzeltmeleri mümkündü, ama yukarda belirttiğimiz devrimci ilkelerin kavranmamış olması, bu imkanın ertelenmesine, değerlendirilememesine neden oldu. Gene bu nedenle TİİKP ve TİKKO davalarında yargılanan arkadaşların cezaevlerinde ve mahkemelerde tutum açısından doğru tavır içinde olduklarını göremedik ve onların doğrularından öğrenemedik.

Gelecekteki hatalardan kaçınmak için, geçmiş hataları incelemek, hastayı kurtarmak için hastalığı tedavi etmek gibi devrimci ilkelerin daha açık seçik kavrandığı bugün, o günkü olumluluk ve olumsuzluklarımızı kabaca şöyle sıralayabiliriz: 71'in halk kitlelerine malolan yanı, onun faşizme karşı direnişi, kararlılığı ve cesaretidir. 71 hareketi, ülkemizde kitlelerin devrimci uyanışını hızlandırmıştır. Kitleler, 71'in maceracı, kitlelerden kopuk yanı-

na değil, ama faşizme karşı direnen devrimci yönüne daima sahip çıkmıştır. 71 hareketinin devrimci yönü, poliste, mahkemede, işkencede uzlaşmaz bir tavırla sürdürülmüştür. Ama mahkemelerde, her ne kadar faşistlerin karşısında boyun eğmeme, faşist saldırılar karşısında direnme ve faşizmle uzlaşmama azmi içinde olunduysa da, genel hatlarıyla devrimci görüşlerin savunuculuğu yapıldıysa da, ortak irade yerine bireylerin ön plana çıkarılması ile, devrimci proleter kararlılık yerine sabırsız ve ölçüsüz çıkışlarla ve en önemlisi de proletaryanın devrimci düşüncesi olan Marksizm-Leninizm'in savunulamaması ile daha çok küçük burjuva ve ihtilalci görüşler savunularak halkın çıkarlarına zarar verilmiştir.

Poliste direnilmiş, işkence ve baskılara göğüs gerilmişse de, ciddi ve kararlı olmaya çalışılmışsa da, polisin ve kontr-gerilla işkencehanelerini mücadelenin yeni bir alanı gibi görme anlayışı iyice yerleşmediği, proleter kararlılığıyla davranılamadığı için birçok hatalar yapılarak halkın çıkarlarına zarar verilmiştir.

Cezaevlerinde, faşistlerin bütün baskı ve yıldırma taktiklerine göğüs gerilmesine, teslimiyetçilere, karşı uzlaşmaz bir tavır takınılmış olmasına rağmen, bir proleter devrimciye yakışacak vakâr ve ciddiyette davranılamıyarak hapisaneleri bir okul haline getirmek anlayışı yeterince kavranamayarak hata yapılmıştır.

DEVRİMCİ HAREKETTE BERRAKLAŞMA

6) Ülkemizde bugün devrimci hareket içinde hızlı bir saflaşma görülmektedir. Modern revizyonizmin karşı-devrimci yüzü giderek açığa çıkarken, burjuva, küçük burju-

va devrimciliği ile proleter devrimciliği arasındaki ayırım netleşmekte, bütün hareketler sınıf temellerine uygun siyasetler etrafında bir güç haline gelmeye yönelmektedirler. Bir yandan burjuva ve küçük burjuva devrimcilerinin ayaklarının altından toprak hızla kayarken, proleter devrimcileri, kitlelerle birleşme zemini üzerinde gelişmektedirler. Ancak, proleter devrimci hareketin ilerleme ve gelişme açısından çok avantajlı bir durumda olduğu, içinde bulunduğumuz şartlarda, bu avantajlar doğru değerlendirilememekte, sübjektivizm, gevşeklik, rehavet ve kendiliğindencilik durumun doğru değerlendirilmesini ve enerjik tedbirlerin alınmasını engellemektedir. Hiç bir eğilim, birlik meselesinin üzerine ciddiyetle eğilmemekte grupçuluk, dargörüşlülük, geniş imkanların giderek daralmasına yol açmaktadır.

Devrimci hareketin çok gerisinde kalındığı kitle hareketlerinin geniş boyutlara eriştiği bu şartlarda, kitle hareketlerini devrimcileştirmenin, onlara merkezi, siyasi ve örgütsel önderlik kazandırarak, ilerletmenin ve faşistlerin ve sosyal-faşistlerin baskı ve terörünü kırmanın yolu proleter devrimcilerinin birliğinden geçmektedir. Bugün çeşitli akımların henüz aydın hareketi yapısında olması hem birliğin, hem de kitlelerle birleşmenin önünde en büyük engellerden biridir. Bu yapı kırılmadıkça akımların içinde işçi ve yoksul köylülükten gelen kadrolar önemli bir yer tutmadıkça ve hareketlerin yapısı bunu gerçekleştirecek biçimde yönlendirilmedikçe, entellektüalizm, kitabilik, aydın gevezeliği ve grupçuluğu bütün ileri atılımları atalete uğratan bir engel olarak çıkacaktır.

Bu engelleri aşmanın bir diğer şartı da sol harekete uzun yıllardır yerleşmiş olan azınlık hareketi mantığını yıkmaktır. Bu durum akımların bütün çalışmalarına yansımakta, devrimci hareketlerin ancak devrim durumlarında geniş kitlelerle birleşebileceği, diğer dönemlerde dar bir

hareket olarak kalacağı yanlış anlayışı, iliklere kadar işlemiş bulunmaktadır. Bu nedenle kitlelere açılmaktan, onlarla en geniş bağlar kurmaktan adeta korkulmaktadır. Bu mantık yıkılmadığı, bunun siyasetteki ve çalışmalardaki etkisi kırılmadığı takdirde, geniş kitlelerle birleşmenin birçok şartının hazır olduğu, içinde bulunduğumuz durumda, sorumluluklar yerine getirilmeyecek ve azınlık hareketinin başına gelen küçük burjuva çekişmeleri ve ayrılıkçılığı kronikleşecektir.

Proleter devrimcilerinin birliği zor bir görevdir, ancak, şartlar elverişlidir. Proleter devrimci tutum, cereyana göğüs germek, zirveye tırmanmaya cesaret etme ruhu ile hareket ederek olumsuzluktan olumluluğa dönüştürmek için mücadele etmektir. Bu mücadeleyi doğru sürdürebilmek için en başta somut durumu doğru tahlil etmek ve ilkeli davranmak gerekir. % 95'le birleşme perspektifiyle hareket etmeli, azınlık hareketi, mantığıyla, sekter ve ayrılıkçı eğilimlerle mücadele etmeli, bu eğilimler önünde boyun eğilmemelidir.

Devrimcilerin birliği, tavizsiz bir ideolojik mücadeleyi gerektirir. İdeolojik mücadele kitabî bir tarzda değil, sınıf mücadelesinin canlı pratiği içinde sürdürülmelidir. Marksizm-Leninizme aykırı görüşlerden sözde değil de gerçekten arınmak, Marksizm-Leninizmi halkımızın 2 süper devlet ve işbirlikçilerine karşı mücadelesine rehber kılma mücadelesinde olmalıdır.

Hatalı eğilimlerle kararlı mücadele verilmelidir, ancak her akım, öncelikle kendi hatalarını ortaya koyarak diğer yanlış görüşleri eleştirmelidir. Ama asla başkalarını eleştirirken kendi hatalarını gizleme, kendi içindeki eleştirileri, kendi içindeki sınıf mücadelesini bastırma yoluna gitmemelidirler. Kendi hatalarını gözardı edecek bir tarzda sürdürülen mücadele, devrimci hareketi ilerletmez, hata-

ları kavratmaz, ikna edici olmaz, birlik değil de ayrılık eğilimlerini körükler. Marksizm-Leninizmden, kitlelerden ve birbirimizden öğrenmeli, doğru görüşler etrafında birlik için çaba harcamalı, yanlış görüşlere taviz vermemeli, sonuna kadar eleştirmeli, ama doğruları da görmeli, kabul etmeli ve bu yöndeki gelişmeleri desteklemeliyiz. Devrimci akımlar, birbirlerini doğru yönde geliştirmek için eleştirmeliler, yoksa, yıkmak, grupçuluğa itmek için değil. Bu yöndeki cereyanlara karşı durulmalıdır.

Bugün, dünya ve ülkemizin durumuna bağlı olarak devrimci hareketin olumlulukları ve olumsuzlukları vardır. Olumlukları ülkemizde, Marksist-Leninist hareketin güçlenmesi, ÇKP ve AEP'e karşı saygı; şematizmin bir ölçüde aşılması, deneylerden dersler çıkarılmaya çalışılması, ve kitle hareketlerinin yükselmesidir. Kitle hareketlerinin yükselişi, devrimcilerin kitlelerle birleşmesi, siyasi çizgilerindeki hatalarını anlaması için objektif bir temel yaratmaktadır.

Devrimci hareketteki olumsuzluklar ise, küçük burjuva aydın yapısının aşılamaması, azınlık hareketi mantığının yıkılamaması, güçlü tekke geleneğini yıkacak bir altüst oluş geçirememesi, proleter devrimci sorumluluk duygusunun zayıflığı, hatta zaman zaman hiç olmaması ve bu konudaki geleneksizlik, araştırma ve incelemenin öneminin, bilimsel titizliğin yerleşememesi ve hâlâ herşeyi bir avuç önderden beklemek, tepeden inmeci anlayışların yıkılamamış olmasıdır. Kürt ve Türk proleter devrimcileri olumsuzlukları olumluluğa dönüştürmeye çalışarak, doğru görüşler etrafmda birlik için mücadele etmelidir. Bu, militan bir mücadele ile kitlelerle birleşme sürecinden ayrı değildir. Ülkemizde, işçiler, köylüler, büyük bir uyanış içinde, her gün en geniş ve geri yığınlar harekete geçiyor, kitleler kendiliğinden mücadeleye atılıyor. Devrimci hareket, yükselen kitle mücadelelerinin çok gerisinde ka-

lıyor. Örgütsüz ve öndersiz mücadeleye atılan, faşist katliam ve saldırılara direnen sanayi ve tarım işçilerinin, yoksul köylülerin, ezilen halkımızın mücadelesi, proleter devrimcilere sorumluluklarını daha da derinden kavratmalıdır. Son DGM yasasını kanunlaştırmamak için yapılan genel grev bize sorumluluklarımızı hatırlatmalı, hatalarımızı gözden geçirmeliyiz. Proleter devrimciler kendilerine ve birbirlerine sormalıdırlar: Devrimci hareket, işçilerin mücadelesine ne ölçüde önderlik edebildi? Bunun için bütün güçlerini birleştirebildiler mi ve birleştirebilmek için gerçekten çaba gösterdiler mi? Hataları nelerdir? Devrimci hareket bunun muhasebesini yapmalı ve kitlelere de anlatmalıdır. Çünkü onlar da soruyorlar. Profilo işçisi soruyor, sınıf bilinçli işçiler soruyorlar!..

Marksizm-Leninizme ve kitlelere inanç, devrime inançla, bunun gerektirdiği, sorumlulukla hareket edildiği sürece her türlü güçlükler altedilir ve zirveye tırmanmaya cesaret edilir.

SOSYAL FAŞİZM VE FAŞİZMLE MÜCADELE

7-8.) Bugün ülkemizde faşist bir diktatörlük vardır. 12 Mart faşist diktatörlüğü 73 seçimleri ile yıkılmamış, yalnızca gerilemiştir. Ecevit hükümetinin «geçmişe sünger çekme» politikası da yalnızca reformcu burjuvazinin, faşizmle uzlaşma genel eğiliminin bir yansıması değil, aynı zamanda hükümet olabilmek için faşist diktatörlüğe vermek zorunda kaldığı bir tavizdir. CHP'nin hükümetten çekilmesinin ardındaki en önemli faktör faşist diktatörlüğün yara alarak gerilemesine rağmen varlığını sürdürmesi nedeniyle CHP'nin hükümet edemez hale gelmesidir.

Bugün ülkemizdeki faşist diktatörlük, kurumlarını 71'e göre çok daha sağlamlaştırmıştır. Devletin faşistleştirilmesi yönünde, iki yıldır atılan adımlar 71-73 döneminin bir devamıdır, ama çok daha uzun vadeli, derinliğine ve çok yönlü adımlardır. 71'lerde faşist 12 Martçıların silahların tehdidiyle gerçekleştirdikleri bugün kurumsallaştırılmakta, sistemleştirilmektedir. Bunu görememek bugün ülkemizde henüz faşist diktatörlük olmadığı şeklindeki yanlış görüşlere yol açıyor. Faşizm gerek halka, gerekse burjuva demokrat kurumlara karşı terörle aynileştirilemez. Terör faşizmin ayrılmaz bir özelliğidir, ama faşizm tahlilleri terörün yoğunluğuna göre değil, terörün ardındaki politikanın hangi sınıfların politikası olduğuna ve terörün bir sistem haline gelip gelmediğine bakarak yapılmalıdır. Bugün kuvvetlerin ayrılığı ilkesi fiilen geçersiz hale getirilmiştir ve önemli ölçüde de hukuken ortadan kaldırılmış, bütün devlet kurumları önemli ölçüde faşistleştirilmiş, parlamento 12 Mart döneminde olduğu gibi göstermelik bir kuruma indirgenmekle kalınmayarak parlamentonun faşist devlet cihazının bir kurumuna dönüştürülmesi yönünde önemli adımlar atılmıştır. MC içinde tek faşist siyasi parti olarak MHP'yi görmek de çok yanlıştır. AP'nin bütünüyle faşist bir partiye dönüştüğü, faşist bir parti olarak yeniden örgütlendiği söylenemez, ancak bugün AP faşistlerin yönetiminde ve giderek faşistleştirilen bir partidir. Geçmiş eğilimlerinin tersine son yıllarda AP'nin bürokrasi ve devletin baskı cihazlarının üst kademelerindeki faşistlerle bütünleşmesi, geçmiş «hür teşebbüsçü» programının aksine bugün yalnızca özel tekellerin ve büyük toprak ağalarının değil, emperyalizmin uzantısı devlet tekellerinin de temsilcisi olma, büyük bürokrat burjuvazi ile bütünleşme eğilimleri, tabanda MHP'den ayrı olarak kendi faşist kurumlarını oluşturmaya başlaması bu gelişmenin belirtileridir. Faşizm örgütlerini köylere ve fabrikalara ka-

dar uzatmıştır. Halkımızın devrimci mücadelesi geçmişteki gibi kan ve terörle ezilmeye çalışılmakta, sadece işçi ve köylülerin devrimci mücadelesi değil, şehir küçük burjuvazisinin ve orta burjuvazinin muhalefeti de yok edilmeye çalışılmaktadır. Milli baskı, terör ve imha çabaları giderek çok sistemleştirilmektedir.

Ancak bütün bunlarla yetinerek, faşizmin derin zaaflarını gözden kaçırmak çok yanlış olur. Bu tahlillerle yetinmek gerçek durumu görememek işçi sınıfı ve halkın mücadelesini pasifize eden siyasetlerden başka bir noktaya varmaz. Son yıllar içinde faşist diktatörlüğün giderek tırmandığı bir gerçektir ama bugün esas olarak halkımızın mücadelesinin yükseldiğini görememek faşizmi gözde büyütmek anlamına gelir. Son yıllarda bir yandan tırmanır ve kurumlarını sistemleştirirken, faşist diktatörlük bir yandan da derin zaaflar içine düşmüştür ve düşmektedir.

Bizim gibi yarı-sömürge ülkelerde faşizm emperyalist süper devletlere dayanmadan varlığını sürdüremez. Nitekim faşist diktatörlüğün zaaflarının temelinde (faşizmin evrensel zaafları yanında) ülkemiz üzerinde Amerikan emperyalizminin hegemonyasının son yıllarda hızla sarsılması, dünyadaki altüst oluşa paralel olarak Türkiye'nin de büyük bir alt-üst oluş içine girmesi yatmaktadır. Türkiye üzerinde Amerikan emperyalizminin hegemonyasının sarsılması ABD emperyalizminin dünya çapındaki gerilemesinin bir yansıması ve en önemlisi de halkımızın yıllardır sürdürdüğü anti-emperyalist mücadelesinin sonucudur. Ülkemizde Amerikan emperyalizmi gerilerken; Üçüncü dünya ile birleşme yönünde hiç bir talepleri olmayan ve emperyalizm yardakçısı politikaları yüzünden üçüncü dünya ülkelerinden tecrit olan faşist diktatörlük düne kadar ülkeyi Amerikan emperyalizmine satarken, onun dünya çapındaki gerilemesine paralel olarak hızla sosyal emperyalizme yanaşmıştır. Bugün ülkemiz iki süper dev-

letin hegemonya mücadelesinin özellikle kızıştığı bir ülkedir. Bu mücadeleler onun işbirlikçileri arasında da yansımakta, faşist klikler arası mücadelenin yanısıra, esas olarak faşist kliklerle sosyal faşistler arasındaki rekabet ve çatışma şiddetlenmektedir. Gerek iki süper devletin, gerek bunların doğrudan uzantısı olan faşist ve sosyal faşist klikler arasındaki mücadele, çelişmenin tabiatı bakımından uzlaşmalı, barışçı bir yol değil, doğrudan ve dolaylı bir dizi çatışmayı içinde taşıyan bir süreci gündeme koymuştur.

İki süper devletin ülkemiz üzerindeki hegemonya mücadelesi, özellikle Kıbrıs'tan bu yana kızışırken, son Ege buhranı bunun açık bir görünümü oldu. Faşist MC, Ege'ye "herkesin denizin dibini araştırabileceği açık denizler" diyerek iki süper devletin çıkarlarını savunurken, esas olarak da sosyal emperyalizme teslim oldu. Ege buhranında faşist MC diktatörlüğü, baştan beri sosyal emperyalizmden destek almış, cesaret almış ve açıkca onun çıkarlarını savunmuştur.

Faşist diktatörlüğün verdiği tavizle Montrö Anlaşmasını hiçe sayarak sosyal emperyalistlerin Kiev uçak gemisini boğazlardan geçirerek Akdeniz'e indirdiği günlerde Amerikan 6. Filosu'nun Yunanistan sahillerinde tatbikat yapacağını bildirmesi ve ardından uzun dönem tartışıldığı halde aynı tarihlerde Hora'nın Ege'ye açılması bir tesadüf değildir. (Hora Kiev'in kuyruğunda Ege'ye açılmıştır) Sosyal emperyalistlerden sağladığı destekle Demirel, "Ege adaları" tartışmasını açarak Ege'deki Yunan adalalarına karşı askeri saldırı tehdidini içeren bir Brejnev'in "sınırlı egemenlik" doktrininin devamı niteliğinde olan bir siyaseti gündeme getirmişti.

Ege buhranı, iki süper devletin bölgedeki hegemonya mücadelesinden, Amerikan emperyalizminin bölge hegemonyasını koruma ve yeniden pekiştirme, sosyal emper-

yalizmin ise üç ülke arasındaki gerginliklerden bölgede hegemonya kurmak için yararlanma çabasından, iki süper devletin dünya çapında süren hegemonya mücadelesine paralel olarak bölgemizde yansımasından ayrı ele almak yanlış olur.

Ege buhranı, iki süper devletin ülkemiz üzerindeki rekabetinin açığa çıkması açısından devrimci ve yurtseverler için uyarıcı olmalıdır

Bu hegemonya mücadelesi onların ülkemiz içindeki uzantıları arasındaki çatışmayı da şiddetlendiriyor. Amerikancı faşistler ile sosyal emperyalizmin beşinci kolu sosyal faşistler arasındaki çatışma şiddetleniyor. Diğer yandan Amerikan emperyalizminin zayıflayan hegemonyası, ve Ege'de Amerikanın esas olarak Yunanistan'ın arkasına geçmesi, dünün Amerikancı faşistleri arasında bölünmelere, faşist klikler arasındaki mücadelenin şiddetlenmesine yolaçıyor.

Bugün artık sadece Amerikancı faşistler ve sosyal emperyalizmin uzantısı faşistler demek durumu ifade etmiyor. Bugün üç faşist klikten söz etmeliyiz. Bunlar Amerikancı faşistler, sosyal emperyalizmin uzantısı faşistler ve sosyal emperyalizme teslimiyetçi faşistlerdir.

Amerikancı faşistler, esas olarak MHP aracılığıyla temellerini sağlamlaştırıyor ve devlet kurumlarını birer birer ele geçiriyorlar, ama ideolojik ve siyasi bakımdan zayıflar. Teşhir oluyorlar ve teşhir oldukça saldırganlaşıyorlar.

Bir faşist klik de, bugün sosyal emperyalizme teslim olan ama bir zamanların en koyu Amerikancı faşistleridir. Demirel, Feyzioğulları'nda ifadesini bulan sosyal emperyalizme teslimiyetçiler MC hükümetinin büyük bir bölümünü oluşturuyorlar. Ülkemiz üzerindeki sosyal emperyalist denetimden hegemonyadan birinci derecede sorumlu olanlar bunlardır.

Sosyal faşistler ise ülkemizdeki sosyal emperyalist sızmaya bağlı olarak tırmanıyor. Esas olarak büyük bürokrat burjuvaziye ve ülkemizde çok dar olan işçi aristokrasisine dayanan sosyal faşistler sahte komünist partisi aracılığıyla devlet kurumlarına yayılıyor, basın yayın organlarını hızla ele geçiriyor. Derneklere, sendikalara tepeden inen sosyal faşizmin kitleler üzerindeki etkisi son derece zayıftır. Özellikle son işçi hareketi de bunu göstermiştir. Ancak yine de etkinliği ölçüsünde sendikalar içindeki mevzileri yoluyla işçi sınıfı hareketine tepeden inme kontrol kurabilmesi işçilerin devrimci önderlikten yoksunluğundandır.

Kitleler üzerindeki etkinliği son derece zayıf olmalarına rağmen, yakın gelecek açısından en tehlikeli ve güçlenme ihtimali en çok olan faşist klik, sosyal faşistlerdir. Onların son yıllardaki yayılmasını sadece 71 yenilgisine bağlamak körlüktür. Kitle mücadelelerinin büyük yoğunlaşmasına rağmen devrimcilerin kitlelerle birleşememeleri de bir etkendir, ama esas etken, sosyal emperyalist sızmadır. 1945-50 'lerde herkesin Amerikancı kesilmesi gibi, herkesin Rusçu kesildiği bugün, sosyal-faşistler hızla yayılma imkanı buluyor. Üç faşist klik arasındaki mücadele sürmektedir ve önümüzdeki dönemlerde kızışacaktır. Faşist MC içinde bu mücadele sürüyor. Faşist diktatörlük son bir kaç yıldaki bütün tırmanışına rağmen iktidarını fazla sağlamlaştıramıyor ve esas olarak yükselen halkın mücadelesidir. Ama faşist diktatörlüğün fazla güçlenmesine esas faktör emperyalistlerarası rekabet ve bunun bir yansıması olan faşist klikler arası rekabettir.

Kitlelerin faşist MC'yi yıkma mücadelesi yükseliyor ve sosyal faşistler bu mücadeleyi sosyal emperyalizmin uzantısı sosyal faşist bir iktidarı kurmak için kullanmak istiyorlar.

Kitleler faşist katliam ve saldırılara karşı, DGM'nin kanunlaşmasına karşı direniyor. En son Türk - İş yönetimindeki faşist kliğin işçi sınıfının eylem birliğini sabote ettiği şartlarda DİSK'in başlatma kararını aldığı ama sorumluluğunu üstlenmediği genel grevi, işçi sınıfı kendi bağımsız eylemiyle sürdürdü. Genel grev, işçilere bir sınıf olarak güçlerinin büyüklüğünü kavrattı, dostunu düşmanını gördü. İşçiler faşist diktatörlüğe karşı mücadelede, sosyal faşistleri de tanıdı, direniş, faşizmle uzlaşan reformizmin yaydığı hayallerin yıkılmasında da bir adım oldu. Faşizme karşı mücadele eden Profilo işçisi, revizyonist teslimiyete karşı da direndi. Motopar, Boronkay işçisi direndi. Onlar faşist diktatörlüğe karşı mücadelede kendi öz deneyleriyle sosyal faşistleri tanıdı.

Ama kitlelerin devrimci önderlikten yoksunluğu, mücadelelerin daha ileri hedeflere varmasını da engelliyor, onu sosyal faşistlerin iktidar emelleri için açık hale getiriyor.

Kitleler uyanıyor, kendiliğinden harekete geçiyor, onlar daha da ileri atılmaya hazır. Fabrikalardan topluca atılan işçiler, yiğit direnişinde Yakup Keser kardeşini şehit veren Profilo işçisi yılmadı, direnmeye hazır. İşçilerin, yoksul köylülerin, emekçi halkımızın kini daha da bileniyor, faşist diktatörlüğe karşı. Ama öndersizlik ve örgütsüzlük, onların mücadelelerinin daha ileri aşamalara ulaşmasını engelliyor.

Sadece faşizmi görüp onunla mücadele ile yetinmek, sosyal faşizmle ittifaka ve iki süper devlete karşı mücadeleyi tatil etmeye götürür. Üstelik bizim gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde faşizme karşı mücadele asla emperyalizme karşı mücadeleden ayrılamaz.

Sadece iki süper devlete karşı mücadele edip uzantılarına karşı mücadele etmemek havanda su dövmektir ve ülkemizdeki faşist diktatörlüğün iki süper devlete karşı

olduğu hayallerini yayar. Sadece iki süper devlete karşı mücadele etmek, ülkemizde keskinleşen sınıf mücadelesine yükselen devrimci kitle mücadelelerine gözlerini kapamaktır, siyasi körlüktür.

Faşist MC hükümetine karşı mücadele iki süper devlete ve onların işbirlikçileri faşistlere ve sosyal faşistlere karşı bir mücadele olarak yürütülmeli. Bu mücadelede işçi sınıfı, yoksul köylülük, şehir küçük burjuvazi ve bütün halkın, devrimci proletaryanın asgari programından kaynaklanan acil talepler ve kitlelerin reformcu talepleri karmaşası bir programla halk kitleleri MC'yi yıkma mücadelesine seferber edilmelidir.

Proletaryanın bağımsız siyasetinden asla taviz vermeden iki süper devlet ve işbirlikçilerine karşı olan herkesi bu mücadeleye seferber etmeli, iki milliyetten halkımızın anti-faşist yurtsever cephesi adım adım inşa edilmelidir. Bu cephe işçi-köylü ittifakı temelinde yükselecektir. Anti-faşist yurtsever halk cephesi kitle hareketlerine önderlik ederek, devrimci kitle hareketleri yaratmak, en geniş kitlelerle birleşerek inşa edilmelidir.

Proleter devrimciler proletarya partisinin inşaası ve anti-faşist yurtsever halk cephesi yaratmak yönünde, proletaryanın önderliğinde halkın bağımsız güçlerini seferber edebilmek için başta işçi sınıfı ve yoksul köylülükle birleşmeli, onların acil talepleri için mücadele etmeli, öncü unsurlarını devrimci siyasetle donatmalıdırlar.

Halkın bağımsız güçlerini seferber edemeden, iki süper devlete ve işbirlikçilerine karşı mücadele gerçek zafere ulaşmaz. Ama halkın bağımsız örgütlü gücü de, uzun süreli, çetin, kararlı bir mücadeleyi gerektirir. Fedakâr, kararlı, alçak gönüllü ve sabırlı bir mücadeleyi gerektirir.

20 Ekim 1976

TKP — ML (TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ — MARKSİST LENİNİST) DAVASI SANIĞI SAMİ SARI:

«KAPİTALİZM ADIM ADIM GELİŞMEKTE, FEODALİZM ADIM ADIM GERİLEMEKTEDİR»

□

12 Mart dönemi sıkıyönetim mahkemelerindeki toplu yargılamalardan birisi o dönemde kamuoyuna «TİKKO Davası» olarak yansımıştı. Açık adı «Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu» olan ve bu davaya konu olan örgüt, adını ilk kez 12 Mart dönemi içinde (972-73) duyurmuştu. Davanın açılmasıyla birlikte suçlamaların çatısı TKP-ML (Türkiye Komünist Partisi - Marksist Leninist) ve TİKKO üstüne odaklandırılmıştır. TKP-ML ve TİKKO aynı doğrultudaki örgütün değişik kademeleriydi.

Davanın bir numaralı sanığı doğuda «Vartinik Operasyonu» diye bilinen baskında yaralanan ve bir süre sonra yakalanan, sorgulandığı günlerde Diyarbakır işkencehanelerinde ölen İbrahim Kaypakkaya idi. Yine aynı dönemde TKP-ML ve TİKKO ile ilgili «operasyonlarda» bu örgüte bağlı Ahmet Muharrem Çiçek, Ali Haydar gibi gençler öldürülmüştü.

Sami Sarı, TKP-ML Davası sanıklarından birisidir. Yargılanma sonucunda «ömür boyu hapis» cezasına çarptırılmış ve bu cezası 1803 Sayılı Af Yasası ile «24 yıl ağır hapis» cezasına indirilmiştir. Yakalandığı 1973 yılı nisan ayından bu yana cezaevinde yatmaktadır.

Sami Sarı'nın sorularımıza yanıt olabilecek görüşlerini özetle şöyle sıralayabiliriz:

□

1-) Kartal - Cevizli semtinde işçiler arasında çalışma yapıyordum. 12 Mart faşizminin koruyucu kanatları altında sayıları her geçen gün artan «sayın muhbir vatandaş» lardan birinin yaptığı ihbar sonucu, Cevizli'de bir kahvede yakalandım. Kahveye bir işçi arkadaşı görmeye gitmiştim. Birkaç arkadaşla birlikte otururken ani bir darbeyle yere düştüm. O anda birkaç sivil polis üzerime saldırdı. Hemen 1. Şubeye, oradan da Harbiye'deki işkencehaneye götürüldüm. Günlerce süren elektrik, falaka, soğuk suyla ıslatıp demir çubuklarla dövme vb. işkenceden geçtikten sonra Selimiye Kışlasında tutuklandım.

12 Mart faşizminin tüm halka ve yurtseverlere yaptığı baskılar yeterince teşhir edildiğinden, 12 Mart faşistlerinin işkenceci yüzleri açığa çıkıp tecrit olduklarından bu konuda uzun açıklamalara girmeyeceğim. Ancak şu kadarını belirteyim. Dışarıda çalıştığım süre içinde işçi sınıfı üzerindeki ağır faşist baskıları yakından izledim. İşçi sınıfının en küçük ekonomik siyasi mücadelesi ağır saldırılara uğramaktaydı. İlerici işçiler fabrikalara yerleştirilen ajanlar ve satın alınan ispiyoncular vasıtasıyla izleniyor çeşitli vesilelerle işkencehanelere götürülüp günlerce işkence ediliyordu. İşkencehanelerde kaldığım süre içinde birçok yurtsever devrimci arkadaşa ağır işkenceler yapıldığını gördüm.

ESKİ GÖRÜŞLERİM

2-) Dışardaki çalışmalarıma temel teşkil eden düşüncelerimi özetlemeden önce bir noktayı belirteyim. Özet-

lemeye çalışacağım düşüncelerim, mensubu olduğum hareketin o dönemdeki düşünceleriyle tam bir uyumluluk içindeydi. O zamanki düşüncelerimi ana hatlarıyla şöyle özetleyebilirim.

a) Ülkemiz yarı-sömürge, yarı-feodal bir sosyo-ekonomik yapıya sahiptir. Bugün ülkemizde feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme, diğer çelişmelerin gelişmesini tayin ve onlar üzerinde tesir icra ettiği için yönetici ve belirleyici rolü oynadığı için baş çelişmedir.

b) Önümüzdeki devrim aşaması Demokratik Halk Devrimidir. Yarı-sömürge-yarı-feodal ülkelerde..... feodalizme karşı yürütülen mücadeleyle emperyalizme karşı yürütülen mücadele birbirine kopmaz bağlarla bağlantılıdır. Demokratik Halk Devriminin özü toprak devrimidir. Toprak devrimi, proletarya önderliğinde halk savaşı yoluyla başarıya ulaşır. Halk Savaşı, özünde bir köylü savaşıdır. Proletarya Partisi, yoksul ve orta köylülere dayanarak köylük bölgelerde silahlı mücadeleye girişmeli, buralarda kurtarılmış alanlar yaratmalı, bu kurtarılmış alanlar uzun süreli savaş içinde genişletilerek buralardan büyük şehirler kuşatılmalı ve en sonunda büyük şehirleri de, zaptetmek suretiyle ülke çapında siyasi iktidar ele geçirilmelidir.

«...Türkiye'de anti-feodal ve anti-emperyalist cephenin sınıf muhtevasıyla anti-faşist cephenin sınıf muhtevası aynıdır...»

c) «Dünyada ve Türkiye'de devrim için objektif şartlar son derece elverişlidir.»

Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Avrupa ülkelerinde Stalin'in ölümünden sonra burjuvazi, iktidarı tekrar ele geçirdi. Sovyetler Birliği'ndeki modern revizyonizm Sosyal - emperyalizme dönüşmüştür. Bugün dünyada modern revizyonist akımın başını Sovyet Sosyal emperyalistleri çekmektedir.

d) Türkiye'nin tarihi ve özellikle de Kemalist hareket hakim sınıflarca çarpıtılmıştır. Başta TKP revizyonistleri olmak üzere Kemalizm dalkavukluğu yapan her türden revizyonist-oportünist akımlar, ülkemizin yakın geçmişi konusunda kitleleri yanıltmada hakim sınıflara yardımcı olmuşlardır.

Şafak revizyonistlerinin iddia ettiği gibi «Milli Kurtuluş savaşımız, Milli burjuvazinin önderliğinde yürütülmedi.»

«Kemalist devrim, Türk ticaret burjuvazisinin, toprak ağalarının, tefecilerin, az miktardaki sanayi burjuvazisinin, bunların üst kesiminin bir devrimidir. Yani devrimin önderi, Türk komprador büyük burjuvazisi ve toprak ağaları sınıfıdır. Devrimde milli karakterdeki orta burjuvazi önder güç olarak değil, yedek güç olarak yeralmıştır.»

«Türkiye'de parlamento başından beri toprak ağaları ve komprador büyük burjuvazinin faşist ve yarı-faşist diktatörlüklerinin maskesi olmuştur.»

«...TKP, M. Suphi'nin önderliği altındayken Leninist bir partiydi. M. Suphi'nin hunharca katledilmesinden sonra partinin önderliği revizyonistlerin eline geçmiştir. Şefik Hüsnü, otuz yıllık önderliği boyunca, revizyonist bir çizgi izlemiştir...»

e) «...Türkiye'de ve Türkiye gibi yarı-sömürge ülkelerde, yarı feodal ülkelerde faşizm komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının diktatörlüğüdür.»

«Faşizm tehlikesi, niçin geçici bir tehlike değildir. Çünkü, birincisi, Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde zayıf ve güçsüz burjuvazi halkın mücadelesini daima kanla ve zorbalıkla bastırmaya ve bu şekilde ayakta kalmaya çalışır. Yani burjuvazinin zayıf ve güçsüz oluşu onu faşizme iter. İkincisi, toprak ağalarının mevcudiyeti burjuva demokrasisine feodal bir karakter verir.»

İşçi-köylü temel ittifakı üzerinde Halkın Birleşik Cephesi, bir veya birkaç bölgede Kızıl Siyasi İktidar kurulduktan sonra gerçekleştirilebilir.

f) Ulusların kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmalıyız.

Şafak revizyonistleri TİP ve M. Belli burjuva klikleri arasındaki mücadelenin sertleştiği bir ortamda ASD ile, M. Belli'nin kuyruğunda ortaya çıktı. Daha sonra PDA olarak ASD'den ayrılan bu kliğin başını her türlü aktif mücadeleyi reddeden burjuva unsurlar çekiyordu.

PDA revizyonistleri bir süre açıkça M. Belli ve daha sonra H. Kıvılcımlı'nın revizyonist teorilerine sarıldılar, onların savunuculuğunu yaptılar.

Gençliğin faşist baskılara karşı yürüttüğü militan mücadelesine söven PDA kliği giderek kitlelerden özellikle de gençlik kitlesinden iyice tecrit olmaya başladı. «Burjuva önderlik, tecrit olmuşluktan kurtulmak, sağcı pratiği gizlemek için keskin sloganlar haykırmaya, M. Belli revizyonizmine karşı Marksizm-Leninizmin ilkel gerçeklerini döne dolaşa çiğnemeye başladı. Palavra edebiyatı aldı yürüdü. Halk savaşı gevezeliği göğe çıktı.»

Sonraları TİİKP olarak adlandırılan bu burjuva kulübü sıkıyönetim şartlarında legalizm ve darbecilik batağına daha fazla batmış, bütün ümidini reformcu burjuvazinin askeri darbesine bağlamıştır. Bu süre içinde Halk Savaşı çığırtkanlığını da elden bırakmadı.

«THKO ve THKP-C iki küçük burjuva akımıdır. Bunlar kitlelerin sınıfsal mücadelesinin yerine bir avuç öfkeli aydının komploculuğunu geçirmek istedikleri için ideolojileri her bakımdan proletarya ideolojisine Marksizm Leninizmin evrensel ilkelerine aykırı olduğu için komünist değildirler.»

AP, MGP, DP ve CHP'nin İnönücü kliği Amerikancı komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının, değişik men-

faat gruplarının siyasi partileridir. CHP içinde Ecevit' in önderlik ettiği akım orta burjuva karakterdedir.

g) Demokratik Halk Devrimi aşamasında mücadele ve örgütlenme biçimleri esas ve tali alanlar konusundaki görüşlerim ise şöyleydi:

a) Köylük bölgelerdeki faaliyet esas, şehirlerdeki faaliyet talidir.

b) Silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir.

c) İllegal faaliyet esas, legal faaliyet talidir.

d) Ülke çapında düşman bizden güçlü olduğu müddetçe stratejik savunma esastır.

e) Stratejik savunma içinde taktik taarruzlar esas, taktik savunma talidir.

f) Bu dönemde köylerde, silahlı mücadele içinde gerilla mücadelesi esas, diğer mücadele biçimleri talidir.

g) Şehirlerde (büyük şehirlerde), stratejik savunma döneminde kuvvet biriktirmek ve fırsat kollamak esas, ayaklanmalar düzenlemek talidir.

h) Örgütlenmede parti örgütlenmesi esas, diğer örgütlenmeler talidir.

i) Diğer örgütlenmeler içinde silahlı mücadele örgütleri esastır.

j) Kendi kuvvetlerimize dayanmak esas, müttefiklere dayanmak talidir.

k) Ülkemizde silahlı mücadele şartları vardır.

Özetlemeye çalıştığım bu görüşler doğrultusunda işçi sınıfı arasında çalışmalara katıldım. Ancak bu çalışma süresi oldukça kısa (1 sene) oldu. Hareketimiz geçici bir darbe yedi. Bu sırada yakalandım. Kısaca böyle özetlediğim eski düşüncelerimdeki değişikliklerin neler olduğunu bilahare açıklayacağım.

3-) 12 Mart Türkiye'deki sınıf mücadelesinin ürünüdür. Sınıf mücadelesinde yeni bir dönemi oluşturmaktadır. Bu sebeple Türkiye'deki sınıf mücadelesinin 12 Mart öncesi ve sırasındaki gelişmesi özellikleri anlaşılmadan 12 Mart olayı doğru değerlendirilemez.

Ülke içerisinde sınıf mücadelesi, üç ana grupta toplanabilir. Halk kitleleriyle hakim sınıflar arasındaki uzlaşmaz çelişmeler, temelinde hakim sınıfların kendi aralarındaki uzlaşmaz çelişmeler temelinde ve halk içindeki uzlaşmaz olmayan çelişmeler temelinde sınıflar arasında yürütülen mücadelelerin tümü, sınıf mücadelesi kapsamı içinde yer alır. Sınıf mücadelesini belirleyen uzlaşmaz çelişmeler temelinde gelişen mücadelelerdir. Sınıf mücadelesinin esasını, halk kitleleriyle hakim sınıflar arasındaki çelişmeler temelinde gelişen mücadeleler teşkil eder.

12 Mart'ı değerlendirirken iki ayrı grupta yer alan uzlaşmaz çelişmelerin gelişmesini dikkatle izlemek zorunludur. Hakim sınıfların gelişen halk mücadelesi karşısında duyduğu korku ve endişe onu bu mücadele karşısında etkin tedbirler almaya yöneltmiştir. Hakim sınıflar yıpranmış ve gelişen halk mücadelesini bastırmadaki yetersizliğini kanıtlamış bulunan Demirel hükümetini devirmek ihtiyacını duymuşlardır. 12 Mart'a yol açan temel etken budur. Hakim sınıflar içinde bulundukları ekonomik ve siyasal krizden en zararsız şekilde çıkmanın gelişen sınıf mücadelesini bastırmanın yolunu 12 Mart faşist dönemini getiren 12 Mart faşist darbesinde bulmuşlardır.

12 Mart'ın hakim sınıfların kendi iç çelişmeleri ile ilgili yanı da önemlidir. Hemen şunu belirtelim ki, 12 Mart farklı emperyalist ülkelere bağlı kliklerin birinin diğerini devirmesi niteliğinde değildir. 12 Mart Amerikan işbirlik-

çisi bir hakim sınıf kliğinin yerini Amerikan işbirlikçisi kliklerin ittifakına dayanan bir başkasının almasıdır. Amerikan emperyalistlerinin 12 Mart'ı olumlu karşılamalarının nedeni budur.

12 Mart sırasında ordu içinde üç ana grup yer almaktaydı. Birincisi, Sunay-Tağmaç ikilisinin başını çektiği ve AP'ye yakın olan kliktir. İkincisi, Batur-Gürler ekibinin başında yer aldığı CHP'nin İnönü-Satır grubuyla, MGP'ye yakın bulunan kliktir. Üçüncüsü reformizmin çeşitlerini içinde barındıran Madanoğlu-Solmazer gibi eski subayların başında yer aldığı klikler toplamından oluşan reformist gruptur.

Reformistler, Batur-Gürler kliğiyle birlikte hareket ederek Demirel iktidarını devirmeye çalışıyorlardı. Batur-Gürler kliği ise bir yandan reformistlerle ilişkilerini sürdürür ve olumlu davranır görünürken diğer yandan Sunay-Tağmaç kliğiyle anlaşma yolunu tuttu. İki klik gelişen devrimci mücadeleyi bastırmak, ordu içindeki reformist grubu tasfiye etmek, Demirel'i düşürmek, fakat AP ve Demirel'i tasfiye etmek noktalarında anlaştılar.

12 Mart darbesi sonrasında bu üç noktada uygulamaya geçildi. Uygun senaryo hazırlandı. Faşistler Demirel'e muhalif toplum kesimlerini, özellikle demokrat aydınları, köylülüğü oyalamak amacını taşıyan Atatürk'çülük anayasal reformlar gibi sözler ettiler. 1. Erim hükümetine ilerici tanınan bazı kişileri dahil ettiler. Bu tedbirlerle, bazı toplumsal güçlerin geçici desteğini en azından hayırhah tarafsızlığını sağlamaya çalışıyorlardı.

İlk iki hükümette (1 ve 2. Erim) MGP ve İnönü-Satır kliğine ait olan ağırlık Melen hükümetiyle azaldı. Talû hükümeti ise Melen hükümetiyle eskisinden daha fazla temsil edilen AP'nin hakimiyeti ele geçirdiği hükümetti. Askeri klikler içinde de Sunay-Tağmaç kliği güçleniyor, Batur-Gürler kliği zayıflıyordu. Cumhurbaşkanlığı se-

çimleri sırasında Gürler'in tasfiyesi bu gelişmeyi açıkça gösterdi.

Kısaca özetlersek, 12 Mart, halkın gelişen mücadelesini bastırmak, ekonomik krizin yükünü yığınlara aktarmak ve doğan siyasi krizi hakim sınıfların faşist hakimiyetini sağlayarak çözmek amaçlarına yönelmiş, faşist bir darbedir. Amerikan emperyalizmine bağlı Demirel ve AP'nin yerini, AP, MGP, İnönü, Satır siyasi mihraklarıyla bağlantılı askeri kliklerin ittifakına dayanan, yine Amerikancı nitelikte bir iktidarın almasıdır.

SUBJEKTİVİZMİ ALTETME

4-) Hareketimizin yenilgisinden bu yana düşüncelerimde değişiklikler oldu. Bu değişikliklerle ilgili çalışmalarımı sürdürmekteyim. Araştırma, inceleme çalışmasının yanı sıra, arkadaşlarla tartışarak düşüncelerimi geliştirmeye, sağlamlaştırmaya çalışıyorum. Bu değişiklikleri şöyle açıklayabilirim.

Her şeyden önce geçmişte hareketimizin ve benim düşünce sistemim içinde, etkin durumda bulunan subjektivizmi altetme yolunda adımlar attım. Küçük-burjuva sınıf ideolojisinin, proleter dünya görüşü üzerindeki etkilerini kendimde yok etmeye çalışmaktayım. Subjektivizm, objektif gerçeğin yerine kendi istek, duygu ve düşüncelerini geçirmeye dayanır. Bunlar, objektif gerçeğin yerine konulduğunda yanlışlara düşmek, devrimci mücadelede başarısızlığa uğramak kaçınılmazdır.

İdeolojide subjektivizm, geçmişte hareketimiz ve benim üzerimdeki etkisini başlıca doğmatizm ve tek yanlılık olarak gösterdi. Birçok meselede, objektif durumun, bu

durumu yaratan şartların etraflı bir incelemesine girmeden sonuçlara gittik.

Bugün subjektivizmi altetme yolunda önemli bir ilerleme sağladığımı söyleyebilirim. Geçmişte aynı hataya düşmüş bulunan bir çok arkadaşın aynı yolda ilerlediğini görüyorum. Şüphesiz bu düşünce birden ortaya çıkmadı. Subjektivizmin benim ve birçok arkadaşın üzerindeki etkisi uzun süre devam etti.

Düşüncemdeki, değişmelerin en önemlilerinden biri Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısıyla ilgilidir. Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısını önceleri yarı-feodal olarak değerlendiriyorduk.

Ben de bu değerlendirmeye katılıyordum. Bugün bu değerlendirmenin yanlış olduğunu tespit ediyorum. Ülkemizde kapitalizmin hakim olduğu düşüncesindeyim. Bu düşüncemi ve dayandığı temelleri şöyle açıklayabilirim.

Türkiye emperyalizmin yarı-sömürgesi durumundadır. Emperyalizm ülkemizin zenginlik kaynaklarını yağmalamakta, ülkemiz emekçilerinin alınterinin ürünlerini gaspetmektedir. Ülkemiz ekonomisi emperyalizmin kontrolü altındadır. Emperyalistler soygunlarını işbirlikçileri vasıtasıyla gerçekleştirmekte ve toplumun en gerici en asalak güçlerine dayanmaktadırlar. Karşılık olarak kendileri de bu güçleri desteklemekte, yıkılmalarını önlemeye çalışmaktadırlar.

EMPERYALİZM DÜNYA HAKLARINA AZGINCA SALDIRMAKTA, HALKLARI KATLETMEKTEDİR

Emperyalizmin ülkemize girişi eskiye dayanır. Emperyalizm yağma ve en fazla sömürü yaratmak amacıyla

girdiği ülkelerde bu amaçlarını gerçekleştirebilmek için zorunlu değişiklikler yaratır. Emperyalizm feodal yapının ana özelliklerinden biri olan doğal ekonomiyi yıkar. Ülke içinde pazarların birleşmesine ve pazar ekonomisinin gelişmesine yol açar. Emperyalizmin menfaati bunu zorunlu kılmaktadır. Talanını gerçekleştirmek, ülkenin tüm zenginlik kaynaklarını yağmalayabilmek, emekçilerin alınterinin ürünlerini gaspedebilmek için bunları yapmak zorundadır. Emperyalizm kendine bağlı bir komprador sınıf yaratır. Geliştirdiği kapitalizm de komprador karakterdedir. Böyle bir kapitalizmin ilerici yanı yoktur. Komprador kapitalizminin kendisi de esas olarak tekelcidir, asalak ve gerici karakterdedir. Üretici güçlerin gelişmesini engelleyici niteliktedir. Emperyalizm milli kapitalizmi ezer, gelişmesini engeller. Ülkenin ekonomisini kendisine bağımlı kılar, gelişmesini ipotek altına alır, bağımsız gelişmeyi engeller. Emperyalizmin geri ülkelere girişinin onları yarı-sömürge haline getirmesinin bir yanı böyledir.

Öte yandan komprador krakterde de olsa kapitalizmin gelişmesi yapının bütünlüğünü etkilemektedir. Kapitalizm adım adım gelişmekte, feodalizm adım adım gerilemektedir. Feodalizm değişikliğe uğramakta, yarı-feodal nitelik kazanmakta, giderek yerini kapitalizme bırakmaktadır. Değişmenin diğer cephesi ana çizgileriyle böyledir.

Bir ülkedeki sosyo-ekonomik yapının temel niteliğini tespit etmek için, kapitalizmin temel niteliklerini kavramak gerekir. Kapitalizmin hakimiyeti ticari üretimin genel hale gelmesi ve emekçi yığınlarının esas olarak sermaye tarafından sömürülmesi demektir. Herhangi bir üretim sisteminin hakimiyeti, o üretimin teşkilâtının ekonominin temelini teşkil etmesi ve hakim olması demektir. Kapitalizmin hakimiyeti de ekonominin kapitalist esasa göre teşkilatlanması ve ekonominin temelini teşkil etmesi demektir. Gelişen kapitalizmin ilerici ya da gerici koprador ya

da milli olması bu sorunun dışındadır. Çok önemli olan bu sorunun kapitalizmin hakimiyeti meselesinden ayrı ele alınması gerekir.

Kapitalizmin ayırdedici özelliklerinin Türkiye gerçeklerine uygulanması beni şu tespitlere vardırdı. Türkiye'de doğal ekonomi yıkılmış, ticari üretim egemen hale gelmiştir. Ticari üretim (basit meta üretimi ve kapitalist üretim) doğal ekonominin sınırlarını parçalamıştır. Üreticiler kendi üretimlerini pazara sürmekte, ihtiyaç duydukları şeylerin büyük bölümünü pazardan sağlamaktadırlar. Türkiye'nin değişik yörelerinde farklı bir gelişme seviyesi göstermesine rağmen ülkemiz ekonomisinin genel özelliği ticari üretimin ve ekonominin kapitalist teşkilatının hakim olmasıdır.

Tarım tekniğinin değişmesinin en önemli göstergesi özellikle son yıllarda hızla ilerleyen traktörleşmedir.

Şehir nüfusunun artması, kolayca görülebilecek bir gelişmedir. Şehre göç, toplumsal hayatın en belirgin ve önemli unsurlarından birisidir. Nüfusu ellibini aşan bir dizi şehrin ortaya çıkması bu gelişmenin kanıtıdır.

İşçi sınıfının sayıca ve nitelik olarak gelişmesi de kolayca gözlenebilecek bir olgudur. Sayısı milyonlarla ifade edilen işçi sınıfının faal nüfusa oranı artmaktadır. nitelik bakımından da modern sanayi işçileri gelişmektedir.

Bütün bu gelişmeleri görmem, eski düşüncemi terk etmem sonucuna yolaçtı. Türkiye'de kapitalizmin hakim olduğu, bu kapitalizmin esas olarak komprador karakterde olduğu görüşünü benimsedim.

Eskiden hatalı değerlendirdiğim bazı sermaye biçimlerinin farklı değerlendirilmesi gerektiğini kavramam da düşüncemi değiştiren önemli etkenler arasındadır.

Ülkemizde kapitalizm hakim olmasına rağmen, az gelişmiş durumdadır. Yarı-feodal ilişkiler tali duruma düşmesine rağmen önem taşımaktadır. Türkiye'de kapitaliz-

min hakimiyeti devrimin milli ve demokratik karekterini değiştirmediği gibi, köylülüğün devrimde taşıdığı büyük önemi ve işçi-köylü ittifakının ittifaklar içindeki tayin edici önemini değiştirmez.

ÇAĞIMIZIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Değişikliğe uğrayan düşüncelerim içinde en fazla önem taşıyanlardan birisi çağımızın değerlendirilmesiyle ilgilidir. Önceleri hareketimiz çağımızı «Emperyalizmin toptan çöküşü, sosyalizmin dünya çapında zafere ilerlediği çağ» olarak değerlendiriyordu. Ben de bu değerlendirmeye katılıyordum. Bugün bu tespitin yanlış olduğu düşüncesindeyim.

Herşeyden önce 1917 Ekim Devrimi'nden bu yana çağımızın özelliği değişmemiştir. 1917'de Ekim Devrimiyle açılan Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında yaşamaktayız. O günden bu yana dünyamız çok önemli değişikliklere sahne olmasına, büyük değişmeler geçirmesine rağmen, çağımızın ana özellikleri değişmeden kalmıştır.

O günden bu yana dünyamızda ortaya çıkan değişiklikler dünya halklarının gelişen mücadeleleri ve kazandıkları zaferler ileri boyutlara varmıştır. Dünyamızın bugünkü şartları dünya halklarının devrimci mücadelesi bakımından büyük elverişlilik göstermektedir. Dünya halklarının geleceği aydınlıktır. Halklar devrimin ışıklı yolunda ilerlemektedirler. Bütün bunlara rağmen emperyalizm hâlâ ayaktadır. Emperyalizm (emperyalizm kavramına sosyal emperyalizmi de dahil ediyorum) dünya halklarına azgınca saldırmakta halkları katletmekte, zenginlik kaynaklarını yağmalamaktadır. Özellikle iki emperyalist

süper devlet ABD ve SSCB, dünya halklarına karşı girişilen saldırı ve yağmanın en büyük failleridir. Kısacası emperyalizm hâlâ ayaktadır ve taktik olarak güçlüdür.

Hareketimiz geçmişte dünya halklarının mücadlesini abartırken emperyalizmin gücünü küçümsemiştir.

Emperyalizmin toptan çöküş çağı teorisi subjektivist bir teoridir. Dünya ölçüsünde maceracılığa teorik temel teşkil etmiş, kayıplara yol açmıştır.

Görüşlerimde ortaya çıkan önemli bir değişiklik de halkın birleşik cephesinin gerçekleştirilmesiyle ilgilidir. Geçmişte hareketimiz «halkın birleşik cephesi, proletarya önderliğindeki işçi-köylü temel ittifakı üzerinde bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidar kurulmadan gerçekleşemez» görüşünü benimsiyordu. İşçi-köylü ittifakının belli ölçülerde gerçekleşmesini, kızıl siyasi iktidarın kurulmasına bağlıyordu. Milli burjuvaziyle, ittifaka girebilmek için güçlü olmamız, halk ordusuna sahip olmamız gerektiğini, bu olmaksızın milli burjuvaziyle ittifak kurulamayacağını savunuyordu. Benim de katıldığım ve savunduğum bu görüşler yanlıştı. Yanlışları şu noktada toplayabilirim:

Her şeyden önce sınıfların ittifakını sağlayan temel etkeni doğru kavramamız gerekir. Sınıflı toplumlarda her sınıf, kendi sınıf menfaatleri doğrultusunda hareket eder. Sınıfları mücadeleye iten etkenler, bulunduğu gibi ittifaka zorlayan etkenler de vardır. Bu etkenler, sınıfların menfaatlerine dayanır. Sınıflar varlık şartlarının doğurduğu çerçeve içinde hareket ederler.

Milli burjuvazi de bu objektif yasaya uygun hareket etmek zorundadır. Bu sınıfın menfaatleri onun bir yandan proletaryadan ve proletarya önderliğinde gelişen demokratik halk devriminden korku duymasına yolaçmaktadır; diğer yandan milli burjuvazi emperyalizmin, komprador kapitalizminin ve feodal kalıntıların baskı rekabet ve teh-

didiyle yüz yüze kalmaktadır. Bu etken milli burjuvaziyi devrime yaklaştırmakta, proletarya ile ittifaka itmektedir. Milli burjuvazinin bu ikili niteliği onun devrim ve karşı devrim arasında bocalamasına, kararsız kalmasına yol açar. Milli burjuvazi emperyalizm, komprador kapitalizmi ve feodal kalıntılarla çelişkisinin keskinleştiği dönemlerde devrime yaklaşır, ittifaka girebilir. En azından bu sınıfın sol kanadı, böyle bir istek gösterebilir. Geçmişte, hareketimizin hatası bu sınıfın hareketini tayin eden objektif yasayı dikkate almaması, meseleyi güçlülük meselesi olarak koymasıdır.

İkinci olarak işçi sınıfı partisinin birleşik cephe içinde insiyatif ve bağımsızlığını korumasının öncü rolünü gerçekleştirmesinin garantisi güçlü olması değildir. İşçi sınıfı partisi doğru bir ittifaklar politikası izlemezse ne kadar güçlü olursa olsun, bağımsızlığıtnı koruyamaz, burjuvazinin kuyruğuna takılır. İşçi sınıfı partisinin güçsüz olduğu halde, insiyatif ve bağımsızlığını koruması önderliğini gerçekleştirmesi mümkündür. Doğru bir politika böyle bir gelişmeyi sağlayabilir. Bu konudaki hatamız, politikanın tayin edici önemini kavrayamamaktan doğuyordu. Sonuçta da güçlü hale gelinceye kadar milli burjuvaziyle ittifak yapılamaz hatalı görüşüne düştük.

Üçüncü olarak, halkın birleşik cephesinin gerçekleşmesini, güçlülüğümüzü ve bağımsızlığımızı korumamızın bir etkeni olarak gördüğümüz halk ordusunun kurulmasından sonra mümkün görmekteydik. Yukarıdaki hatamızla bağlantılı olan bu anlayış hatalıydı.

Birleşik cephe, sömürülen sınıflarla, devrimin içinde bulunulan aşamasında devrimin baş hedefi olmayan sömürücü sınıflar arasındaki ittifaktır. Bu ittifakı sağlamanın işçi sınıfı partisi açısından tek şartı partinin «öncü» rolü ve bağımsızlığının sağlanmasıdır. Bu şart mücadele içinde sağlanır. Devrimci mücadele tarihi, kendisine öncü adı ta-

kıp artçı rolü oynayan partilerin olduğunu gösteriyor. Önemli olan kendine öncü adını takarak, herkesin seni böyle çağırmasını istemek değil, pratikte öncülüğünü kabul ettirmektir. Bunun en temel şartı doğru bir politika izlemektir. Güçlenmenin teminatı da budur.

Son olarak işçi köylü ittifakının gerçekleşmesini kızıl siyasi iktidarın kurulması şartına bağlamamız da hatalıydı. Bu görüş, işçi sınıfı partisinin köylülerin mücadelesine kızıl siyasi iktidarlar kurulduktan sonra önderlik edebileceğini dolaylı olarak kabul etmektedir. Bu görüş yanlıştır. Mekanik bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Sınıf mücadelesini dar kalıplar içine yerleştirme anlamını taşımaktadır.

MİLLİ MESELE VE YENİ GÖRÜŞLER

Görüşlerimde, Türkiye'de milli mesele ile ilgili bazı değişiklikler oldu. Geçmişte milli meselenin özünün farklı ulusların burjuvalarının pazara hakim olma mücadelesi olduğunu düşünüyorduk. Türkiye'de gelişebilecek ezilen ulusun milli hareketine karşı tavrımızı Türkiye devriminin menfaatleri açısından ele alıyor ve yargılıyorduk. Benim de katıldığım hareketimizin milli meseleyle ilgili bu görüşleri hatalıydı.

1917 Ekim Devrimi milli meseleyi değişikliğe uğrattı. Emperyalizme karşı girişilen milli kurtuluş hareketlerini dünya burjuva demokratik devriminin bir parçası olmaktan çıkarttı. Dünya proleter devriminin bir parçası haline getirdi.

Milli bağımsızlıklarını sağlamak için emperyalizme karşı milli kurtuluş savaşma girişen ezilen uluslar, em-

peryalizmi, dünya devriminin bu en büyük düşmanını zayıflatarak dünya proleter devrimiyle ittifak kuruyorlar, emperyalizme darbe indiriyorlardı.

İşte bu durumda milli mesele tek tek ülkelerin birinin meselesi olmaktan çıkıp, emperyalizme karşı yürütülen genel mücadelenin bir parçası haline geldi. Bazı ülkelerde uyruk milletlerin kendilerini ezen milletlere karşı yürüttükleri mücadeleye de bu açıdan yaklaşarak değerlendirmek zorunlu hale geldi. Bu mücadele kendi pazarını ele geçirmek isteyen sömürücü sınıflar tarafından yürütülse bile, esas niteliği emperyalizm karşısındaki durumuna göre tayin edilir. Milli meselenin günümüzdeki özünü emperyalizme karşı köylülerin mücadelesi teşkil etmektedir. Emperyalizmin milli baskısına maruz kalan ezilen ulusun geniş köylü yığınlarının emperyalizme karşı mücadelesi milli meselenin özüdür. Milli meselenin özünde köylü meselesi olması buradan gelir. Uyruk milletlerin mücadelesinin dünyanın o bölgesinde emperyalizmin hakimiyetini pekiştirmesi veya zayıflatması ona karşı tavrımızı tayin eder. Emperyalizmin milli baskısını ortadan kaldırmaya yönelmeyen bir milli hareket, ezen ulusun milli boyunduruğunu kırmış olsa bile milli meseleyi çözümlemiş sayılmaz. Milli meselenin çözümünün esası emperyalist boyunduruğu kırmaktır. Toplumun demokratikleşmesinin önündeki en büyük engel emperyalizm ve onun ülke içindeki dayanağı gerici sınıflardır.

Türkiye tarihinin, özellikle M. Kemal döneminin değerlendirilmesi ile Türkiye devrimci mücadele tarihinin, özellikle TKP'nin değerlendirilmesi meselesinde hataya düştük. Benim de katıldığım bu hata tek yanlılık olarak belirdi.

M. Kemal döneminin gerici, halka karşı yanını ortaya koyduk. Bu konuda devrimci saflarda, o güne kadar etkisini koruyan Kemalizm dalkavukluğunu terkettik. Ke-

malizm kuyrukçusu görüşlere karşı mücadele ettik. Bunu yaparken Kemalistlerin emperyalizme karşı yürüttükleri mücadelenin önemini küçümsedik. Yeterince dikkate almadık. Emperyalizme karşı mücadele ettiği dönemde, onu zayıflatan bir hareket olması dolayısıyla dünya proleter devriminin geçici müttefiki olduğunu göz önünde tutmadık. Kemalizmin bir yanını vurgularken diğer yanını gözden kaçırdık.

TKP'nin sosyal emperyalizmin uşağı Yakup Demir tarafından ele geçirilmesinden önceki dönemi için de benzer bir hataya düştük. TKP'nin sağ çizgisini tespit ederken, tali nitelikte olan olumlu yanını dikkate almadık. Troçkizme karşı mücadelesi, uluslararası ilişkileri gibi olumlu yanını dikkate almadık. Tek yanlılığa düştük.

Günümüzde dünya çapında ve ülkemizde ortaya çıkan değişiklikler devrimcilere önemli görevler yüklemektedir. İçinde bulunduğumuz yurt ve dünya şartlarıyla ilgili başlıca düşüncelerim şunlardır:

Dünya çapında ortaya çıkan en önemli değişikliklerden biri Sosyalist SB'de iktidarın Kruşçef revizyonizmi tarafından gaspedilmesinden sonra bu ülkenin nitelik değiştirerek kapitalizme geri dönmesiyle ilgilidir. Büyük bir sosyalist ülke olan SB giderek sosyal emperyalist bir ülke haline geldi. İçte kendi halkı ve Rus olmayan uluslar üzerinde sosyal-faşist bir diktatörlük kuran tekelci bürokrat -burjuvazi, emekçileri azgınca sömürdü ve baskı altında tuttu. Dışarda ise sosyal emperyalist bir politika izledi.

Günümüz dünyasının en önemli olaylarından biri, iki süper devlet Amerikan emperyalizmi ve Rus sosyal emperyalizmi arasında dünya hegomonyası için amansız bir savaş yürütülmesidir.

İki süper devletten birisi olan Amerikan emperyalizmi gerileme durumundadır. Diğer süper devlet Rus sosyal emperyalizmi gelişen bir emperyalisttir.

Rus sosyal emperyalizmi daha saldırgandır ve dünya halklarının baş düşmanları içinde en tehlikeli olanıdır.

İki süper devlet arasındaki hegemonya mücadelesinin bir 3. Dünya Savaşına yol açması kaçınılmazdır. İki süper devlet bir yandan çatışırken diğer yandan dünya halklarına karşı ortak tuzaklar hazırlamaktadırlar. Ancak süper devletler arasında rekabet ve mücadele mutlak ve esastır. Anlaşma ve birlik nisbi ve talidir. İki süper devlet arasındaki hegemonya mücadelesinin en önemli alanı Avrupa'dır. Akdeniz, Ortadoğu, Afrika, Hint Okyanusu ve Güney Asya diğer önemli alanlardır.

Dünyamızda meydana gelen önemli bir değişiklik de 3. Dünya ülkelerinin güçlerini artırmaları ve birliklerini pekiştirmeleridir. 3. Dünya, iki süper devlete karşı mücadele içinde şekillenmiş, gelişmiş, birliğini pekiştirmiştir.

Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkeleri ile Kanada ve Japonya'dan oluşan 2. Dünya'da gitgide iki süper devlete karşı mücadele eğilimi gelişmektedir. 2. Dünya süper devletlere karşı 3. Dünya ile daha çok birlik olmaya başlamış, ilişkilerini daha da geliştirmiştir.

Dünya devrimci hareketinin ve sosyalist ülkelerin gücü günden güne artmaktadır. Dünya halklarının emperyalizm ve sosyal-emperyalizme karşı giriştiği mücadeleler ileri boyutlara varmış ve onların dünyanın bazı bölgelerinden kovulmalarıyla sonuçlanmıştır.

Sosyalizmin zaferleri dünya halklarına örnek olmakta, sosyalizme sempati beslemelerini ve sosyalizm yoluna gitmelerine yardım etmektedir.

Günümüzde dünyamızın tablosu ana hatlarıyla böyledir.

Dünya hegemonyası uğruna çatışan iki süper devletten biri olan SSCB 3. Dünya Savaşının esas kaynağı dünya devriminin en büyük iki engelinden biridir.

Bugün dünyamızda 4 temel çelişme yer almaktadır.

1. Ezilen uluslarla emperyalizm ve sosyal-emperyalizm arasındaki çelişme.

2. Kapitalist ve revizyonist ülkelerde burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme.

3. Emperyalist (Sosyal emperyalizm dahil) ülkelerin kendi aralarındaki çelişme.

4. Sosyalist ülkelerle emperyalizm ve sosyal emperyalizm arasındaki çelişme.

Dünya devriminin temel gücünü 3. Dünya ülkeleri ve halkları oluşturmaktadır. Uluslararası proletaryanın görevi 3. Dünyanın iki süper devlete karşı sıkı birliğini sağlamak bu temel üzerinde 2. Dünya ile birleşmeye en azından süper devletlerden ayırarak tarafsızlaştırmaya çalışmak, iki süper devleti tecrit etmektir. İki süper devletin aralarındaki çelişmelerden dünya devrimi hesabına yararlanmak gerekir.

ÜLKEMİZİN İÇİNDE BULUNDUĞU DURUM

Ülkemizin içinde bulunduğu durumla ilgili başlıca görüşlerim ise şöyledir:

Türkiye'nin yarı-sömürge bir ülke olduğunu az gelişmiş ve komprador karakterde bir kapitalizmin hakim bulunduğunu daha önce belirtmiştim. Yarı-feodal ilişkilerin de tali duruma düşmesine rağmen varlığını koruduğunu söylemiştim. Ülkemizin bu gerçekleri ülkemiz devriminin karakterini tayin etmektedir. Devrimimizin bu aşamasında iki temel çelişmenin çözülmesi, devrimin ilk hedefidir. Bu çelişmeler ülkemizin bağımsızlığı ve toplumsal ilişkilerin demokratikleştirilmesi ile ilgilidir. Bu iki temel çelişme şunlardır.

1. Emperyalizm ve sosyal-emperyalizm ile tüm milliyetlerden Türkiye halkı arasındaki çelişme.

2. Komprador kapitalizmi ve feodal kalıntılar ile geniş halk yığınları arasındaki çelişmedir.

Bu sebeple devrimimiz bu iki temel çelişmeyi çözmeye, üretici güçlerin gelişmesini engelleyen emperyalizm, sosyal-emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmini tasfiyeye yönelen milli ve demokratik karakterde bir halk devrimidir.

Bu genel çerçeveyi çizdikten sonra ülkemizin içinde bulunduğu şartları bu çerçeve içerisinde değerlendirebiliriz.

Türkiye, dünya üzerinde önemli bir konuma sahiptir. Bu önem süper devletlerin Avrupa, Akdeniz ve Ortadoğu üzerindeki hegemonya çatışmasının iyice keskinleştiği günümüz şartlarında daha da artmıştır.

Türkiye emperyalist NATO askeri ittifakının Güneydoğu kanadında yer almaktadır. Amerikan emperyalizmi, işbirlikçileri vasıtasıyla ülkemiz üzerinde hegemonya kurmuş durumdadır. Türkiye ekonomik, askeri, kültürel bakımlardan esas olarak Amerikan emperyalizmine bağımlı bir yarı-sömürgedir.

Diğer yandan Rus sosyal-emperyalizmi ülkemizde hızlı bir ilerleme içindedir.

Türkiye'nin Avrupa ülkeleri ve AET ile olan ilişkileri sürmekle birlikte Avrupalı emperyalistlerin Türkiye üzerindeki etkisi azalmaktadır.

Türkiye'nin içinde yer aldığı 3. Dünya ülkeleri ile olan ilişkileri de genellikle olumsuzdur. Türkiye 3. Dünya ülkelerinden çok, süper devletlere yakın bir politika izleyince iyice yalnız kalmıştır. 1974 Kıbrıs işgali hareketi bu yalnızlığı iyice arttırmıştır.

Türkiye - Yunanistan ilişkileri, özellikle Kıbrıs ve Ege sorunları dolayısıyla iyice gerginleşmiştir. İki ülkeyi uzlaştırmaya çalışan Amerikan emperyalizmine karşılık Rus sosyal emperyalizmi Türkiye'yi desteklemekte, alttan alta savaş kışkırtıcılığı yaparak kargaşalıktan yararlanmaya çalışmaktadır.

Türkiye'nin uluslararası ilişkileri böyledir.

Ülkemizin durumu ile ilgili düşüncelerimi şöyle özetleyebilirim :

Türkiye'de faşist bir diktatörlük hüküm sürmektedir...

MC hükümeti, içte faşist diktatörlük uygularken dışta Amerikan emperyalizmiyle işbirliği içindedir. Amerikan emperyalizminin zayıflaması ve maskesinin düşmesiyle birlikte faşist MC, Rus sosyal-emperyalizmine hızlı bir yaklaşma göstermiştir. Ekonomide işbirliği, siyasette uzlaşma MC'nin Rus sosyal-emperyalizmine karşı tavrının ana özellikleridir.

Faşist diktatörlük, kendi içindeki çatışmalar, halk kitlelerinin mücadelesi ve farklı emperyalist ülkelere bağlı siyasi güçlerin mücadelesi sonucunda iyice zayıflamıştır. Burada tayin edici olan faşistler içindeki ve diğer işbirlikçi siyasi güçlerle faşistler arasındaki çelişmeleri keskinleştiren etken, halk kitlelerinin mücadelesidir. Faşist diktatörlük hakimiyetini korumasına rağmen gerileme içindedir. Devlet örgütüne hakim olan faşistler, halk kitlelerinden tecrit olmaktadırlar. Faşistler durumlarını korumak, hakimiyetlerini çeşitli baskı ve tedbirlerle sağlamlaştırma gayreti içindedirler.

TKP, TİP, TSİP gibi revizyonist partilerin aralarında farklar ve çelişmeler bulunmasına rağmen, bu partiler

sosyal-emperyalizmin işbirlikçiliğinde birleşmektedir. Sosyal-faşistlerin esas siyasi örgütü TKP'dir.

Sosyal-emperyalizminin işbirlikçileri kendi dışlarındaki değişik emperyalist ülkelere bağlı hakim sınıf partilerinin çatışmasından yararlanmaktadırlar. Sosyal-enperyalizmin hegemonya mücadelesindeki rakibi Amerikan emperyalizminin işbirlikçilerine karşı Avrupalı emperyalistlerin işbirlikçisi CHP'yi desteklemektedirler. Sosyal-faşizm özellikle son yıllarda önemli bir ilerleme göstermiştir. Sosyal-faşist TKP, merkez yayın organında açıkça, «TKP silahlı kuvvetleri devrimci hareketin önemli bir kolu saymaktadır. Faşizmi yumruk yapan Demirel'in karma hükümetini alaşağı etmek ve ilerici halkçı bir hükümet kurmak için sürdürülen savaşa ordu destek olmalıdır» (Atılım, Nisan 1975) görüşünü savunmaktadırlar.

Günümüzde sosyal-faşizm tırmanış içerisindedir. Sosyal-faşist diktatörlüklerini kurmak isteyen sosyal-faşistlerin bu gelişmesi gözden kaçırılmamalıdır.

CHP hakim sınıfların Avrupa işbirlikçisi kesiminin siyasi temsilcisidir. CHP liberal bir politika izlemekte, içte faşizm ve sosyal-faşizmle, dışta iki süper devletle uzlaşmaktadır. CHP içinde güçlü bir orta burjuva muhalefet yer almaktadır. Parti içinde orta burjuvazi ikinci bir güç olarak varlığını sürdürmektedir. CHP halk kitlelerinin gelişen mücadelesini kendi desteği haline getirmek istemektedir. Bu yüzden bir yandan bu mücadeleye sahip çıkmaya çalışırken, diğer yandan pasifize etmeye, kontrolü altında tutmaya çalışmaktadır. Halk kitlelerinin durumuna, hükümette olup olmamasına vb. etkenlere göre faşizme karşı uzlaşma veya mücadele yolunu tutmaktadır. Genel politikası faşizmle uzlaşmaktır. Aynı şey sosyal-faşizm ve iki süper devletle ilişkileri içinde geçerlidir.

Bütün bu şartlar devrimimizin içinde bulunduğu gelişme aşamasını göstermektedir. Milli Demokratik Halk

Devrimi stratejik aşamasının, içinde bulunduğumuz ara aşamasında baş çelişmenin, halkımızın baş düşmanlarının ve sınıfların mevzilenme planının tespiti zorunludur.

Türkiye devriminin bugünkü gelişme aşamasında çözülmesi gereken baş çelişme, faşizm ve sosyal-faşizm ile geniş halk yığınları arasındadır.

Faşizm, sosyal-faşizmin ve iki süper devletin karşısında yer alan bütün sınıf ve tabakalar halkı oluşturmaktadır. İşçi sınıfı, köylülük, şehir küçük-burjuvazisi ile milli burjuvazinin faşizme, sosyal-faşizme ve iki süper devlete karşı mücadele içinde yer alan kesimi halk sınıf ve tabakalarını teşkil etmektedir.

Mücadelenin önderi işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının köylülükle ittifakı temeldir. İşçi-köylü ittifakı üzerinde şehir küçük-burjuvazisi ve milli burvazinin devrimci kanadı ile birleştirilmelidir. Bu ittifakları esas alarak milli burjuvazinin diğer kesimlerinin ve Avrupalı emperyalistlerin işbirlikçilerinin kazanılmasına, en azından baş düşmanlardan ayrılarak tarafsızlaştırılmasına çalışılmalıdır.

Uluslararası alanda 3. Dünya ülkeleri ile iki süper devlete karşı birleşilmelidir.

DEVRİMCİ TAVIR — TESLİMİYETÇİ TAVIR

5) Poliste, mahkemede ve cezaevinde iki tavır devrimci tavır, teslimiyetçi dönek tavır— açık seçik ortaya çıkmıştır.

Devrimciler esas olarak dışarda sürdürdükleri mücadeleyi işkence tezgâhlarında, mahkemelerde ve cezaevlerinde sürdürmüşlerdir. Şüphesiz devrimciler oldukça iyi bir sınav veremediler. İşkenceler karşısındaki bu tavır

mahkeme ve cezaevlerindeki tavırlar kadar kararlı değildi. İbrahim Kaypakkaya arkadaşın tavrı hepimize örnek olmalıdır. Hikmet Şenses, Güner Alakoç arkadaşlarla, TİİKP davasından Hüseyin Karanlık'ın bu konudaki tavırları diğer örneklerdir. İşkencede devrimci tavır takman arkadaşların sayısı oldukça sınırlıdır. Genel tavır kısmi çözülmeler şeklinde oldu.

Mahkemelerde devrimciler kararlı tavır takındılar.

Devrimcilerin cezaevlerindeki tavırları mahkemelerdekinden farklı olmadı. Kısacası devrimcilerin poliste, mahkemede ve cezaevlerindeki tavırlarında olumsuz ve hatalı yanlar esas olmadı. Esas olan yan, mücadeleci ve kararlı yandır.

Dönekler ise; poliste, mahkemede ve cezaevlerinde her fırsatta karşı-devrimcileri savundular, devrimci olan her şeyi reddettiler. Devrimci hareket içinde yapılan hataları kendilerine siper edinerek faşistleri savundular. Bunlar içinde Tanrı arayıcıları türedi.

Bazı gruplarda değişik ölçüde yansıyan maceracılık yenilgi sonrasında da bu gruplar içerisinde değişen ölçülerde teslimiyete dönüşmüştür.

DEVRİMCİ HAREKET OLUMLU YOLDA

6) Devrimci hareket geçmişten bu yana, esas olarak olumlu doğrultuda gelişmiştir. Günümüzde ulaştığı noktada, olumlu ve olumsuz yanları içinde taşımaktadır. Devrimci hareketi tahlil ettiğimizde farklı unsurlardan meydana geldiğini görürüz. Bu unsurlar 4 ana grupta toplanabilir. Proleter devrimci olma doğrultusunda adımlar atmış bulunan hareketler; uluslararası proleter devrimci çiz-

giye sahip çıkan ilk gruptakilerle revizyonistler arasında yer alan orta yolcu bir hat izleyen, esas özelliği bakımından maceracı olan hareketler; Kürt milliyetçisi hareketler (bu hareketlerin emperyalizm ve sosyal-emperyalizme karşı belli ölçüde tavır alan yurtsever kesimini kastediyoruz), bu hareketlerin dışında kalan genellikle reformcu nitelikte olan yurtsever ve demokrat hareketler.

Proleter devrimci olma doğrultusunda adımlar atmış bulunan hareketlerin geçmişten bu yana esas olarak olumlu bir gelişme gösterdikleri söylenebilir. Bugün varılan noktada bu hareketleri birleştiren ve ayıran noktalar vardır. İdeolojik mücadelenin gelişmesi, çeşitli ideolojik ve siyasi görüşlerin belirginleşmesi ölçüsünde bu hareketleri birleştiren ve ayıran noktalar netleşecektir. Bugün bu hareketlerin tümünün veya birkaçının birleşeceğini söylemek mümkün olmadığı gibi, sonuna kadar ayrı kalacaklarını söylemek de mümkün değildir. Önümüzdeki gelişmeler bu sorunun cevabını ortaya çıkaracaktır.

Sonuç olarak devrimci hareket bugünkü durumuyla olumlu ve olumsuz yanlar taşımaktadır. Gelişme doğrultusu olumludur.

FAŞİZME VE SOSYAL — FAŞİZME KARŞI MÜCADELE

7) Bugün faşizme ve sosyal-faşizme karşı mücadele görevleri karşımızda durmaktadır.

Faşizm, emperyalizm çağına ait bir devlet biçimidir. Emperyalizm özgürlük değil, hakimiyet ister. Siyasi gerilik ve şiddet eğilimi, emperyalizmin temel özelliklerindendir. Emperyalizm genel olarak demokrasinin inkârıdır.

İşte bu yüzden faşizmi, sadece baskıya ve teröre bakarak değerlendirmek yanlıştır. Baskı ve terörün emperyalizmle bağı kurulmadan faşizmden bahsedilemez. Her durumda şu soruyu sormak gerekir. Baskı ve terörü hangi sınıf veya sınıflar uygulamaktadır? Faşizm hangi sınıfların diktatörlüğüdür?

Bu sorulara iki ayrı karşılık verilebilir. Emperyalist ülkelerle ilgili olarak faşizmin Dimitrov tarafından yapılan tanımı, bu soruya cevap vermiştir. Faşizm; finans kapitalin en gerici, en şöven en emperyalist kesimlerinin açık terörcü diktatörlüğüdür. Yarı sömürge ülkeler için bu tanımın değişikliğe uğraması gerekir. Bu ülkeler emperyalizmin baskısı altındadır. İktidar işbirlikçi sınıflara aittir ve demokratik devrim gerçekleştirilmemiştir. Bu yüzden bu ülkelerde faşizm, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının en gerici, en şöven, en işbirlikçi kesimlerinin açık terörcü diktatörlüğüdür. Yarı-sömürge ülkelerdeki faşistler, genellikle dünya üzerindeki en tehlikeli, en saldırgan, dünya halklarının en büyük düşmanı olan emperyalist devletin işbirlikçileridirler. Yarı sömürge ülkelerdeki faşizmin iç ve uluslararası etkenlerini görmek gerekir. Bu ülkelerde emperyalizmden ayrı bir faşizm düşünülemez. Bu yüzden tayin edici etken, emperyalizmin işbirlikçilerinin hakimiyet biçimidir. İşbirlikçilerin dışında bir faşizm düşünülemez. Bunun gibi, dünyadaki en gerici en saldırgan emperyalist devlete veya faşist kampa bağlı olmayı faşizmin tanımına sokmak da yanlıştır. Genel olarak faşist işbirlikçilerin en gerici ve saldırgan emperyalist devlete bağlı olmaları faşizmin tanımına bu olguyu sokmayı gerektirmez. Sonuçta bazı faşist diktatörlüklerin gözden gizlenmesine yol açar. Bütün işbirlikçileri ayrım yapmadan faşist olarak değerlendirmek de yanlıştır.

Bir ülkede faşist diktatörlüğün var olup olmadığı-

nın temel ölçüsü, devlet iktidarını faşistlerin ellerinde tutup tutmadıklarıdır. Bir başka deyişle, devlet iktidarına hakim olanlar komprador burjuvazi ve toprak ağalarının en gerici, en şöven, en saldırgan ve en işbirlikçi kesimler ise, faşist diktatörlüğün bulunduğu sonucuna varmak gerekir. Hakim sınıfların örgütü olan devletin iki temel kurumu ordu ve bürokrasidir. Ordu ve bürokrasiyi (bilhassa orduyu) elinde tutan hakim sınıf parti veya klikleri devlet iktidarına hakim demektir. Bu yüzden faşist diktatörlüğün varlığını, uygulanan terörün azlığı veya çokluğuna göre değerlendirmek hatalıdır. Bunun gibi varolan kanuni imkânlara bakılarak da faşist diktatörlüğün olduğu veya olmadığı söylenemez. Son anlayış, «faşizm demokratik özgürlüklerin kırıntısı ile bile bağdaşmaz» sözünün mekanik kavranmasından doğmaktadır. Faşizm bütün kanuni hakları ve özgürlükleri yok etmek ister. Ancak bu amacın gerçekleştirilmesi sadece faşistlerin isteğine bağlı değildir. Faşistlerin bu amacı gerçekleştirmelerinin önünde bir sürü engel vardır. Halkın mücadelesi, haklarını korumadaki kararlılığı, hakim sınıflar ve faşistler içerisindeki çalişmeler bu engellerin en önemlileridir. Dünya demokratik kamuoyunun baskısı da önemli bir etkendir. Aynı şeyler faşist terörün az ya da çok uygulanmasıyla da ilgili olarak da geçerlidir. Meselenin esası devlet iktidarına kimin hakim olduğudur. İktidarın, faşistlerin hakimiyetinde olup olmadığıdır.

Faşizme karşı mücadelenin esas hedefi faşist diktatörlüğün yıkılarak yerine anti-faşist bir iktidarın geçmesidir. Anti-faşist iktidar faşizmle uzlaşan bir iktidar değildir. Tam tersine faşizme karşı mücadele eden bir iktidardır. Bu iktidar, faşizme karşı sınıfların, anti-faşist temelde birleşmesinden oluşan, faşizme karşı birleşik cephenin iktidarıdır. Faşizmin geriletilmesi ,gerici tedbirlere karşı mücadele gibi anti-faşist mücadelenin bütün parçaları an-

ti-faşist birleşik halk cephesi iktidarının kurulması temel hedefine bağlanmalıdır. Bu hedefe bağlı olarak ele alınmalıdır. Birleşik cephe faşizme karşı olan sınıfların, faşizme karşı mücadele temelinde birleşmiş olmalarını ifade eder. Böyle bir cephenin öncüsü işçi sınıfıdır. Cephenin esasını, işçi sınıfının emekçi halk sınıf ve tabakalarıyla ittifakı oluşturur. İşçi-köylü ittifakı, anti-faşist cephenin temelidir. Bu temel üzerinde, şehir küçük burjuvazisi ve hakim sınıfların faşist olmayan diğer kesimleriyle birleşilmelidir. Birleşik cephe, faşizme karşı mücadele örgütüdür. Bu yüzden, faşizme karşı uzlaşıcı tavır takınan siyasi hareketlerin uzlaşıcı tavırlarıyla mücadele ederek birleşik cepheye çekilmelerine çalışmak gerekir. Birleşik cephe içinde de faşizmle uzlaşıcı eğilimlere karşı kararlı bir mücadele yürütmek gerekir. Cephe içinde inisiyatifi ve örgütsel bağımsızlığı korumak esastır. Anti-faşist mücadelenin başarısı için böyle bir cephenin kurulması tayin edici öneme sahiptir. Faşizme karşı eylem birlikleri anti-faşist mücadele bakımından önem taşımalarına rağmen birleşik cephenin yerini tutamazlar, görevlerini yerine getiremezler. Kısmi ve geçici nitelikte olan eylem birlikleri cephenin oluşmadığı dönemlerde faşizme karşı mücadelenin daha güçlü sürdürülmesine ve birleşik cephenin oluşmasına yardım etmeleri bakımından önem taşırlar.

Faşizme karşı kitlelerin mücadelesini geliştirmek ve bu mücadeleye önderlik etmek, günümüzde devrimcilere düşen temel görevdir. Çeşitli mücadele biçimlerini ve yollarını kullanarak kitlelerin anti-faşist bilincini geliştirmek faşizme karşı kitle mücadelesini geliştirmek ve doğru hedeflere yöneltmek önümüzde duran görevdir. Kitlelerin anti-faşist mücadelesini içinde bulunduğumuz şartlardan itibaren geliştirebiliriz. Bu yüzden kitle mücadelesi soyut sloganlarla geliştirilemez. Bizzat kitlelerin içinde bulundukları somut şartlardan, somut çelişmelerden hareket-

le bu mücadeleyi geliştirebilir, örgütleyebiliriz. Anti-faşist mücadele, kitlelerin içinde yaşadıkları gerçek şartlara dayanılarak geliştirilmelidir.

Genel olarak faşizmden söz ettiğim yerlerde sosyal-faşizmi de faşizm kavramına dahil ettiğimi belirtmeliyim. Yukardaki sözlerimle ilgili olarak bu açıklamam hatırlanmalıdır.

Sosyal-faşistleri tecrit etmeye yönelmeyerek, sadece faşistleri yıkma mücadelesi vermek, bağışlanmaz bir hata işlemek, sosyal-faşizme yardım etmek demektir. Günden güne güçlenen sosyal faşizme karşı uyanıklığı köreltmek vahim bir hatadır. Meseleyi sadece faşizme karşı mücadele planında ele almak tam bir dar görüşlülüktür. Böyle bir davranış sosyal-emperyalizme ve sosyal-faşizme karşı sözlerle ne kadar yaldızlanırsa yaldızlansın, gerçekte sosyal-emperyalizmin ve sosyal-faşizmin işine yarar. Günümüzde birleşik cephe faşizme ve sosyal-faşizme karşı kurulur.

Faşizme ve sosyal-faşizme karşı mücadele iki süper devlete karşı yürütülen mücadeleden ayrı değildir.

ZAFER HALK YIĞINLARININ OLACAKTIR

8.) Ülkemizde devlet iktidarını ellerinde tutan faşistler, hakimiyetlerini pekiştirme gayreti içindedirler. İşçi sınıfı ve halk aleyhine burjuvaziye hizmet eden kanunlar çıkarmak, mekanizmayı daha da faşistleştirmek amacındadırlar. Diğer yandan Ege sorununda olduğu gibi şövenizmi körükleyerek, dini istismar ederek sahte temel atma törenleri, vaadler vermek gibi yollara başvurarak halkı aldatmaya, kitle desteği yaratmaya çalışmaktadırlar. Faşist-

ler halkın gelişen mücadelesini kanla boğmaya çalışıyorlar. «Komünizm», «bölücülük», «vatan hainlerine karşı mücadele» gibi alışılmış sözlerle halkı etkilemeye çalışmaktadırlar. Bütün bunlar, halkın gitgide faşistlerden uzaklaşmasına neden olmaktadır. Faşistler güçlerini kaybetmekte, tecride gitmektedirler. Birbirleriyle kıyasıya bir boğuşma içerisindedirler. Bu da onları zayıflatmaktadır. Sosyal-faşistler ise tırmanma içindedirler.

Sosyal-faşistler bürokrasi içinde kilit mevkileri ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Sosyal-faşizm bazı kitle örgütlerini ele geçirmiştir. Bazıları içerisinde ise önemli bir etkinliğe sahiptir. Genellikle darbeci metodlarla kitle örgütlerini ele geçiren sosyal-faşistler, kendileri için zararlı gördükleri her türlü ilerici, yurtsever, demokrat unsuru tasfiye etmektedirler. CHP iktidarı altında hızla gelişip serpilebileceklerini, efendilerinin ve kendilerinin etkisinin artabileceğini düşünmekteler.

CHP'nin halk kitleleri üzerinde önemli etkinliği vardır. CHP tüm hesaplarını önümüzdeki seçimleri kazanmak üzerine kurmuştur. Halkın gelişen mücadelesini kendi oy desteği haline çevirmek istemektedir. Halkın mücadelesinin kontrol sınırlarını aşmasını engellemeye çalışmaktadır. CHP'nin devrimcilere karşı tavrı da bu çerçeve içerisinde ortaya çıkmaktadır. Bazan karşı çıkmakta, bazan sessiz kalmakta, zaman zaman sesini olumlu yönde yükseltmektedir.

Önümüzdeki yıl yapılacak olan genel seçimler yaklaştıkça hakim sınıflar arasındaki mücadele daha da büyümektedir. MC faşizmine iktidar alternatifi olabilecek başlıca iki siyasi akım, kıyasıya bir mücadele yürütmektedir. Bu iki alternatifin ilki, askeri faşist diktatörlüktür. İkincisi sosyal-faşist diktatörlüktür. CHP'nin tali ve geçici bir alternatif olması ihtimali vardır. Anti-faşist nitelikte bir halk iktidarı ise uzun vadede alternatif hale gelecektir.

Faşist diktatörlüğün yerine geçebilecek bir askeri faşist diktatörlüğün sınıf temeli faşistlerle aynıdır. Yalnızca değişik bir faşist kliğin, ya da faşist klikler ittifakının iktidarı alması söz konusu olabilir. Hakim sınıflar içinde gelişen mücadele ve halk yığınlarının mücadelesinin ilerlemesi böyle bir ihtimali imkan dahiline sokmuştur. Askeri faşist diktatörlüğün gerçekleşmesini engelleyebilecek birçok etken de vardır. Hakim sınıfların diğer kliklerinin gücü, halkın mücadelesi ve dünya demokratik kamuoyunun etkisi en önemli etkenlerdir.

Sosyal-faşistler her yoldan yararlanarak iktidarı ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Sosyal-faşistler esas olarak Türkiye'de sosyal-emperyalizmin etki ve nüfuzunun artmasından medet ummaktadırlar. Bu yüzden sosyal-faşist diktatörlüğün gerçekleşmesi, Türkiye'nin uluslararası ilişkilerinin değişmesiyle yakından ilgilidir. Sosyal-faşistler esas olarak askeri darbe yoluyla iktidarı ele geçirmeyi planlamaktadırlar. Sosyal-faşist diktatörlük kısa dönemde diğer alternatiften daha zayıf bir alternatif olarak görünmektedir. Ancak uzun vadede daha tehlikelidir. Uluslararası ilişkilerde önemli bir değişiklik çok şeyi değiştirebilir. 3. Dünya Savaşı ve Türkiye'de sosyal-emperyalist hegomonyanın sağlanması en önemli iki değişikliktir. CHP hükümetiyle sosyal-faşistlerin güçlerini artırmaları beklenebilir.

İşçi sınıfı ve halk ise, geleceği ellerinde tutmaktadırlar. Tarihi bakımdan, zafer mutlaka halk yığınlarına ait olacaktır. Halkın mücadelesi önemli gelişmeler göstermesine rağmen bir halk iktidarı kısa vadede iktidar alternatifi olacak güce erişmiş değildir.

Halk iktidarı uzun vadede zorlu mücadelelerden geçerek bazan geri çekilip, bazan ileri atılarak ama mutlaka başarıyla kurulacaktır. Buna ve devrimcilerin bu görevi gerçekleştirmedeki kararlılıklarına inancım tamdır.

İKİ AÇIKLAMA

«SİYASETİMİZİN GENEL YÖNÜ GEÇERLİLİĞİNİ KORUMAKTADIR»

□

«Sol Kendini Anlatıyor»un yayını içinde «Bir grup THKP-C Davası Sanığı» imzalı bir açıklama koymuştuk. Tıpkı bu durumda görüldüğü gibi «Bir grup TKP-ML Davası Sanığı» imzalı bir açıklama daha aldık. Bu arkadaşlar da kendi açılarından haklı bir dilekte bulunuyorlardı. TKP-ML Davası sanıklarının görüşlerinin bugün tek bir noktada odaklandığı gibi bir izlenimin, Türkiye solunu bütünü içinde değerlendirmeyi amaçlayan bu diziyi zedeleyebileceğini söyleyerek, aynı dava içindeki farklı diğer görüşün de bilinmesi için sorularımıza verdikleri yanıtların yayınlanmasını istediler. Başta, dizinin bitiminin duyuruluşu ve iletilen yanıtın çok uzunluğu gibi teknik nedenler olmak üzere, çeşitli nedenlerden ötürü yayınlayamadık. Fakat hatırlatmamız gerekli ki, Türkiye solunu bütünü içinde değerlendirebilmek için bu arkadaşların görüşlerinin de bilinmesi gerekir. Bu arkadaşların TKP-ML Davası sanıklarından Sami Sarı'nın yayınlanan görüşlerinden farklı yanlarını öz olarak kısaca şöyle özetleyebiliriz:

«Bu kişiler, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir yapıya sahip olan ülkemizin, «yarı-sömürge ve geri bir kapitalist» sosyo-ekonomik yapıya sahip olduğunu söylemekle emperyalizmi ilerici göstermiş olmaktadırlar. Emperyalizmin girdiği geri ülkelerde kapitalizmi nitel olarak geliştirdiği

tezi, Troçkist bir tezdir. Troçkiden önce Kautski tarafından da savunulmaktaydı. Lenin, bu görüşü savunanların revizyonistler olduğunu söyleyerek zamanında bu tezi mahkûm etmiştir.

Bir hareketin değerlendirilmesinde kavranacak temel halka, o hareketin genel siyasetinin yönünün doğru olup olmadığına bakılarak yapılmalıdır. Geçmişte bazı hatalar işlenmiş olmasına rağmen siyasetimizin genel yönü geçerliliğini korumaktadır. Bizler hatalarımızın bilincindeyiz. Bu hatalarımızı kısaca şöyle sıralayabiliriz.

1971 şartlarında devrimci durumun değerlendirilmesinde subjektivizm hatasına düşüldü. Devrimci dalganın düştüğü bir dönemde, devrimci durumun mükemmel olduğu tespitini yaptık. Bu tespit, işlenen «Sol» hataların da temeli olmuştur.

Çağımızın değerlendirilmesine ilişkin tespitimiz de hatalıydı. Geçmişte, «çağımızın emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin dünya çapında zafere doğru ilerlediği bir çağdır» tespitini yapmıştır. Bugün çağımızın, emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olduğu görüşündeyiz.

Kemalizm konusunda, onun Kurtuluş Savaşı döneminde anti-emperyalist bir yöne de sahip olduğu ve bu yüzden Kemalist hareketin dünya proleter-sosyalist cephesinin bir müttefiki olduğu hususunu vurgulamadık. Ama Kemalist hareketin sınıf muhtevası ile ilgili tespitimiz bugün de geçerlidir.

Milli meseleye bakış açımız esas olarak doğrudur. Fakat, milli hareketleri, bu hareketlerin emperyalizmi ve sosyal-emperyalizmi geriletmesi veya ilerletmesi açısından ele almak ve buna bağlı olarak desteklemek veya desteklememek gerekir.

Bunlar dışında bazı hatalarımız da vardır. Fakat biz, İbrahim Kaypakkaya tarafından temellendirilen görüşle-

rin esas yönünün geçerliliğini koruduğu ve koruyacağı anlayışındayız. Bir grup tasfiyeci ve Troçkistin bu görüşleri değiştirmeye gücünün yetmeyeceğini ve mücadelesinin pratiğinin de bunu göstereceğine inanıyoruz.»

«71—72 YENİLGİSİ SAFLARDA DAĞINIKLIK GETİRDİ»

□

Dizimizin yayını süresince aldığımız eleştiri mektuplarından birisi de MLSPB (Marksist Leninist Silahlı Propaganda Birliği) imzasıyla geldi. Bu mektupla özetle «1971-72 dönemindeki yenilgide THKP-C askeri ve teorik lider kadrosunu kaybettiğini ve saflarda geçici olarak dağınıklık ve ihanet bayrağının yükseldiğini, günümüzde THKP-C görüşlerini savunduğunu iddia eden bir çok grup olduğunu, içlerinde geçmiş mücadeleyi «Troçkizm, küçük burjuva ihtilalciliği» şeklinde değerlendirilen «İhanet gruplarının bulunduğunu bunların hareketi temsilden çok, dışına atılan tortu olduğu» söyleniyordu. Aynı mektupta ayrıca «geçmişin THKP-C olayı yansıtılmak isteniyorsa Mahir Çayan'ın, Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi, Kesintisiz Devrim 1-2-3 ve İhtilalin Yolu yazılarından yararlanılması» isteniyordu.

Solun içindeki değişik görüşteki arkadaşların görüşlerini demokratik tartışma koşullarında anlatma ve tartışma amacı güden dizimize, bu kesimin görüşleri, sorularımıza yanıt olarak iletilmedi.

□

TİİKP (TÜRKİYE İHTİLALCİ İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ) DAVASI SANIĞI GÜN ZİLELİ:

«AMERİKAN EMPERYALİZMİ GERİLERKEN, RUS SOSYAL EMPERYALİZMİ İLERLEMEKTEDİR.»

□

«TİİKP (Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi) Davası» 12 Mart döneminde toplu yargılamaya konu edilen örgüt davalarının sanık sayısı en kabalık olanlarından birisidir. Gün Zileli, baş sanığı Doğu Perinçek olan bu davanın sanıklarından birisidir.

1946 yılında Ankara'da doğan Zileli, Ankara DTCF Felsefe bölümünde okumuştur. 1963 yılından bu yana görüşleri doğrultusunda «sol hareket» içinde bulunmaktadır. Ilk kez 1964 yılındaki Amerikan aleyhtarı gösterilerden birisinde yakalanmıştır. O dönemde TİP içinde olan Zileli, siyasi çalışmaları yanısıra sanatla da ilgilenmekte ve çeşitli sanat dergilerinde öyküler yayınlamakta idi.

1968 yılında FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu) nun Doğu Perinçek başkanlığındaki Merkez Yürütme Kurulunda görev almıştır. Aynı dönemde DTCF Sosyalist Fikir Kulübünün de başkanlığını yapmaktaydı.

1968 yılında yeniden yayınlanmaya başlayan Aydınlık Dergisi'nin kurucularından biridir. 1970 yılında TİP'den ihraç edilen Gün Zileli, Aydınlık Dergisi'nin bölünmesinde «Proleter Devrimci Aydınlıkçılar» diye bilinen kesimin saflarında olmuştur.

12 Mart döneminde adı arananlar listesinde sayılmış, ve 971 yılı haziran ayında İzmir'de yakalanmıştır. Üç yıl kaldığı tutukluluk süresinde TİİKP Davası'ndan başka o dönemde açılan TÖS ve DEV-GENÇ davalarından da yargılanmıştır.

1974 yılında çıkan afla birlikte tahliye edilen Zileli, 1975 Ocak ayında Aydınlık Dergisi bürosuna yapılan baskında gözaltına alınmış ve DGM'de tutuklanarak beş aya yakın tutuklu kalmıştır. Tahliyesinden bir süre sonra ise «iki süper devlete karşı» sloganıyla düzenlenen İncirlik yürüyüşünde tutuklanmış ve bir ay daha tutuklu kalmıştır.

Gün Zileli'nin sorularımıza verdiği yanıtlar ise şöyledir:

□

1.) İzmir'de yakalandıktan sonra İstanbul'a sevkedildim. Burada, Sansaryan Hanı'nda devrimcilere ağır işkenceler yapılıyordu. Birçok gencin ayakları falakadan patlamıştı ve ayaklarına sarılan bezler dahi kan içindeydi. Tutukluluğum süresince faşizmin zulmünü yakından tanıdım. Onlar, faşizme boyun eğmeyen ve devrim davasını savunan devrimcilere karşı büyük bir hınç duyuyorlardı. Hele devrimcileri birlik halinde gördükleri zaman deliye dönüyorlardı.

Sıkıyönetimin hukuku, uydurma bir hukukdu. Onlar, her şeyi önceden tespit etmişlerdi. Yapılması gereken, «suçluya» uygun bir «suç» bulmak ve işi kılıfına uydurmaktı. Devrimcileri işkencehanelere gönderen sıkıyönetim savcılarının hukuku işte buydu. Sanıkların ifadelerinin işkenceyle alındığını bilen, ama bunu örtbas etmek için ellerinden gelen herşeyi yapan Sıkıyönetim hakimlerinin hukuk anlayışı da buydu.

1972 ortalarından itibaren Mamak'taki zulüm daha da arttı. Bizlerin üzerinde dayağa dayanan bir disiplin kur-

maya giriştiler. Bu arada kontr-gerilla, cezaevlerinden devrimci götürme işlemini iyice arttırdı. Artık hergün bir kaç kişi kontr-gerilla'ya götürülüyordu. Yeni yakalanıp gelenlerin eskiye göre daha ağır işkencelerden geçtiğini görüyorduk. Faşistler sadece bizlere değil, kız arkadaşlarımıza da aynı zulmü uyguladılar. Hatta kızlara karşı daha da zalimce davrandılar. Ama bütün bu baskılar, dayaklar ve zulüm bizlerin birliğini pekiştirmekten başka bir sonuç vermedi.

12 MART «ARA REJİM» DEĞİLDİR

3.) 12 Mart darbesi halkın mücadelesini bastırmaya yönelmiş faşist bir darbeydi. Bu darbenin sonucunda ülkemizde faşist diktatörlük kuruldu. Revizyonistlerin iddiasının aksine 12 Mart bir «ara rejim» değildir. 12 Martçı güçler bugün de işbaşında bulunmaktadır. Sıkıyönetim döneminden halkın mücadelesini bastırmak için yararlanan Demirel, işbaşındadır 12 Mart'ın baş tezgâhlayıcılarından Feyzioğlu ve partisi işbaşındadır. Bu dönemde güç toplayan Türkeş'ler işbaşındadır. Ancak, 12 Mart faşistleri halkın mücadelesiyle geriletilmişlerdir.

12 Mart faşist darbesi mukadder değildi. Eğer halkın mücadelesi, revizyonizmin ihaneti yüzünden dağılmasaydı, eğer darbeci ve maceracı tutumlar sonucunda bir kısım devrimci güçler şaşırtılmasaydı, geniş kitlelere dayanan bir mücadele sürdürülseydi ve bütün demokrat güçlerin birliği sağlanabilseydi, faşist darbecileri tecrit etmek ve bu darbeyi önlemek mümkün olabilirdi.

Revizyonistler, bir kısım reformcular ve darbeciler 12 Mart'ın peşine takıldılar. Bu darbenin ilerici bir darbe ol-

duğunu söyleyerek halkın uyanıklığını körelttiler. Halkın gücüne değil, hakim sınıfların bir kesimine güvenenler bir süre sonra ne büyük bir yanılgı içinde bulunduklarını gördüler. Tabii görmeyenler de oldu. Maceracı eylemlere girişen arkadaşlar da 12 Mart karşısında yanlış bir tutum izlediler, onlar da bu darbenin ilerici bir darbe olduğu yanılgısına düştüler. Çünkü devrimin, yığınların mücadelesiyle değil bir avuç aydının darbeci girişimleriyle gerçekleşebileceğini düşünüyorlardı. O gün bu darbeci cereyanı göğüsleyen PROLETER DEVRİMCİ AYDINLIK dergisi oldu. PROLETER DEVRİMCİ AYDINLIK 1970 haziranından itibaren faşist bir darbe tehlikesine karşı dikkati çekmiş, böyle bir darbeye ancak işçi ve köylü kitlelerine dayanan, onları seferber eden bir mücadele ile karşı konabileceğini, bütün demokrat güçlerin birliğinin zorunlu olduğunu açıklamıştı. Ancak o gün proleter devrimciler oldukça azınlıktaydılar. Oportünizmin ve revizyonizmin etkinliği büyüktü. PDA'nın bu uyarıları dikkate alınmadı, tam tersine bu gerçekleri ifade eden devrimciler üzerinde baskı uygulanmaya kalkışıldı. PDA halkın kurtuluşunun darbe ile sağlanamayacağını açıkladı. 12 Mart darbesinin gerçek niteliğini ortaya koydu. Nihat Erim hükümetinin büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının hükümeti olduğunu gösterdi. Elbette bu mücadeleler devrimci saflarda etkili oldu. PDA'ya yapılan her türlü saldırıya rağmen, bir çok devrimci bu söylenenlerin gerçek olduğunu kısa zamanda görmeye başladı. Zaten 12 Mart'tan hemen sonra gelen sıkıyönetim de bu gerçeklerin görülmesine hizmet etti.

Bugün 1971 direnişi diye göklere çıkarılan hareketler maceracılıktan başka bir şey değildir. Bu eylemler sonuç olarak devrimci güçlerin dağılmasına ve faşistlerin ilerlemesine hizmetetti. Birçok devrimcinin ve devrimci enerjinin heba olmasına yol açtı. O günlerde burjuva basını bu

tür eylemleri kasıtlı olarak abarttılar. Bir çok devrimci ise büyük bir yanılgıya düşerek bunun «devrimci propaganda» olduğunu sandılar. Diğer yandan, revizyonistler ve darbeci-reformcular da maceracı eylemlere girişen gençleri bu yolda teşvik ettiler. Şimdi kahramanlık edebiyatını bir yana bırakmalı ve gerçekleri tespit etmeliyiz. Geçmişten ders çıkarmazsak aynı hataları başka bir düzeyde tekrarlamamız kaçınılmaz olacaktır.

55 YILLIK MÜCADELE GELENEĞİ

4-2.) 1968 yılından bu yana AYDINLIK ve HALKIN SESİ dergilerinin temsil ettiği proleter devrimci çiziginin takipçisiydim. Bu çizgi Türkiye proletaryasının büyük önderleri Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü tarafından 55 yıl önce ortaya kondu, savunuldu, her türlü zorbalığa rağmen geliştirildi. AYDINLIK ve HALKIN SESİ 55 yıldır mücadele eden Türkiye proletarya hareketinin günümüzdeki temsilcileridir. Brejnev-Kruşçev revizyonist kliğinin ihanetinden sonra Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü'nün devrimci davasını devralan proleter devrimci hareket, 1960'lardan bu yana çeşitli revizyonist ve oportünist akımla mücadele içinde gelişti. Özellikle revizyonizme karşı 1970'lerde kararlı bir mücadele açan proletarya hareketi büyük Proleter Kültür Devriminin öğretisi ile ülkemiz pratiğini ve işçi hareketinin mirası ve tecrübesini kaynaştırdı. Sovyetler Birliği'nin sosyal-emperyalist karakterini bir çok saldırıya rağmen cesaretle ortaya koydu. 1970 yılındaki DEV-GENÇ kongresinde Doğu Perinçek arkadaş bu gerçeği ifade ettiği zaman üzerimize saldırılmıştı. Ama gerçekler mutlaka muzaffer olur. Bugün, revizyonizme ve sosyal-emper-

yalizme karşı devrimci safların hızla geliştiğini hepimiz görüyoruz. O gün bu devrimci fikirler kararlılıkla savunulmasaydı şüphesiz bugün bu kadar yol katetmiş olmayacaktık.

Bugün dünya büyük bir kargaşalık içindedir. İki süper devlet, ABD ve Sovyetler Birliği dünya hegemonyasını ele geçirmek için her yerde amansız bir mücadeleye girişmiş bulunuyorlar. Onlar, her yerde kargaşalık çıkarıyor, müdahale ve yıkıcılık yoluyla yoksul ülkeleri hegemonyaları altına almaya çalışıyorlar. Bütün ülkelerin doğal kaynaklarını yağmalıyorlar, ülkelerin bağımsızlığını tehdit ediyorlar. ABD emperyalizmi dünya halklarından ve özellikle Hindiçini halklarından yediği darbelerle gerileme içine girmiştir. ABD şimdi hegemonya alanlarını korumaya çalışmaktadır. Onun yıldızı sönmeye başlamıştır. Ancak Sovyet sosyal-emperyalizmi genç ve yükselen bir emperyalist olarak her yere el atmaktadır. O, dünyayı yeniden paylaşma talebinde bulunmaktadır. Dünyayı ele geçirmek için her yola başvurmakta ve hızla silahlanmaktadır. Bugün sosyal-emperyalistler daha saldırgandır ve baş savaş kışkırtıcısı durumundadır. Savaş tehlikesi hızla yükselmektedir. Öte yandan, dünya çapında devrimin etkenleri de yükselmektedir. Hegemonyacılığa karşı çıkan ülkelerin mücadeleleri gittikçe gelişmekte ve birleşmektedir. Milletlerin milli kurtuluş savaşları sömürgeciliğe, ırkçılığa ve emperyalizme ağır darbeler indirmektedir. Halkların devrim mücadelesi proletarya partilerinin önderliğinde ilerlemekte ve yeni yeni zaferler kazanmaktadır.

Dünya devriminin baş düşmanları iki süper devlettir. Sosyal-emperyalistler, dünya halklarının daha da tehlikeli bir düşmanıdırlar. Proleter devrimciler, dünya devriminin itici gücü olan üçüncü dünyanın mücadelesini desteklemeli, bu güce dayanmalı, iki süper devletin hegemonyasına karşı çıkan Fransa, İngiltere gibi ikinci dünya ülke-

lerinin mücadelesini desteklemeli ve onlarla ittifak siyaseti izlemeli, böylece iki süper devleti azami ölçüde tecrit etmelidirler.

Ülkemizdeki gelişmeler de dünyadaki gelişmelere uygundur. ABD emperyalizmi bir süreden beri ülkemizde de gerileme halindedir. ABD'nin her geri adım atışında sosyal-emperyalistler bir ileri adım atmakta ve adım adım ilerlemektedirler. Sosyal-emperyalistler, ülkemizde ilerlemek için aynı Hitler faşistlerinin yöntemlerine baş vurmaktadırlar. Bir yandan krediler vb. yollarla hükümet üzerinde etkili olmaya ve sızmaya, bir yandan da ülke içindeki beşinci kolları olan revizyonistler aracılığıyla etkilerini arttırmaya ve uygun şartlarda bir sosyal-faşist diktatörlük kurmaya çalışıyorlar. MC iktidarı, sosyal-emperyalistlere karşı uzlaşmacı bir siyaset izlemekte, ülkenin kapılarını onlara açmakta, boğazlarımızı Rus savaş gemilerine açık bir hale getirmektedir. MC iktidarı Yunanistan gibi dostumuz olan ülkelere karşı düşmanlığı körüklemekte ve bu konuda sosyal-emperyalistlere sırt dayamaya kalkışmaktadır. Ülkemizde sosyal-emperyalizm tehlikesi çok büyüktür. Buna karşı geniş halk kitlelerini uyarmak bütün devrimcilerin ve yurtseverlerin görevidir.

Diğer yandan halk kitlelerinin mücadelesi de yükselmektedir. AYDINLIK dergisinin 1974 yılı sonbaharında yaptığı bu tahlil bütün olaylarla doğrulanmaktadır. ABD'nin gerilemesine paralel olarak faşizm de gerilemekte ve halk kitlelerinin mücadelesi yükselmektedir. Revizyonistler halkın bu yükselen mücadelesini sosyal-emperyalizmin hizmetine sokmaya çalışmaktadırlar. Devrimciler, sosyal-emperyalizmin beşinci kolu olan revizyonistlerin yüzündeki maskeyi indirmeli ve halkın mücadelesinin anti-emperyalist çizgiden sapmaması için var güçleriyle çalışmalıdırlar. Çünkü gerçekten böyle bir tehlike vardır. Uyanık olmazsak revizyonistler «anti-faşist» pozlara bürünerek ilerleyebilirler.

İşçi ve köylü kitleleri arasında büyük bir uyanış vardır. Bu uyanışı iyi değerlendirmeli ve geniş kitlelerle birleşen doğru bir siyaset izlemeliyiz. Geniş köylü kitlelerini harekete geçirmenin yolu toprak devrimine sıkı sıkıya sarılmak ve köylülerin toprak ağalarına, tefecilere karşı yürüttüğü mücadeleyi örgütlemektir. İşçi-köylü ittifakını geliştirmek için bütün gücümüzle çalışmalıyız. Milli bağımsızlık mücadelesiyle toprak devrimi mücadelesini sıkıca birleştirmeliyiz.

İşçilerin yıllarca verdikleri mücadele sonucu ortaya çıkmış olan DİSK'in başına çöreklenmiş bulunan ve bu konfederasyonu tam olarak ele geçirmeye çabalayan revizyonistlere karşı işçi sınıfının mücadelesini geliştirmeliyiz. Bu bir avuç revizyonist, işçilerin kararlı mücadelesiyle mutlaka alaşağı edilecektir. Biz işçiler arasındaki sendikal rekabetin körüklenmesine karşıyız. Türk-İş'li ve DİSK'li işçiler tabanda eylem birliği yapmalıdır. Milli bağımsızlık mücadelesine ve halka saldıran MC iktidarını devirmenin yolu, belkemiğini işçi sınıfının oluşturduğu tüm çalışanların grevini örgütlemektir. Bütün devrimciler bu yolda çalışmalı ve bu mücadeleyi sosyal-emperyalizme ve revizyonizme karşı mücadeleyle birleştirmeyi asla ihmal etmemelidirler. Bugün DGM'lere karşı işçi mücadelesi büyük bir hızla gelişmektedir. Bu mücadelenin gelişmesi, tüm çalışanların grevine önemli bir basamak olacaktır. Bugün DİSK yönetimi yanlış bir tutum içinde bulunmaktadır. Şimdi tutup da MC iktidarı yıkılana kadar «Genel Yas» ilan etmenin hiç bir anlamı yoktur. Bu işçi mücadelesini pasifleştirmeye hizmet eder. Revizyonistler, işçileri gözü yaşlı, pısırık insanlar haline getirmeye çalışıyorlar. Ne matemi! İşçiler matem tutmak istemiyor, MC'ye karşı kararlı bir mücadeleye girişmek istiyor.

5.) Şüphesiz ki, olumlu ve olumsuz tutumlar daima birarada bulunur. Poliste, cezaevlerinde ve mahkemelerde de bu ikisi birarada bulunuyordu. İhanet, geri dönüş, uzlaşma, vardı. Ama onun karşısında devrimci onuru koruma, kararlılık, direnme ve halka bağlılık da vardı Hatta benim gördüğüm kadarıyla esas olan ikincisiydi. İşkencehaneler, hiç bir acıya boyun eğmeyen kararlı devrimcileri tanıdı. Zindanlardaki zulüm ve terör büyük çoğunluğa boyun eğdiremedi. Polis işkencesi karşısında yenilgiye uğrayan, bocalayan birçok devrimci de cezaevlerinde ve mahkemelerde kendilerini toparlayarak yeniden mücadeleye atıldılar. Ve hepimiz gördük ki, en dayanıklı güç, insandır. Faşizmin azgın terörü inançlı ve birleşmiş insanların duvarını yıkamaz...

İhanet ve uzlaşmaya gelince... Bunun da örneklerini gördük, yaşadık. Benim için bunları görmek ve yaşamak çok öğretici oldu. Açlık grevi yapan devrimcilerin önünden yemek dolu karavanaları sallaya sallaya geçenleri gördük. Açlık grevi yapan koğuştan kaçmak için koğuş çavuşuna gizlice dilekçe verenleri gördük. Koğuşta okuma faaliyetinde bulunan tutukluları ihbar edenleri gördük. Sıkıyönetim savcılarıyla işbirliği yaparak arkadaşlarını mahkûm ettirenleri, koğuştaki muhbirle iyi geçinerek idarenin gözüne girmeye çalışanları, muhbire karşı çıkan devrimciler ağır bir şekilde dövülürken koğuş çavuşlarına «bir kişinin yüzünden bütün koğuşumuzu böyle zannetmeyiniz» diye yalvaranları, koğuşta çavuşluk görevini üstlenip tutuklulara talim yaptıranları, ihanet dilekçeleri verip sıkıyönetim mahkemeleri önünde secde edenleri gördük. Mahkemeyi protesto eylemine katılmadığı celse kalkıp tahliye isteyenleri, koğuşa saldıran görevlilere bütün koğuşça karşı ko-

nurken, çıkıp ranzanın üzerine oturanları gördük. Bu örnekleri daha da çoğaltmak mümkün. Fakat gerek görmüyorum. Çünkü bu tutumu takınanlar azınlıktadır. Yalnız ilginç olan şudur ki, bu tutumları takınanların çoğunluğu bugün revizyonistlerin hizmetinde devrimci harekete saldırmaktadırlar. Devrimci önderleri kitlelerin gözünden düşürebilmek ve kendilerini temize çıkarmak için olmadık yalanlar uydurmaktadırlar.

Devrimciler, faşist teröre karşı direnişi adım adım geliştirdiler. Önce, 1972 ortalarında bazılarının teslimiyetçi tutumlarının da etkisiyle büyük bir gerileme oldu. Ancak bundan sonra adım adım toparlanmaya başladık. Bir kaç dayak olayına karşı bağırarak tepki gösterdik. Bütün koğuşlarda tam bir birlik kurulmasına en büyük önemi verdik. Aramızda tam bir disiplin vardı. Dayak olaylarına karşı tek tek koğuşlar olarak tepki gösterme eylemi kısa zamanda bütün hapishane çapında gelişti. Artık hapishanenin herhangi bir yerinden bir dayak ve bağırış sesi duyuldu mu bütün koğuşlar, dışardan kapalı bulunan kapılarının önüne yığılıyorlar, demir kapılara vurarak ve bağırarak, giderek de sloganlar atarak bütün hapishaneyi inletiyorlardı. Bu durum faşistleri deliye çeviriyordu. Nereye saldıracaklarını şaşırıyorlar ve sonunda saldırıyı kesmek zorunda kalıyorlardı. Artık hapishanede «kahrolsun faşistler» sloganı sık sık duyulur olmuştu.

Devrimci tutumumuzu mahkemelerde de koruduk. Sıkıyönetim mahkemeleri tam bir baskı altında cereyan ediyordu. Mahkemelerde bireyci çıkışlar yapmamaya ve tam bir birlik halinde hareket etmeye önem verdik. Bir keresinde Doğu Perinçek arkadaşı tamamen haksız bir şekilde dışarı atmaları üzerine hepimiz birden dışarı çıktık. Bunun üzerine mahkeme, kararını geri almak zorunda kaldı. Yine bir keresinde bir arkadaşımıza bir görevlinin vur-

ması üzerine hep birlikte üzerine yürüdük. Bundan sonra bize mahkemelerde saldırmaya cesaret edemediler.

Mahkemelerde siyasi fikirlerimizi açıklamayı esas aldık. Her şeye rağmen, halkın, sesimizi duyacağına inancımız tamdı. Ancak hukuki durumları gözönüne almayan ve keskinliğe kaçan tutumlara karşı da uyanık davrandık. Daima haklı bir zeminde kalmaya dikkat ettik.

SAFLARDA BİRLİĞİN İLKELERİ

6.) Bugün devrimci saflarla, revizyonist saflar gittikçe ayrışmaktadır. Mücadele gittikçe sertleşmektedir. Bir çok devrimci, revizyonizmin etkisinden kurtulmakta ve devrimci saflarda yerini almaktadır. Gelişme kutuplaşma yönündedir. Ara güçler bu gelişme içinde mutlaka bölünecek ve dağılacaktır.

Bugün proleter devrimcilerinin birliği son derece önem kazanmıştır. Bu birlik revizyonizme karşı devrimci mücadeleyi güçlendirecektir. Proleter devrimcilerin birliği kararlı bir ideolojik mücadele ile gerçekleşebilir. Devrimci saflarda sosyal-emperyalizmle ve revizyonizmle uzlaşmayı öneren yanlış çizginin yenilgiye uğratılması proleter devrimcilerin birliği yönünde çok önemli bir adım olacaktır. Birlik ancak doğru ideoloji ve siyaset etrafında sağlanabilir. Bütün devrimciler proleter devrimci hareket etrafında birlik olmalıdırlar. Doğru siyaset sonunda mutlaka muzaffer olacak ve proleter devrimcilerin birliği sağlanacaktır.

Bugün devrimci hareketin önündeki mesele geniş kitlelerle birleşmektir. Bunun gerçekleştirilebilmesi için doğru siyasetin doğru bir örgütsel çizgi ile birleştirilmesi gere-

kiyor. Dogmatizmin, sübjektivizmin, dar-kapıcılığın ve aceleciliğin yenilmesi gerekiyor. Dünya Proletaryası büyük önder Mao Zedung'u kaybetti. Şimdi bütün devrimciler Mao Zedung'un güçlüklerden yılmayan, demir disiplinli, çetin bir şekilde mücadele eden devrimci ruhunu örnek almalıdırlar.

HALK FAŞİZMDEN NEFRET EDİYOR

7.8) Faşistlerin zorbalık, cinayet ve saldırıdan başka bir çıkış yolları yoktur. Onlar halktan tecrit oldukça daha da azgınca saldırmakta, devrimci gençleri öldürmektedirler. Hapishaneler devrimcilerle doludur. Bugün ülkemizde faşizme karşı büyük bir tepki vardır. Halk kitleleri faşistlerden nefret etmektedir. Biz, faşizme karşı mücadelede daima en geniş yığınlara dayanmalı, onları harekete geçirmeliyiz. Yığınlardan koparak düello mantığı ile hareket edecek olursak, bu, mücadeleye zarar verecektir. Okullarda can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü temelinde geniş öğrenci kitlesini seferber eden bir mücadele yürütmeliyiz. Fabrikalarda, köylerde, her yerde faşist çeteleri tecrit eden bir mücadele sürdürmeliyiz. Halka saldıran MC iktidarına karşı da bütün yurtsever ve demokrat güçlerin birliğini sağlamalıyız. Şunu bir kere daha ifade etmek isterim: Halkın mücadelesi yükselmekte, faşizm gerilemektedir. Biz bu tahlili kavrayarak mücadele etmeliyiz. Faşizmin tırmandığı tahlili gerçeğe uymamaktadır ve bu tahlil, revizyonistlerin tırmanışını gözlerden gizlemeye hizmet etmektedir. Kitle örgütlerinde revizyonistlerin yüzünü açığa çıkartmaya büyük önem vermeli, faşizme karşı mücadeleyi revizyonizme karşı mücadele ile birleştirmeliyiz.

Proleter devrimci hareket etrafında birlik sağlanmalıdır. İşçi-köylü ittifakı temelinde bütün yurtsever ve demokrat güçlerin birliği sağlanmalıdır. Yolumuz çetin, fakat gelecek parlaktır. Türkiye halkı yoksulluktan, zulümden, milli baskıdan, ezilmekten kurtulacaktır. Hepimiz bu yoldaki çabalarımızı arttırmalıyız.

T.H.K.O. (TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSU) DAVASI SANIĞI ERCAN ÖZTÜRK:

«BUGÜN DEVRİMCİ HAREKET SAFLAŞMA, AYRIŞMA SÜRECİ YAŞIYOR»

□

1948 Develi doğumlu olan Ercan Öztürk, ODTÜ son sınıf öğrencisi iken eylemlerine katıldığı gerekçesiyle, açılan I. THKO Davasına ilişkin olarak 1971 haziranında Elbistan'da yakalanmıştır.

Duruşmaları sonunda onbeş sene ağır hapis cezasına çarptırılmıştır.

Çeşitli siyasal görüşlerin ve mücadele anlayışlarının topluca değerlendirilmesi amacını içeren bu dizi için, kendisine yönelttiğimiz sorularımıza Ercan Öztürk şu yanıtları verdi:

□

1.) 12 Mart döneminde yüzlerce devrimciye ve halka zulmedildi. Ve ben Elbistan'da ve Ankara'da bunların bir çoğuna şahit oldum. Bunlar parça parça yazıldı, anlatıldı. Yeniden geniş bir şekilde incelemekte yarar var. Kitlelere yapılan baskılar ortaya kondukça bu, birliğinde birçok gerçeği de aydınlatır. Ancak, konuşmanın sınırlarını ve amacını aşar düşüncesiyle ben bu konuda uzun uzadıya sözetmeyi gereksiz görüyorum.

2.3.) Başlangıçta TİP içindeydik. Daha sonra MDD çizgisinin yanında yer aldık. MDD çizgisi, TİP'de temsil edilen orta sınıfların reformizmine, pasifizmine karşı, küçük-burjuva aktivizmini; parlamentoculuğa karşı darbeciliği, maceracılığı temsil ediyordu. Bu hareketin olumlu yanı, önümüzdeki adımın demokratik devrim olduğunun tespiti ve aşamalı devrim teorisinin savunulmasıydı. MDD hareketi, harekete damgasını vuran cuntacılığın belirlediği sınırlar içerisinde Aren-Boran oportünizmine karşı mücadele etti. Fakat homojen bir yapıdan yoksundu Marksist-Leninist klasiklerin çevrilmesi ve devrimci hareketin yükselmesiyle bu yapı da parçalandı. Bu parçalanma da doğrunun ve yanlışın birbirinden ayrılmasını sağlamadı. Ortaya çıkan grupçuklar geçmişin sağ, teslimiyetçi, reformist çizgisi üzerine oturuyordu. Bu grupçukların bazıları halen eski reformist-revizyonist siyasi çizgilerini ısrarla devam ettiriyor. Geçmişleriyle başarısızlıklarıyla hesaplaşmaktan korkarak hatalarına gerici bir tutkuyla sarılıyorlar.

Örneğin; PDA o zaman işçi sınıfının devrimde öncülüğünün şartları olmadığı gerekçesiyle partiyi reddediyor ve işçi sınıfını burjuvazinin peşine takmaya çalışıyordu. İşçi-Köylü gazetesinde «Partimizin fertleri bütün ulus; başkanı Mustafa Kemal'dir» diye yazılar yazıldı. Bu çizginin savunucularından Doğu Perinçek, «1961 Anayasasının meşruiyet sınırlarını zorlayanlar» diyerek devrimci gençliğin anti-emperyalist mücadelesinin karşısına dikiliyor, uzlaşmayı ve teslimiyeti öneriyordu. PDA dergilerinin incelenmesi ve geçmişin reformist çizgisinin kavranması, bugün o çizginin devamı olan ve Aydınlık-Halkın

Sesi'nde savunulan sağ oportünist çizginin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur.

Ayrışma devam etti. 1969 sonlarında parlamentocu ve reformist TİP, pasifist ve darbeci PDA ve cuntacı Mihri Belli çizgilerine bir tepki olarak oluşan fakat aynı zamanda yine o dönemin, revizyonist ve troçkist tezlerinden etkilenmiş küçük-burjuva ihtilalci çizgiyi savunan bir grup olarak ortaya çıktık. Birliğimiz temelinde, devrim yapma arzusu, halka bağlılık, devrimin zaferine duyulan inanç, pasifizme ve reformizme duyulan nefret vardı. Ama subjektif niyetimiz ne olursa olsun, objektif olarak küçük-burjuvazinin ihtilalci çizgisinin savunucusu durumundaydık.

12 Mart öncesinde her çizgi kendi görüşü doğrultusunda çalışmalarını sürdürüyordu. Mihri Belli, Hikmet Kıvılcımlı ve PDA, reformist bir darbeye bel bağlamışlardı ve her biri legal bir partinin hazırlıkları içindeydiler. Biz de «sol» çizgimizin doğrultusunda hazırlıklara ve eylemlere başladık. Hakim sınıflar ise, derinleşen ekonomik ve siyasi buhrana çare olarak 12 Mart darbesini gerçekleştirdiler. Siyasi buhranı gidermek, ekonomik güçlüklerin yükünü halka yüklemek için gerçekleştirilen yarı-askeri faşist diktatörlük, başlangıçta reformist bir görünümle geniş bir çevrenin desteğini sağlamaya çalıştı. 13 Mart günü yayınladığımız bir bildiri ile darbenin gerçek niteliğini halka açıkladık. Aydınlık Sosyalist Dergi, Proleter Devrimci Aydınlık ve Sosyalist dergileri ise, darbecilere bu amaçlarını gerçekleştirmede yardımcı oldular. Darbenin niteliğini yanlış değerlendirdiler, reformist hayaller yayarak halkın uyanıklığını körelttiler. Bir dizi reform talepleri ileri sürüp, bunları gerçekleştirdiği oranda bu hükümeti destekleyeceklerini açıkladılar. Halbuki, yapılması gereken kitlelere faşistlerin gerçek yüzünü göstermek ve halkı mücadeleye sevketmeye çalışmaktı.

Biz, faşizme, reformizme, pasifizme duyduğumuz bü-

yük nefret, halkın kurtuluşuna, devrime inanç ve bağlılıkla 12 Mart sonrasında da mücadelemizi sürdürdük. Ancak küçük-burjuva maceracı çizgi bizi devrime değil yenilgiye götürecekti. Küçük-burjuvazinin siyaseti tarihi olarak başarısızlığa mahkûmdu. Nitekim öyle de oldu.

HALKIN KURTULUŞU gazetesinin 13. sayısının doğru bir şekilde tespit ettiği gibi; 1971 hareketi Marksizm-Leninizm temel ilkelerine aykırıydı. Devrimin kitlelerin eseri olduğunu kavrayamayan, halkın gücüne değil küçük bir grubun gücüne güvenen, proletarya partisinin ve işçi sınıfının öncülüğünü kabul etmeyen, kitlelerin şiddeti yerine öncünün şiddetini koyan, halkın devrime kendi deneyleri ve mücadelesi içinde hazırlanması gerektiğini kavramayan ve daha sonraları öncü savaş olarak formüle edilen bir çizgiydi bu. Türkiye ve dünya tahlillerimizde de büyük ölçüde revizyonizm ve troçkizmin etkisi vardı.

Mahkemede de, savunduğumuz çizgi doğrultusunda hareket ettik. Yaptığımız savunmada özellikle sağ, reformist görüşler yansır. Kırda, şehirde, poliste, mahkemede, darağacında uzlaşmaz tavır alanların, «yaşasın Marksizm-Leninizm» diyerek ölüme gidenlerin, savundukları görüşler de geçmiş reformist hareketin mirasıydı. Bir devrimci hareket ne kadar kararlı ve uzlaşmaz olursa olsun sağlam bir Marksist-Leninist ideolojisi yoksa, var olan yanlış görüşlerden etkilenir ve onları olduğu gibi kabul eder. Mahkemedeki savunmamız küçük-burjuva ideolojisinin savunulmasıydı ve yukarıda söylediklerimize iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Görüşlerimizi uzun süre korumamızın nedenlerinden biri yaygınlaşan provakasyon teorileriydi. Faşizmin teröründen yılanlar, teslim olanlar her şeyi CIA'nın düzenlediği yalanını yayıyorlardı. Her eylemin, her olayın altında polis—CIA parmağı arıyorlar ve kendilerince buluyorlardı. Sınıf mücadelesini hiç kavramamış, sosyal olayları tahlil

etme yeteneğinden yoksun olan bu kişiler, her sosyal olayın şu veya bu kişinin isteğiyle olduğuna inanıyorlardı. Bize yöneltilen saldırıların ortak yanı, sağ, uzlaşmacı ve teslimiyetçi olmasıydı. Bizi, devrim istediğimiz için, uzlaşmaz olduğumuz için eleştiriyorlardı. Eleştiriler doğru yolu göstermiyor veya teoride en genel doğruları savunurken kendi pratiklerine uzlaşma ve teslimiyet damgasını vuruyordu. Bu durum bizim yanlış çizgimize sarılmamızı getiriyordu. Bu cereyanlara teorik geriliğimiz ve uluslararası Marksist-Leninist hareketten habersizlik ve canlı hayattan kopukluk da eklenirse, küçük-burjuva ihtilalci çizgimizi uzun süre neden koruduğumuzu anlamak daha da kolaylaşır.

SOSYAL-EMPERYALİZMİ KAVRAMAK

4.) Sosyal pratiğin yanlışlığını ortaya koyduğu siyasi çizginin gözden geçirilmesini, Marksizm-Leninizm ışığında eleştirisini ancak iki-üç yıl sonra yapabildik. O güne kadar uluslararası işçi sınıfı hareketi içinde süren iki çizgi mücadelesine karşı ilgisiz kalmıştık. Cezaevinde bu mücadeleyi daha yakından izleme olanağını bulduk. Sosyal-emperyalizm gerçeğini görmek, modern revizyonist tezleri incelemek, üzerimizdeki revizyonist ve troçkist etkileri kavramamıza yardım etti. Özeleştiriyi, bizi, devrimi ileriye götüren ve her ciddi hareketin ve devrimcinin izlemesi gereken bir yol olarak kabul ettik. Zaten baştan beri söylediğimizi yapmaya, yaptığımızın yanlışlığını görünce düzeltmeye çalıştık. Geçmişimizde sahip çıkacağımız, geliştirmemiz gereken yan, halka, devrime bağlılık, kararlılık ve Marksizm-Leninizmi kavrama azmiydi. Bu azimle

Marksizm-Leninizm dışı bütün tezlerden kurtulmaya çalışıyoruz. Geçmişe sahip çıkmak; her şeye sahip çıkmak, savunmak; yanlışları gizlemek ve unutturmak değildir. Bir devrimci geçmişindeki yanlışları kitle önünde düzeltmeli, olumlu yanlarını geliştirmelidir.

Bugün dünyada ezilen halkların emperyalist ve sosyal-emperyalistlere karşı verdikleri mücadele hızla gelişiyor. İki süper devlete karşı verilen mücadelede dünya halkları yeni mevziler ele geçirmekte, devrimin bayrakları daha yükseklere çekilmektedir. Öte yandan, iki süper devlet arasındaki mücadele de keskinleşiyor. Her ikisi de dünya halklarının mücadelesini kırmaya, onları tahakkümleri altında tutmaya çalışıyor. ABD emperyalizmi halkların uzun ve çetin mücadelesi sonucunda gerilemiştir ve şimdi elinde kalan egemenlik alanlarını koruma peşindedir. Rus sosyal-emperyalistleri ise, genç ve gelişen bir emperyalist olarak her yere el atmakta ve dünyayı yeniden paylaşma talebinde bulunmaktadır. Dünya halklarının baş düşmanları iki süper devlet süratle silahlanıyor ve yeni bir dünya savaşına hazırlanıyor.

Savaş şartları olgunlaşıyor diye devrimden vazgeçmek yanlıştır. İki süper devleti yıkacak olan, savaşı engelleyecek olan, halkların devrimci mücadelesidir. Savaş çıktığında emperyalistlere darbe vuracak bağımsızlığı kazanacak olan esas güç, bugün sınıf mücadelesi içinde örgütlenmekte olan halkın gücüdür. İki süper devletten birine veya işbirlikçilerine dayanılarak bağımsızlık kazanılamaz. Halkların devrim, ulusların kurtuluş mücadelesi en gerici iktidarları bile iki süper devlete karşı tavır almaya zorluyor. Yüzeysel bir değerlendirmeyle bunlara bağımsızlıkçı demek yanlıştır. Onları bu politikayı uygulamaya zorlayan ulusal ve uluslararası planda yürütülen devrim mücadelesidir. Gericilerin yani faşist ve sosyal faşistlerin karakteri doğru tahlil edilemez, bağımsızlık mücadelesinde bun-

lara bel bağlanırsa; ABD gerileyen süper devlettir diyerek, onun emperyalist yüzü gözardı edilirse, sadece sınıf mücadelesinden değil bağımsızlık mücadelesinden de vazgeçilmiş olunur; halkın gücüne değil gerici ordulara dayanılarak bağımsızlık mücadelesi verilmeye çalışılır. Bu siyaset devrimci proletaryanın siyaseti değil reformcuların siyasetidir. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin tek garantisi halkın öz gücüdür. Ülkemiz, ABD emperyalizminin hegemonyası altında bir ülkedir. Rus sosyal emperyalistleri de her geçen gün ülkemizde daha geniş mevzileri ele geçirmekte, gerileyen ABD'nin yerini doldurmaya, kendi tahakkümünü gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Emperyalizme ve faşizme karşı sürdürülen Ulusal Demokratik Halk Devrimi mücadelesinin zaferiyle, emperyalizm ve sosyal-emperyalizmin tahakkümü kırılacak ve hakim sınıfların gerici diktatörlüğü yıkılarak işçilerin, köylülerin bağımsız ve demokratik Türkiye'si mutlaka kurulacaktır. Emperyalistlere ve iç gericiliğe karşı verilen mücadele de birbirinden ayrılamaz. Görevimiz sınıf mücadelesi içinde güçleri iktidar için ve iki süper devletin tahakkümüne karşı bağımsızlık mücadelesi için örgütlemektir. Sınıf mücadelesini, devrim mücadelesini tatil etmek, bağımsızlık mücadelesini de tatil etmektir. Bugün devrimci saflarda emperyalizme karşı mücadeleyi, emperyalizme bağımlı, onların uşakları olan hakim sınıflar eliyle yürütmeyi düşünen, hatta halka bu yolu öğütleyen zararlı bir çizgi belirmiştir. Sınıf mücadeleleri tarihi bize bu çizgilerin hemen başlangıçta terkedilmediği takdirde giderek hakim sınıfların yedeğine düştüğünü göstermektedir.

Bugün geniş halk kitleleri derin bir uyanış içersindedir. İşçilerin köylülerin ve diğer halk kesimlerinin devrimci mücadelesi hızla yükselmektedir. Bu durumdan yararlanmak isteyen ve yüzüne demokrat hatta sosyalist bir maske geçirmiş olan sosyal faşist partiler halkın müca-

delesini yolundan saptırmak istemekte ve ülkemizi Rus emperyalizminin kollarına atmak için çaba sarfetmektedirler. Devrimciler bu konuda son derece uyanık olmalı, geniş halk kesimleriyle birleşmeli ve onları yönlendirmelidir. Sosyal-faşist partilerin her günkü olaylara gösterdikleri çözüm yolları, ülkemizde Rus emperyalizminin tahakkümünü arttırmaya yarayacak reçetelerdir. Bu partilerin sözde demokratik ve hatta sosyalist taleplerinin ardında halk düşmanı, sosyal-faşist gerici emeller yatmaktadır. Bu gerçeği görmek için yaptıklarına bakmak yeterlidir. Örneğin fabrikalardaki devrimci işçiler bu sosyal-faşistlerin işverenlerle işbirliği sonucu fabrikadan atılmakta, sözde demokrat talepler için yapılan gösterilerde devrimci ve yurtsever sesler bu zorbalar tarafından susturulmak istenmektedir

ÖRNEK ALINACAK TAVIRLAR

5.) Poliste ve mahkemede, cezaevinde devrimcilerin doğru tavrına bir çok örnek verilebilir. Ömer Ayna, Mahir, Cihan, Ulaş, İbrahim Kaypakkaya, Deniz, Yusuf, Hüseyin ve daha birçok arkadaş başeğmez ve kararlı tutumun en yüce örneklerini verdiler. Bütün devrimciler bu arkadaşların kararlı tavırlarını kendilerine örnek almalıdırlar.

Devrime inançsızlığın, halka güvensizliğin, en küçük fedakârlıklara katlanamayanların varacağı yer ihanet çukurudur. 12 Mart döneminde böyleleri de görüldü. 12 Mart'ta devrime, halka, arkadaşlarına ihanet edenler bugün sosyal-emperyalizmin uşağı olan örgütlerin içinde, hatta onların başındadırlar.

6.) Bugün devrimci hareket saflaşma ve ayrışma sürecini yaşıyor. Siyasi tezler billurlaşıyor. Bu iki çizgi mücadelesinde kesin saf tutmayan ara akımlar da gün geçtikçe ayrışıyor. Modern revizyonistler bir ihanet şebekesi haline gelen bir mihraka sahipler ve onların toparlanması bu mihrakın etrafında oluyor. Bu ihanet şebekesi halen bir çok işçi örgütünün başına geçici olarak çöreklenmiş olsa bile hızla işçi sınıfı hareketinin dışına atılıyor. Bugün devrimcilerin önündeki acil görev proletarya partisinin inşası mücadelesini ilerletmektir. Türkiye proletaryasının devrimci partisine kavuşması devrimcilerin birliği temelinde çözümlenebilir. Bu birlik kendisine proleter devrimci diyen herkesin aritmetik toplamı şeklinde ele alınmamalıdır. Görünüşte Marksizm-Leninizm savunularak Mao Zedung'a bağlılık yeminleri edilerek de Marksizm-Leninizm dışında bir çizgi savunulabilir. Lin Piao ve Teng Hsio-ping gibi hainler buna en uygun örneklerdir. Sosyal-emperyalizme karşı olmak da bu birlik için tek kıstas olarak ele alınamaz. Bugün her yurtseverin görevi emperyalizme karşı olmaktır. Marksizm-Leninizmin ülkemizin somut şartlarına yaratıcı bir şekilde uygulanması temelinde oluşacak bu birliğin sağlanabilmesi, reform mu, devrim mi sorusuna reformculuğu reddederek cevap vermekle mümkündür. Sağ oportünist reformist çizginin mahkûmiyeti temelinde devrimci safların reformist görüşlerden kurtarılması, birlik yolunu açacaktır. Sınıf mücadelesi mi, sınıf işbirliği mi; halkın gücü mü, ordu mu vb. meselelerde reformist hayallerin yıkılması önümüzde duran bir görevdir. Proleter devrimcilerin birliğini aynı zamanda sosyalist hareketin yükselen işçi sınıfı hareketiyle kaynaşması sürecinin bir parçası olarak ele almak gerekir. Bu meselede de reformist sağ

sapmayla devrimci çizgi ayrılmaktadır. Son genel işçi direnişi olayında olduğu gibi devrimciler güçlerinin elverdiği ölçüde işçi sınıfının mücadelesine katılıp onu revizyonist ve reformist etkilerden kurtarmaya ve ona devrimci bir muhteva kazandırmaya çalışırken, reformist sağ çizgi başlangıçta işçi sınıfının bu eylemine ilgisiz kaldı. Daha sonra da gene masa başı akıl hocalığına devam etti. Proletaryanın devrimci partisinin ancak sınıf mücadelesinin ateşi içinde doğacağını bir an bile akıldan çıkarmamalıyız.

ULUSAL DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ

7.8.) Halkın faşizme karşı mücadelesinin yükselmesi, halka ve devrimcilere daha azgınca saldırmak, terörü yoğunlaştırmak için bekleyen faşizme fırsat vermiyor. Bu mücadeleyi daha da geliştirebilmek için kitle mücadelesini yükseltmeli, faşistler ve sosyal-faşistler dışındaki bütün halkın birliğini sağlamalıyız. Faşizme karşı mücadele, emperyalizme, sosyal-emperyalizme ve sosyal-faşizme karşı mücadele ile birleştirilmeli ve önümüzdeki devrimci adımın bir parçası olarak ele alınmalıdır Faşizmin kesin olarak ortadan kaldırılması ancak Ulusal Demokratik Halk Devriminin zaferi ile mümkündür.

Ancak devrim mücadelesi doğru ve kararlı bir şekilde yürütülebilirse mevcut yapı içinde de hakim sınıfların geriletilmesi, yeni yeni demokratik mevzilerin kazanılması mümkün olabilir. Ancak, demokratik mevziler uğruna mücadeleyi, reformlar uğruna mücadeleyi, Ulusal Demokratik Halk Devrimi mücadelesine bağımlı olarak yürütmezsek halkın mücadelesi reformist burjuvazinin peşinde köreltilmiş olur. Faşizme karşı halkın siyasi-demokratik-

ekonomik mücadelesi yükselmektedir. İşçi sınıfının genel grev mücadelesi de eğer revizyonist ve reformist önderlik yıkılabilirse, emekçi halkın diğer kesimleri mücadeleye katılabilirse, kararlı bir mücadele ile MC'nin yıkılabileceğini göstermiştir. MC, emperyalizmin ve hakim sınıfların temsilcisidir. MC iktidarına karşı mücadeleyi bugünkü düzen içinde sınırlamak, mevcut parlamentodan çıkacak bir başka hükümetle yer değiştirme şeklinde bir değişikliğe indirgemek halkı reformist hayallerle uyuşturmaya, giderek faşizme hizmete götürür. MC iktidarına karşı mücadele, devrimin bir parçası olarak ele alınmalıdır. Bugün bir halk devrimi için şartların elverişli olmaması reformist burjuvazinin kuyruğuna takılmaya özür teşkil edemez. Kahrolsun MC şiarı, devrimin temel şiarlarıyla birlikte atılmalıdır. Halkı kurtaracak olanın ancak kendi kolları olduğu, ancak devrimci işçi-köylü iktidarının halkın kurtuluşu olacağını en açık bir şekilde açıklamalıyız. Reformist bir iktidarın çıkmazını halka göstermeliyiz.

Önümüzde çetin bir yol vardır. Ancak tarihi yaratan güç sadece ve sadece halktır. Ve tarih bütün dolambaçların ötesinde kendi yolunu izleyecektir. Onun ilerlemesini durdurmak imkansızdır. Mücadele mutlaka zafere ulaşacak, emperyalizm ve yerli gericiler mutlaka altedileceklerdir.

«THKO CİHAN ALPTEKİN VE ARKADAŞLARI DAVASI» SANIĞI OSMAN BAHADIR:

«İKİ SÜPER DEVLET ARASINDAKİ ÇELİŞMELER KESKİNLEŞMEKTEDİR»

□

Osman Bahadır, 1971 dönemi öncesi, gerek gençlik hareketleri, gerekse geniş boyutuyla sol hareket içinde önde gelen militanlardan birisiydi. O dönemde İTÜ öğrencisi olan Bahadır, sıkıyönetim günlerinde, Nurhak Dağlarında THKO üyelerinden Sinan Cemgil, Kadir Manga, Alpaslan Özdoğan'ın öldürüldüğü olayda, aynı yörede bulunmaktaydı. Bu olayın akabinde Nurhak Dağlarından ayrılmış ve Erzincan'a giderken yolda yakalanmıştı Daha sonra kamuoyuna «Cihan Alptekin ve Arkadaşları Davası» diye yansıtılan, THKO İstanbul kesiminde yargılanmış ve «ömür boyu hapis cezasına» çarptırılmıştır.

Bir dönemin sol hareketlerinin bütünü içinde değerlendirilebilmesi için, Cihan Alptekin iie birlikte yargılanan Bahadır'ın görüşlerinin ve değişim sürecinin de bilinmesi gerektirmektedir.

Bahadır'ın Ankara Cezaevinde iken saptayabildiğimiz kadarıyla sorularımıza yanıt olabilecek görüşlerini şöyle özetleyebiliriz:

□

1) Erzincan'da kaldığım hücrede, 13-14 yaşlarında bir çocuk vardı. Çalıştığı lokantanın kasasından para çal-

makla suçlanıyordu. Günlerdir dayak yemesine, ayakları falakadan parçalanmış olmasına rağmen suçlamaları reddetmişti. Bu nedenle işkence sürüyordu. Bu arada görevli komiser birkaç kez hücreye kadar gelerek çocuğun parmakları arasına mermileri yerleştirmiş, elini kuvvetle sıkmıştı.

Çocuk, ben oradan ayrılıncaya kadar direnmeyi sürdürüyordu. Genç bir sivil polis bile bana, çocuğun direnci karşısında duyduğu hayranlığı ifade etmekten kendisini alıkoyamadı.

İstanbul Emniyet Müdürlüğünde, Ilgız Aykutlu, Cemal Bütün ve bir binbaşı nezaretinde dört kez falakaya yatırıldım. Önce ağaç sopa kullanıyorlardı. Daha sonra köşeli demir sopa kullandılar. Yalnızca ayaklara vurmakla yetinmiyorlardı. Bir polis göğsüme yerleştirilen sandalyenin üzerinde oturuyor, etrafında birikmiş 15-20 polis ise tekme ve sopalarla falakayı destekliyorlardı.

Emniyet Müdürlüğüne getirildiğimde arkadaşımız Cihan Alptekin işkence altındaki 30. gününü doldurmaktaydı. Uygulanan ağır işkenceler karşısındaki fiziki bakımdan son derece bitkin olmasına rağmen, onun işkencelere sarsılmaz bir kararlılıkla direnişi ,en zor anlarda dahi işkencecilere karşı başeğmez, onurlu tutumu «gözaltı»ndaki bütün devrimcileri güçlendiren eşsiz bir örnek olmuştur.

Dağdan indikten sonra kaldığımız köylere jandarma baskınları yapılıyordu. Köylerde bizi destekleyebileceği düşünülen kimseler sorguya çekiliyor, günlerce işkence altında tutuluyor, halkı sindirmek amacıyla gece yarıları gösterişli baskınlar düzenleniyordu.

2) Tutuklanmamdan önceki 5 yıl boyunca siyasi çalışmalarımızın temelini üniversite gençliği içerisindeki çalışmalar teşkil etti. İşçi sınıfının bilinçlendirilmesi doğrultusunda da çalıştım. Gençliğin ve işçi sınıfının aşağı yukarı bütün üniversite ve fabrika işgali, grev, boykot ve gösteri vb. gibi eylemlerine katıldım. İşçi semtlerinde gazete satmaktan, direnişteki işçiler içerisinde propaganda yapmaya, bildiri dağıtmaya, ve işçiler arasında yapılan eğitim çalışmalarına katılmaya kadar çeşitli faaliyetlerim oldu. TİP içerisindeki ideolojik mücadelede MDD çizgisini savunanların safında yer aldım, ve gerek parti, gerekse gençlik içinde bu çizginin güçlenmesi için çaba gösterdim. Iki ay süreyle de bir şeker fabrikasında işçiler arasında çalıştım.

Dışarıdaki günlerimde, 1970 yılının ikinci yarısına kadar Aydınlık Sosyalist Dergi siyasetini benimsiyor ve savunuyordum. Yılın ikinci yarısından itibaren bu siyasi çizginin devrim, örgütlenme ve mücadele anlayışını sağ bulmaya başladım. 1971 Mart ayı sonunda silahlı mücadele yürütmek amacıyla kır harekâtına katıldım.

12 MART BİR CİA DARBESİDİR

3) 12 Mart, bir CIA darbesidir. Çeşitli milliyetlerden halkımızın daha iyi bir hayat sağlama uğruna yürüttüğü mücadelenin yükselmesi, hem emperyalizme bağımlı ekoniminin içinde bulunduğu buhranı derinleştiriyor, hem de devrimci örgütlerin halk hareketiyle birleşmeleri doğrul-

tusunda hızla yeni imkânlar yaratıyordu. 12 Mart arifesinde, emperyalizme doğrudan bağımlı olanların dışında, Demirel iktidarına karşı mücadeleye girişmeyen hiç bir sınıf ve tabaka kalmamıştı. Devlet otoritesi alabildiğine zayıflamış, Demirel hükümetinin siyasi prestiji ise hemen hemen kalmamıştı. Bunun doğal sonucu olarak hükümet, ülkedeki iktisadi ve siyasi krizi gidermekte yetersiz kalıyordu. Oysa hakim sınıflar yönünden bu tehlikeli gidişe süratli ve etkin bir müdahale hayati zorunluluk arzediyordu. İşte 12 Mart darbesi, bu koşullarda, ekonomik ve siyasi krizi giderecek tedbirler almak, devlet otoritesini sağlamak, işçi sınıfının ve diğer halk sınıflarının yükselen mücadelesini bastırmak ve devrimci örgütleri tasfiye etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

ÖNÜMÜZDEKİ DEVRİMCİ ADIM, ULUSAL DEMOKRATİK HALK DEVRİMİDİR

4) İnsanların düşünceleri hayat sürdüğüne, geliştiğine, farklılaştığına göre sürekli gelişecek, farklılaşmalara uğrayacak ve değişecektir. Doğal gelişim böyledir. Bu nedenle bizim için asıl önemli olan şey düşüncelerimizin genel olarak değişmesi değil, bütünlüğü olan, bilimsel bir düşünce sistemine sahip olma doğrultusunda değişmesidir.

İşte yenilgi ve arkasından uzun hapishane yılları doğal olarak, geçmiş hayatımızın ve devrimci mücadelemizin, bu dönem boyunca sahip olduğumuz fikirlerin ve bu fikirlere dünya ve ülkemiz gerçekleri arasındaki uygunluğun ya da uygunsuzluğun tekrar tekrar gözden geçirilmesini ve bilimsel bir düşünce sistemine ulaşma yolunda çaba gösterilmesini zorunlu kılmıştır. Geçmişte düşündüklerimizin,

gerçeklerle olan bağlantısının kopukluğunun kavranmasında uyarıcı ve yardımcı olmuştur.

Sadece durgun bir hayat ve sınıf mücadelesi değil, aynı zamanda fırtınalı bir hayat ve sınıf mücadelesi; sadece zaferler ve başarılar değil, aynı zamanda yenilgiler ve başarısızlıklar, işte hayatın ve sınıf mücadelesinin kanunlarının kavranmasının en elverişli zemini böyle bir zemindir.

Hapishanede geçirdiğimiz fikri değişiklikler süreci genel hatlarıyla böyle bir gelişim çizgisini izlemiştir ve izlemektedir.

Bugün, 1971-73 dönemi devrimci hareketi hakkındaki değerlendirmemiz kısaca şöyledir: Bu dönemde ülkemizde devrimci işçi sınıfı hareketi yaratılamamıştır. Özel olarak içinde yer aldığım hareket, toplumumuzda, objektif olarak ihtilalci küçük burjuvazinin sınıfsal işlevini yerine getirmiştir. Bu hareketi karakterize eden, teoride şematizm, pratikte ise dar deneycilik olmuştur.

Dünya ve Türkiye koşulları açısından bugünkü düşüncelerime gelince; Emperyalizme, sosyal-emperyalizme, gericiliğe ve revizyonizme karşı dünyanın ezilen halklarının, ezilen milletlerinin kurtuluş mücadeleleri hızla yükselmektedir. Öte yandan emperyalistler ve özellikle iki süper devlet arasındaki çelişmeler de keskinleşmektedir. İki süper devletin dünyanın tek hakimi olma doğrultusunda birbirleriyle boğuşmaları yeni bir dünya savaşının şartlarını her geçen gün biraz daha olgunlaştırmaktadır. Ama yeni bir dünya savaşı çıksa da, devrimler savaşları önlese de, her şart altında sonuçta kazançlı çıkacak olan muhakkak dünyanın ezilen halkları ve milletleridir.

Ülkemiz Türkiye, emperyalizm ve sosyal-emperyalizmin sömürüsü altında (ABD emperyalizminin yörüngesinde, egemenliğinde) çok uluslu, geri, yarı-sömürge bir ülkedir. Ülkemiz nüfusunun büyük bir bölümünü köylüler

oluşturmaktadır ve henüz burjuva demokratik devrimi gerçekleşmemiştir. Bu nedenle, önümüzdeki devrimci adım, işçi sınıfının önderliğinde ve işçi-köylü temel ittifakı temeli üzerinde ülkenin emperyalizm ve sosyal-emperyalizmle bağlarını koparacak, emperyalizme bağımlı burjuva ve feodal üretim ilişkilerini tasfiye edecek, ülkemizde yaşayan bütün uluslar ve kadınlarla erkekler arasında tam hak eşitliğini sağlayacak ve kesintisiz olarak sosyalizme geçişin şartlarını hazırlayacak olan Ulusal Demokratik Halk Devrimidir.

POLİSTE, MAHKEMELERDE VE CEZAEVLERİNDEKİ TAVIRLAR

5) Bu konuda çeşitli tipte örnekler vermek mümkündür. Bazıları poliste iyi sınav verdiği halde, cezaevinde ve mahkemelerde baskılar ve uzun yıllar cezaevinde kalma tehdidi karşısında yıldı ve çözüldü. Bazıları poliste dayanıklılık gösterememelerine rağmen cezaevinde kendilerini toparladılar ve devrimci bir tutumu sürdürdüler. Bir kısmı ise daha tutuklanmalarıyla birlikte karşı tarafa geçti ve sonuna kadar onlara hizmet etti. Şüphesiz birçok devrimci de, her üç alanda da (poliste, mahkemelerde, cezaevlerinde) sonuna kadar devrimci savunma ve yılmaz bir kararlılık göstermede sebat ettiler.

Poliste, mahkemede, cezaevinde ve darağacında halkın yüce davasını savunmakta en küçük bir tereddüt göstermeyen Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan arkadaşların mücadelesi, devrimci kararlılık ve direnişin en yüksek sembolüdür.

Devrimcilere, ser verip sır vermemenin yolunu gösteren İbrahim Kaypakkaya arkadaş ise, faşist kontr-gerilla hücrelerinin karanlığında parıldayan bir devrim ışığıdır.

Ömer Ayna arkadaşın, tek başına yargılanırken gösterdiği halkın davasına bağlılık, onurlu baş eğmezlik, mahkemede devrimci tutumun değerli bir örneğidir.

12 Mart faşistleri, 1971'in bu ilk önemli sıkıyönetim yargılamasını, devrimcileri teslimiyete sürükleyerek, devrimci mücadeleyi gölgelemek ve halkımızı sindirmek amacıyla tam bir dehşet havası yayarak başlattı ve sürdürdü.

Ömer Ayna arkadaş, tek bir demokrat sesin bile yükselmediği o ortamda, her türlü baskıya, baronun tayin ettiği zorunlu avukatın provakasyonuna rağmen, tam bir devrimci kararlılıkla hareket etti. Faşistlerin oyununu bozdu. Halkın davasını kararlılıkla savundu, faşistlerin halk düşmanı kimliklerini açığa çıkardı.

1971 - 73 yıllarında mahkemelerde ve cezaevlerinde devrimci direnişin en sinsi düşmanı «provakasyon teorisi» oldu. Sosyal olayları bir provakasyonlar silsilesi olarak gören «provakasyon mantığı», emeğin gücünü inkâr eden ve sermayenin gücünü yücelten bir anlayışın mahsulü olarak doğdu ve varlığını sürdürdü. Yeterli bilinç ve kararlılığa sahip olmayan kadrolar arasında inançsızlık, kuşku ve yılgınlık tohumlarını yeşertti ve devrimci saflarda çözülmelere yol açtı.

EN ACİL SORUN İŞÇİ SINIFI PARTİSİNİN YARATILMASI

6) Bugün ülkemizde halk sınıflarının mücadelesi artık 1971 - 73 dönemindeki durgunluktan sıyrılmıştır. İşçi sı-

nıfının siyasal, ekonomik, demokratik mücadelesi gelişmekte, öğrenci gençliğin kitle halindeki mücadelesi eski dinamik hüviyetini kazanmakta ve üniversite öğrencileri kademesinden ortaöğrenim kademesine doğru süratle genişlemektedir. Devrimci hareketin modern revizyonist ve troçkist etkilerden kurtulma yolunda önemli adımlar atmış olması, bu koşullarda, halk hareketinin devrimleştirilmesi ve örgütlenmesi için elverişli imkânlar yaratıyor. Ancak işçi sınıfı partisinin henüz yaratılamamış olması halk hareketinin yönlendirilmesinde ortaya güçlü engeller çıkartmaktadır. Bu nedenle, mevcut durumda en acil sorun, işçi sınıfı partisinin yaratılması doğrultusunda devrimcilerin birliğini sağlamada gereken görevleri yerine getirmektir.

Halkın Kurtuluşu gazetesinin belirlediği gibi, devrimcilerin birliği, her şeyden önce devrimci proletarya partisinin yaratılması amacına bağlı olarak, Marksist-Leninist ilkeler etrafında olmalıdır.

Emperyalizme, sosyal-emperyalizme, faşizme, modern revizyonizme ,troçkizme ve sağ oportünizm-reformizme karşı mücadele yürüten siyasi akımlar birlik sorununa ciddiyetle eğilmelidirler.

Devrimci proletarya partisinin inşaası uğruna bir birlik, siyasi akımların, işçi sınıfı ile bağlarını güçlendirmesi, yükselen işçi sınıfı hareketiyle birleşme mücadelesini hızlandırması, ülkemiz gerçeklerinin bilimsel analizine dayanan devrimci bir programın oluşturulması temeli üzerinde gerçekleştirilebilir.

Bunun dışında bir yolla Leninist bir birlik yerine, ancak, sağlıksız ve bölünmeye gebe beraberlikler sağlanabilir.

7) Faşizme karşı mücadelede devrimcilerin ikili görevi vardır. Birincisi; ülkede emperyalizm ve sosyal-emperyalizmle bağları koparacak, işbirlikçi burjuvazi ve feodal ağaları tasfiye edecek, faşizmin hayatiyetine son verecek, işçi sınıfı önderliğinde Ulusal Demokratik Halk Devrimi mücadelesidir. İkincisi; emperyalizm ve faşizm tasfiye edilmeden de, halk yığınlarının mücadelesi ile kazanılması mümkün olan siyasal plânda demokratik hak ve özgürlük taleplerinin gerçekleşmesi uğruna gereken görevleri yerine getirmektir.

İkinci tip görevler, birinci göreve bağlı olarak yürütülmelidir. Reformlar uğruna mücadele, ancak devrim mücadelesine bağlı olarak yürütülebilirse doğru ve başarılı olabilir, halk yığınlarının güçlü mevziler ve imkânlar kazanmasına hizmet edebilir.

Devrimcilerin görevi hakim sınıfların saldırısına ve faşist demagojilere karşı bu ikili mücadele içerisinde, hem işçi sınıfı partisinin yaratılması, hem de onun önderliğinde faşizme karşı işçi - köylü ittifakına dayanan birleşik halk cephesinin inşaası yolunda kitleler içerisinde inatçı ve yoğun bir siyasi teşhir kampanyası yürütmek, faşist saldırılara karşı aktif kitle eylemleri örgütlemek, en geniş kitleleri bu mücadeleye seferber edebilmek için doğru taktikler tesbit etmek ve kararlılıkla uygulamak ve bu mücadeleyi proletarya partisinin, birleşik halk cephesinin inşaasının önündeki en büyük engel olan reformizme ve sınıf işbirliğine karşı mücadeleyle birleştirmektir. Ancak böyle bir mücadeleyle işçi sınıfı partisi kurulabilir, faşizme karşı kuvvetli bir kitle temeli yaratılabilir ve faşizm yok edilebilir.

8) Ülkemizde emekçi sınıf ve tabakaların mücadelesi yükselmektedir. Önümüzdeki dönemlerde halk, bu mücadeleye daha geniş kitleler halinde katılacaktır. Öte yandan ülkemizin, iki süper devlet arasındaki çatışmanın odaklaştığı bir bölgede olması, bu çatışmanın, hakim sınıflar içerisinde güçlü bir şekilde yansımasına yol açıyor. Önümüzdeki dönemlerde hakim sınıflar arasındaki çatışmalar daha da keskinleşecektir. Bu, hakim sınıfların, halk hareketinin gelişmesini önlemede iç güçlüklerle karşılaşacağı anlamına gelir. Devrimcilerin temel görevi, hakim sınıflar arasındaki çelişmelerden azami ölçüde yararlanmasını bilen bir politika ile, halk kitlelerinin her türlü mücadelesi içerisinde yer alarak onun en geniş çoğunluğunun gücünü, emperyalizme, sosyal-emperyalizme, gericiliğe ve revizyonizme karşı birleştirebilmeyi başarmaktır.

Bu temel görevin başarılmasında yeni imkânlar yaratacak elverişli mücadele koşullarının muhtemel gelişmesine karşı şimdiden hazırlıklı olunmalıdır.

«EKEN OLAYI» DAVASI SANIĞI HASAN ATAOL·

«1971 HAREKETLERİ KONUSUNDA FARKLI DEĞERLENDİRMELER VARDIR»

□

Hasan Ataol 1972 Mayısında Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idam cezalarının infaz edileceği günlerde Orgeneral Eken'i «rehin alma» girişiminde bulunanlardan birisidir. Olaydan sonra yurt dışına çıkmış, uzun bir süre sonra Suriye'den yurda dönmüş ve Gürün yöresinde yakalanmıştır.

Mahkemelerde «İdamla» yargılanmış, ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır. Yargılanma safahatında THKO na bağlı olarak çalıştığını söyleyen Ataol halen cezaevinde bulunmaktadır.

Dönemin «şiddet eylemleri» içinde adından en fazla sözedilenlerden biri olan Hasan Ataol'un, değerlendirmelerinin ve görüşlerindeki değişimlerin bilinmesinin, sol hareketi bütünü içinde değerlendirmeye katkısı olacaktır.

Hasan Ataol'un sorularımıza yanıt olabilecek görüşlerini şöyle özetleyebiliriz:

□

ARKADAŞLARIN KURTARILMASI TEK SORUNDU

1-2) Politikayla ilgilenmem üniversite sıralarında başladı. İlk dönemde devrim anlayışım yurtseverlik duygu-

sundan öteye geçmiyordu ve daha ziyade gençlik hareketleri içerisinde yer alıyordum. Bu arada ODTÜ'de deniz askeri öğrenci olarak okumamın da etkisiyle darbeci düşünceler taşıdım. Kısa bir sürede bu düşüncenin yanlışlığını görerek «kırsal alanları ve şiddet politikasını» temel alan siyasi hareketle bütünleştim. Fakat bu doğruyu sınıfsal temele oturtamadığımdan, eski yanlışımı üstümde taşıdım. Buna rağmen içinde bulunduğum bu hareket hayatımın dönüm noktası oldu. Bu arada 12 Mart muhtırası'mn verilmesiyle, devrimci olduğumdan ötürü ordudan ihraç edildim. Bu dönemde, devrim ve karşı-devrim açısından olagelen gelişmeler herkesçe biliniyor. Tutuklamalar, işkenceler, insanları kurşunlamalar bu dönemin temel özellikleri... Buna karşılık, faşizme karşı duyduğumuz kin ve nefret, her ne pahasına olursa olsun arkadaşlarımızı kurtarmak için taşıdığımız coşku kararlılık ve acelecilik... Davranışlarımızı yönlendiren bunlardı. Bu ortamda, genel mücadelemizin bir parçası olarak gördüğümüz, idamla karşı karşıya olan arkadaşlarımızı kurtarmak çabasını ön plana çıkardık. Tüm olanaklarımızı bu çabanın gerçekleştirilmesi doğrultusunda seferber ettik. Ben bu faaliyetimizi kitlelerin mücadelesiyle birleştirme ve kitlelerin potansiyelini idamların durdurulmasına yöneltmenin gereğini kavramadım. Bunun yerine, kendimin ve çevremin çabalarıyla kurtarma faaliyetimi hızlandırdım. Bu arada baskıların artması, Kızıldere yenilgisi vb. provakasyon teorilerinin artışını ve bir çok kişide yılgınlık eğilimini hızlandırdı. Buna karşılık, bizde de arkadaşlarımızı kurtarma anlayışı iyice gelişti. Zamanın, gücümüzün, olanaklarımızın çok sınırlı oluşu, yalnızca günlük pratik sorunlarla uğraşmamızı olası kılıyor geçmiş yanlışlıklar üzerine düşünmenin şartlarını ortadan kaldırıyordu. Bizim için düşünecek bir tek gerçek vardı. O da arkadaşlarımızın ipin altında oluşu ve onları kurtarma sorumluluğunun

bize ait olmasıydı. Bunun için de bize bir tek şey kalıyordu; bir eylem planlayıp ya onları kurtarmak, ya da birlikte ölmek. Bu nedenle, onları değiş-tokuş etmek için Kemalettin Eken'i rehin almayı planladık. Ayrıca, bu eylemi, bir gün önce uçak kaçıran arkadaşların eylemiyle birleştirip, hükümeti zor durumda bırakmayı düşünüyorduk. Fakat, sonuç biliniyor. Uçağın serbest bırakılması, bizim eylemin başarısızlıkla sonuçlanması ve 6 Mayıs sabahı Deniz, Yusuf ve Hüseyin arkadaşların idam edilişleri...

Bundan sonra, düşüncelerimde esasta bir değişiklik olmaksızın mücadeleme devam ettim ve Filistin Kurtuluş Hareketinin yanına gittim. Toplumsal olayları diyalektik ve tarihi materyalizmin ışığında değerlendiremediğimden, bütün mücadele biçimlerinin uyum içinde yürütülmesi gereğini kavrayamıyor, bunlardan şiddet meselesini ön plana çıkarırken, diğer mücadele biçimlerini küçümsüyordum. Hayata salt askeri bakış açısından bakıyordum. Bende varolan ihtilalci, mücadeleci yanlarımın küçük burjuva dünya görüşü ile birleşmesi sonucu, Latin Amerika'daki gerilla biçimi mücadele yürütmek için dağa çıkmayı amaçladım. Bunun için de, Filistin'deki tüm faaliyetlerimi, Türkiye'de vereceğimiz «gerilla» savaşına tabi kılacak şekilde askeri eğitime ve bunun için gerekli hazırlık çalışmalarına göre düzenledim. Fakat, Türkiye'ye gelince inandıklarımı uygulama fırsatı bulamadan yakalandım.

GEÇMİŞİ YADSIMAK YA DA TOPTAN KABULLENMEK

3) 12 Mart'ın doğru değerlendirmesini yapabilmek için, dünya ve Türkiye'deki devrim ve karşı devrim güç-

lerinin durumunu incelemek, bu dönemde verilen mücadeleleri, içinde bulundukları objektif ortamdan soyutlamamak gerekir.

1971 dönemi uluslararası planda süper devletlerin hegemonya faaliyetlerinin hızlandığı ve aralarındaki çelişkilerin keskinleştiği, içinde bulundukları buhranın yükünü sömürge ve yarı sömürge ülkelere aktarma çabalarının arttığı; buna karşılık, tüm dünyada ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin yükseldiği bir dönemdir. Aynı durumu ülkemiz açısından da söyleyebiliriz. 1970'lerde Türkiye'de, baskı ve sömürüden zarar gören tüm ezilen sınıf ve tabakalar direnişe geçmişlerdi. İşçilerin, köylülerin ve diğer halk kesimlerinin demokratik, ekonomik ve siyasi mücadelesi belli bir yaygınlık kazanmıştı. Öte yandan da, hakim sınıflar arasındaki çelişkiler şiddetlenmişti. Diğer objektif ve sübjektif koşullar, proletaryanın bağımsız bir siyasi öncüye sahip olmamasıyla da birleşince, 12 Mart yarı-askeri faşist diktatörlüğü gerçekleşti.

Kitlelerin kendiliğinden mücadelesi geliştikçe, değişen dünya ve Türkiye koşullarının farklı değerlendirilmesi ve bu değerlendirmeler ışığında farklı faaliyetler ortaya çıktı. Bir yanda her türlü aktif direnişi reddeden, yapılan direnişleri de kapitalizmin sınırları içerisinde tutmaya çalışan revizyonist ve reformist, darbeci siyasi hareketler; diğer yanda, troçkizmin ve modern revizyonizmin siyasi tezlerinden etkilenen küçük-burjuva ihtilalci hareketler... Bu ihtilalci hareketler, bir ölçüde, geçmiş teslimiyetçi burjuva ideolojilerine tepki olarak ortaya çıkmalarına rağmen, küçük burjuva dünya görüşünün hakimiyetinde geliştiğinden, reddetmiş olduğu düşünceleri de içinde taşımıştır. Bu hareketler sömürü ve baskıya karşı direnişin bir ifadesidir. Fakat, bu hareketler, küçük burjuvaziye has bütün özellikleri ve birçok yanlışı içinde barındırmıştır.

Bugün, 1971 hareketleri konusunda farklı değerlendirmeler yapılmaktadır. Reformist, revizyonist ve maceracı birçok kişi ve grup ya geçmişe olduğu gibi saldırıyor ya da ona olduğu gibi sahip çıkmaya çalışıyor. Birinciler o dönemdeki mücadeleleri provakasyon teorilerine bağlayarak, bir kısım ince revizyonistler de 1971'i toptan inkâr ederek genel olarak baskı ve sömürüye karşı mücadeleyi reddetmektedir. İkincileri ise o dönemin doğru ve yanlışları arasında hiç bir ayrım yapmadan, o döneme olduğu gibi sahip çıkıyor görünüyorlar.

Bu iki değerlendirme de doğru değildir.

Proleter devrimcilerin tavrı, ne geçmişi topyekün inkâr, ne de geçmişe olduğu gibi sahip çıkma tavrı olmalıdır. Doğru tavır, geçmişin bütün olumsuzluklarını reddederek, doğrulara sahip çıkmak ve bu doğruları geliştirmek biçiminde olmalıdır.

Baştan da söylediğim gibi, 1971 hareketi bir ölçüde revizyonizme, reformizme tepki olarak doğmasına rağmen onların bütün siyasi tezlerinden etkilendi. Başka bir ifadeyle, bu dönemin siyasi çizgisi içinde Marksist tezleri de barındırmasına rağmen esas olarak revizyonizmin ve troçkizmin siyasi tezlerini içeren bir siyasi çizgiydi. En başta reddedilmesi gereken, işte bu anti-marksist siyasi tezler yumağıdır. Marksist bir siyasi çizgi ancak, bu temel üzerinde gelişip olgunlaşabilir.

1971 hareketinin sahip çıkılması gereken yanı ise, 1971 savaşçılarının devrimci ruhu, halkın mutluluğu uğruna ölümü göze alma kararlılığı, devrime bağlılık ve revizyonizme ve reformizme karşı duyulan kin gibi olumlu yanlardır.

Devrimin ilerletilmesi ve devrimci proletarya hareketinin zaferi, bir anlamda geçmişin proleter devrimcilere yaraşır bir tarzda değerlendirilmesiyle mümkün olacaktır.

Biz de her şeyden önce bunu yapmalıyız ve bunu yapıyoruz.

DÜŞÜNCELERİMDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

4) Düşüncelerimde olagelen değişiklik, Marksizm Leninizm'i kavrama, bunu kavradığım ölçüde beni etkileyen revizyonizmden ve küçük burjuva dünya görüşünden arınma sürecine girmemdir. Dünya ve Türkiye'de sınıf mücadelesinin keskinleşmesi ve proletarya ile burjuvazi arasındaki ayrımın daha berraklaşması benim gelişmemi de etkilemiştir. Bendeki esas değişiklik cezaevinde başladı ve bende eskiden var olan, fakat belli bir süre yanlış dünya görüşlerinin etkinliğinde kalan yurtseverlik, devrimcilik ve devrime inanç duyguları temelinde gelişti. Geçmiş eksik ve hatalı düşüncelerim, cezaevine düştükten sonra da bir süre devam etti. Bu yanlışlık dünya ve Türkiye devrimine bakışımdaki tek yanlılık, benim ilk mahkeme savunmalarıma yansımıştır Bundan sonra, hayata çok yönlü bakmaya çalışmam, geçmiş mücadelemizin doğru yanlış yönlerini inceleme gereğini duymam, siyasi tecrübemin artmış olması düşüncelerimde değişikliğe yol açtı. O zamana kadar tam anlamıyla kavrayamamama rağmen, devrimin başarılabileceği hakkındaki inancı, bilime ve halka duyduğum saygı, beni dünya proletaryasının önderlerinin eserlerini okumaya yöneltti. Bunları okudukça dünya görüşüm değişmeye başladı. Türkiye devrimine ve geçmiş hareketimizi bu eserlerin ışığında incelemeye koyuldum. Böyle bir çalışmanın doğal sonucu olarak da olaylara diyalektik ve tarihi materyalizm ışığında bakmaya ve geçmiş hareketimizi daha iyi kavramaya başladım. Bun-

ları kavradıkça da revizyonizmin üzerimdeki etkilerini gördüm. Bunlardan arınma yoluna girdikçe modern revizyonizmın dünya ve Türkiye üzerindeki faaliyetlerini saptamaya başladım. Bir ölçüde, benim Marksizm - Leninizm'i kavrama sürecine girmem, revizyonizmin ve modern revizyonizmin etkinliğini saptayıp, onlardan arınma sürecine girmemdir.

Dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu durumu kısaca şöyle değerlendiriyorum: Bugün dünyamızda temel çelişmeler keskinleşmekte, savaş ve devrim etkenleri hızla yükselmektedir. İki süper güç, ABD emperyalizmi ve Rus sosyal emperyalizmi bu gün dünya halklarının en tehlikeli iki düşmanıdır. İki süper devlet, dünya üzerindeki egemenliklerini pekiştirmek için kıyasıya mücadele etmektedir. Aralarındaki ittifak geçici, çatışma ise kalıcı ve mutlaktır. İki süper devlet arasındaki hegemonya mücadelesi, yeni bir dünya savaşma doğru hızla yol almaktadır. Fakat bunun anlamı, bir Üçüncü Dünya Savaşı hemen ve mutlaka çıkacaktır demek değildir. Savaşlar önlenebilir. Üçüncü bir dünya savaşını önleyecek tek güç dünya halklarının ve dünya proletaryasının iki süper devlete ve işbirlikçilerine karşı verdiği ve vereceği kararlı mücadeledir. Bu anlamda devrim etkenleri de hızla yükselmektedir. Sonucu, yükselen savaş ve devrim etkenleri arasındaki mücadele belirleyecektir.

Türkiye, emperyalizmin sömürüsü altında, feodal üretim ilişkilerinin de varlığını koruduğu bir yarı-sömürge ülkedir. Ülkemiz esas olarak, ABD emperyalizminin hegemonyası altında olmakla birlikte, Rus sosyal-emperyalizminin ekonomik, politik ve ideolojik etkinliği de ülkemizde hızla artmaktadır. İktidardaki egemen sınıflar ABD yanlısı büyük burjuvazi ve toprak ağalarıdır. Egemen sınıflar ABD yanlısı olmakla birlikte Rus sosyal emperyaliz-

mine karşı da teslimiyetçidirler. Zaten Rus sosyal-emperyalizmi ülkemizdeki etkinliğinin ve yayılmasının bir yönünü, bu egemen sınıfların temsilciliğini yapan MC hükümeti aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Fakat Rus-Sosyal emperyalizminin ülkemiz üzerindeki etkinliğini artırmak yolundaki mücadelesi, esas olarak işbirlikçi revizyonistler tarafından yürütülmektedir Sosyal-emperyalizmin en azılı işbirlikçileri bugün için TKP ve TSİP'tir.

Ülkemizin burjuva demokratik devrimini tamamlamamış bir yarı-sömürge ülke olmasından ötürü, bugün için önümüzdeki devrim aşaması Ulusal Demokratik Halk Devrimi'dir. UDHD proletarya için geçici fakat zorunlu bir tarihi görevdir. UDHD'nin tamamlanmasından sonra kesintisiz olarak sosyalizme geçilecektir.

Bugün ülkemizde sosyal çelişmeler ulusal çelişmelere göre daha keskindir. Bu açıdan sınıf mücadelesinin temel hedefini, sosyal-faşistleri de içeren yerli gericiliğe karşı mücadele oluşturmaktadır.

Bu konuda HALKIN KURTULUŞU gazetesinin tespitlerine ve siyasetine katılıyorum.

Bugün Aydınlık ve Halkın Sesi dergilerinde ifadesini bulan sağ oportünist-reformist siyasi çizgi, Ulusal Bağımsızlık politikası arkasına gizlenerek egemen sınıflarla uzlaşmanın şampiyonluğunu yapmaktadır. İki süper devlete ve yerli gericiliğe karşı mücadele, bu sağ oportünist-reformist çizginin mahkumiyetiyle birleştirilmediği taktirde UDHD yolundaki sınıf mücadelesinin ilerletilmesi ve proletaryanın siyasi öncüsünün oluşturulması zorlaşacaktır.

5) 12 Mart döneminde yürütülen mücadeleler genel olarak küçük-burjuva dünya görüşünün hakimiyetinde geliştiğinden, küçük-burjuvaziye has, baskı ve sömürü karşısında heyecana kapılıp devrim yapma isteği, fakat devrim hemen başarıya ulaşmazsa devrimden vazgeçme anlayışı; o dönemdeki çok kişinin mahkemelerde, poliste ve cezaevlerindeki tutumlarında yansımıştır. Bu kişiler, küçük burjuvazinin dar deneyci, tek yanlı görüş açısıyla dünyaya baktıklarından kendileri yakalanınca her şeye bitti gözüyle bakıp halka ve devrime olan inançlarını yitirdiler. Bu durumları da, hakim sınıflara karşı teslimiyet, uzlaşma ve kendi yaptıklarına karşı pişmanlık duyma şeklinde ifadesini buldu. Bir kısmı daha da ileri giderek, kendilerini kurtarabilmek için arkadaşlarını ihbar etme, polisle işbirliği yapma ve pişmanlık belgeleri imzalama yolunu seçmişlerdir. Bir kısım teslimiyetçiler, kendilerinin bu durumlarını gizleyebilmek için ideolojik kılıflar aramışlar, başkalarına kara çalmışlardır. Bunların hepsi bugün çeşitli revizyonist örgütlerde yer almıştır.

Böyle davrananların yanında, o dönemdeki mücadeleler içinde yer alıp da poliste, mahkemelerde, cezaaevlerinde devrimci tutum içinde olan birçok arkadaş vardır. Yakalandıkları andan itibaren idam edilmeyi bekleyen Deniz, Yusuf, Hüseyin arkadaşlar bir an dahi yılgınlığa düşmemişlerdir, kararlılıklarından hiç bir şey kaybetmemişler, her yerde, her an devrimcilere yaraşır bir biçimde hareket etmişler ve ölürken söyledikleri son sözlerinde, davranışlarında, devrim ve halklara saygı ve inançlarını, sömürücülere karşı nefretlerini bir kere daha dile getirmişlerdir. Aylarca, polis işkencesi altında kaldığı halde i-

nancından ve kararlılığından hiç bir şey kaybetmeden işkence altında can veren İbrahim Kaypakkaya, poliste en tutarlı devrimci tavrı gösteren arkadaşların başında gelmektedir. Buna ilâveten, birçok kız ve erkek arkadaş teslim olmadan devrimci davranış içinde bulunmuşlardır.

6) Türkiye devrimci hareketinin bugünkü durumunu belirtebilmek için öncelikle devrim ve karşı-devrim güçlerini birbirinden ayırmak gerekir. Ülkemizdeki karşı - devrim güçleri, uluslararası plandaki gerici güçlerden ayrı düşünülemez. Bu güçler emperyalizm, revizyonizm ve her türlü gericiliktir. İki süper devlet ve yerli temsilcileri ülkemizdeki emellerini gerçekleştirebilmek için her yola başvurmaktadırlar. Bunlardan birinin gerici yüzü, uluslararası planda teşhir olmasına paralel olarak ülkemizde de açığa çıkmıştır. Fakat diğeri, bütün dünyadaki gerici faaliyetini «sosyalizm» maskesi kullanarak yapmaktadır. Bu gücün başını çektiği modern revizyonist hareket, tekelci burjuvazinin bir akımı olmasına rağmen, kullanmış olduğu maskeden dolayı devrimci hareketleri ideolojik olarak etkileyebilmekte ve ülkelerdeki ekonomik, siyasi yayılmacılığı arttıkça da bu hareketler içinde varlığını sürdürebilmektedir. Bütün etkinliğinin ülkemizde de görüldüğü bu hareketin, bu özelliği onun devrimci hareket açısından tehlikesini bir kat daha arttırmaktadır. Bağımsız, bloksuz bir Türkiye yanlısı bütün devrimciler bu gerici güçlere karşı alabildiğine mücadele etmeli, onları her zaman her yerde teşhir etmelidirler.

Çağımızın emperyalizm ve proleter devrimleri çağı oluşu, yarı-sömürge ülkemizde de demokratik devrimin öncülüğünü yapma ve bunu, sosyalizme geçişi sağlayacak şekilde, sürekli kılma görevini proletaryaya yüklemiştir. Fakat, tarihin böyle bir görevi gerçekleştirmekle yükümlendirdiği Türkiye proletaryasının bağımsız politik hareketi ve böyle bir hareketi yönlendirecek bağımsız siyasi

örgütü henüz oluşturulamamıştır. Bu yüzden, bence şu an, proleter devrimcilerin görevi, işçi sınıfının partisini inşa etme çalışmasına girmektir.

«FAŞİZME KARŞI MÜCADELE, ANCAK İŞÇİ SINIFI ÖNCÜLÜĞÜNDE BAŞARIYA ULAŞIR»

Şüphesiz bu yolda adım atılırken, birçok engellerle karşılaşılacaktır. Bu engellerin başında bugün, AYDINLIK ve HALKIN SESİ dergilerinin temsil ettiği sağ-reformist siyasi çizgi gelmektedir. Proleter devrimcilerinin birliğinin sağlanmasında ve proletarya partisinin oluşturulmasında, bu sağ oportünist çizginin reddi ve mahkumiyeti önemli bir rol oynayacaktır.

Proletaryanın partisinin inşası, sosyalizmi amaçlıyarak emperyalizme, revizyonizme ve her türden gericiliğe karşı verilecek mücadelelerin halk saflarında yer alıp da devrimci hareketi baltalayan her türden revizyonist, reformist düşünce ve hareketlere karşı verilen mücadelelerle birleştirilmesiyle mümkündür.

7) Dünyamızda; genel olarak sermaye egemenliğinden mali sermaye egemenliğine, buna bağlı olarak, burjuvazinin diktatörlüğünden, tekelci burjuvazinin, tekelci olmayan burjuvazi de dahil olmak üzere tüm halk kesimleri üzerindeki, diktatörlüklerine geçildikçe bu gelişme evresine has bir olgu olan faşizm de gelişmiştir. Faşizmin gelişmesi, ulusal ve uluslararası özelliklere bağlı olarak farklı gelişmedeki ülkelerde farklı biçimlere bürünür. Feodalizmin tasfiye edilemediği yarı-sömürge ülkelerde faşizm, tekelci burjuvazi ve toprak ağaları sınıf temeline da-

yanır. Emperyalist sermayeler bu ülkelere girdikçe, içinde taşıdıkları her türlü özgürlükleri kısıtlama, egemenlikleri yok etmek eğilimlerini buralara da götürür. Emperyalistler ve yerli gericiler sömürü ve talana dayalı düzenlerini devam ettirebilme, proletaryanın sınıf hareketini ve kitlelerin direnişini önleyebilmek için baskılarını artırmakta, sınıf mücadelesi yerine sınıf işbirliği teorilerini yaymaktadırlar. Faşizmin bu faaliyetlerinden başta işçi sınıfı olmak üzere tüm Türkiye halkı zarar görmektedir. Faşizmin bu faaliyetleri Demokratik Halk İktidarının kurulmasıyla esas olarak bertaraf edilebilir.

Faşizme karşı mücadelenin başarıyla sonuçlanabilmesinin birinci şartı, bu mücadelelerde işçi sınıfının öncülüğünün sağlanabilmesidir. Ülkemizde, işçi sınıfının öncülüğü de kitlelerin müçadelesi içinde proletarya partisinin inşaası yolunda, bizzat bu mücadelelere öncülük ederek sağlanabilir. Bunun için de işçilerin birliği gereklidir. Genel grev örgütlenmesi bu birlik için ileri bir adımdır.

Bu mücadelenin başarılabilmesi, ayrıca, faşizmden zarar gören tüm sınıf ve tabakaların en geniş anti-faşist yurtsever birliğini gerektirmektedir. Sömürüye ve baskıya karşı her türlü uzlaşmazlığı içinde taşıyan bu birlik sınıflararası işbirliği şeklinde ele alınmamalıdır. Bu birlik işçilerin, köylülerin, tüm demokrat ve yurtseverlerin baskıya, sömürüye, milli zulme karşı mücadeleleri içinde her türlü revizyonist, reformist burjuva akımına karşı mücadele ederek oluşacaktır.

İşçi sınıfının öncülüğünde, işçi-köylü ittifakı temelinde oluşacak anti-faşist mücadele halkın tüm güçlerinin seferber edilmesiyle yürütülebilir. Faşizmi yenebilecek tek güç halkın gücüdür.

8) Türkiye, esas olarak ABD hegemonyasında olmasına rağmen, son yıllarda Sovyetler Birliği ülkemizde, ekonomik, siyasi, ideolojik vb. alanlarda hızla ilerlemektedir.

İktidardaki ABD yanlısı büyük burjuvazi ve toprak ağalığı ellerindeki mevzileri kaybetmeme mücadelesi verirken; diğer süper devlet ve temsilcileri de reformist burjuvazinin iktidar alternatifi olma durumundan da istifade ederek onların kontrollerinde gelişen hareketlerde etkinliğini arttırmakta, bunun yanında, kendi kontrollerinde hareket geliştirerek iktidarı ele geçirmeye çalışmaktadırlar. İki süper devlet ve yandaşları aralarındaki iktidar mücadelesini sürdürürken halkımız üzerindeki baskı ve sömürülerini arttırmakta, direnişlerini frenleyebilmek ve kendilerinin Akdenizdeki emellerini gerçekleştirebilmek için, kendilerine karşı gelişen muhalefeti, halkları birbirine düşman göstererek, o yöne kaydırmaya çalışmaktadırlar. Bu gelişmelere karşılık halk saflarında büvük bir hareketlilik göze çarpmaktadır. Halkımızın tüm kesimleri arasında huzursuzluk artmakta, baskı ve sömürüye karşı mücadeleler hızla gelişmektedir. Burjuva demokratik devriminin henüz gerçekleştirilememiş olduğu Türkiye'de süper devletlerin emellerinin önlenmesi ve feodalizmin tasfiye edilmesi, her milliyetten halkımızın tüm güçleri ile katılmasıyla gerçekleştirilebilecek olan Ulusal Demokratik Halk Devrimi ile mümkündür. İşçi sınıfının öncülüğü, bunu gerçekleştirecek olan örgütü, diğer halk kesimlerinin en geniş birliği sağlandığı ölçüde bu doğrultuda ileriye doğru adımlar atılacaktır.

THKO (TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSU) DAVASI SANIĞI MUSTAFA YALÇINER:

«ÇAĞIMIZ EMPERYALİZM, PROLETER VE ULUSAL KURTULUŞ DEVRİMCİLERİ ÇAĞIDIR»

□

1950 İzmir doğumlu olan Mustafa Yalçıner, kamuoyuna «Deniz Gezmiş ve Arkadaşları Davası» diye yansıtılan 1. THKO Davasından yargılanmış ve ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır. Bu cezası 1803 sayılı af yasasıyla yirmidört yıl ağır hapis cezasına çevrilmiştir.

Yalçıner 31.5.1971 tarihinde Nurhak Dağlarında THKO üyesi militanlarla, güvenlik kuvvetleri arasındaki çarpışmada ağır yaralı olarak ele geçirilmiştir. O günden bu yana cezaevindedir.

Yalçıner'in 1971 dönemi eylemlerinden olan «kır gerillası» kesiminde bulunması, sol hareketin bütünü içinde değerlendirilebilmesi için, görüşlerinin ve görüşlerindeki gelişim-değişim sürecinin bilinmesini gerektirmektedir.

Yalçıner'in sorularımıza yanıt olabilecek görüşlerini şöyle özetleyebiliriz:

□

1) Bilindiği gibi 1970 yıllarının sonlarında emperyalizmin tahakkümü ve onun uşakları tekelci burjuvazi ve toprak ağalarının iktidarına karşı silahlı eylemlere giri-

şilmişti. Amerikan üsleri basılıyor, polisler kurşunlanıyor, bankaların günlük hasılalarına el konuluyordu. Bütün bunların ötesinde de kırsal alanda silahlı bir birlik oluşturulmuştu. Emperyalizmin ve kuklalarının iktidarının temsilcisi Demirel hükümeti döneminde başlayan mücadele, yine onların temsilcisi 12 Mart hükümetleri döneminde de sürdü... Sıkıyönetim ilanını arkadaşlarla Malatya-Elbistan civarında dağlarda karşıladık. Silahlı mücadeleyi yaygınlaştırmak ve faşistlerin eline düşen arkadaşlarımızı kurtarmak amacıyla Kürecik Amerikan üssünü basmaya hazırlanıyorduk. Bu girişimimiz Gölbaşı civarında jandarmanın pususuna düşmemizle başarısızlığa uğradı. 1,5 - 2 saat süren karşılıklı çatışma sonucu can yoldaşlarım, Sinan, Alpaslan ve Kadir katledildiler, ben de yaralı olarak yakalandım.

Bizim bölgede olduğumuzun anlaşılması üzerine, istihbarat toplamak, halkın geçmiş mücadelesinin koparıp aldığı kazançları yoketmek ve halka gözdağı vermek amacıyla oldukça geniş bir çevrede baskı ve terör kampanyası sürdürülüyordu. Köyler basılıyor, dayak ve tehditler almış başını gidiyordu. Bu kampanya biz yakalandıktan sonra da devam etti. Bir örnek vereyim. Üstümde çıkan defterde bir «Hüseyin» ismi geçiyordu. Bu nedenle ikinci gün Malatya'da ve Akçadağ karakolunda 20 küsür Hüseyin sorguya çekildi ve işkence gördü. Öte yandan birkaç köyün ağaları güvenlik kuvvetlerine ziyafet çekerken; gerek yakalandığım, gerekse Malatya'ya götürülürken konakladığımız köylerde yaşlı analarımızın, genç gelinlerimizin ve bacılarımızın gözyaşlarına, erkek kardeşlerimizin ve babalarımızın en iyi yiyeceklerini bize ikram etmelerine tanık oldum.

2) Yakalanmamdan önceki düşüncelerim uzun yıllardır işçi sınıfı adına savunulan düşüncelerdi. İşçi sınıfı ve halkla kaynaşma, işçi sınıfının kurtuluşunun kendi eseri olabileceğini savunmanın tersine, işçi sınıfı adına ahkâm kesme ve işçi sınıfının mücadelesi yerine bir avuç küçük burjuva aydınının mücadelesini geçirme bizim düşüncelerimizin de temel noktalarından birini teşkil ediyordu.

1960 sonrası çeşitli «devrimci» —özünde reformist— grupların tek doğrultusu, hakim sınıflarla uzlaşma, hakim sınıflar ya da onların bir kliğini devrimci görüp onlara bel bağlama, sözün kısası devrim yerine reformları savunmasıydı. Biz birçok devrimci gibi ilk önce TİP'in parlamentocu reformizminin çıkmazını görerek «MDD» hareketinin içinde yer aldık. Ama cuntacı reformculuğu görmemiz de fazla zaman almadı. O dönemde özellikle gençliğin mücadelesi cuntaya zemin hazırlama doğrultusunda yozlaştırılıyor ve çeşitli akımlar Dev-Genç yönetimini ele geçirmek için bu amaçla mücadele veriyorlardı. Biz bu klik çatışmalarının dışında kaldık. Hem parlamentocu ve cuntacı mücadelenin tiksindiriciliği, hem de kitle mücadelesi diye böylesi bir anlayışın öne sürülmesi bizi kitle mücadelesini tümden reddetmeye götürdü. İçinde yetiştiğimiz reformizm ve sağcılık kendi zıttını doğurdu; küçük burjuva ihtilalciliği ve radikalizm.

Kısaca çizdiğim bu çerçeve, içinde bulunduğum çalışmayı da belirledi. Sonradan «Öncü savaş» olarak formüle edilen mücadele anlayışı, diyebilirim ki tüm görüşlerimizin odak noktasıydı ve bütün diğer düşüncelerimizin de gelişimini tayin ediyordu.

3) 71'lere gelirken Türkiye'de dünya emperyalist sisteminden yansıyan bir ekonomik ve politik kriz başgöstermişti. 12 Mart, hakim sınıfların bu krize buldukları çözümdü. Hakim sınıflar, emperyalistlerin özellikle bizim gibi yarı-sömürge ve sömürge ülkelere aktardıkları ekonomik krizin yükünü ezilen halk kitlelerinin sırtına yıkmak çabasındaydılar. Bunun yolu ise, halkın mücadelesinin bastırılması ve kitlelerin mücadeleyle elde ettikleri nisbi demokratik kazançların yok edilmesinden geçiyordu. Ve hakim sınıflar, gizlemeye çalıştıkları yüzlerinin açığa çıkmasını önleyemeyerek yarı-askeri-faşist uygulamaya geçtiler. Faşizmin saldırısı karşısında zaten örgütsüz olan halk kitleleri hemen hiç bir varlık gösteremediler. Direnişte bulunanlar, yalnızca kitlelerden kopuk dar devrimci gruplar oldu. Bunlar da nispeten kolaylıkla ezildi.

12 Mart hakkında birçok siyasi akım, reformist hayaller yaydı. H. Kıvılcımlı gibiler 12 Martı «ordu kılıcını attı» diyerek alkışla karşılıyordu. M. Belli ve PDA gibi sağ oportünist akımlar ise ordudan reformist bir hareket gelebilirmiş gibi hayaller yaydılar. Hatta PDA oportünizmi 12 Marttan sonra genel devrimci laflar altında darbecilerin önüne reformlar buketi sunuyor ve bunları gerçekleştirirse kendilerini destekleyeceklerini söylüyordu. 12 Mart'ın faşist darbecilerinin reformist maskeleri çabuk düştü. 12 Mart ne bir ara rejimdir, ne de reformcu bir hareket.

12 Mart sonrası küçük burjuva teslimiyetçiliğinin teorik temeli olan «provakasyon teori»sinden bahsetmek istiyorum. Kitlelerden kopuk ve halkın gücüne inanmayan

küçük burjuva aydınlar halkı görmezlikten gelerek 12 Mart'ı hakim sınıflar arasında bir hesaplaşma olarak değerlendirdiler. Ve hakim sınıfların kışkırttığı ve yararlandığı gerekçesiyle, objektif olarak ezilen sınıfların mücadelesi olan her türlü mücadeleye karşı çıktılar. Böylelerine göre halk yoktu, halkın hakim sınıflara karşı mücadelesi olamazdı. Herşeyi emperyalistler ve hakim sınıflar düzenliyordu! Halka inançsızlıktan kaynaklanan bu bakış açısı hakim sınıflar arasındaki çelişkilerden başka bir şey görmez oldu. Hakim sınıfların çatıştığı toplumsal güç halk kitleleri değilmiş gibi, emperyalistler ve hakim sınıf klikleri arasındaki kâr-zarar hesapları, ilgilenilen tek konu haline getirilmek istendi. ABD ile AET'nin, Koç ile Sabancı'nın çetelesi tutulmaya başlandı. Bir örnek vereyim; halka inançsızlık, namussuzlukla birleşince 1971 sonrası edebiyatında bir takım paçavralar ortaya çıktı. Bunların ortaya çıkmasında, yazılmasında elbette emperyalist örgütlerin ve istihbarat teşkilatlarının büyük yeri var. Ancak 1971'den sonra bunların pek de küçümsenmeyecek sayıda satışında ve özellikle demokrat küçük burjuvazi içinde, aydınlar tarafından yaygın bir şekilde okunmasında halk hareketinin her yenilişinden sonra küçük burjuva saflarda ortaya çıkan teslimiyetçiliğin yaygınlaşmasının büyük bir etkisi vardır. Hakim sınıfları hakim sınıf yapanın, herşeyden önce halkı sömürmek ve ezmek olduğu düşünülemiyordu bile. Böyle düşünenler mücadeleden vazgeçtiler ve teslim oldular. O dönemde devrimcilerin zaafları ve yetersizlikleri dolayısıyla bu teslimiyet teorisinin üstesinden gelinemedi. Günümüzde hakim sınıflarla halk kitleleri arasındaki güç ilişkileri henüz 12 Mart dönemindeki gibi nisbetsiz duruma gelmediğinden yoğun ve yaygın bir teslimiyetçiliğe yol açmayan bu yanlış görüşler önemli ölçüde devam ediyor. Küçük burjuva reformizmi yine hakim sınıflardan ve onlar arasındaki çatışmalardan başka bir

şey görmüyor: «Kurtuluş» için yine hakim sınıfların bir kliğinden ya da en fazla onlarla uzlaşan Ecevit hareketinden medet umuyor. Halka güvenilmeli, herşeyden önce halkın gücü hesaplanmalı ve örgütlendirilmelidir.

«DÜŞÜNCELERDE DEĞİŞME» NİN TEMEL ETKENİ

4) Bugün düşüncelerimiz büyük ölçüde değişmiştir. Ama bizce 71'deki mücadelenin ayırdedici özelliği hangi düşünce temelinde yürütüldüğünden çok, objektif olarak temsil ettiği sınıf tavrıydı. Bu özellikle önemlidir, çünkü bu ayrımı yapmayanlar düşüncelerdeki değişmelere bakarak bugün geçmişi toptan inkara gitmektedirler. 71 küçük burjuva ihtilalciliği, o zamana kadar sol adına hüküm süren küçük burjuva reformizmiyle aynı düşünce temeline sahipti. Küçük burjuva dünya görüşü, ister ihtilalci, ister reformist olsun tüm düşünceleri belirliyordu. Fakat, küçük burjuvazi başlıbaşına bir sınıf teşkil etmeyen, burjuva ve proleter özellikler gösteren bir geçiş sürecidir. Bildiğimiz gibi hem mülk sahibi olan, hem de çalışan, yani emekçi olan küçük burjuvazi, mülk sahibi (yani burjuva) yanından gelen hakim sınıflarla uzlaşma özelliğine sahiptir ve küçük burjuva reformizminin maddi temeli budur. Öte yandan, küçük burjuvazi emekçi (yani proleter) yanından gelen hakim sınıflarla mücadele özelliğine sahiptir ve bu küçük burjuva ihtilalciliğin maddi temelidir. Küçük burjuvazinin iki farklı tavrı: reformistlerin burjuva, devrimcilerin proleter sınıf tavrı. İşte 71 maceracıları denilenler, proletaryanın üretimdeki yerinden gelen bu tavrı gösterdiler. Mülksüzler mülk sahipleriyle uzla-

şamazlardı. 71 devrimcileri de uzlaşmadılar. Öfke doluydular, ezilmekten kurtulmak istiyorlar ve bu sınıf özelliğiyle kurtuluşun tek yolunu doğru tesbit ettiler. Ama küçük burjuva dünya görüşü tesbit edilen siyasetleri ve uygulamayı olumsuz kıldı, başarıyı engelledi. Ve işte değiştirilmesi gerekenler küçük burjuva dünya görüşünün ışığında tesbit edilen bu siyasetlerdi.

Bizim de düşüncelerimiz her türden oportünist ve reformistin geçmişin toptan inkarını dayatmaya çalıştıkları şartlarda değişmeye başladı. Değişimin itici gücü ezilen sınıfın karakteriydi. Kurtuluş azmi ve inancı, kurtuluşun gerçekleşebilmesi için doğru yolların bulunmasını ve feda edilemeyecek hiç bir kişisel kaygu, yanlış davranış ve düşüncenin olmamasını zorluyordu. Bu, 71 yenilgisinin sebeplerinin araştırılması ve yanlışların yerine doğruların konması çabaları olarak yansıdı. Marksizmi kavrama uğraşı olarak yansıdı, vb. Toptan inkarcıların, ezilen sınıfların başkaldırısı, mücadelesi ve uzlaşmazlığına saldırarak sağdan getirdikleri eleştiri ise önceleri bu gelişmeyi engelliyor, henüz yeni doğruların iyice belirginleşmediği dönemde geçmişe sıkıca sarılmamıza sebep oluyordu. Fakat sağdan eleştiri sonraları olumlu bir faktöre dönüştü. Sağdan eleştirilerle dişediş bir mücadele içinde, onların ve bizim eski düşüncelerimizin aynı temelden geldiğini kavraya kavraya yol almaya başladık. Sonuç olarak, bugün, inançlarımız daha da pekişirken, inançlarımız doğrultusunda başarıyla ilerlememizi engelleyen küçük burjuva dünya görüşümüzün ve ekonomik ve siyasi fikirlerimizin temelden değişim süreci içerisinde olduğunu söyleyebiliriz.

Bugünkü dünyayı tahlile gelince... Çağımız, emperyalizm, proleter ve ulusal kurtuluş devrimleri çağıdır. Emperyalizm bir yandan «kendi» ülkelerinde işçi sınıfını sömürür ve ezerken; diğer yandan dünyayı bir avuç im-

tiyazlı ulusla sömürülen ve ezilen sömürge ve yarı-sömürge ulusların oluşturdukları iki kampa bölmüştür. Ve çağımızda gerek işçi sınıfı, gerekse ezilen uluslar ortak bir düşmana sahiptirler; emperyalizm. Bu nedenle ezilen ulusların emperyalizme karşı mücadelesi dünya proleter devriminin bir parçası haline gelmiştir. Ezilen ulusların anti-emperyalist mücadelesi ancak proleterya önderliğinde kesin başarıya ulaşabilir. Ulusal Kurtuluş Savaşımızın da gösterdiği gibi milli burjuvazinin önderliğindeki milli mücadele, en fazla, emperyalizm cephesinde gedik açan kısmi ve geçici başarılar elde edebilir. Mülk sahibi ve yarı-mülk sahibi sınıflar mülk sahibi olma özellikleriyle emperyalist burjuvaziyle ortak bir yöne sahip olmaları ve buradan kaynaklanan uzlaşıcı tavırlarıyla tutarlı bir anti-emperyalist olamazlar. Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşlarının kalıcı zaferinin tek yolu, devrimci proleterya önderliğinde toprak devrimi olarak derinleşmesidir. Aksi halde devrim ülkemizde 1925'lerde olduğu gibi karşı-devrime dönüşecektir. Emperyalizm çağında ulusal devrimler iki ulus burjuvazisi arasında pazar meselesinin çözümü olmaktan çıkmıştır. Hem ezilen ulus burjuvazisi emperyalist burjuvaziyle rekabet imkânlarına sahip değildir, tersine kendisi tekelci baskı altındadır; hem de emperyalizm ezilen ulusların en geniş yığınlarını, özellikle işçileri ve büyük çoğunluğu teşkil eden köylüleri sömürür ve baskı altında tutar. Emperyalizm bir yandan kendi uzantısı bir kapitalizm geliştirerek ve feodalleri de burjuvalaştırarak feodalizmi çözerken, diğer yandan da tekelci baskı altında tuttuğu milli sermaye birikimini engelleyerek ve geri ülke ekonomilerini metropole tabi kılarak ve sanayi gelişimini engelleyerek ulusal kapitalizmin gelişme imkânlarını yok eder ve feodalizmin yaşamasına olanak sağlar. Ve ancak proletaryanın önderliği Ulusal Demokratik Halk Devrimini başarıya ulaştırarak emper-

yalist boyunduruğun kırılmasına, tekelci kapitalizmin ve feodalizmin hakimiyetine son verilmesine yol açabilir ve kesintisiz sosyalizme geçişi garantileyebilir.

Emperyalizm çağında, proletarya önderliğinin veya doğrudan ya da demokratik halk devrimi yoluyla sosyalizme giden proletarya devrimlerinin objektif şartları vardır. Emperyalizm öncesi, kapitalizm, tek tek ülkelerin sınırlarını pek aşmazken, artık emperyalist sermaye ayak basmadık toprak bırakmamış ve her ihraç olduğu ülkede kendisini yeniden üreterek ve bir uzantı kapitalizm yaratıp geliştirerek tüm ülkeleri tek bir emperyalist dünya sistemi zincirinin halkaları haline getirmiştir. Her ülkede kapitalizm ve proleterya şu veya bu ölçüde ortaya çıkmış ve proletaryanın bağımsız tarihi rolünü oynayabilmesi için gerekli şartlar oluşmuştur.

İşte bugün dünyamızda emperyalizme ve özellikle iki süper devlete karşı özünde köylü devrimi olan ve ancak proletarya önderliğinde kesin zafere ulaşabilecek ezilen sömürge ve yarı-sömürge halkların sosyal ve ulusal kurtuluşları ve ülkelerinin bağımsızlığı uğruna mücadeleleri gündemdedir. Emperyalist devletler arası siyasi - stratejik ilişkilerdeki değişiklikler ya da benzeri diğer nedenlerle çeşitli ulusal «bağımsız»lığına sahip devletler kurulabilse bile emperyalizmin ekonomik, mali, ticari, diplomatik vs. egemenliği kırılmamış olur ve bu «bağımsızlık» görünüşte kalır. Ve halkların devrim, ulusların kurtuluş ve ülkelerin bağımsızlık mücadelesi ulusal «bağımsız» devlet platformunda devam eder ve kesin zafer için bir dizi devrim gerekir. Bazıları üçüncü dünya ülkelerinin bağımsızlık mücadelesini emperyalizmin ezilen halklar üzerindeki sömürü ve baskısının aracı olan hakim sınıfların «devrimciliği»ne yoruyorlar. Bunlar fena halde yanılmaktadırlar, çünkü uşaklar efendilerine karşı hiç bir bağımsızlıkçı potansiyel taşımazlar. Onlar bir an bile emper-

yalizme ve özellikle iki süper devlete hizmet isteğinden geri kalmazlar. Günümüzde dünya devriminin fırtına merkezleri sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdir ve üçüncü dünya ülkelerinin mücadelesi emperyalizme esas darbeleri indiren güçtür. Ama bundan İran Şahı ile Demirel'in birbirlerine yaklaşması ve yürüttükleri mücadelenin üçüncü dünyacılık olduğunu anlamak yanlıştır. Üçüncü dünya ülkelerinin birliği ve mücadelesinin temelini, ezilen halklarının militan dayanışması ve emperyalizme ve uşaklarına karşı devrimci mücadelesi teşkil eder.

Bütün bu söylenenler özelleştirildiğinde Türkiye için geçerlidir. Emperyalizmin tahakkümü altında, yarı-sömürge bir ülke olan Türkiye'de emperyalist boyunduruk kırılmalı ve büyük burjuvazi ve toprak ağalarının hakimiyetine son verilmelidir. Ülkemiz bugün bir ABD peyki durumundadır ve iktidar, esas olarak ABD yanlısı hakim sınıfların elindedir. Diğer süper devlet hızla yayılmakta, Türkiye'de kendisinin uzantısı bir kapitalizm geliştirmektedir. Onların kuklaları da hakim sınıfların mensuplarıdır. ABD yanlılarıyla, bunlar arasında gittikçe keskinleşen bir iktidar mücadelesi sürmekte ve bunlar Türkiye'yi kendi efendilerinin peyki haline getirmeye çalışmaktadırlar. Yapılması gereken bir emperyaliste karşı mücadele diğerine dayanmadan proletarya önderliğinde UDHD'ni geliştirmek, emperyalizm ve kuklası hakim sınıfların hakimiyetine son vermektir.

TESLİM OLMAYANLAR VE MASKARALAR

5) Poliste, mahkemelerde ve cezaevlerinde kişilerin tutumlarını, temsil ettikleri sınıf tavrı ve sahip oldukları düşünceleri belirledi. Bir yandan hakim sınıflarla uzlaş-

mayı reddeden ve proleter sınıf özelliğinin somutlanması olarak ezenlere karşı kararlı bir mücadele içinde olan devrimciler vardı. Onlar en azılı işkenceciler önünde İbrahim Kaypakkaya gibi diz çökmeyenlerdi. Onlar mahkemelerde ve cezaevlerinde aman dilemeyenlerdi, mücadeleden vazgeçmeyenlerdi. Onlar Deniz, Yusuf ve Hüseyin gibi sehpada bile korkusuzca davrananlardı. Ve işte Türkiye'de devrimcilik olarak ne gelişecekse, bu temelde, bu kararlılığa, bu tavra sadık kalınarak gelişecektir. Öte yandan uzlaşanlar, aman dileyenler de oldu. Dünyalarını şaşırıp peygamberlik ilan edenler, vazgeçenler oldu. Olmadık maskaralık yapanlar oldu. İşte proleter devrimcilik olarak ne gelişecekse en başta bu tür sınıf tavrını reddederek gelişecektir. Kısacası 12 Mart'ın karşısına aldığı herkesi devrimci olarak değerlendirmemek gerekir. Bir yanda küçük burjuva düşüncelere sahip olsalar da kararlı tavrını gösteren devrimciler, diğer yanda yine aynı sınıfın dünya görüşüne sahip, sonunda teslim olmaya karar veren ya da durumu «idare eden» revizyonist-reformistler vardı.

«BUGÜN MODERN REVİZYONİZM ULUSLARARASI BİR İHANET HALİNE GELDİ»

6) Devrimci hareket bugün dünden son derece iyi bir noktadadır. Saflar gittikçe ayrışmakta ve ara akımlar dağılmaktadır. Önümüzdeki dönem bu ayrışma daha yoğun bir biçimde gerçekleşecektir. Ancak işçi sınıfının devrimci dünya görüşü diğer sapık akımlarla ideolojik hesaplaşmasını halen bütünüyle yapmamıştır.

1950'lerden sonra Rusya'da kapitalizmin yeniden inşası temelinde ortaya çıkan modern revizyonizm uluslararası

bir ihanet akımı haline geldi ve ülkemizde de aynı akım uzantı gruplar tarafından temsil edilmekte gecikmedi. Bu akım tekelci burjuvazinin akımıdır. Modern revizyonistler, sadece işçi sınıfına ihaneti temsil etmezler, onlar tüm halkımıza ihanet etmişlerdir. Modern revizyonistler dolaysız karşı devrimcilerdir. Esas olarak revizyonizm, bugün Türkiye'deki devrimci çizginin dışına atılmışsa, onun etkinliğinden devrimcilerin tamamen kurtuldukları iddia edilemez. «Kahrolsun revizyonizm» demek revizyonizmden kurtulmaya yetmiyor. Keza maceracılık da öyle, özellikle 1971'lerin eleştirisi maceracılığa karşı devrimcileri uyanık kıldı. Bu akımın büyük ölçüde tasfiyesinde önemli adımlar atılmasını sağladı. Bugün 1971 tarzında güçlü maceracı akımlara rastlandığı söylenemez.

1971'in küçük-burjuva ihtilalci akımları eleştirilirken, buna ideolojik gıdayı sağlayan revizyonizm de eleştirildi. Ancak reformizm gözden uzak kaldı. Özellikle maceracılığın eleştirisi altına giren reformist akım devrimci siyasetlerin güdükleştirilmesi, onların devrimci muhtevasının törpülenmesi ve sınıf mücadelesi yerine sınıf işbirliğinin konması şeklinde kendini göstermektedir. Bu sağ oportünist-reformist siyasi akım özellikle Halkın Sesi dergisinin etrafında odaklaşmaktadır. Bu akım geçmişten getirdiği bütün küçük-burjuva reformist siyasetleri-özellikle ordu, devlet, üçüncü dünya, hakim sınıfların yapısı konularında — günümüze taşımıştır. Reformizm ile revizyonizm arasındaki yalın ilişki de ayrı bir inceleme konusudur. Proleter devrimci hareket henüz bu sağ oportünist-reformist akımla hemen hiç hesaplaşmamıştır. Var olan bulanıklığın esas kaynağı burasıdır. İşçi sınıfı partisinin inşası dönemini yaşayan Türkiye'de bu mücadelenin esas engeli, geçmişin küçük-burjuva reformizmi ve şimdi bu akımın temsilciliğini üstlenen sağ oportünizmdir.

Bugün, doğru ilkeler etrafında proleter devrimcileri-

nin birliği büyük önem kazanmıştır. Ama bazıları ne olduğu belli olmayan en geniş birliklerden söz ediyorlar. Birlik için önce saflar ayrılmalı ve belirginleşmelidir. Birlik, soyut bir kavram değildir. Gereken, proleter devrimci bir birliktir. İşçilerin marksizm klavuzluğunda birliğidir. Bunun için ise ilk önce marksizm-leninizmin revizyonist, troçkist, reformist vs. etkilerden arındırılması gerekmektedir.

FAŞİZME KARŞI MÜCADELEDE BİRLİK SORUNU

7) Demokratik devrimin gerçekleşmediği, feodalizmin tasfiye edilmediği Türkiye gibi yarı-sömürge ülkelerde faşizm emperyalizme bağımlı büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının halk üzerindeki bir egemenlik biçimidir.

Sınıf çıkarları gereği faşizmle çatışan güçler, başta işçi sınıfı olmak üzere köylülük, şehir küçük burjuvazisi hakim sınıflarla uzlaşsa da milli burjuvazidir.

Faşizme karşı mücadele, bu sınıf ve tabakaların ortak mücadelesidir. Bu yüzden faşizme karşı halkın birleşik cephesi uğruna çalışılmalıdır. Bu uğurda mücadele, faşizme karşı mücadeleyi kapsadığı gibi onunla uzlaşma eğilimlerine karşı —reformizme karşı— mücadeleyi de içermelidir. Faşizme karşı mücadele, hakim sınıflara, onların iktidarına ve militarist bürokratik mekanizmaya karşı mücadeleden soyutlanıp, ülkemizde MHP gibi bir parti ve yan örgütlerine ya da bir hükümet biçimine karşı mücadele haline getirilirse, bu reformculuk olur ve başarı şansı ortadan kalkar. Faşizm, sadece bir hükümet biçimi ve hükümet değişikliği meselesi değildir. 12 Mart öncesi

bürokratik-militarist aygıttan, hakim sınıflardan ve onların siyasi iktidarından soyutlanarak yürütülen anti-Demirel mücadelenin sonuçları ve Demirel'inkinden daha gaddar bir diktatörlüğün bazılarınca «ilerici» sanılması gerekli dersleri vermiş olmalıdır. Çeşitli hakim sınıf klikleri, çeşitli hükümetler ya da çeşitli kişiler, hakim sınıflar iktidarının kendisi değil ancak temsilcileridir. İşte böyle temsilcilerde somutlanan sınıf iktidarlarına karşı ve özüyle bürokratik-militarist mekanizmaya yönelen mücadele doğru ve eninde sonunda zafer kazanacak mücadele olabilir.

Anti-faşist mücadele, emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin boyunduruğunu kırmayı büyük burjuvazi ve toprak ağalarının hakimiyetine son vermeyi amaçlayan Ulusal Demokratik Halk Devrimi hedefine yöneltilmeli, bu mücadele, onu uzlaşmalarla engellemeye çalışan reformizme karşı mücadeleyle birleştirilmelidir.

İçinde bulunduğumuz şartlarda işçi sınıfının genel grevi doğru bir çağrıdır. Toprak mücadelesi ve milli zulme karşı mücadeleyle birleştirilerek, sadece MC hükümetine değil hakim sınıfların iktidarına yönelecek, reformist bir hükümet amaçlamayan, UDHD genel hedefi doğrultusundaki bir genel grev halkımızın faşizme karşı mücadelesinde önemli bir adım olacaktır.

FAŞİZM VE SOSYAL-FAŞİST TERÖR ÜLKE ÇAPINDA YAYILMAKTADIR

8) Ülkemizde son yıllarda ABD hegemonyasını pekiştirmeye çalışırken, nisbeten daha hızlı bir Sovyetler Birliği yayılması görülüyor. İki yayılmacı ve hegemonyacı saldırgan süper devlet ülkemiz üzerinde gittikçe şiddetle-

nen bir çatışmaya giriyorlar. Buna paralel olarak iki süper devlet yanlısı siyasi güçler arasında da iktidar mücadelesi sertleşiyor. Her iki hakim sınıf kliği de genel olarak uluslararası mali sermayenin uşağı oldukları için kendi efendilerinin kuklasıdırlar, ama birbirlerinin efendilerine karşı da tali yönleri olarak uzlaşıcıdırlar. Bunun önemli bir göstergesi, ABD'ci hakim sınıflar kliğinin temsilcileri Demirel, Türkeş ve gibilerin Sovyetler Birliğiyle geliştirdikleri ilişkiler ve son yıllarda onun aleyhine tek bir laf etmemeleridir.

Bu çerçeve içinde alındığında genel olarak hakim sınıflar halka karşı saldırılarını sürdürmekte, faşist ve sosyal-faşist terör ve baskı ülke çapına yayılmaktadır. Halkın mücadelesi ise oldukça hızlı bir şekilde yükseliyor. Ekonomik ve politik krizin gelişme derecesi, halk kitlelerinin bağımsız eyleme girme düzeyleri, iki süper devlet ve buradan da uşakları arasına yansıyan çatışma önümüzdeki gelişmeleri belirleyecektir. Günümüzde Amerikancı iktidar kendisini korumaya ve pekiştirmeye yönelirken, diğer süper devletin uşakları halkın mücadelesini de kontrol altına alıp kendi peşine takmaya çalışarak Türkiye'yi Sovyetler Birliği'nin kölesi haline getirecek iktidarı kurmaya uğraşmaktadır. Bunun gerçekleşmesi, iktidarın sınıf niteliğinde herhangi bir değişikliğe yolaçmayacak, sadece yönetici klikler ve bağlı olunan efendilerde bir değişiklik sözkonusu olacaktır. Böylesi bir muhtemel gelişmenin muhtemel yolları üzerinde konuşmak sanırım kehanet olur. Darbe veya bir başka tür gelişim muhtemel bir değişikliğin yolu olabilir. Ama özellikle, stratejik önemli bir konumu, geniş bir pazarı ve hammadde kaynakları olan Türkiye'de böylesi bir değişiklik olacaksa pek kanlı olacağa benzer.

Devrimci hareket ise henüz emekleme dönemindedir. Kendiliğinden kitle hareketleri gelişmesine rağmen pro-

leter devrimciler bu gelişmeyi örgütleyip yönlendirmekte yetersiz kalmaktadırlar. Henüz, hem sosyal-faşistler hem de reformistler kitle mücadelesini yozlaştırmada önemli başarılar sağlıyorlar. Bunun önemli nedenlerinden biri henüz bir proleterya partisi kurulmamış olmasıdır. Kitlelerden kopukluk ve teorik-siyasi keşmekeş büyük ölçüde devam etmekte, olumsuzlukları ortadan kaldırıcı adımlar henüz çok güçsüz kalmaktadır. Bir yandan modern revizyonizmin aldatmacaları yanında baskı ve zulmü, öte yandan reformizmin yozlaştırıcı etkisi proleter devrimci gelişimin önüne dikilmektedir. Son yıllarda proleter devrimci bir oluşumun unsurları görülmektedir, ama henüz zayıftır. Eğer modern revizyonizm, liberal burjuva reformizmi ve revizyonist-troçkist karmaşanın temel teşkil ettiği küçük burjuva reformizminin oluşturduğu sağcılıkla hesaplaşılmaz ve hakimiyeti yok edilmezse pek iç açıcı bir gelecek sağlanamayacaktır. Sağcılık tam bir teslimiyetle gelişirken yine solculuğu doğuracak; küçük burjuva ihtilalciliği, proleter devrimci bir yol göstericilik oluşturulamayınca, yine ortalığı tozu dumana boğacaktır. İçinde bulunduğumuz dönemde sağcı reformizmle mücadele tayin edici önemdedir ve gelecekteki muhtemel gelişmenin yönünü belirleyici önemli bir etken durumundadır. Günümüzde «solculuk», maceracılık bazılarının göstermek istediği gibi büyük bir tehlike teşkil etmemektedir. 71 küçük burjuva devrimciliğini savunan geniş çevreler kalmamıştır. Ama revizyonizm ve reformizm «sol»culuğu (radikalizmi) körüklemekte, geliştirmekte ve kışkırtmaktadır. Modern revizyonizmin yozlaştırıcı etkisiyle mücadele gözardı edilmeden, CHP reformizmiyle mücadele aksatılmadan —bunlar kitle çalışmasında esastır— proletarya partisi uğruna mücadelede esas olarak geçmişin revizyonist-reformizmiyle mücadele edilmeli, mızrağın sivri ucu bu akımın günümüzdeki temsilcisi küçük burjuva aydın gruba yöneltilmelidir.

SON SÖZ

GERÇEK YARGIYI HALKIN YÜKSELEN DEVRİMCİ MÜCADELESİ VERECEKTİR

□

«Sol Kendini Anlatıyor» adıyla yayınlanan dizinin, yayına başlama öncesi topladığımız malzemesi burada bitiyor. Devrimci mücadelenin saflarındaki değişik görüşleri genel hatlarıyla yansıtmaya çabaladık. Daha önce de belirttiğimiz gibi, dizinin yayını süresince yoğun uyarı ve eleştiriler aldık. Bu uyarı ve eleştiriler dizinin başlama öncesinde belirttiğimiz ve açıkladığımız amaçlarımıza özde denk düşen bir anlam taşıyordu. Haklı olarak birçok arkadaş, dizi içinde yayınlanan görüşlerle kendi aralarındaki farklılıkların da yansıtılmasını istediler. Haklıydılar, çünkü devrimci mücadelenin yapısı, rotası üstüne taşınan düşünce, bir insanın hayatını koyarak taşıdığı ve savunduğu bir şeydir. Ne var ki giriş yazısında da belirttiğimiz gibi, dizimiz içinde belli zorluklar ve ölçülere uyulması gerekti. Özellikle yasal sol partilerde görüşlerine başvurduğumuz, sorularımızı yönelttiğimiz kişiler, yönetim kademelerinde çalışan ve merkez temsilcisi kişilerdi. Muhalefet çizgisinde yer alanların görüşlerine ayrıca başvurulmadı. Bunu, uyulması gereken bir ölçü almamızın nedeni, «iç sorunların» tarafsız kamuoyunu ve o sorunun dışındakileri fazla ilgilendirmemesi; ve yansıtılmasının yarar değil zarar getirebileceğiydi. Eğer muhalefet kanatları «ayrı bir çizgi» boyutuna varmış ve görüşlerini kamuoyuna açık-

lama gereğini duymuşsa, dizimiz içinde görüşlerinin yansıtılması yoluna gidilmiştir.

Genel amacımızı birkez daha açıklamakta yarar görüyoruz: «Sol Kendini Anlatıyor» dizisini hazırlar ve yayma koyarken elbette belli amaçlar gözettik. Amaçlarımız, özünde, devrimci mücadelenin çıkarlarını gözetmek anlamındaydı. Yurdumuzun sorunlarını düşünen bir insanın düşündüklerini anlatabilmesi en doğal hakkıdır. Ne var ki düşünceye baskının en sert boyutlara vardırıldığı bir ortamda yaşıyoruz. İlk amacımız bu baskılara bir çıkış yolu aramaktı. Sol düşünceye özgürlük yolunda, gerici barikatlara karşı devrimci mücadelenin mevziler kazanabilmesi için, bu tür çabaların yararı olacağı inancındayız. Eğer kazanılan bir mevzi, elde edilmiş bir hak, faşizmden koparılmış bir ödün varsa, onu korumak, elde edilen yerden geri çekilmemek bütün devrimci, demokrat, ilerici ve yurtseverlerin ortak görevidir. Düşünme ve düşündüğünü özgürce anlatma uğrunda faşizme karşı verilen mücadele, geniş bir alanı kapsar. Geniş bir alanın omuzdaşlığını gerektirir.

Öte yandan devrimci, yurtsever, anti-faşist, anti-emperyalist safların alabildiğine karışık ve birçok bölümden oluştuğu da bir gerçek. Sayıları bir hayli kabarık dergilerde değişik görüşlerin mücadelesi veriliyor. Elbette Türkiye devrimi, kendi yolunda gelişip gürleştikçe, saflar netleşecek, görüşler durulacak ve kimin doğru kimin yanlış olduğu, zaman içinde ortaya çıkacaktır. Elbette bu yargıyı ülkemizde de ancak devrimci mücadelenin kendisi verecektir.

Ülkemizdeki solun bölümleri içinde (dizinin giriş yazısında da belirttiğimiz gibi) uzlaşabilir ayrılıklar taşıyan dost kamplar olduğu gibi uzlaşmaz ayrılıklar taşıyan kampların olduğu da bir gerçektir. Biz (yaptığımız işin niteliği gereği ve geneldeki amacımız nedeniyle) taraf tut-

maksızın, kendini «solda» sayan her grubun içinde saf tutan «kişilerden» görüşlerini dinledik. Gerçek yargıyı sol kamuoyuna ve mücadelenin kendisine bıraktık. Diziyi hazırlamaktaki ikinci belirgin amacımız budur. Solun içindeki grupların, birbirlerine (çeşitli) baskılar uygulamaları, yerine, her görüşün sol kamuoyu karşısında, halkın karşısında birbirleriyle demokratik tartışma ölçülerinde mücadele etmeleri gerekir. Haklı ve haksızlığın gerçek ölçütü, halkm yükselen mücadelesinin kendisi olacaktır. Aksi taktirde solun içindeki bölümlerin birbirlerine, (özellikle mücadelenin bu sürecinde) demokratik olmayan yöntemler uygulaması, yarardan çok zarar getirecek, mücadeleyi yaralayacak, bunun sonucu faşizmin işine yarayacak, dolayısıyla da özünde faşizan bir nitelik taşıyacaktır. Solun hiçbir grubunun, diğer bir başka sol gruba, yaşama hakkı tanımaması amacıyla baskı uygulaması, tıpkı 141-142 gibi faşist nitelikte anlam taşır. Doğruların yanlışları yoketmesinin alanı mücadelenin bağrıdır.

Biz bu dizide, solun değişik bölümlerine sol kamuoyu ve halkın karşısında, demokratik tartışma olanakları sunmak istedik. Bugüne dek, özellikle günlük basında bu tartışmaların sadece bir yanıyla kalışı ve sadece solun bir yanına görüşlerini açıklama olanağı verilişi, düşünce hayatımız adına bir eksiklik olduğu gibi, gizli bir baskının ve belli görüşlere boyun eğişin de bir sonucudur. Bunun özellikle ilerici, yurtsever, devrimci (ve sol gruplar karşısında tarafsız olması gereken) basında kırılması gerekir.

Bir üçüncü belirgin amacımız ise şuydu: Yurdumuzda geniş bir sol sempatizan kitle var ki, kimin ne düşündüğünü izlemeye ve öğrenmeye birçok nedenden ötürü olanak bulamamaktadır. Özellikle son dönemlerde, devrimci mücadelenin sıcak ilişkisi içindekilerin bile birbirlerine sordukları soru «kimin ne düşündüğü, hangi bölümün ne önerdiği?» sorusu olmuştur. Bu diziyle «Türkiye Devriminin»

değişik bölümlerini, mücadeleci safları, görüşleri değerlendirebilme olanağı sunmaya çalıştık. Elbette buna bağlı olarak, «Sol Kendini Anlatıyor» dizisi, gelecek kuşaklara günümüzü sağlıklı değerlendirebilme belgeleri de sunacaktır.

Kuşkusuz hatalarımız ve eksiklerimiz de çok fazladır. Hazırlık sürecinde, her bölümün yetkili sözcülerine, olanaklarımız oranında amaçlarımızı bir bir anlatıp, görüş ve önerilerini dinledikten sonra bu uğraşa girdiysek de, yine de eksiksiz bir ürün sunduğumuzu iddia edemeyiz.

Kuşkusuz ki eksiklerimizin ve hatalarımızın iyi niyetli eleştirileri uzun dönem çalışmalarımızda, bundan sonra da bize ölçü olacaktır. Yapıcı, onarıcı, ileriye itici eleştiri ve uyarı, devrimci olmanın bir ölçütü ise, ona uymak da aynı oranda bir ölçüdür. Yapıcı, yönlendirici, boyutlandırıcı iyi niyetli eleştirileriyle bu dizinin yayını öncesi ve yayını sırasında çabamıza güç veren bütün devrimci arkadaşlara teşekkür ediyoruz.

Bunun yanısıra sekterce eleştiriler de almadık değil. Biz bu eleştirilerin sahibi arkadaşların da yurdumuzun sorunları karşısında taşıdıkları duyarlıklarında içten oldukları inancındayız. Unutulmamalı ki, devrimci, ilerici, yurtseverler üstünde baskı ve şiddetin yoğunlaştırılması hesaplarının yapıldığı şu günlerde devrimci mücadelenin gündemindeki birinci madde, anti-faşist, anti-emperyalist asgari müştereklerde ittifaklar sorunudur.

Ve yine biliyoruz ve inanıyoruz ki, bu ittifaklar ancak sağlıklı devrimci ölçüler içinde kurulur. Ve sağlıklı devrimci ölçülerin kafalarda netleşmesi de, düşüncelerin demokratik ölçüler içinde halkın karşısında tartışılmasıyla olur.

Dizinin yayını süresince birçok mektup aldık. Bunların büyük bir kısmı solun yayınlanan görüşlerinin sempatizanları olan yurtsever, ilerici katlardandı. Yayınlanan görüşlerin kimini övüyor, kimini eleştiriyorlardı. «Anado-

lunun ezilen sömürülen emekçileri» imzalarıyla gelen birçok mektupta ise görüşleri yayınlanan arkadaşların yanıtlarında sık sık tekrarladıkları «terminolojik terimlerin» açıklanması isteniyordu. Hatta bir mektupta yine bir grup «emekçi» «revizyonizmin bir hastalık adı olduğunu anlamış bulunuyoruz fakat anlamını bilmiyoruz» diyordu.

Solun sorunlarına özgürce tartışma ortamı hazırlama ilerici, anti-faşist, anti-emperyalist, yurtsever basının en başta gelen görevlerinden birisi ve namuslu olmanın ölçütüdür. Ve bu eylem ancak ve ancak soldaki bütün görüşlere aynı dengeyle açık olmayla ve yansıtmayla anlam kazanır.

Dileğimiz halkımızın yükselen devrimci mücadelesinin bağrında, devrimci düşüncenin anti-faşist, anti-emperyalist bir özde ve hertürlü hastalıktan sıyrılarak filizlenmesi, güçlenip gürleşmesidir.

NİHAT BEHRAM

İÇİNDEKİLER

Öner Ciravoğlu (TSİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi) 11
M. Lütfü Kıyıcı (TEP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi) 35
Kemal Burkay (Özgürlük Yolu Dergisi Yazarı) 53
TİP 69
TKP 79
VP Kültür Divanı 97
Cenan Bıçakçı (SP Genel Sekreteri) 101
Dursun Bilâ (TBP Genel Sekreter Yardımcısı) 111
Suha Akıncı (CHP İst. İl Gençlik Kolu Başkanı) 119
İsmail Ayçiçek (Kurtuluş Dergisi Sahibi) 157
Bir Açıklama (THKP-C Davasının Bir Grup Sanığı) 171
Bülent Uluer (DGDF Genel Sekreteri) 175
Ömer Güven (THKP-C Davası Sanığı) 203
Sami Sarı (TKP-ML Davası Sanığı) 227
İki Açıklama 259
Gün Zileli (TİİKP Davası Sanığı) 265
Ercan Öztürk (THKO Davası Sanığı) 279
Osman Bahadır (THKO «Cihan Alptekin» Davası Sanığı) 291
Hasan Ataol (THKO «Eken Olayı» Davası Sanığı) 301
Mustafa Yalçıner (THKO Davası Sanığı) 315
Son Söz 331

«Bu dizinin amacı yurdumuzda solun çeşitli bölümleriyle süregelen mücadelelerin günümüzdeki konumlarını saptamaya yöneliktir. İçten inancımız odur ki, bir insanın yurdunu, halkını düşünmesi, yurdunun halkının kurtuluşuna gönül vermesi kutsal bir şeydir. İnsanların bu uğurda düşünmesi ve düşündüğünü anlatması en doğal haklarıdır. Dileğimiz ülkemizin bağımsızlığı, halkın kurtuluşu; baskı, terör ve sömürünün son bulması uğrunda verilen mücadelenin en olumlu ve sağlıklı bir temel üzerinde gelişmesi ve düşünmenin, düşündüğünü anlatma yolunun sağduyulu ve bilinçli bir birlikte genişletilmesidir..»

Nihat BEHRAM

Elinizdeki kitap Nihat Behram'ın 1976 Kasım ve Aralık ayları içinde Vatan Gazetesi'nde yayınlanan «SOL KENDİNİ ANLATIYOR» isimli röportaj, yazı dizisini kapsamaktadır. Solun görüşlerini anlatabilmesi ve çeşitli görüşlerin kamuoyunda tartışılabilmesi uğrunda verilen mücadele, demokrasi uğrunda verilen mücadelenin bir başka tanımıdır. «Sol Kendini Anlatıyor» bir yanıyla düşünme ve düşündüğünü anlatmayı engelleyen her türlü faşist yasa, baskı ve anlayışlara karşı, böyle bir mücadele niteliği taşıyor. Bir yanıyla çeşitli görüş ve mücadele anlayışlarını topluca sunarak, solu bütünü içinde değerlendirebilme olanağı sağlıyor. Bir yanıyla da, günümüzden geleceğe bir belge niteliği taşıyor. Solun görüşlerini özgürce anlatabilmesi ve özgürce bir tartışma ortamı; devrimci mücadelenin sağlıklı bir birlikteliğe gidebilmesinin ilk koşullarındandır. «MAY» Yayınevi «Sol Kendini Anlatıyor» isimli diziyi kitap olarak sunarken, bu nedenlerle, bir görevi yerine getirdiği inancındadır.

30 LİRA